

Handlingar till möte med styrelsen för Ungdomens Nykterhetsförbund den 5-7:e maj 2017

Föredragningslista (punkt 2, bilaga § 4:1)	3
Föreningsförändringar (punkt 6 a, bilaga § 4:2)	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Ordföranderapport Eric Tegnander.....	6
Rapport från förste vice förbundssordförande Isabelle Benfalk.....	7
Andre vice förbundssordföranderapport Max Johansson	8
Rapport från förbundskassör Malin Andersson.....	10
Bildningsrapport.....	12
Kongressgruppsrapport.....	14
Utvärdering Sportlovssatsning & UNG	19
Uppföljning Maj rapport	29
Ekonomirapport	33
Rapport arbetsutskottet	37
Arbetsledning av generalsekreterare	38
Attest- och utanordningsrätt	39
Firmatecknare.....	40
Förbundssamlingar	41
Beslutsunderlag: Intern målsättning för Vit jul-kampanjen	43
Läsarundersökning Motdrag.....	44
Uppdragsgivningsmodell	46
Förslag på bildningssystem 2017 – 2019.....	48
Arvoderingsutredning.....	71
Förbundsstyrelsens förslag Drogpolitiskt program.....	75
Make UNF great again! – förslag till arbetsplan 2017-2019.....	120
Kongressbudget	126
Beslutsunderlag - Strategiutredningen.....	140
Finansieringsutredning	155
Verksamhetsberättelse	168
Bildningsverksamhet 2016	203
Årsredovisning.....	204

Kongresshandling Jämlikhetsbokslutet	205
Förbundsstyrelsens förslag Jämlikhetsbokslutet 2015 & 2016	206
Kongresshandling Nykterhetsplattform	242
Förbundsstyrelsens förslag Nykterhetsplattform	243
Medlemsavgift.....	251
Stadgeändring, Distriktsårsmöte giltigt eller ogiltigt (se bilaga)	254
Förslag till kongressen, Distriktssammanslagning	256
UNF:s principer	258

Föredragningslista (punkt 2, bilaga § 4:1)

Ärende	Vem	Tidsåtgång	Förslag	Beslut
1. Öppnande				
2. Fastställande av föredragningslistan	MJ	5 min	Underlag	
3. Val av justerare		5 min		
4. Föregående protokoll	OG	10 min		
5. Lägesrunda	alla	20 min		
6. Rapporter		20 min		
- Anmälningsärenden				
a) Föreningsförändringar	JP		Underlag	
- Styrelse				
b) Ordföranderapport Eric	ET		Underlag	
c) Ordföranderapport Isabelle	IS		Underlag	
d) Ordföranderapport Max	MJ		Underlag	
e) Kassörrapport Malin	MA		Underlag	
- Grupper & annat				
f) Bildningsrapport	LN		Underlag	
g) Kongressgruppsrapport	MA		Underlag	
h) Rapport Jämställdhetsarbetet	IS		Underlag	
i) Utvärdering sportlovssatsning	MJ		Underlag	
j) Uppföljning Maj rapport	OG		Underlag	
k) Landet rapport	MJ	20 min	Muntligt	
- Ekonomi och AU				
l) Ekonomirapport	MA		Underlag	
m) Rapport arbetsutskottet	MA		Underlag	
7. Beslutsärenden				
a) Arbetsledare GS	MA	2 min	Underlag	
b) Attest och utanordning	MA	2 min	Underlag	
c) Firmatecknare	MA	1 min	Underlag	
d) Förbundssamlingar	LN	8 min	Underlag	
e) Internmålsättning Vit jul	AB	5 min	Underlag	
f) Läsarundersökning motdrag	MA	5 min	Underlag	
g) Uppdragsgivningsmodell	MA	2 min	Underlag	
8. Kongressunderlag, beslutsärenden				
a) Bildningssystem	LN	15 min	Underlag	
b) Arvorderingsutredning	LN	20 min	Underlag	
c) Drogpolitiskaprogrammet	AB	30 min	Underlag	
d) Arbetsplan 2018-2019	AB	40 min	Underlag	
e) Kongressbudget	MA	25 min	Underlag	
f) Verksamhetsutvecklarsystem	MJ	15 min	Underlag	
g) Strategiutredning	IS	15 min	Underlag	
h) Finansieringsutredning	MA	15 min	Underlag	
i) Verksamhetsberättelse	OG	10 min	Underlag	
j) Årsredovisning	MA	5 min	Underlag	
k) Jämlikhetsbokslutet	OG	5 min	Underlag	

Ärende	Vem	Tidsåtgång	Förslag	Beslut
l) Nykterhetsplattform	OG	5 min	Underlag	
m) Arbetsordning kongressen	ET	15 min	Underlag	
n) Medlemsavgift	LN	10 min	Underlag	
o) Verksamhetsrevisorer	IS	15 min	Underlag	
p) Stadgeändringar DÅM	MJ	15 min	Underlag	
q) Distriktssammanslagning	MJ	20 min	Underlag	
r) UNF:s principer	MA	15 min	Underlag	
s) Hedersknyffeln	MJ	10 min	Muntligt	
9. Motioner	LN	120 min	Muntligt	
10. Avslutning				

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att fastställa föredragningslistan.

Max Johansson

Stockholm, 2017-04-27

Föreningsförändringar

Följande föreningsnybildningar har godkänts av förbundsstyrelsen genom förbundsordförande Eric Tegnander och förbundskassör Malin Andersson:

2017-03-20   20D6777 UNF Gameclub, Falun
                  16D6778 UNF Musicum, Skövde
                  20D6779 Dala Äventyr & Hälsa, Falun
                  05D6780 UNF S.Y.L, Linköping
2017-04-05   03D6781 UNF Skutskärs 1337, Skutskär
                  01D6782 UNF 151 Hardcore, Södertälje
                  19D 6783 UNF Effekt, Västerås
                  20D6784 UNF GP, Falun

Följande föreningsnedläggningar fastställts av förbundsstyrelsen förbundsordförande Eric Tegnander och förbundskassör Malin Andersson:

2017-03-20   14D6569 UNF Fantasy
                  15D1777 UNF VVV
                  15D1818 UNF Domino
                  15D5666 ABSOLUT KORKAT
                  15D6247 Islamiska ungdomsföreningen
                  15D6282 UNF Smilisar
                  15D6343 UNF Nappataget
                  15D6406 Ariana Ungdomsförening

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att   notera rapporten.

Johan Persson

Stockholm, 2017-04-24

Ordföranderapport Eric Tegnander

För perioden 13/3 till 23/4

Politik och påverkan

Perioden har varit relativt kort och jag har inte hunnit göra särskilt mycket under den dryga månad som gått. Jag har försökt lägga mycket tid på arbetet med Almedalsdrinken, men upplever arbetet som motigt och det känns som att tiden för det aldrig riktigt räcker till. Jag räknar med att behöva fortsätta prioritera just det arbetet väldigt högt och kommer i större utsträckning att prioritera ner andra arbetsuppgifter till förmån för det.

Övrigt styrelsearbete

Det övriga styrelsearbetet har under perioden framförallt handlat om att planera för och åka på distriktsårsmöte. Jag har i år åkt på två stycken vilket kändes väldigt lagom. Utöver det har jag lagt en del tid på att vara kontaktperson till de huvudansvariga för temaspåren inför kongressen. Det här är ju den absolut sista tiden av mandatperioden och jag har därför inte inlett några nya processer. Överlag har jag haft svårt att hitta motivation generellt. Jag försöker komma runt det genom att dels inte ta på mig särskilt mycket och dels verkligen försöka se det roliga och utvecklande i de ansvarsområden jag har.

Personlig utveckling

Såhär mot slutet av perioden är den personliga utvecklingen på ett sätt inte särskilt stor. Det dyker inte upp särskilt många nya utmaningar och det är få situationer jag hamnar i som jag känner att jag inte kan hantera. En stor utmaning som är utvecklande består dock i att försöka hålla motivationen uppe ända tills mandatperioden är slut. Det är inte helt lätt, men jag gör vad jag kan.

Några avslutande ord

Eftersom det här är min sista ordföranderapport till UNF:s förbundsstyrelse skulle jag vilja passa på att tacka för min tid i styrelsen. Det har varit sex väldigt fina år med väldigt många fina människor. Ord kan inte beskriva vad den här tiden har betytt för mig, men jag vill åtminstone rikta ett stort och hjärtligt tack till medlemmarna, organisationen och rörelsen. Tack!

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

Att notera rapporten

Eric Tegnander

Solna, 22/4 2017

eric@unf.se | 0733838359

Rapport från förste vice förbundssordförande Isabelle Benfalk

Vad har jag arbetat med sen senaste förbundsstyrelsemötet?

Fadderarbete – Deltagit på tre DÅM, försökt etablera kontakt med de nyvalda styrelserna i mina fadderdistrikt.

Strategiutredningsgruppen – Arbetat tillsammans med gruppen för att ta fram den slutgiltiga utredningen och förslag på åtgärder.

Jämställhetsgruppen – Gruppen har haft ytterligare ett möte där vi har planerat våra insatser under det kommande året. Det finns en del spexiga saker att se fram mot, bland annat under kongressen.

Arbetsplansgruppen – Har tillsammans med Malin och Anneli reviderat vårt förslag utifrån förbundsstyrelsens synpunkter och tankar från mars-mötet.

Finanseringsutredningen – Reviderat tillsammans med Malin och Eric den slutgiltiga utredningen och förslag på åtgärder.

Upp till kamp! – Haft en avstämning med blockgruppen kring hur läget går med Almedalsdrinken och Aktionskampanjen. Haft ett intensivt möte med aktionskampanjsgruppen om planering av UNFs insats under Almedalsveckan.

Lägesrapport

I min förra rapport skrev jag att jag hoppades att tempot skulle lugna ner sig något efter mars-fs. Denna önskan har tyvärr inte slagit in. Jag slits mellan att vilja lägga all vaken till på UNF, dels för att mina processer kräver det men också för att jag tycker det är kul. Att prioritera mina heltidsstudier är svårt när mycket sker i UNF-livet. Upp till kamp drar snart igång, det är mycket planering inför Almedalen och en hel del med att försöka vara en bra fadder. Jag har en tidsperiod framför mig där jag måste bita i det sura äpplet, sätta mig ner och lära mig hur en beräknar skatt för att klara min tenta den 2 juni. Fram tills dess får jag trampa vatten för att hålla huvudet över ytan.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att notera rapporten

Isabelle Benfalk

benfalk@unf.se | 0733603777

Pendeln mellan Stockholm och Uppsala, 2017-04-21

Andre vice förbundsordföranderapport Max Johansson

Gäller period: 170313 – 170424

Organisation och fältarbete

Perioden har präglats av mycket operativa uppgifter, just de tär jag extra bra på så det har varit en väldigt rolig period. Under perioden har jag varit delaktig/ansvarig för följande:

- Rekrytering av generalsekreterare, kontraktsskrivande, kommunikation och planering av introduktion.
- Planering av DO-nätverk
- Planering av DSS
- Uppföljning och utveckling, Förenings kit och värvningsmetoder
- Utvärdering sportlovssatsning och & UNG-konceptet
- Två årsmöten, UNF Jämtland & UNF Jönköping
- Möte med olika faddrar om utmaningar i fadderskapet samt varit med och utformat ”Arbetshelgskonceptet”
- Deltagande i grupparbete: Attitydpåverkan, Verksamhetsutvecklarfördelning, fadderkluster, Ledningsgrupp, bildningssystemgrupp, budgetgrupp.
- Deltagit på personalsamling
- Träffat fadderdistrikt och inlett samarbete med dem i samband med nya styrelser, eller skifte i fadderdistrikt
- Tillsammans med BIGS verkställt förändring av Måldokument för VUar.

Sjuka & annat

Perioden har varit kort och slitsam de tillfällen jag varit i arbete. Under perioden har jag vid två tillfällen varit sjuk, den ena strax efter FS-mötet och det andra tillfället var jag utslagen i över två veckor i influensa, vilket också har gjort att jag hamnat efter en hel del, men är i skrivande stund nästan ikapp med allt.

För er som noterat det har jag även funnits på massvis av olika mediekanaler i samband med mitt medverkande i miljonlotteriets reklamkampanj. Det här har ingen direkt koppling till mitt förtroendeuppdrag utan något som jag fick förfrågan om som medlem med erfarenhet av barn i missbruksmiljö. Men det är kul att både UNF och frågan har lyfts upp något otroligt och jag tror vi borde ta med oss att det är en väldigt tacksam fråga att jobba med.

En tredje grej jag skulle vilja lyfta upp är att jag har varit iväg och käkat julkväll tillsammans med Malin Andersson, fantastiskt trevligt även om det var lit sent.

Sist men inte minst går saker väldigt bra i mitt privatliv just nu och väldigt mycket känns bra!

Avslutning

Love me, feed me, never leave me – Katten Gustaf

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

Att notera rapporten

Max Johansson

Stockholm, 2017-04-24

0703827561 | Max@unf.se

Rapport från förbundskassör Malin Andersson

Gäller period: 170228-170421. Antal 48-timmarsledigheter: 1

Organisation och fältarbete

Under perioden har vår generalsekreterare haft sin sista dag vilket har inneburit att jag har tagit över dennes arbetsuppgifter utöver mina egna. Det en generellt kan säga är att jag lägger mer tid på kansliet, jag lägger mer tid på personalfrågor, ekonomi, administration och att ge respons i rörelsegemensamma frågor. I övrigt är det här någon form av sammanfattning av vad jag har gjort de senaste 2 månaderna:

- Rekrytering generalsekreterare – avslutande och kommunikation. Även planerande av introduktion.
- Kongressplanering – Planering och genomförande av kongressförfesten framförallt. Även deltagande i rörelsegemensamma kongressgruppen, kontakt med förhandlings- och teknikansvariga samt riskanalys med facket bland annat.
- Faddring – Utöver mina egna distrikts distriktsårsmöten så har jag även besökt Dalarna på deras distriktsårsmöte och Värmland på deras regionmöte.
- Världskongressplanering – Leder arbetet mot resten av rörelsen
- Distriktskassörskit – Färdigtryckt för utdelning på distriktsstyrelsesamling.
- Arbete i övriga grupper: Finansieringsutredning, strategiutredning, kongressarbetsplansberedning, kongressbudgetberedning, arvoderingsutredning, attitydpåverkansgrupp
- Årsbokslut och revision
- Personalfrågor
- Rekrytering av vikarierande biträdande generalsekreterare
- Personalsamling – Arrangerade samt höll i pass
- Avslut med Nathalie Carlryd – Planerande och genomförande av avtackning, avslutningssamtal, överlämning etc.
- Utökat ekonomiskt och administrativt arbete på grund av generalsekreterarsituation
- Utökad rörelsegemensam kontakt

Personlig utveckling och arbetssituation

Jag har haft en ganska tuff period då det samtidigt som det har varit distriktsårsmötessäsong och jag har varit på tre stycken DÅM och ett regionmöte på helger också har behövt ha en närvaro på kansliet i veckorna. Det har varit svårt att vara ledig och jag var därför särskilt tacksam för påsken i år. Den extra ledigheten behövdes. Arbetet har fortfarande varit hanterbart och det har gått bra, men jag är också glad för att det i skrivande stund är ca 1,5 vecka till en ny generalsekreterare är på plats.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att notera rapporten

Malin Andersson

Haninge, 2017-04-21

Bildningsrapport

Höjdaren

Höjdaren Drogpolitik leds av Malin Thorson och Sophie Brömster och förebred sig inför sin final vid årets Almedalen.

Till hösten kör vi igång det nya höjdarkonceptet. Det mesta står klart med folkhögskolorna. Det stora arbetet som är på detta område är att få människor att söka. Detta är vårt ansvar och huruvida det nya höjdarkonceptet kommer att bli lyckat eller ej hänger på om folk söker till det eller inte.

Specialister

I skrivande stund är det endast en Specialist som planeras under 2017. Detta ser jag dock som ett mindre problem, med tanke på förslaget på ny inriktning av Specialister som föreslås.

DSS

DSS:en är snart.

Julkursen

I skrivande stund letar vi fortfarande efter huvudledare. Vi har fortfarande inte landat i ett konkret samarbete med NSF, på grund av att de står och stampar lite i processen. Beskeden är dock positiva och förhoppningsvis kan vi landa i något snart.

UNF:aren/FSS:er

Siffror återfinns i distriktsrapporten.

Folkhögskolorna

Inget nytt sedan senaste rapporten.

NBV

Ingenting nytt inom min direkta samverkan med NBV har skett sedan sist.

Uppdrag: Revidera UNF:aren

Uppdraget ligger hos kansliet som inlett arbetet.

Uppdrag: Strömlinjeforma allt material

Uppdraget ligger hos kansliet och är för tillfället nedprioriterat till förmån för annat.

Uppdrag: Fortsätt utveckla grundmaterial

Uppdraget har dragit ut på tiden och står i stiltje, tyvärr.

Uppdrag: Specificera Specialister

Uppdraget ligger hos kansliet. Mitt förslag är att med tanke på den nya inriktningen av Specialister som föreslås i bildningssystemet att riva upp detta uppdrag eftersom det blir överflödigt om/när förbundet tar över ansvaret för Specialisterna.

Л у к а с Н и л с с о н

С к о п ј е 2016-04-18

Kongressgruppsrapport

Uppdrag

Kongressgruppen består av Malin Andersson, Eric Tegnander, Maria Emilsson och Anneli Bylund, med Malin Andersson som sammankallande.

Upplägg

Gruppen har haft skypemöte 20 mars och har ett fysiskt möte 23 april i Stockholm.

Resultat

En kort sammanfattning av vad som har diskuterats och vart läget ligger:

- Anmälan är öppen! Marknadsföring är i full gång.
- En riskanalys av personalens närvaro på kongressen har gjorts tillsammans med facket. Uppdrag för personal på kongressen kommer att vara färdigt i maj.
- Ansvariga för temaspår börjar komma på plats
- Vissa praktiska detaljer med mat och duschar pysslas fortfarande med
- 4 maj ska representant från kongressgruppen tillsammans med förhandlingsansvariga inspektera och lösa det sista med Karlstad CCC
- Genomfört kongressförfesten och gjort en utvärdering. Generellt var helgen väldigt uppskattad men det fanns en önskan om att ha fått tagit del av materialet som skulle diskuteras innan så att en hade kunnat förbereda sig.

Det som märks återkommande i arbetet är att det försvårar mycket för UNF att vi har en sådan stor rotation av personer och få personer är kvar som har erfarenhet av att planera kongress. Framförallt hur fördelningen och samarbetet med styrelse och resterande rörelse fungerar är ett komplicerande moment. UNF bör i framtiden se över hur vi håller kvar och utnyttjar kompetens från tidigare kongressplaneringar bättre.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att notera rapporten

Malin Andersson

Haninge, 2017-04-22

Rapport om jämställdhetsarbetet

Uppdrag

Den nya gruppen som tillträdde för en tid sen har nu blivit varm i kläderna. Vi har haft ytterligare ett möte där vi har planerat våra kommande insatser under året.

Det huvudsakliga uppdraget för gruppen är att fortsätta arbetet med de jämställdhetsåtgärder som våra företrädare påbörjade, samt arbetet med det interna utvecklingsprojektet.

Läge

Som ovan nämndes har gruppen haft sitt inledande möte, och har även hunnit med sitt andra möte. Gruppen har börjat ta ett grepp över den situation och de arbetsuppgifter som faller på vårt bord.

Gruppen har vissa ansvar inför kongressförfesten, bland annat en maktworkshop som vi hoppas blir lyckad. Vi har även försökt se till att talartidsmätning ska genomföras på alla diskussionspass under kongressförfesten, för att få ett hum om hur det eventuellt kommer att se ut på själva kongressen.

Vi har också arbetat med talartidsmätning på DÅM:en. Gustav Bylund har gjort ett fantastiskt jobb med att utveckla ett verktyg för att detta ska gå så smidigt som möjligt.

Utöver de ovan nämnda processerna följer nedan en översikt på åtgärderna som förbundsstyrelsen antog i maj 2016 och fördelningen på vilka personer som är rimliga att känna ett ansvar för de olika processerna.

Åtgärd	Utförare/Ansvarig	Kommentar
Förbundsstyrelsens arbete		
Förbundsstyrelsen ska vid början av varje mandatperiod sätta upp mål för jämställdhetsarbetet	Sammanställande för jämställdhetsgruppen	Gruppen har fördelat ansvar för detta inom sig och planerar att skicka någon form av underlag till arbetsveckan i augusti.
Hur jämställdhetsarbetet fortskrider ska utvärderas årligen och målen ska ses över	Sammanställande för jämställdhetsgruppen	Det är inte riktigt dags för utvärdering än, men detta kommer självklart ske efter avslutat verksamhetsår 2017.
Förbundsstyrelsen ska tillsätta en grupp som blir utförare av jämställdhetsarbetet	Sammanställande för jämställdhetsgruppen	Gruppen består av Isabelle Benfalk (sammanställande), Max Johansson, Gustav Bylund och Josefin Larsson.
När förbundsstyrelsen tillsätter arbetsgrupper ska det eftersträvas en jämn könsfördelning	Förbundsstyrelsen	Förbundsordföraderna får ha i åtanke när de bereder förslag på FS-möten, övriga FS när det tillsätts grupper i och med projekt m.m. Förbundssekreteraren har fått i uppdrag att hålla koll på siffrorna.

Representation		
Vid intern representation ska könsfördelningen på representanter finnas i åtanke	Förbundsstyrelsen	När vi internt ska representera ska vi ha i åtanke hur könsfördelningen är. Kanske mest aktuellt vid större arrangemang o.dyl.
Vid extern representation ska könsfördelning på representanter finnas i åtanke	AU och förbundsordföranden a + arvoderade	När UNF representeras i externa forum, typ besöker andra organisationer osv.
När interna eller externa personer bjuds in på olika UNF-tillställningar ska det finnas en tydlig medvetenhet kring könsfördelning på representanterna.	Arrangörer, bildningsledaren	Bildningsledaren får extra medskick här att implementera hos dem som arrangerar kurser.
Icke-män ska i första hand bli tillfrågade både när UNF ska representera, samt när andra personer bjuds in för representation till UNF	Förbundsordförande, arvoderade, AU, bildningsledaren	Viktigt att tänka på när vi har större arrangemang och när personer blir tillfrågade vid större bildningsinsatser.
Bildning och arrangemang		
Jämställdhet ska inkluderas i UNF:s grundutbildning, samt specialisten socialt och höjdaren socialt.	Bildningsledaren	Detta kommer att göras under 2017.
På föreningsstyrelsesamlingar ska jämställdhet finnas som ett ämne att diskutera och problematisera kring.	Bildningsledaren	Detta kommer troligen ske under nästa mandatperiod.
På distriktsordförande- och distriktskassörsnätverken ska jämställdhet finnas som ett ämne att diskutera och problematisera kring.	Bildningsledaren, 2:a vice ordf.	Distriktskassörsnätverken eller liknande satsning som riktar sig till kassören. Distriktskassörsträffen i våras hann inte detta göras då det skedde bara ett par veckor efter beslutet. Diskussion har skett på distriktsordförandenätverket.
På större arrangemang och tillställningar ska jämställdhet finnas med på agendan	Förbundsstyrelsen, bildningsledaren	Väldigt öppen för tolkning. Kan dock tolkas som att det ska finnas diskussionspass, eller ska pratas om det i någon form. Har skett på förbundssamlingen
Distriktens valberedningar utbildas i valberedningsarbete	Jämställdhetsgruppen	En utbildning genomfördes i januari och ytterligare en planeras under hösten i.o.m. att detta är en del av det interna utvecklingsprojektet.
Demokrati		
Talartidsmätning ska föras på kongressen och diskuteras	Kongressgruppen	Kongressgruppen arbetar med hur detta ska ske.

Ombudsskolan på kongressen ska ta upp jämställdhet och hur det påverkar förhandlingar	Kongressgruppen	Kongressgruppen arbetar med att detta ska ske.
Talartidsmätning ska föras på distriktsårsmöten	Max Johansson + Gustav Bylund	Alla DÅM är genomförda men det fattas lite statistik. Gruppen ska försöka få in detta från faddrar så fort som möjligt.
Övrigt		
Jämlikhetsbokslutet ska spridas och uppmärksammas i UNF	Förbundssekreteraren	Kontinuerligt arbete som är on the go.
UNF ska tillämpa en könsneutral kommunikation och se till att tonaliteten inte tilltalar ett specifikt köns normer	Kommunikatören	Kontinuerligt arbete. Kommunikatören har blivit informerad om detta.

Könsfördelning på av FS tillsatta grupper

	Antal kön
Hon	22
Hen	3
Han	13

	Unika kön
Hon	10
Hen	1
Han	6

	Antal grupper
Kvinnlig majoritet:	5
"Jämställda"	0
Manlig majoritet	1
"Jämlika"	0
Könsneutral majoritet	0

Uppföljning

Den nya jämställdhetsgruppen fortsätter rapportera till förbundsstyrelsens möten.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att notera rapporten

Isabelle Benfalk

benfalk@unf.se | 073-3603777

Pendeln mellan Stockholm och Uppsala, 2017-04-21

Utvärdering Sportlovssatsning & UNG

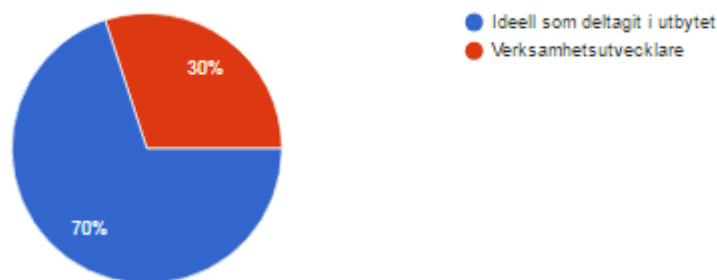
Nedan kommer ni kunna läsa igenom utvärderingen av både sportlovssatsningen och UNG. Sammanställningen är gjord av Max Johansson (Huvudansvarig) och baseras på, Digital utvärdering, samtal med ideella och input från personal.

Innehåll:

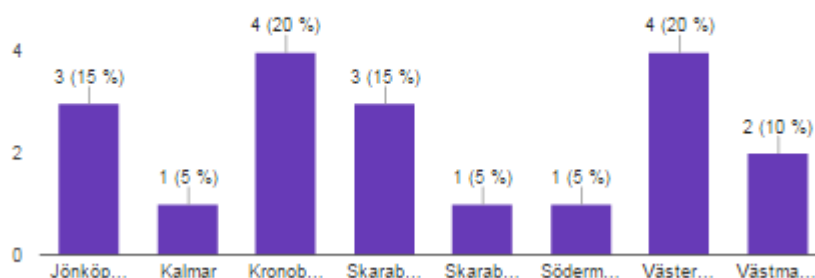
- 1: Vilka har deltagit.
- 2: Vad tycker folk om satsningen & UNG-konceptet?
  - Data på vad folk tycker
  - Analys, baserad på textsvar kopplade till frågan
  - Att ta med, vad ska vi tänka på i framtiden
- 3: Prognos resultat.
4. Ansvariges utvärdering & Analys

1. Vilka har deltagit

Vem är du som svarar på utvärderingen? (20 svar)

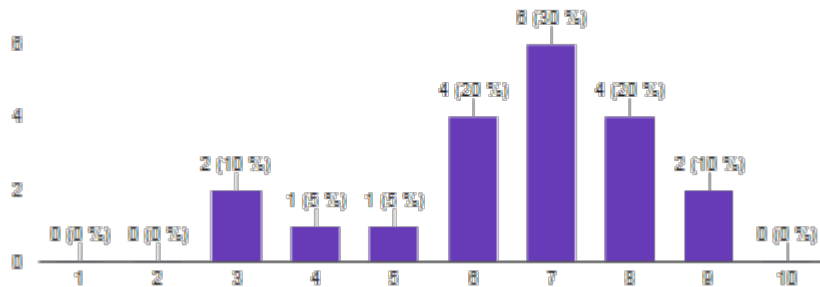
Vilket distrikt representerar du? (19 svar)

2. Vad tycker folk?

Utvärderingen innehåller olika delar och olika svar från individer. Till varje frågeställning står det hur många som har svarat. Skillnaden är främst att alla inte var med på bland annat värningsutbildningen. Skala: Väldigt dåligt 1-10 Väldigt bra

Hur tyckte du informationen inför satsningen var? (20 svar)

Analys:

Här verkar det som att det finns ett gäng individer som uppfattar informationen inför som mindre bra medan en majoritet är nöjda och känner sig informerade.

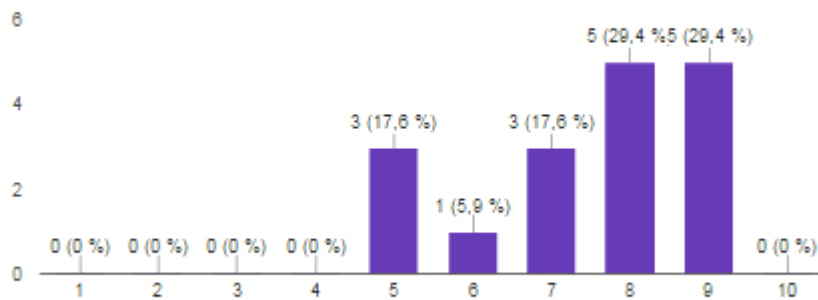
Eftersom en stark majoritet känner sig nöjda uppfattar jag det som lyckat att informera redan innan årsskiftet att det här är det som kommer ske, samt ge tydliga uppdragsbeskrivningar till verksamhetsutvecklare och distriktsstyrelser, vad det innebär att delta i satsningen.

Den kritik som lämnats kring information är att det kom flera mejl och att det inte var sammanfattat och att det fanns vissa detaljer som kändes oklara och att VU:ar och styrelser inte fick samma information.

Att ta med:

1. Forstått vara ute i god tid
2. Fortsätt göra det tydligt vad det innebär att delta i satsningen
3. Fortsätt göra det tydligt vad VU:s roll är och DS roll är.
4. Välja en tydlig gemensam informationskanal och se till att alla får samma information.

Hur tycker du att värvningsutbildningen var? (17 svar)

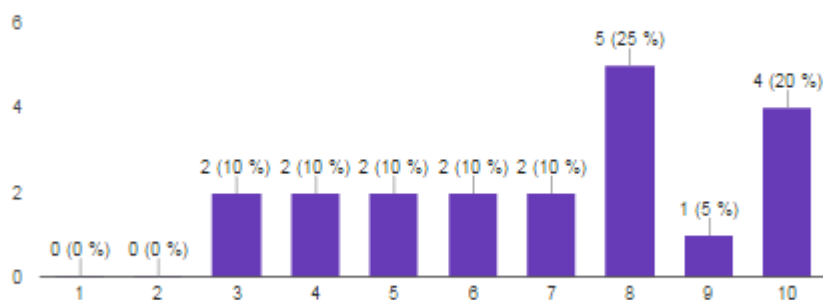
Analys:

De som deltog på värvningsutbildningen var främst ideella men även ett gäng VU:ar. Kortfattat är det tydligt att folk uppskattade värvningsutbildningarna och att de gav en väldigt god grund för att utföra värvningen väl. En annan grej som folk har lyft är att det gav dem väldigt mycket att få samlas och verkligen känna att de är en del av något större och att de ska ut och göra en insats tillsammans, med andra ord byggde det mycket teamkänsla. Sist men inte minst så lyftes det fram att den praktiska delen under helgen när en fick öva på göra presentationer och uppföljningsträffar var den bästa.

Att ta med:

1. Värvningsutbildningar inför värvning är väldigt bra
2. Att öva praktiskt var väldigt lyckat och bör fortsätta vara det primära fokuset under utbildningarna.

Hur tycker du att upplägget på skolan fungerade? (20 svar)

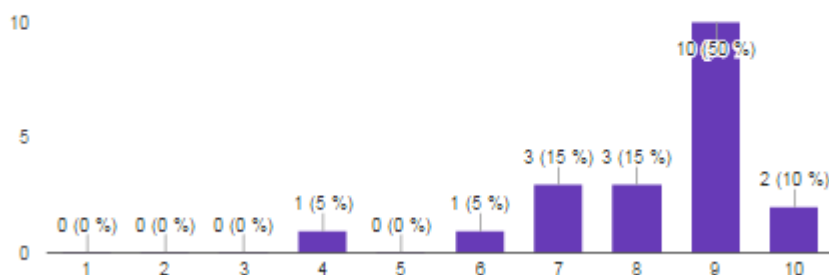
Analys:

Här är det en mer utspridd skala om hur en upplevde upplägget på skolan. Generellt är det fortfarande positiv respons om en tittar hur flest upplevt upplägget på skolan. När en fördjupar sig i vad de som är mer negativa till upplägget är det främst att de var ute 5 dagar och att en inte orkade med det. Utan att färre dagar hade gjort det mer hanterligt. Det finns också en stark linje om att klassrum var både roligare och gav bättre resultat.

Att ta med:

1. Se till att det finns bra förutsättningar för insatsen så en inte tar sig vatten över huvudet med många dagar.
2. Prioritera att komma in i klassrum, det ger högre resultat och är roligare

Hur tycker du att upplägget på uppföljningen fungerade? (20 svar)

Analys:

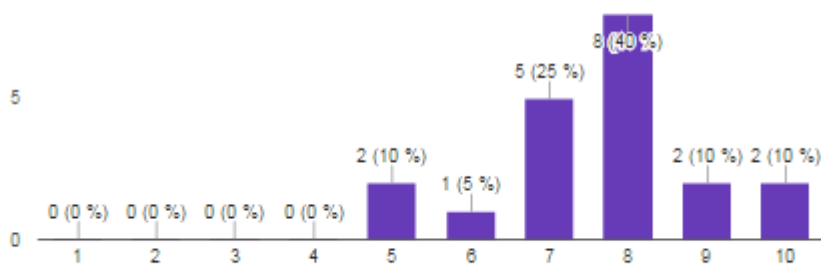
Här finns en tydlig trend som visar på att uppföljningen fungerade väldigt bra. I utvärderingen lyfts det bland annat fram att det här blir tillfället en kommer närmare gruppen och kan bygga broar för att göra en ännu bättre uppföljning. Att det är otroligt inspirerande att se grupperna tända igång och vilja göra aktiviteter på ett UNF:igt sätt.

Det som lyfts som förbättring är att mer ledare borde vara med under uppföljningsträffarna så det finns fler personer som kan träffa och stötta grupperna som tar det vidare.

Att ta vidare:

1. Fortsätt med uppföljningen på liknade sätt.
2. Se till att uppföljningen är samma dag för att inte tappa personer
3. Ha med fler ”Ledare/mentorer” som kan fortsätta stötta grupperna som startas. Samt ta fram en mentorhandbok.

Hur tycker du att hela satsningen har gått? (20 svar)

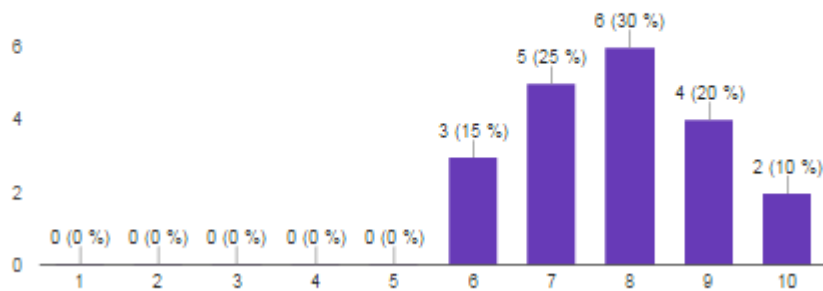
Analys:

Generellt är de som deltagit väldigt positiva till satsningen som sådan och även de som är mest negativa tycker fortfarande att satsningen varit bra. Flera personer har skrivit att de skulle vilja att vi gjorde satsningen igen och att det verkligen var jättekul!

Att ta med:

1. Gör satsningen igen

Hur tycker du UNG-konceptet fungerat i sin helhet? (20 svar)

Analys:

När det kommer till själva konceptet som sådant finns även här en trend att de tycker det fungerar bra. Input som har lyfts kretsar kring att folk ska vara gladare på bilder i materialet, att vi skulle behöva bygga ut med musikverksamhet, komma på ett tydligare sätt hur vi gör med enskilda individer som vill börja engagera sig och inte har gruppkompisar och skapa bättre sätt när det kommer till att samla in kontaktuppgifter (alltså digitalisera det som vi nu på papper).

Det positiva som lyfts är att det är lättare att få fler personer intresserade av UNF när det är tydligt vilken typ av verksamhet vi gör, att det är enklare att nå ut till ungdomar när vi pratar om saker som är relevanta för dem, att konceptet går att använda i både klassrum och korridor, vi hittar medlemmar som vill börja göra saker istället för att konsumera, att det är lättare och tydligare för ungdomar att engagera sig i UNF, det är ett fritt koncept som gör att alla kan skapa något de själva vill ska hända, att det finns tydliga handböcker som gör att man lättare kan följa upp grupper/medlemmar och ta vidare deras engagemang sist men inte minst så är det flera som uppgett att det roligt att vara ute och värva med UNG-konceptet.

Att ta med:

1. Se över om det inte går att digitalisera insamling av kontaktuppgifter
2. Fundera ut en tydlig plan hur vi gör med enskilda personer som vill gå med
3. Fortsätt med UNG-konceptet
4. Se över och bygg ut aktiviteterna som presenteras i UNG-materialen

3. Prognos och resultat

Antalet Langrupper intresserade: 31

Antalet Filmgrupper intresserade: 3

Antalet Eventgrupper intresserade: 8

Antalet Gerillagrupper intresserade: 3

Antalet Valfriaktivitetgrupper intresserade: 98

Antalet grupper intresserade: 143

Antalet medlemmar: Oklart. Spåras i Irma i nuläget.

Prognos på antalet föreningar som startas: 12-15

Data inhämtade från; Jönköping, Skaraborg, Västernorrland och Kronoberg.

(Västmanland, Södermanland & Östergötland fick ihop ett par stycken grupper)

Data ej inkommen från Kalmar.

Eftersom det har funnits flera olika moment och jag upplever att de olika momenten har haft varierade resultat kommer jag kort gå in på varje moment och min bild av det hela. Längst ner finns en sammanfattning och mitt förslag på fortsättning vs inte.

1. Förberedelser

Här låg vi väldigt bra till med både information och plan som kunde kommuniceras ut till anställda och ideella. Ideella fick i början av december information om satsningen och möjlighet att ta ställning till om deras distrikt var intresserade i att delta. Min uppfattning är att det verkligen var uppskattat och att det var en av framgångsfaktorerna i att få med så många distrikt på sportlovssatsningen. Även anställda har påpekat att det här är en av våra bäst framförhållna satsningar och att vi bör verkligen sträva efter att ligga i samma fas inför rikstäckande satsningar. Jag tror dock vi kan bli ännu bättre och det här ska verkligen inte ses som ett enskilt tillfälle vi lyckas med det.

Vi hade även en tydlig plan när saker skulle ske, när information skulle gå ut, vilket tryckmaterial som behövdes samt hur utbildningar och samordning av värvning skulle genomföras.

Sist men inte minst hade vi gjort en väldigt tydlig plan för VU:ars arbetsinsats under satsningen, det gjorde att delvis blev det väldigt tydligt vilka förväntningar som fanns på personal, det bidrog även till att vi kunde vara så resurseffektiva med personaltiden som möjligt, även om det var en intensiv satsning som hade potential att sticka iväg i personaltid.

Missen som skedde här var att jag ganska tidigt blev ensam med satsningen i knät och därmed fått mycket eget ansvar. Jag tror att om vi vid tillfället, då det förändrades i mängd ansvariga som deltog och gjorde grejer i projektet så hade vi fått ett bättre resultat i satsningen överlag.

2. Under, Utbildning

Värvningsutbildningen är bland de mest lyckade momenten under hela satsningen. Det gav värvarna en bra grund att stå på, skapade bra sammanhållning för grupperna som var ute och värvade och gav helt enkelt väldigt mycket energi till de som skulle ut och värva. Om det är något jag verkligen skulle uppmana till vid framtida värvningssatsningar är just det här. Det blir ett tydligt avstamp, alla känner sig säkra på vad vi ska göra och en hinner öva på alla olika moment från första träffen till första uppföljningsaktiviteten

De 4 värvningsutbildningarna som genomfördes hölls enbart av mig vilket var i sig väldigt utmanande och roligt men var tillsammans med de andra uppgifterna väldigt krävande. Jag tror inte utbildningarna hade blivit bättre om vi varit flera som arrangerat dem, men det hade verkligen gjort det hela mer hållbart.

3. Under, på skolan

Själva insatsen på skolan har även den fungerat bra. Det man dock kan se en tydlig trend på i resultatet är om vi fått komma in i klassrum eller stå i korridoren. Har vi fått vara i klassrum har intresset att testa på och starta upp verksamhetsgrupper varit högre och det har blivit mer lättbegripligt för deltagarna vad vi håller på med. Det har även varit mer effektivt när det kommer till att nå ut till så många som möjligt, då vi genom korridorsvärkning inte hinner prata med lika många. Framgångs faktorn varför det ofta gått väldigt bra på skolorna har varit att det delvis är väldigt tydligt vad vi presenterar men också att de som värvat fått en bra utbildning inför.

4. Under, direkt uppföljning

Uppföljningen direkt efter skolvärningen har även den fungerat bra, i vissa fall har en lyckats locka fler personer till första träffen. I vissa inte. Det som varit avgörande faktorer om en lyckats dra många har bland annat varit om det varit en dag då folk har fritt efter skolan, om lokalen en har uppföljningen i ligger nära till hands.

En annan viktig faktor har varit om det funnits med tillräckligt med lokala ”mentorer/ledare” för att följa upp och stötta grupperna. På ett flertal ställen har vi haft överväldigande tryck så det inte hunnits med att sitta ner med varje grupp och prata och lägga upp deras framtida engagemang och aktivitet.

Min analys är alltså att vi måste se till att ha betydligt fler ”mentorer/ledare” på plats under uppföljningen som kan vara med och hjälpa grupperna, engagemanget och idéerna finns bara inte möjligheten för oss att följa upp alla.

5. Under, steg två uppföljning

Sjävla uppföljningen av alla grupper efter första träffen med dem efter skolan har verkligen varierat från distrikt till distrikt. Vissa distrikt har lyckats fantastiskt och mycket på grund av att de har haft ledare på plats vid första uppföljningen, men även om distrikten valt att följa upp de grupper som skrivit upp intresset under skolan eller inte.

Här behöver vi verkligen systematisera och förbättra det hela, vi har inget problem att håva in flera hundra verksamhetsgrupper under ett gäng veckor, vi har bara inte strukturerna för att följa upp dem ordentligt. Självklart kommer inte alla grupper gå vidare hela vägen, men de vi tappar bort redan efter skolbesöket är bedrövligt.

Jag tror att om vi kunde skapa digitala system som gjorde det lättare att ha kontakt med grupperna skulle vi se ett helt annat resultat.

Vi hade även behövt mer ledare som kunde fånga upp grupper. Tyvärr finns det inte oändligt med tid för VU:ar att starta verksamhetsgrupper utan det finns en gräns för vad dem hinner med. Kan vi utbilda fler, göra det tydligare vad deras uppdrag är i att stötta grupperna kommer vi verkligen kunna se andra resultat på mängden föreningar som startas i samband med satsningen.

Det som kan vara viktigt att nämna är att jag hitills inte hört att någon grupp som vi lagt tid och resurser på inte har tagit vidare och startat en UNF förening, vilket i sig är bra och visar på att vi inte slösar tid på personer som sen inte blir medlemmar.

6. Under UNF:aren

Här finns enligt mig två sätt att se på ”Uppföljnings UNF:aren” som skulle anordnas regionalt.

Eftersom vi ganska tidigt identifierade att det skulle vara bättre om att hälften av alla distrikt styrde upp egna UNF:aren kursen så valde vi att fokusera på att genomföra en stor i

SKB/JKP/KRO/KAL regionen. Först resulterade det i att vi fick byta tillfälle för genomförande pga strul med lokalerna och vid det andra tillfället valde jag i samråd med berörda distriktordföranden att avstyra helgen på grund av brist av deltagarunderlag. I förmån att distrikten själva skulle styra upp lokala UNF:aren kurser.

(Vi hade lokaler som motsvarade 120 pers och kunde inte få deltagarunderlag motsvarande 50 i och med påskhelg)

Eftersom en stor del av satsningen var att ta folk hela vägen in i ”mål” aka KICK-off/UNF:aren kursen så har vi verkligen inte lyckats tillräckligt bra.

Min personliga analys varför vi inte lyckades tillräckligt bra är att vi inte hade allt helt färdigt när vi påbörjade första värvningen och därmed inte kunde börja prata om helgen redan när vi var ute och värvade, utan kunde bara prata om att den skulle komma. Här väger antalet personer som var med och höll i satsningen verkligen in, då det var något som jag aktivt prioriterade ner i samband med att andra grejer behövde prioriteras upp.

7. Efter och resultat

Antal distrikt som deltagit i sportlovsutbyten är 8, och intresset från flera andra fanns dock inte resurser för att dra runt det. Här finns potential, eftersom det fanns flera distrikt till som ville vara med men som vi inte hade resurser avsatta till. Med andra ord borde

Antalet distrikt som deltog och gjorde något i samtidigt under satsningen är oklart dock skulle jag inte uppskatta att siffran är över 3. Även här tror jag det finns potential, om vi kan få fler distrikt att delta under utbyten tror jag även vi kan höjja antalet distrikt som ger sig ut och rekryterar i samma våg. Dock bör fokus ligga på att få med ännu fler distrikt i utbyte.

8. UNG-Konceptet

För mig är det tydligt att UNG-konceptet som sådant fungerar bra och genererar mycket folk som vill vara med och göra saker tillsammans med UNF. Det är tydligt och enkelt för VU:ar att följa upp grupper, bygga vidare engagemang och starta föreningar. Det är även väldigt tydligt för intresserade personer vad vi gör för något.

Det är roligt för ideella att rekrytera med UNG-konceptet och enkelt att komma in i.

Vi når också ut till människor som vi vanligtvis inte når ut till, eftersom vi erbjuder en bredare

Jag tror dock vi behöver bygga vidare på digitala verktyg för att förbättra arbetet och göra det mer resurseffektivt. Så vi kan följa upp de som skrivier in intresse och fånga mer fiskar med håven.

Jag tror också vi ska se över de olika typen av verksamheter vi erbjuder, jag tror bland annat att det kan finnas mer attraktiva grejer som ungdomar skulle vilja engagera sig i inom. Ett tydligt exempel på verksamhet som lockar många är bland annat LAN, det borde finnas fler motsvarigheter till LAN.

Sist men inte minst tror jag det finnas en ännu större potential att fortsätta bygga vidare med föreningsmaterial och annat material för verksamhetsgrupperna att ta vidare sitt engagemang.

9. Sammanfattning

Bör vi genomföra sportlovssatsningen igen?

Ja, helt klart. Det är tydligt att det är ett väldigt bra tillfälle att vara ute och rekrytera och samlas. Möjligheterna att för ideella att delta i värvning är så pass bra att vi verkligen bör satsa fullt ut på sportlovsutbyten som vi centralt samordnar.

Det jag skulle vilja se förändras är flera av punkterna jag lyft i min egen analys, så som fler personer inblandade i satsningen från förbundshåll, mer distrikts inkluderade i utbyten, system för bättre uppföljning, ledarutbildningar för folk som ska stötta grupper samt mer fokus på den sista touchen av UNF:aren/kick-off helger så det verkligen blir optimalt.

Med detta som utvärdering & rapport från sportlovssatsningen föreslår jag förbundsstyrelsen besluta

Att lägga rapporten till handlingarna

Max Johansson

Andre vice förbundsordförande

2017-04-23, Vällingby

Uppföljning

Uppdrag

På majmötet 2016 fick Olle Gynther – Zillén uppdraget att kontinuerligt till varje möte följa upp de arbetsplansmål som finns uppsatta genom beslutet ”att Olle Gynther - Zillén utses till ansvarig för att presentera ett underlag till varje FS-möte med uppföljning av arbetsplansmål och indikatorer, samt ett förslag på vilka arbetsplansmål som ska diskuteras på mötet”.

Resultat

Läget idag ser ljus ut på kongressuppdragsfronten men detta ljus vägs upp av det ofantliga mörker som arbetsplansmålen summeras. Som verksamhetsberättare vill jag återigen lyfta denna uppföljning som ovärderlig men tråkigt nog är vi inte alla verksamhetsberättare. Det känns dock lite ovärt att göra om det ej används, ack är så denna sekreterarroll sammanfattad.

Det känns lite som att denna uppföljning är en självklarhet och något som bör ha gjorts från början.

Uppföljning

Uppföljning görs aldrig mer (alltså tills nästa FS beslutat i uppföljningsfrågan).

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att notera rapporten.

Olle Gynther - Zillén

Toppen av Skinnarviksberget, 2017-04-18

Kongressuppdrag	Status	Kommentar

[illegible]

Ekonomirapport

Upplägg

Sedvanlig uppföljning finns i bilaga.

Resultat

Se bilaga. Jag har faktiskt inget särskilt att kommentera på. Det känns som att vi har kommit igång med verksamhet på ett helt annat sätt än tidigare år vilket känns positivt och talar väl för blocksystemet.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att notera rapporten

Malin Andersson

Haninge, 2017-04-22

Underbudgetar 2017			
	Reviderad budget	Inrapporterat till och med 170331	Procentuellt spenderat
1. Förbundsorganisation - Styrelse			
Valberedning och granskningsutskott	30 000 kr	4 620 kr	15%
Förbundsstyrelsemöten	220 000 kr	27 763 kr	13%
Praktiskt arbete	250 000 kr	54 946 kr	22%
Arvode	640 000 kr	176628	28%
<i>Summa</i>	<i>1 140 000 kr</i>	<i>263 957 kr</i>	<i>23%</i>
2. Förbundsorganisation - Kanslipersonal			
Utbildning	80 000 kr	28 780 kr	36%
Personalkostnader	3 447 000 kr	916 279 kr	27%
Telefonkostnader	37 000 kr	12 666 kr	34%
Resekostnader	90 000 kr	65 579 kr	73%
<i>Summa</i>	<i>3 654 000 kr</i>	<i>1 023 304 kr</i>	<i>28%</i>
3. Förbundsorganisation - Infrastruktur			
Hyra och andra lokalkostnader	586 000 kr	131 507 kr	22%
IT-system	200 000 kr	64 800 kr	32%
Ekonomisystem	350 000 kr	87 121 kr	25%
Medlemsavgifter samarbetsorgan	200 000 kr	36 974 kr	18%
Medlemsregister	210 000 kr	49 815 kr	24%
Kommunikation	50 000 kr	522 kr	1%
Administration	100 000 kr	29 657 kr	30%
Medlemsutskick	190 000 kr	17 700 kr	9%
Revision	120 000 kr	0 kr	0%
Förstudie nytt medlemssystem	150 000 kr	0 kr	0%
<i>Summa</i>	<i>2 156 000 kr</i>	<i>418 096 kr</i>	<i>19%</i>
4. Stöd till landet - Personal			
Kontorshyra	530 000 kr	126 688 kr	24%
Utbildning	250 000 kr	43 146 kr	17%
Resekostnader	380 000 kr	92 787 kr	24%
Telefonkostnader	90 000 kr	15 250 kr	17%
Personalkostnader	5 475 000 kr	1 078 130 kr	20%
<i>Summa</i>	<i>6 725 000 kr</i>	<i>1 356 001 kr</i>	<i>20%</i>
5. Stöd till landet - Pengar			
Fastigheter	150 000 kr	0 kr	0%
Förbundsstyrelsen till förfogande	220 000 kr	0 kr	0%
Föreningsstöd	990 000 kr	55 000 kr	6%
Distriktsbidrag	2 200 000 kr	0 kr	0%
Medlemsförsäkring	40 000 kr	0 kr	0%
<i>Summa</i>	<i>3 600 000 kr</i>	<i>55 000 kr</i>	<i>2%</i>
6. Verksamhet - Information och material			
Medlemstidning	530 000 kr	114 928 kr	22%
Webbplats	85 000 kr	2 095 kr	2%
UNF-shop	120 000 kr	8 732 kr	7%
Materialproduktion	100 000 kr	0 kr	0%
<i>Summa</i>	<i>835 000 kr</i>	<i>125 755 kr</i>	<i>15%</i>

7. Verksamhet - Bildningsverksamhet			
Kamratstödkurs	175 000 kr	748 kr	0%
Höjdaren	250 000 kr	93 160 kr	37%
Distriktsstyrelsesamling	300 000 kr	0 kr	0%
Distriktsordförandenätverk	145 000 kr	0 kr	0%
Förbundssamling	300 000 kr	115 560 kr	39%
Specialisten	100 000 kr	15 000 kr	15%
Summa	1 270 000 kr	224 468 kr	18%
8. Verksamhet - Arbetsplansprojekt			
Vit jul	600 000 kr	0 kr	0%
Bidrag internationella arbete	600 000 kr	0 kr	0%
Verksamhetsområdesprojekt	485 000 kr	39 108 kr	8%
Verksamhetsstöd Active	150 000 kr	700 kr	0%
Politiska assistenter Bryssel	100 000 kr	0 kr	0%
Attitydpåverkan	500 000 kr	28 393 kr	6%
Active summercamp	100 000 kr	0 kr	0%
UNF till alla	65 000 kr	0 kr	0%
Almedalen	85 000 kr	10 000 kr	12%
Summa	2 685 000 kr	78 201 kr	3%

Block/projekt 2017	Beslutat belopp	Inrapporterat till och med 170331	Procentuellt spenderat
<u>Sportlovsblocket</u>			
Sportlovskampanj: Fas 1	- kr	- kr	
Sportlovskampanj: Fas 2	120 000 kr	36 757 kr	31%
Fas 3: Uppföljning	75 000 kr	- kr	0%
Totalt belopp för blocket	195 000 kr	36 757 kr	19%
<u>Upp till kamp</u>			
Aktionskampanj	80 000 kr	- kr	0%
Totalt belopp för blocket	80 000 kr	- kr	0%
<u>UNG</u>			
Värvningskampanj	20 000 kr	- kr	0%
UNF till alla	- kr	- kr	
Totalt belopp för blocket	20 000 kr	- kr	0%
<u>Bilda fler</u>			
Launchparty	- kr	- kr	
Tour it up	- kr	- kr	
Totalt belopp för blocket	- kr	- kr	

<u>Där unga möter unga</u>			
Hur fasiken jobbar jag med media?	25 000 kr	- kr	0%
Pressa kommunerna med pressarbete	27 000 kr	- kr	0%
Vi kirra't	- kr	- kr	
Totalt belopp för blocket	52 000 kr	- kr	0%
<u>Distriktsstöd</u>			
DK-kitt	20 000 kr	- kr	0%
Distriktspriser	15 000 kr	- kr	0%
Insatsstyrkan	71 000 kr	- kr	0%
Arbetshelger	22 000 kr	- kr	0%
Totalt belopp för blocket	128 000 kr	- kr	0%
<u>Interna utvecklingsprojekt</u>			
Jämställdhet	10 000 kr	2 351 kr	24%
Totalt belopp för blocket	10 000 kr	2 351 kr	24%
Totalt alla projekt	485 000 kr	39 108 kr	8%

Rapport arbetsutskottet

Genomförda möten

Arbetsutskottet har i skrivande stund haft ett skype-möte 22 mars och kommer att ha ett till innan förbundsstyrelsemötet.

Resultat – sammanfattning av tagna beslut

Då förbundsstyrelsen får protokoll från arbetsutskottets möten utskickade till sig tänker jag inte dra resonemangen bakom de olika fattade besluten utan enbart vad som har landats i. Vi beslutade att:

- Att ge 10 000 kronor i bidrag till Wendelsbergs stödgruppsledarutbildning
- Att nominera Saga Jonsson till LSU:s EU-representant
- Att välja Max Johansson som ombud till CAN:s årsmöte
- Att nominera Malin Andersson till CAN:s styrelse
- Att ge Isabelle Benfalk i uppdrag att skicka in ett remissvar om höjt transporttillägg och deklarationstidpunkten för mervärdesskatt i vissa fall

Uppföljning

Arbetsutskottets fortsatta mötesplan för 2017 är:

26 april

23 maj

20 juni

Bilagestopp för dessa är en vecka innan.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att notera rapporten

Malin Andersson

Stockholm, 2017-04-21

Arbetsledning av generalsekreterare

Bakgrund

Den 2 maj får UNF en ny generalsekreterare. I nuläget är det förbundskassör Malin Andersson som är arbetsledare från förbundsstyrelsen för generalsekreteraren enligt delegationsordningen.

Analys

Malin Andersson kandiderar inte om till förbundsstyrelsen till kongressen vilket innebär att om hon fortsatte vara arbetsledare skulle det vara i 2 månader och sedan skulle ett byte ske. Att arbetsleda generalsekreteraren bygger mycket på ett relations- och samarbetsbyggande och därför blir det lite hattigt att ha en person som arbetsledare i 2 månader för att sedan byta. Samtidigt vill en kanske inte att både arbetsledare och generalsekreterare kommer in samtidigt som helt nya i sina roller varav det är fördelaktigt att ha kvar samma person istället för att byta, även om det bara är i 2 månader.

Om valberedningens förslag på kongressen går igenom så är det Max Johansson i den tilltänkta ordförandeduon som planeras att hantera arbetsledningen. Vi kan självklart inte förutsätta att kongressen eller nästa förbundsstyrelse beslutar i enlighet med det, men det är dock sannolikt. Det skulle därför kunna vara fördelaktigt att han och den nya generalsekreteraren kan få starta sin arbetsledningsrelation redan nu så de är igång när en ny förbundsstyrelse är på plats.

Resultat

Det förslag på lösning vi har är att ändra i delegations- och arbetsordningen så att Max Johansson är arbetsledare av generalsekreteraren men att det den första månaden sker tillsammans med Malin Andersson för att säkerställa en bra överlämning och en bra struktur. Vi tappar då inte erfarenheten utan den förs över under en längre period.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

- att i delegationsordningen på "Personal" döpa om den första kolumnen med FK till 2VFO och därmed förflytta de ansvaren till den andra vice förbundsordföranden
- att i arbetsordningen under "Andre vice ordförande Max Johansson ansvarar för att:" lägga till "Arbetsleda generalsekreteraren"

Malin Andersson

Haninge, 2017-04-21

Attest- och utanordningsrätt

Bakgrund

Med anledning av att vi har fått en ny generalsekreterare så behöver vi fatta ett nytt beslut om attest- och utanordningsrätt.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

- att UNF:s plusgiro och bankräkning från och med 2017-05-07 tecknas av Samuel Somo, Jonatan Hjort och Beatriz Mendosa, två i förening,
- att postförsändelser till UNF från och med 2017-05-07 kvitteras av Samuel Somo, Jonatan Hjort, Beatriz Mendosa och Anna Classon, var för sig,
- att utanordningsrätt från och med 2017-05-07 tillkommer Eric Tegnander, Isabelle Benfalk, Max Johansson, Malin Andersson, Samuel Somo samt Johan Persson med restriktioner till förbundsstyrelsens resor, traktamenten och utlägg,
- att Eric Tegnander, Isabelle Benfalk, Max Johansson, Malin Andersson och Samuel Somo från och med 2017-05-07 har attesträtt för alla övriga kostnader liksom generell attesträtt inom förbundet UNF,
- att förklara paragrafen omedelbart justerad.

Malin Andersson

Haninge, 2017-04-21

Firmatecknare

Bakgrund

Med anledning av att vi har fått en ny generalsekreterare så behöver vi fatta ett nytt beslut om firmatecknare.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

- att Ungdomens Nykterhetsförbunds (organisationsnummer 878500-1622) firma från och med 2017-05-07 tecknas av Eric Tegnander, Isabelle Benfalk, Max Johansson, Malin Andersson och Samuel Somo, dock minst två i förening, samt
- att förklara paragrafen omedelbart justerad.

Malin Andersson

Haninge, 2017-04-21

Förbundssamlingar

Bakgrund

Under novembermötet 2016 diskuterade förbundsstyrelsen att avsätta pengar till en förbundssamling hösten 2017, vilket också beslutades om. Med detta tolkade jag också att man menade att, med kongressen i ryggen med ett förändrat bildningssystem, inrätta en förbundssamling varje höst kongressår.

Två olika perspektiv för varför denna förbundssamling behövde inrättas fanns inom förbundsstyrelsen. De två perspektiven var:

1. Bildningsperspektivet: Vi behöver ett forum för kompetensutveckling och idédiskussion utifrån våra ideologiska frågor. Förbundssamlingen icke-kongressår har främst organisatoriskt fokus. Men vi behöver också ett forum som diskuterar alkoholpolitik och nykter ideologi, dels för att stärka våra medlemmar i sitt ideologiska medvetande och bygga kunskap om våra frågor, men också för att driva idédiskussionen framåt.

2. Kickoff-perspektivet: Vi behöver ett forum under hösten som kan kick-starta terminen. En samling är ett verktyg till att få distrikten att komma igång efter sommardvalan och kunna förankra förbundets projekt och inriktningar (exempelvis värvningskampanjer).

Som någon form av kompromiss/mash-up/kärleksyttring slogs dessa två perspektiv ihop till att tillfredsställas under ett och samma arrangemang.

Detta beslut fattades dock innan diskussionen om nytt bildningssystem tog fart. Som kan läsas i handlingen om nytt bildningssystem föreslås där att Specialisterna flyttas upp till förbundsnivå och görs av förbundet. Även om Specialisterna är kurser snarare än samlingar, är min tolkning att de ändå kommer att ha ett hyfsat likt fokus den föreslagna förbundssamlingen. Risken är att det kommer att bli en ”kaka på kaka”-effekt att ha både förbundsarrangerade Specialister och en ideologiskt inriktad förbundssamling.

Jag tror därför att det är bättre att satsa på att göra Specialistarrangemangen bra. Utifrån ett bildningsperspektiv blir därför höstens förbundssamling överflödigt. Dock kvarstår kickoff-perspektivet.

Problemanalys

Frågan är därför hur förbundsstyrelsen ser att detta påverkar förbundets arrangemangsplaner. Så som jag ser det finns det två sätt vi kan angripa detta på:

a) ”Avbildifiera” höstens förbundssamling och göra om den helt i enlighet med kickoff-perspektivet.

- b) Ställa in förbundssamlingen och/eller förbundssamlingarna.

Förslag till beslut

Beslutsunderlag: Intern målsättning för Vit jul-kampanjen

Bakgrund

På förbundsstyrelsemötet i mars 2016 tillsattes en arbetsgrupp för att arbeta internt med Vit jul-kampanjen. Nu när det är 2017 och nytt kampanjår behöver förbundsstyrelsen återigen ta ställning till UNF:s målsättning med vårt interna arbete. Det finns också ett behov av att göra förändringar i grupp sammansättningen.

Analys

Under 2016 beslutade förbundsstyrelsen om två mål för UNF:s interna arbete med Vit jul som var 50 registrerade aktiviteter och 14 lokala pressklipp. Vi klarade vårt aktivitetsmål med råge och tyvärr har gruppen inte kollat upp antalet lokala pressklipp. Gruppen har sett en stor styrka i att det finns en arbetsgrupp på det här sättet som organiserar UNF:s interna arbete med Vit jul och ser därför att det är så det borde fortsätta vara.

Under 2016 års kampanj gjorde UNF ett större helhetsarbete med kommunikationen och peppen kring att ordna aktiviteter som gjorde att det blev ett stort uppsving där i jämförelse med tidigare år. Trots att mycket bra arbete från gruppen så ser vi att det finns stora utvecklingsmöjligheter för vårt interna arbete med Vit jul. Gruppen ser fortfarande att aktiviteter är det som UNF är bäst på och att det är det vi borde satsa på.

Resultat

Gruppen har valt att sätta följande interna mål för kampanjen:

- UNF har 75 registrerade Vit jul-aktiviteter
- 26 olika föreningar har Vit jul-aktiviteter
- UNF syns 20 gånger i media

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

Att anta de föreslagna målen

Att Vit jul-gruppen ska bestå av Anneli Bylund som sammankallande, samt Isabelle Benfalk och Max Johansson

Anneli Bylund

Karlstad 2017-04-16

Zinkensdamm 2016-05-08

Läsarundersökning Motdrag

Bakgrund

Något som i olika forum har diskuterats är hur en eventuell digitalisering av Motdrag kan ske och hur Motdrag kan bli mer resurseffektiv. Kongressbudgetgruppen fick i uppdrag att se över en eventuell digitalisering av Motdrag, men det här är också något som har kommit från både tidigare och nuvarande Motdragsredaktör.

Nästan alla i UNF:s målgrupp tillbringar mycket tid på internet. Men UNF:s medlemstidning Motdrag finns enbart som papperstidning. Det finns stora fördelar med en medlemstidning i papper som skickas hem till alla medlemmar, men för att utveckla och behålla intresset för Motdrag borde Motdrags digitala närvaro öka. Om artiklar kan delas och länkas vidare stärks också Motdrags och UNF:s varumärke, både internt och externt, och Motdrag kan bli en större aktör i debatten och i nyhetsflödet.

Analys

En undersökning från 2015, gjord av TNS Sifo och beställd av Sveriges Tidskrifter, visar att papperstidningen har en stark ställning bland medlemstidningarnas läsare. Medlemstidningarna är enligt undersökningen väl lästa och väldigt många läsare skulle sakna tidningen om den inte längre låg i brevlådan. Läsarna tycker överlag att tidningarna är trovärdiga, välskrivna, ger ny information, har gott rykte och ger en känsla av gemenskap. Organisationstidningar spåddes i det sammanhanget därför vara framtidens vinnare.

Men det är också uppenbart och välkänt att unga oftare använder internet än läser papperstidningar på fritiden, och att ungas nyhetskonsumention har flyttat från traditionella nyhetsförmedlingskanaler som papperstidningar och tv-nyheter, till digitala plattformar via internet. Enligt rapporten Ungar och medier 2015, utgiven av Statens medieråd, använder 95 procent av 13–18-åringarna internet varje dag på fritiden. Läser böcker och tidningar gör 19 procent av 13–16-åringarna varje dag och 29 procent några gånger i veckan. För 18–19-åringarna är motsvarande siffror 13 respektive 33 procent. Rapporten Svenskarna och Internet 2015, som ges ut årligen av Internetstiftelsen i Sverige, visar liknande siffror för hur ofta unga använder internet och sociala medier. Att Motdrag knappt finns i den digitala världen är därför problematiskt på många sätt.

En eventuell digitalisering av Motdrag är absolut möjlig men för att kunna avgöra vad för roll Motdrag fyller för dess läsare, primärt UNF:s medlemmar, och vad för konsekvenser eventuella förändringar har för Motdrags roll i deras medlemskap och i organisationen behövs det en läsarundersökning. Vad en sådan skulle kunna gå på har utretts av vår Motdragsredaktör tillsammans med biträdande generalsekreterare och det skulle krävas cirka 100 000 kronor.

Det är absolut inte lite pengar, men samtidigt så är en del av syftet då också att kunna bli mer resurseffektiva. Förhoppningen är alltså att det kommer att löna sig långsiktigt. Förutom att

det kan bidra med resurseffektivitet så bidrar det också till att Motdrag kan bli bättre anpassad för sin läsarskara och fylla en större funktion.

Digitalisering av Motdrag har diskuterats av både ideella och tjänstemän under en längre period nu och för att kunna komma vidare i den processen behöver vi börja i någon ände. Det är också tydligt att förbundsstyrelsen har medskick till nästa förbundsstyrelse att jobba med den här frågan. Därför känns det fördelaktigt att vi redan det här året kan börja få svaren som behövs för att förbundsstyrelsen och Motdragsredaktören nästa år ska kunna göra nödvändiga vägval. Det är också positivt att kunna säga till kongressen att arbetet är påbörjat, för att undvika detaljdiskussioner om Motdrags utformning där.

Uppföljning

Motdragsredaktören tar, efter beslut från förbundsstyrelsen, arbetet vidare med läsarundersökningen.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att   avsätta 100 000 kronor i budgeten för 2017 för att kunna göra en
läsarundersökning för Motdrag

Malin Andersson

Haninge, 2017-04-22

Uppdragsgivningsmodell

Bakgrund

Uppdragsgivningsmodellen beslutas om varje möte för att besluta om kansliets utvecklande uppdrag.

Resultat

Det enda förändrade är för enstaka skiften i ansvar. Se bilaga. Förändringar är gulmarkerade.

Uppföljning

Malin kommunicerar uppdateringar till tjänstemännen.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att anta den reviderade uppdragsgivningsmodellen

Malin Andersson

Haninge, 2017-04-21

UPPDRAAGSGIVNINGSMODELL		
LÖPANDE UPPDRAG		
Uppdrag	Tilldelad tjänsteperson	Processtillstånd
Medlemsregister	JBP+CH	
Resebokningar	JBP+CH	
Medlemsservice	JBP+CH	
Extern finansiering	GS	
Omvärldsbevakning	EL	
Motdrag	AO	
Kommunikationsärenden	EL	
Administration och ekonomiska förfaranden	GS + JBP+CH	
HR	GS + JL + LG	
Sköta marknadsföringen för bildningsinsatser	EL	
UTVECKLINGSUPPDRAG		
Uppdrag	Tilldelad tjänsteperson	Förtroendevald beslutsmandat
Vit jul - helhet	HB	AB
Värvning - helhet	HB	MJ
Uppdragsgivning och arbetsledning VU - helhet	JL	MJ
FÅM - helhet	EL	MA
DÅM - helhet	EL	MA
Grafisk profil	EL	MJ
Föreningskit	EL	MJ
Påverkanskit	EL	IB
Skapa kvalitativt material för alla verksamhetsområden	HB	LN
Utvecklingsarbete HR	GS	LN
Almedalen	JBP	IB
VU-system inför kongress	JL	MJ
System för att Vuars målsättningar ska ta avstamp i distriktens arbetsplaner	JL	MJ
Undersöka nytt medlemssystem	HB	MJ
Nytt UNFaren-material	HB	LN
Kommunikativt strömlinjeforma allt material i UNF	EL	LN
Värningskampanj UNG 2.0	HB	MJ
UNF till alla	HB	MJ
Kommunranking	EL	AB
Hur jobbar jag med media?	EL	OGZ

Förslag på bildningssystem 2017 – 2019

Bakgrund

På förbundsstyrelsemötet i november 2016 fick Lucas Nilsson och Max Johansson beredningsansvaret för förslag på bildningssystem. På förbundsstyrelsemötet i januari diskuterade förbundsstyrelsen förändringar av UNF:s bildningssystem. Utifrån de diskussionerna presenterades ett utkast på bildningssystem under mötet i mars.

Utkastet fick till stora delar tummen upp, men oro uttrycktes att distriktet skulle bli överbelastade med ett stort antal bildningsverksamheter. Därför beslutade förbundsstyrelsen att ”ge [Lucas Nilsson och Max Johansson] i uppdrag att se över FSS:er, Specialister och Högparen i bildningssystemet” för att se om man skulle kunna skruva i bildningssystemet på ett sådant sätt att belastningen på distrikten skulle kunna minska.

Föreslagna förändringar – Specialister

Specialister ligger idag till större del på distrikten att ansöka om och genomföra. I dagsläget görs det relativt få Specialister. Med instiftandet av Ledaren och en minskad verksamhetsvolym talar mycket för att, åtminstone på lite kortare sikt, det inte kommer genomföras särskilt många Specialister i framtiden.

I beredningsgruppen har vi därför diskuterat alternativet att flytta Specialisterna till förbunds nivå. Det skulle frigöra tid från distrikten samtidigt som förbundet går in som garant för att det blir en rimlig mängd Specialister varje år. Förhoppningsvis skulle det också få den positiva bieffekten av att förbundet kan kvalitetssäkra Specialisterna genom att ha ett aktivt arrangörsansvar för kursen.

Detta har dock två märkbart negativa konsekvenser:

1. **Minskad lokal förankring.** Dagens utformning av Specialisterna är bra på så sätt att de når ut i den lokala verksamheten. När förbundet arrangerar saker är det ofta endast medlemmar på distriktsnivå (och gamla rävar) som nås. Om förbundet skulle ta över arrangerandet av Specialister tappar vi denna förankring.
2. **Ökat tryck på förbundet och minskad mängd Specialister.** Förbundet skulle behöva arrangera ett antal Specialister varje år, utöver den ordinarie verksamheten. Man kan göra vissa saker för att underlätta för förbundet, exempelvis genom att samköra kurserna med varandra, men det är uppenbart att den totala potentiella mängden genomförda Specialister kommer att behöva minska när man går från 23 potentiella arrangörsinstanser till en.

För att motverka den första negativa konsekvensen har vi i gruppen diskuterat att försöka utbildningarna så gott det går, genom att exempelvis rekrytera lokala kursledare och anlita ”värddistrikt”. Dock tror vi att själva ägandet för kursen bör ligga på förbundet. Gällande den andra negativa konsekvensen är det en oundviklig effekt, men att det inte borde vara ett jättestort problem med den verksamhetsvolymen som vi har i organisationen nu. När UNF växer kanske man behöver titta på ett annat sätt att upprätthålla Specialisterna.

Föreslagna förändringar – Föreningsstyrelsens bildning

Till att börja med ska sägas att gruppen inte är enig vad gäller denna fråga. Max Johansson tycker inte att detta är en bra idé och opponerar sig mot den. Därför är följande stycken endast ett resonemang av Lucas Nilsson. Efter att Lucas fört sitt resonemang för Max fram sitt.

Lucas resonemang

Syftet med FSS:er skulle kunna sammanfattas i två övergripande punkter:

- **Pepp och känsla av storhet.** På FSS:er får flera olika föreningsstyrelser träffa varandra, få inspiration och få en känsla av storhet för UNF. Det handlar till stor del om att bygga sociala band mellan personer och mellan verksamheter.
- **Bilda och lär ut föreningskunskap.** På FSS:er lärs föreningskunskaper ut, till exempel hur ett årsmöte går till och vad som behöver förberedas inför det, hur en styrelse fungerar och så vidare.

Att förmedla pepp och känsla av storhet i ett forum som är avgränsat till en viss kategori av förtroendevalda är inte särskilt effektivt. I många föreningar är inte de förtroendevalda de bärande medlemmarna (framförallt inte i nya föreningar, där medlemsomsättningen är hög), och som driven medlem ska man inte behöva vänta i ett år innan man får ta del av ett större sammanhang. Dessutom är det ibland svårt för mindre distrikt att få en känsla av pepp och storhet när man är begränsad till föreningsstyrelser, som i vissa distrikt innebär kanske en handfull människor.

För att få folk att förstå syftet och värdet i föreningskunskap tror jag att den behöver läras ut så nära i verksamheten som möjligt. Exempelvis skulle man kunna se över årsmötesmaterialet utifrån ett bildningsperspektiv, ge distrikten tydliga verktyg för hur de ska hjälpa föreningarna att bedriva verksamhet och liknande. På så sätt kan man anpassa föreningskunskapen utifrån var föreningen befinner sig i utvecklingen, oavsett om de startade i mars eller i november. Förslaget är därför att ta fram ett nytt koncept som döpts till *Föreningen* som är ett heltäckande verktyg- och bildningsmaterial som täcker in allt som har med föreningskunskap att göra.

Min bild är inte att FSS:er är dåliga, men att de inte är det mest effektiva sättet att tackla dessa båda syften. Av alla saker som ett distrikt kan ägna energi och tid för att göra över en helg – UNF:aren, Ledaren, aktionshelger, ölköpskontroller, distriktsfester, valborgsläger eller andra saker – ser jag inte FSS:er som prioriterat.

Vissa distrikt kanske ser ett behov av att låta föreningsstyrelser samlas och då kan de få göra det, antingen som en egen FSS eller som någon form av verksamhetsforum. Men till skillnad från UNF:aren och Ledaren behöver det inte vara en officiellt sanktionerad bildningsverksamhet som ingår i bildningssystemet och som förbundet behöver arbeta för att utveckla och förankra. Om FSS:er är med i bildningssystemet är min tolkning att det är kongressens mening att alla distrikt ska genomföra FSS:er och förbundsstyrelsen ska behöva lägga resurser och arbeta för att så blir fallet. Det finns i min mening andra, mer effektiva sätt att nå samma syfte för majoriteten av distrikten.

Max resonemang

Syftet med FSS:er skulle kunna sammanfattas i fyra övergripande punkter:

- **Pepp och känsla av storhet.** FSS:en ska vara ett tillfälle där styrelseledamöterna får ladda sina engagemangsbatterier och själva få uppleva det roliga, det häftiga det spännande och det stora som innebär att vara medlem i UNF. Styrelsens vardagliga arbete kan tidsvis kännas slitigt och otacksamt. FSS:en ska göra det värdet det jobbet.
- **Bildning**
FSS:en är ett tillfälle för styrelseledamöterna att få ännu större kunskap och därmed hjälpa sin förening till ännu mer stordåd. Vissa delar är avsedda för styrelsen som helhet medan vissa delar är avsedda för specifika styrelseposter. Denna del av samlingarna är en del av ett större bildningspaket för styrelseledamöter. Deltagarna får ett intyg för varje del. Vid varje FSS finns chansen för nya styrelseledamöter att få lära sig grunderna. Det finns också möjligheten till fördjupning för de som varit med en omgång, De mer erfarna kan även bidra utifrån ett folkbildande perspektiv eller få ledarroller.
- **Idéutbyte.** En viktig del av FSS:en är att styrelserna träffas och delar med sig av sina idéer, sin verksamhet, sina planer och sina mål. Genom att se att det finns andra som arbetar mot samma mål fast mängder av olika sätt inspireras styrelserna. Det är stärkande att få ta del av andras engagemang och det är kanske minst lika peppande att få dela med sig av sina egna framgångar.
- **Avstamp.** Efter en FSS ska deltagarna känna att de åker hem till sin förening med nya idéer, planer, visioner och föreningar att samarbeta med. De har bokat besök från distriktsstyrelsen, planerat arrangemang, bokat möte med verksamhetsutvecklaren, anmält sig till kurser och lagt upp uppdaterad information på hemsidan. Efter detta avstamp är det bara att åka hem och jobba vidare i föreningen

Att skapa utrymme och plattformar för de som engagera sig mest i UNF är viktigt och värdefullt. Det är precis det FSS:er bidrar till. Merparten av personer som vill ha en ledarroll eller ta ansvar för aktiviteter eller verksamhet sätter sig i styrelser. Dessa personer behöver stöd, utveckling och en plattform där de blir sedda och uppmärksammade för allt grymt de gör. FSS:er fyller just den här rollen.

FSS:er är ett av få tillfällen som genomförs med regelbundenhet och bygger upp en känsla av ”vi” i distrikten. Alla våra stärkaste distrikt genomför FSS:er och har fått snurr på den verksamheten och pratar ofta om hur viktig del det är för att träffa och knyta kontakt med föreningsstyrelserna runt om i distriktet. Visst finns det utvecklingspotential och det är där diskussionen ska ligga. Hur kan vi göra FSS:er bättre, hur kan vi se till att alla distrikt får underlag att genomföra FSS:er och att de har rätt verktyg.

FSS:er är också resurseffektivt, att kunna samla och genomföra så många gemensamma moment med alla styrelser är svårt att slå.

Självklart förutsätter det att det finns ett par föreningar, annars finns det absolut mer resurseffektiva sätt att sköta just det stödet. Precis som att det är bättre att genomföra UNF:aren i studiecirkelformat om det bara är ett par stycken deltagare.

Föreslagna förändringar – Höjdaren

Beredningsgruppen har inte kommit på några förslag som antingen förändrar eller påverkar Höjdaren, även om det ingick i uppdraget.

Övriga ändringar

Utöver de förändringar kring Specialister, FSS:er och *Föreningen* som gruppen landat i att föreslå har vi även gjort en del mindre förändringar i bildningssystemet sedan det utkastet som presenterades på förbundsstyrelsens möte i mars. Därför kan det vara bra att läsa igenom hela förslaget i sin helhet. Extra fokus på större förändringar inkluderar:

- En text om Ledaren har tillkommit, eftersom det inte fanns en färdigformulerad text kring det.
- Bildningssystemets disposition har förändrats. Dessa förändringar återfinns också i bildningssystemet från 2015. Ingenting har försvunnit, men en del rubriker finns nu på andra ställen än de fanns innan. Detta eftersom vi ville kasta om en del rubriker, och förändrade det i 2015 års bildningssystem också för att man lättare ska kunna jämföra.
- En ny modell har tagits fram. Det är ingen större skillnad, utan det gjordes mest för att ha en modell som enklare kan jämföras mellan två spalter.
- Styckena om Höjdaren och Egen bildningsverksamhet genom NBV har skrivits om en del.

Förtext

Eftersom vi inte presenterar ett helt färdigt förslag kommer förtexten med att-satsen till kongressen att skrivas på förbundsstyrelsemötet för att antas efter det att förslaget på bildningssystem är antaget.

Förslag till beslut

I förslaget är de två styckena som vi inte är överens, FSS:er och Föreningen, rödmarkerade.

Förbundsstyrelsen föreslås därför besluta

eventuellt att   stryka stycket om föreningsstyrelsesamlingar.

eventuellt att   stryka stycket om *Föreningen*.

att   med gjorda ändringar anta förslaget på bildningssystem som förslag till kongressen 2017.

Лукас Нилсон
Скопје 2017-04-21

Bilaga: Förslag på bildningssystem

2015	2017
Bildningssystem Antaget vid UNF:s kongress i Göteborg 2009 Reviderat vid UNF:s kongress i Åre 2011 Reviderat vid UNF:s kongress i Borås 2013 Reviderat vid UNF:s kongress i Lund 2015	Bildningssystem Antaget vid UNF:s kongress i Göteborg 2009 Reviderat vid UNF:s kongress i Åre 2011 Reviderat vid UNF:s kongress i Borås 2013 Reviderat vid UNF:s kongress i Lund 2015 Reviderat vid UNF:s kongress i Karlstad 2017
Inledning UNF är en folkrörelse som präglas av tydliga folkbildningsideal. Det innebär att medlemmar ska kunna förverkliga sina idéer; gå från idé till verklighet. Idealet utgår också ifrån att ambitionen är och ska vara hög. UNF ska lyfta sina medlemmar och med det låta dem växa, både i sig själva och i sin förmåga. Ur UNF:s vision har ett bildningsuppdrag hämtats och formulerats. Detta tillsammans med några principer och en värdegrund för folkbildning utgör grunden för allt bildningsarbete som UNF bedriver. Detta bildningssystem är till för att sätta ramarna för detta arbete.	Inledning UNF är en folkrörelse som präglas av tydliga folkbildningsideal. Det innebär att medlemmar ska kunna förverkliga sina idéer; gå från idé till verklighet. Idealet utgår också ifrån att ambitionen är och ska vara hög. UNF ska lyfta sina medlemmar och med det låta dem växa, både i sig själva och i sin förmåga. Ur UNF:s vision har ett bildningsuppdrag hämtats och formulerats. Detta tillsammans med några principer och en värdegrund för folkbildning utgör grunden för allt bildningsarbete som UNF bedriver. Detta bildningssystem är till för att sätta ramarna för detta arbete.

<u>Vision</u> En demokratisk och solidarisk värld fri från droger. Bildningsuppdrag UNF är en samhällsbyggande organisation där alla unga människor är välkomna att i gemenskap och utifrån sig själv växa och utvecklas. UNF ägnar sig åt folkbildning för att medlemmar ska få mötas på jämlika grunder, inhämta kunskap och med det bli aktiva och engagerade medborgare. Folkbildningens värdegrund Utifrån tre viktiga perspektiv definieras UNF:s syn på folkbildning. <u>Mötet</u> Folkbildning uppstår i ett möte mellan människor som tillsammans skapar bildning. Mötet uppstår i sin tur ur	<u>Vision</u> En demokratisk och solidarisk värld fri från droger. Bildningsuppdrag UNF är en samhällsbyggande organisation där alla unga människor är välkomna att i gemenskap och utifrån sig själv växa och utvecklas. UNF ägnar sig åt folkbildning för att medlemmar ska få mötas på jämlika grunder, inhämta kunskap och med det bli aktiva och engagerade medborgare. Folkbildningens värdegrund Utifrån tre viktiga perspektiv definieras UNF:s syn på folkbildning. <u>Mötet</u> Folkbildning uppstår i ett möte mellan människor som tillsammans skapar bildning. Mötet uppstår i sin tur ur

frivillighet och tar sin utgångspunkt i övertygelsen om varje människas egen förmåga att bidra till en social, gemensam och individuell utveckling. Folkbildning är föränderlig och skiftande över tid; motsatt idén om att det finns ett fast facit. <u>Jämlikheten</u> Folkbildningen bygger på en jämlik syn på människan där varje individs kompetens tas tillvara. Något som tar sig uttryck i att deltagare använder sin reella möjlighet att påverka innehåll och arbetssätt; motsatt en auktoritär utbildning. <u>Kunskapen</u> Folkbildningen skapas i en sammansättning av teoretisk, erfarenhetsmässig och praktisk kunskap. Synen på kunskap är att den är föränderlig och beroende av deltagares olika erfarenheter, perspektiv och värderingar; motsatt en statisk syn på kunskap. <i>Folkbildningens perspektiv ska genomsyra all verksamhet, som därmed ingår i UNF:s folkbildningsarbete, i syfte att uppnå vårt bildningsuppdrag.</i>	frivillighet och tar sin utgångspunkt i övertygelsen om varje människas egen förmåga att bidra till en social, gemensam och individuell utveckling. Folkbildning är föränderlig och skiftande över tid; motsatt idén om att det finns ett fast facit. <u>Jämlikheten</u> Folkbildningen bygger på en jämlik syn på människan där varje individs kompetens tas tillvara. Något som tar sig uttryck i att deltagare använder sin reella möjlighet att påverka innehåll och arbetssätt; motsatt en auktoritär utbildning. <u>Kunskapen</u> Folkbildningen skapas i en sammansättning av teoretisk, erfarenhetsmässig och praktisk kunskap. Synen på kunskap är att den är föränderlig och beroende av deltagares olika erfarenheter, perspektiv och värderingar; motsatt en statisk syn på kunskap. <i>Folkbildningens perspektiv ska genomsyra all verksamhet, som därmed ingår i UNF:s folkbildningsarbete, i syfte att uppnå vårt bildningsuppdrag.</i>

Principer för UNF:s bildningsverksamhet UNF:s bildningsverksamhet tar sin utgångspunkt ur olika principer. <u>Medlemmens utveckling i fokus</u> UNF:s bildningsarbete motiveras genom bildningsuppdraget. Där finns ett tydligt fokus på att verksamheten i första hand ska få medlemmar att växa på egna villkor och i gemenskap. Först i andra hand är målet att stärka organisationen genom att få fler och bättre förberedda ledare, politiker, vänner, opinionsbildare och medborgare. <u>Skilt från formell utbildning</u> UNF:s bildningsarbete ska i första hand ses som något som är särskilt från den formella utbildning som finns i grundskola och under vidare studier. UNF:s bildningsarbete står	Principer för UNF:s bildningsverksamhet UNF:s bildningsverksamhet tar sin utgångspunkt ur olika principer. <u>Medlemmens utveckling i fokus</u> UNF:s bildningsarbete motiveras genom bildningsuppdraget. Där finns ett tydligt fokus på att verksamheten i första hand ska få medlemmar att växa på egna villkor och i gemenskap. Först i andra hand är målet att stärka organisationen genom att få fler och bättre förberedda ledare, politiker, vänner, opinionsbildare och medborgare. <u>Skilt från formell utbildning</u> UNF:s bildningsarbete ska i första hand ses som något som är särskilt från den formella utbildning som finns i grundskola och under vidare studier. UNF:s bildningsarbete står

för andra värderingar och ska beskrivas och bedrivs utan att förknippas med skolan. UNF undviker ord och metoder som påminner om formell utbildning, som exempelvis ”betyg” och ”lektion”. Istället strävar vi efter att använda begrepp och metoder som tydligare relaterar till UNF:s idéer om folkbildning, som exempelvis ”erfarenhetsutbyten” och ”bildning”. <u>Frihet i skapandet</u> UNF tror att bildningens innehåll inte bara kan läsas in, utan att bildning skapas genom att få erfarenheter av praktisk handling, diskussion och upplevelser. Det viktigaste med bildningsverksamheten tycker vi därför är hur det görs, snarare än vad som görs. Att säkerställa kvalitet gör UNF genom att använda folkbildning som metod. <u>UNF:s bildningssystem</u> Tydlighet och långsiktighet är viktigt för att UNF som rörelse ska kunna skapa och behålla förståelse för olika delar i bildningsverksamheten. För att skapa denna tydlighet och förståelse hos medlemmar, föreningar och distrikt i hur de kan utvecklas och arbeta med bildning beskrivs här UNF-förbundets bildningsverksamhet i ett system.	för andra värderingar och ska beskrivas och bedrivs utan att förknippas med skolan. UNF undviker ord och metoder som påminner om formell utbildning, som exempelvis ”betyg” och ”lektion”. Istället strävar vi efter att använda begrepp och metoder som tydligare relaterar till UNF:s idéer om folkbildning, som exempelvis ”erfarenhetsutbyten” och ”bildning”. <u>Frihet i skapandet</u> UNF tror att bildningens innehåll inte bara kan läsas in, utan att bildning skapas genom att få erfarenheter av praktisk handling, diskussion och upplevelser. Det viktigaste med bildningsverksamheten tycker vi därför är hur det görs, snarare än vad som görs. Att säkerställa kvalitet gör UNF genom att använda folkbildning som metod. <u>UNF:s bildningssystem</u> Tydlighet och långsiktighet är viktigt för att UNF som rörelse ska kunna skapa och behålla förståelse för olika delar i bildningsverksamheten. För att skapa denna tydlighet och förståelse hos medlemmar, föreningar och distrikt i hur de kan utvecklas och arbeta med bildning beskrivs här UNF-förbundets bildningsverksamhet i ett system.

FÖRBUNDSNIVÅ • Höjdaren Droppolitik • Höjdaren Förebygg • Höjdaren Globalt • Höjdaren Socialt • Kamratstödsresa • Distriktsstyrelsesamling (DSS) • Distriktsordförandesamling • Förbundssamling	FÖRBUND • Höjdaren • Specialisten – Droppolitik, Förebygg, Globalt & Socialt • Kamratstödsresa • Distriktsstyrelsesamling (DSS) • Distriktsordförandesamling • Förbundssamling
PÅ UPPDRAG AV FÖRBUNDET • Specialisten Droppolitik • Specialisten Förebygg • Specialisten Globalt • Specialisten Socialt • Folkbildaren	DISTRIKT • UNF:aren • Ledaren • Föreningsstyrelsesamling (FSS) • Egna koncept
FÖRENING- OCH DISTRIKTSNIVÅ • UNF:aren • UNF:aren Avancerad • Föreningsstyrelsesamling (FSS) • Egna koncept	FÖRENINGAR • Föreningen • Egen bildningsverksamhet genom NBV

Förbunds nivå <u>Höjdaren - inom våra områden</u> UNF:s högsta utbildning inom socialt, förebygg, drogpolicy och globalt är Höjdaren. Utbildningarna anordnas av förbundet. Varje utbildning genomförs med minst tre steg under en termin. För att få gå utbildningen ska personen ha genomgått Specialisten inom samma område eller ha motsvarande kunskaper. Utbildningen ska både relatera till och bjuda in forskarvärlden samt göra nedslag i praktiken och se verksamhet i verkligheten. Långsiktigt efterarbete ska alltid tydligt innefattas i utbildningarna. Syftet är att utveckla och bilda medlemmar som kan axla ledande roller inom UNF eller på andra sätt bidra till organisationens utveckling. Utbildningarna genomförs en per termin, roterande så att varje område kommer tillbaka efter två år.	Förbund <u>Höjdaren</u> UNF:s högsta utbildning är Höjdaren. Syftet är att utveckla och bilda medlemmar som kan axla ledande roller inom UNF eller på andra sätt bidra till organisationens utveckling. För att få gå utbildningen ska medlemmen ha en gedigen erfarenhet av UNF:s frågor och verksamhet. Förbundsstyrelsen beslutar inriktningen för utbildningen. Inriktningen ska bemöta behov och aktuella ämnen i UNF och samhället. Långsiktigt efterarbete ska alltid tydligt innefattas i utbildningarna. <u>Specialisten – Drogpolicy, Förebygg, Globalt & Socialt</u> Specialisterna ger djupare kunskap om och förståelse för UNF:s verksamhetsområden. Syftet är att deltagarna får förutsättningar att skapa och utveckla verksamhet utifrån utbildningens innehåll. Varje år ska minst en Specialist arrangeras inom varje område. Specialister kan göras regionala och deltagandet kan begränsas till vissa distrikt, men över en längre period ska alla distrikt ha haft möjlighet att delta på alla Specialister.

<u>Kamratstödsresa</u> Kamratstödsresor riktar sig både till medlemmar som levt eller lever nära missbruksproblematik, samt andra medlemmar som är intresserade av kamratstödsfrågor. Under resan får deltagarna lära sig mer om kamratstödsarbete och arbeta med sig själva på ett djupare plan. Detta kombineras med någon form av utmanande aktivitet. Förbundet genomför årligen minst en kamratstödsresa. <u>Förbundsarrangerade samlingar</u> För att stimulera förbundets utveckling och stärka olika förtroendevalda i sina roller anordnar förbundet återkommande följande samlingar: • Distriktsstyrelsesamlingar - varje år ordnas samling för distriktsstyrelser. • Förbundssamlingar - årligen ordnas en samling för att diskutera frågor som är intressanta för att utveckla UNF som förbund. • Distriktsordförandesamlingar - genom ett nätverk hålls DO-samlingar. <u>Egna koncept</u> Förbundet har möjlighet att i begränsad omfattning varje termin arrangera och testa nya konceptutbildningar. Exempel kan vara	<u>Kamratstödsresa</u> Kamratstödsresor riktar sig både till medlemmar som levt eller lever nära missbruksproblematik, samt andra medlemmar som är intresserade av kamratstödsfrågor. Under resan får deltagarna lära sig mer om kamratstödsarbete och arbeta med sig själva på ett djupare plan. Detta kombineras med någon form av utmanande aktivitet. Förbundet genomför årligen minst en kamratstödsresa. <u>Förbundsarrangerade samlingar</u> För att stimulera förbundets utveckling och stärka olika förtroendevalda i sina roller anordnar förbundet återkommande följande samlingar: • Distriktsstyrelsesamlingar – varje år anordnas en samling för distriktsstyrelser. • Förbundssamlingar – varje år anordnas minst en förbundssamling för att diskutera frågor som är intressanta för att utveckla UNF som förbund. • Distriktsordförandesamlingar – anordnas för att stötta distriktsordföranden i sina uppdrag

att samverka med andra organisationer eller bilda medlemmar i frågor som inte finns representerade i bildningssystemet sedan tidigare. Syftet är att stärka mångfalden i bildningen i UNF och testa koncept som kan komma att bli en permanent del av UNF:s bildning.	

På uppdrag av förbundet

Specialisten - socialt, förebygg, drogpolitik, globalt samt Folkbildaren

Specialisterna och Folkbildaren ger djupare kunskap och praktiska exempel från UNF:s verksamhetsområden. Under utbildningarna skapas olika sorters kunskap av och för deltagarna som skapar förståelse och idéer om hur och varför UNF arbetar med området. Syftet är att deltagarna får förutsättningar att skapa och utveckla verksamhet utifrån utbildningens innehåll.

Genomförande och ansvarsfördelning

För att säkerställa att Specialisterna och Folkbildaren genomförs har förbundet i uppdrag att se till att dessa utbildningar arrangeras vid intresse och behov men minst en per område och år. Utbildningarna ska ske på uppdrag av förbundet, men arrangeras av distrikt, föreningar eller en grupp av medlemmar. I detta arbete ska förbundet tillhandahålla tillräckliga resurser och vara stöd för genomförande, men ansvaret delegeras till arrangörerna.

Förenings- & distriktsnivå	

[illegible]

deras styrelsearbete och styrelseposter. En annan del är att föreningsstyrelserna ska få en känsla av det stora och spännande med att vara medlem i UNF. Samlingarnas avslut är också en stor del i hela konceptet då det lämnas utrymme att planera den kommande verksamheten i föreningen.

Egna koncept

Distrikt och föreningar har stor frihet att arrangera egna koncept för att skapa mer medlemsrelevant bildningsverksamhet. Exempel kan vara att samverka med andra organisationer eller bilda medlemmar i frågor som inte finns representerade i bildningssystemet sedan tidigare. Syftet är att stärka mångfalden i bildningen i UNF.

Ledaren

Ledaren riktar sig till de medlemmar som har gått UNF:aren och vill fördjupa sitt engagemang. Syftet är att lära medlemmar att leda sig själv, andra och att skapa nykter verksamhet inom UNF.

Föreningsstyrelsesamling (FSS)

Föreningsstyrelsesamlingar har som syfte att samla distriktets föreningsstyrelser. En viktig del av konceptet är att styrelserna träffas och delar med sig av sina idéer, sin verksamhet, sina planer och mål. Det finns även en del i föreningsstyrelsesamlingarna att föreningsstyrelserna ska få bildning i deras styrelsearbete och styrelseposter. En annan del är att föreningsstyrelserna ska få en känsla av det stora och spännande med att vara medlem i UNF. Samlingarnas avslut är också en stor del i hela konceptet då det lämnas utrymme att planera den kommande verksamheten i föreningen.

Egna koncept

Distrikt har stor frihet att arrangera egna koncept för att skapa mer medlemsrelevant bildningsverksamhet. Exempel kan vara att samverka med andra organisationer eller bilda medlemmar i frågor som inte finns representerade i bildningssystemet sedan tidigare. Syftet är att stärka mångfalden i bildningen i UNF.

	Föreningsnivå <u>Föreningen</u> Föreningen är UNF:s material för att starta och driva föreningar. Det är lika delar verktyg för att driva föreningen som det är ett bildningsmaterial för att lära sig föreningskunskap. Materialet är utformat för att användas i verksamheten och introduceras efterhand som man behöver den.

	<u>Egen bildningsverksamhet genom NBV</u> NBV är UNF:s studieförbund och en viktig samarbetspartner i bildningsarbetet. UNF:s föreningar kan genom NBV genomföra studiecirklar, kulturprogram och annan folkbildning. Föreningar kan tillsammans med NBV lokalt upprätta studieplaner och verksamhetsformer som skräddarsys till att passa föreningens förutsättningar.

Övriga delar i systemet

Samlingar

En samling definieras av att uppgiften den fyller är att skapa en mötesplats och kontaktyta för medlemmar som har liknande utmaningar, situationer och intressen. Samlingarna är centrala för att skapa mötesplatser och låta medlemmar få möjlighet att växa och utvecklas i gemenskap med syfte att låta UNF utveckla sin verksamhet utifrån lokala initiativ och engagemang.

Nyktethetsrörelsens bildningsverksamhet – NBV

NBV är UNF:s och nyktethetsrörelsens egna studieförbund och en viktig samarbetspartner i folkbildningsarbetet. UNF:s medlemmar kan genom NBV genomföra studiecirklar, kulturprogram och annan folkbildning. Dessa samarbeten syftar till att ge UNF resurser i form av till exempel hjälp med material, utbildningar och andra former av stöd samtidigt som det stärker NBV och deras möjlighet att arbeta för nykter folkbildning.

Bilda dig

Förbundet ansvarar för att en databas med möjliga pass inom våra utbildningar hålls

uppdaterad och öppnar upp det för spridning. Den som genomför bildningsverksamhet kan fritt använda och komponera de delar den vill och de ska ses som inspiration i att skapa bra verksamhet. <u>Generell standard</u> Förbundet ska upprätta en generell standard för utbildningar som genomförs inom förbundets ramar. I detta innefattas bland annat ramar för tidsplanering, kursintyg, inbjudningar, exempel på utvärdering samt praktiska verktyg för ledare och arrangörer.	

Arvoderingsutredning

Bakgrund

Lucas Nilsson och Malin Andersson fick i uppdrag på förbundsstyrelsens möte i mars 2017 att ”se över arvoderingsgraden och lägga fram ett förslag på arvoderingsprinciper och belopp för arvode till Maj FS”.

Vi har diskuterat och sett över det nuvarande arvoderingssystemet utifrån tre områden:

1. Ramar och riktlinjer – hur organisationen förhåller sig till förbundsstyrelsens arvoden generellt
2. Summan – hur stor summan bör vara som motsvarar ett heltidsarvode
3. Omfattningen – hur många personer/tjänsteprocent som förbundsstyrelsen ska arvoderas på.

Då vi uppfattade att vårt uppdrag var relativt undersökande i sin karaktär valde vi att med detta underlag presentera större delen av vårt resonerande för att göra diskussionen så nyanserad som möjligt. Så det blir kanske lite för mycket rambleramble men håll till godo!

Ramar och riktlinjer

Till att börja med har vi tittat på definitionen av hur vi ser på ett förbundsstyrelsearvode, då detta får effekt för synen på ersättningen. Förbundsstyrelsen har tidigare definierat en arvoderad som en ”friköpt ideell person”. Vi tolkar detta som att arvodet inte innebär ersättning för det faktiska arbete som personen lägger ned – snarare tvärtom. Arvodet utgår för att ersätta en inkomst som personen hade haft annars. Det betyder att UNF betalar för den tid som ”friköps” från personen, snarare än för den tid och arbete som läggs på UNF.

Den andra ramen som vi tittade på gällde hur arvodet beslutas om. I dagsläget har kongressen mandat att besluta om total tjänstgöringsgrad (200 %) och summan för en motsvarande heltidsarvoderad. Förbundsstyrelsen äger i sin tur rätten att fördela arvodet inom sig så som den anser vara lämpligt, dock utan att personer som berörs av arvodet får rösträtt i frågan. Vi upplever att denna fördelning fungerar bra och ger en bra balans av maktreglering och flexibilitet. Det finns ett par alternativa system; så som att kongressen beslutar både om mängd och person. Det skulle dock i vår mening skapa ett väldigt oflexibelt system där det dessutom hade varit svårt att utkräva ansvar från de(n) arvoderade. Ett annat alternativ hade varit att förbundsstyrelsen beslutar om både mängd och person. Det skulle dock kunna leda till ett totalt haveri i maktutövande.

Den tredje ramen som vi tittade på var hur kongressen beslutar om arvodet. I dag är det reglerat i en princip. Principerna är ett relativt okänt dokument som i realiteten bara förbundsstyrelsen känner till och använder sig av. Det innebär i praktiken att det endast är förbundsstyrelsen som känner ägandeskap i frågan om hur arvoderingen borde utformas. Detta skapar en problematisk maktsituation, då förbundsstyrelsen (eller åtminstone delar av förbundsstyrelsen) har ett egenintresse av att maximera arvoden. I andra organisationer är det därför ofta valberedningen som ansvarar för frågan om arvoden. Vårt förslag är därför att

föreslå kongressen en ny princip om att ge valberedningen i uppdrag att till varje kongress se över arvoderingens utformande och föreslå eventuella revideringar till kongressen.

Summan

Vi har brutit ned diskussionen om hur stor summan ska vara i tre enskilda diskussioner:

1. Hur stor ska summan vara?
2. Ska summan skalas på något sätt? (alltså någon form av "löneökning")
3. Vad ska arvudet göras relativt?

Vad gäller den första och största frågan ser vi att man kan primärt ha två olika perspektiv, utifrån att man ser att en arvoderad är en "friköpt ideell person". Det första perspektivet är att arvudet ska vara en regelrätt inkomstersättning. Om UNF friköper tid från en person är det därför rimligt att betala den summan som denna person hade haft som inkomst om den inte hade blivit arvoderad. I grund och botten är detta det perspektiv som kanske rimmar bäst rent rationellt med idén om den "friköpta ideella personen".

Problemet som vi ser med detta perspektiv är när detta sätts i realiteten. Hade tidigare och framtida arvoderade kommit från en fast anställning på ett industrigolv där lönestrukturen är väldigt tydlig hade det inte varit några problem. Så är dock inte fallet i den stora majoriteten av situationerna. De flesta personer som påverkas av ett förbundsstyrelsearvode är inte direkt etablerade på arbetsmarknaden. Personer som blir arvoderade är nästan uteslutande ungdomar i den breda åldersgruppen 18–25 som kan komma från studier, arbetslöshet eller från tidsbegränsade anställningar som man hoppar mellan utan en etablerad lönebild. Därför är det väldigt svårt att sätta ett rimligt arvode baserat på denna princip.

En annan problematik med denna "inkomstersättningsmodell" är att det kan skapa en obekväm maktbalans mellan olika arvoderade. Hur ska förbundsstyrelsen hantera att en person har ett heltidsarvode som potentiellt skulle kunna vara hälften så stort som ett annat heltidsarvode? Är den andra arvoderade då dubbelt så mycket värd för organisationen? Kommer vissa styrelseledamöter med hög inkomst förvägras arvode för att det är billigare att arvodera någon annan?

Sammanfattningsvis ser vi därför relativt kritiskt på denna modell då den riskerar att fungera relativt dåligt i praktiken. Det för oss in på nästa modell. Om vi utgår från att en arvoderad är en "friköpt ideell person" så skulle man kunna se det att arvudet borde ligga på en sådan nivå att det blir representativt för en inkomst som en "vanlig", genomsnittlig ungdom lever med. Detta ser vi är en mer praktiskt genomförbar inställning till hur arvudet borde fördelas än "inkomstersättningsmodellen".

Utifrån detta ligger det nuvarande arvudet på 50 % av ett prisbasbelopp (22 400 för 2017) en relativt bra bit över medianinkomsten (74:e percentilen i åldersgruppen 25-åringar, 2014) för en ungdom. Dock ser vi ingen anledning att sänka arvudet eftersom ett arvode ändå för med sig vissa krav som andra livsstilar inte medför (exempelvis färre arbetsplatsförsäkringar, semesterersättning och liknande), men vi ser heller ingen riktig anledning till att öka det. Vårt förslag är därför att låta det ligga kvar på den nivån som är idag.

Vi tittade även på den andra frågan om att låta arvudet skalas upp med tiden, som någon form av löneökning. Här får man börja med att titta på vad en löneökning faktiskt är och vilken funktion den fyller på svensk arbetsmarknad. De flesta ser löneökningar som en ersättning för att man blir mer erfaren och duktigare på sitt arbete desto längre man arbetar, och därmed förtjänar en högre lön. Detta är dock endast en relativt liten del av löneökningarna (som dessutom inte kommer alla till godo). Till stor del handlar löneökningarna om att justera lönerna till inflationen så att en anställds reallön inte sjunker som effekt av inflation. Eftersom UNF baserar våra arvoden på prisbasbeloppet (mer om det senare), som är inflationsjusterat, behöver vi inte ta hänsyn till detta.

Frågan kvarstår dock om det ska finnas utrymme för den andra typen av löneökning för att man "blivit bättre". Utifrån perspektivet av en "friköpt ideell person" då UNF betalar för någons tid och inte för någons arbete är det enkla svaret nej. Eftersom vi inte betalar för arbetsinsatsen är det inte heller relevant hur mycket "bättre" någon blir.

Däremot ökar ju medianlönen generellt efterhand som folk blir äldre. Så om arvudet är en ersättning för en annan, förgången, inkomst så skulle ju denna inkomst troligtvis växa med åren. Om en person börjar bli arvoderad när den är 20 år och fortfarande är arvoderad när den är 25 år kan den troligtvis förvänta sig en högre inkomst om den skulle ge sig ut på arbetsmarknaden vid sin högre ålder. Ett alternativ är därför att ha ett lägre arvode för yngre arvoderade och ett högre arvode för äldre arvoderade, exempelvis 48 % av ett prisbasbelopp för 18–21, 50 % för 22–23 och 52 % för 24+. Det skulle dock åter igen innebära en märklig maktbalans där vissas arvode värderas högre än andra. Det blir också märkligt att i en ungdomsorganisation värdesätta en högre ålder på det sättet. Vår inställning är därför svagt negativa till en sådan lösning och vi lägger därför inget förslag på det.

Vad gäller den sista frågan vad arvudet ska göras relativt så är vi väldigt positiva till den modell som finns idag av att basera arvudet på prisbasbeloppet. Det innebär att arvudet alltid inflationsjusteras så att de arvoderade inte blir fattigare per automatik. Vi ser ingen anledning att istället arbeta med absoluta tal eller byta ut det mot ett annat index.

Omfattningen

I dagsläget har vi två heltidsarvoderade. Vår uppfattning är att detta är en bra siffra. Vi baserar det utifrån ett par punkter:

- UNF har en tradition av att lägga mycket arbete på styrelsen. Det är ett förhållningssätt som vi uppfattar som positivt. Därför hade det varit ohållbart att sänka omfattningen.
- Om vi skulle öka omfattningen av arvudet (till exempel till tre heltidsarvoderade) blir arvudet så omfattande att det lätt uppstår en "grupp i gruppen" och förväntningarna på övriga förbundsstyrelseledamöters arbeten sjunker. Därför ser vi inte att det finns någon poäng med att öka omfattningen.
- Vi ser heller inte ett behov i allmänhet utifrån hur verksamheten idag ser ut att varken öka eller minska på omfattningen.

Vi föreslår därför inte några förändringar.

Sammanfattningsvis

Sammanfattningsvis är vårt enda konkreta förslag därför att föreslå en ny princip till kongressen om att arvoderingsförslag i fortsättningen behandlas av valberedningen.

Förbundsstyrelsen föreslås därmed besluta att till kongressen föreslå:

att valberedningen inför varje kongress ska behandla frågan om arvoderingar i förbundsstyrelsen, och föreslå eventuella förändringar av arvoderingsprinciper till kongressen.

Lucas Nilsson

Скопје 2017-03-29

Förbundsstyrelsens förslag Drogpolitiskt program

UNF:s drogpolitiska program förklarar hur alkohol och andra droger påverkar individer och samhället. I programmet har vi skrivit vad vi tycker är viktigt att göra i det drogpolitiska arbetet för att vi ska komma närmare vår vision om en solidarisk och demokratisk värld fri från droger. Programmet används i vårt politiska arbete som utgångspunkt för våra åsikter om alkohol och andra droger, men även för att medlemmar och det som är intresserade ska veta vad vi som organisation står för.

Det drogpolitiska programmet ses över och revideras vid varje kongress. Till den här kongressen har vi valt att göra ett större arbete med att få ett bättre och tydligare språk. Vi har också lagt till stycken som är viktiga och har saknats.

Hur är underlaget uppbyggt?

- Det finns tre kolumner i underlaget. I kolumnen till vänster står det kommentarer om vad vi har gjort och varför vi valt att göra de förändringarna. Kolumnen i mitten är hur det drogpolitiska programmet ser ut idag och kolumnen till höger är förslaget på revidering från förbundsstyrelsen.
- I och med att det är väldigt många språkliga förändringar som har gjorts så är inte alla markerade, utan fokus på markeringarna ligger på stora förändringar i stycken, tillägg av text och borttagning av text.

Hur ser jag vad som ändrats?

- Tillägg i texten är **fetmarkerat**
- Ändringar är Understruket i både ny och gammal version för att se vad som ändrats
- Förflyttning av stycke eller krav är *Kursiverat*
- Det som tagits bort är Genomstruket
- Alla förändringar är markerat med gult.

Övergripande kommentarer om förändringarna:

- Det har gjorts många språkliga förändringar. Många är gjorda för att texten ska flyta på bättre, men syftningsfel och andra grammatiska fel har också fixats. De språkliga förändringarna är inte markerade i dokumentet såvida de inte har ändrat betydelsen eller det politiska/ideologiska ställningstagandet i texten.
- När drogpolitiska programmet reviderades fanns det en tanke om att låta hårdare och tydligare i våra argument och krav därför har många formuleringar som låter i stil med "kan ha..." "tror att..." m.m tagits bort eller skrivits om.
- Det är många stycken som helt har skrivits om och det är: miljö, sociala skador, ekonomiska skador, politiska skador, alkoholnormen, totalkonsumtionsmodellen, desintresseringsprincipen, den triangulära preventionsmodellen, offentliga rummet, nyktra mötesplatser, skadebegränsning, cannabis är stycken som har ändrats i stort utsträckning.

- Stycken som är helt nya är: vuxnas ansvar, tobak, turism, anhörigstöd, legalisering och avkriminalisering
- Stycken som är borttagna är: hela avsnittet samhälle och attityder, stödresurser

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att anta det reviderade förslaget till drogpolitiskt program.

Anneli Bylund

Vet ej, vet ej

Kommentarer	Antaget 2015	Förslag mars 2017	Förslag maj 2017
	Tillägg: fetmarkerat Ändring: <u>Understruket i både ny och gammal version för att se vad som ändrats</u> <i>Förflyttning av stycke:</i> <i>Kursiverat</i> Strykningar: Genomstruket Allt ovan är markerat med gult.	Tillägg: fetmarkerat Ändring: <u>Understruket i både ny och gammal version för att se vad som ändrats</u> <i>Förflyttning av stycke:</i> <i>Kursiverat</i> Strykningar: Genomstruket Allt ovan är markerat med gult.	Tillägg: fetmarkerat Ändring: <u>Understruket</u> Förflyttning av stycke: <i>Kursiverat</i> Strykningar: Genomstruket Allt ovan är markerat med gult.
	Drogpolitiskt program	Drogpolitiskt program	Drogpolitiskt program
	Vägen mot en solidarisk och demokratisk värld fri från droger Drogpolitiskt program för Ungdomens Nykterhetsförbund Antaget vid UNF:s kongress i Köping 1997 Reviderat vid UNF:s kongress i Gävle 1999 Reviderat vid UNF:s kongress i Stockholm 2001 Reviderat vid UNF:s kongress i Jönköping 2003 Reviderat vid UNF:s kongress i Piteå 2005 Reviderat vid UNF:s kongress i Uppsala 2007 Reviderat vid UNF:s kongress i Göteborg 2009 Reviderat vid UNF:s	Vägen mot en solidarisk och demokratisk värld fri från droger Drogpolitiskt program för Ungdomens Nykterhetsförbund Antaget vid UNF:s kongress i Köping 1997 Reviderat vid UNF:s kongress i Gävle 1999 Reviderat vid UNF:s kongress i Stockholm 2001 Reviderat vid UNF:s kongress i Jönköping 2003 Reviderat vid UNF:s kongress i Piteå 2005 Reviderat vid UNF:s kongress i Uppsala 2007 Reviderat vid UNF:s kongress i Göteborg 2009 Reviderat vid UNF:s	Vägen mot en solidarisk och demokratisk värld fri från droger Drogpolitiskt program för Ungdomens Nykterhetsförbund Antaget vid UNF:s kongress i Köping 1997 Reviderat vid UNF:s kongress i Gävle 1999 Reviderat vid UNF:s kongress i Stockholm 2001 Reviderat vid UNF:s kongress i Jönköping 2003 Reviderat vid UNF:s kongress i Piteå 2005 Reviderat vid UNF:s kongress i Uppsala 2007 Reviderat vid UNF:s kongress i Göteborg 2009 Reviderat vid UNF:s

Grammatiken har putsats till.

Inget nytt

Har tagit bort en del ord och ändrat i språket för att texten ska flyta på bättre.

kongress i Åre 2011	kongress i Åre 2011	kongress i Åre 2011
Reviderat vid UNF:s kongress i Borås 2013	Reviderat vid UNF:s kongress i Borås 2013	Reviderat vid UNF:s kongress i Borås 2013
Reviderat vid UNF:s kongress i Lund 2015	Reviderat vid UNF:s kongress i Lund 2015	Reviderat vid UNF:s kongress i Lund 2015
	Reviderat vid UNF:s kongress i Karlstad 2017	Reviderat vid UNF:s kongress i Karlstad 2017
UNF:s syn på droger	UNF:s syn på droger	UNF:s syn på droger
I denna inledande del sammanfattar UNF vår syn på drogproblematiken och de begrepp som relevant kan spegla såväl alkohol som andra drogers skadeverkningar på samhället och människan.	I denna inledande del sammanfattas UNF:s syn på drogproblematiken och de begrepp som relevant kan spegla såväl alkohol som andra drogers skadeverkningar på samhället och individen	I denna inledande del sammanfattas UNF:s syn på drogproblematiken och de begrepp som relevant kan spegla såväl alkohol som andra drogers skadeverkningar på samhället och individen
UNF:s drogdefinition	UNF:s drogdefinition	UNF:s drogdefinition
UNF definierar droger med utgångspunkt i preparatets egenskaper. Droger har en berusande, beroendeframkallande och giftig effekt på människan. Effekten av droganvändande är också passiviserande då den begränsar möjligheterna till engagemang, förmågan att förändra samhället och utveckla sig själv.	UNF definierar droger med utgångspunkt i preparatets egenskaper. Droger har en berusande, beroendeframkallande och giftig effekt på människan. Effekten av droganvändande är också passiviserande då den begränsar möjligheterna till engagemang, förmågan att förändra samhället och att utveckla sig själv.	UNF definierar droger med utgångspunkt i preparatets egenskaper. Droger har en berusande, beroendeframkallande och giftig effekt på människan. Effekten av droganvändande är också passiviserande då den begränsar möjligheterna till engagemang, förmågan att förändra samhället och att utveckla sig själv.
Droganvändande	Droganvändande	Droganvändande
Det finns många olika orsaker till att människor använder droger och dessa bör ses i ett sammanhang. För att göra detta beskriver UNF hur och varför människor använder droger som en	Det finns många olika orsaker till att individer använder droger. Dessa orsaker sammanfattar UNF inom fem huvudsakliga områden som bör betraktas i	Det finns många olika orsaker till att individer använder droger. Dessa orsaker sammanfattar UNF inom fem huvudsakliga områden som bör betraktas i

Har bytt namn på rubriken från människa till individ. Språket har också putsats till för att texten ska flyta på bättre.

Har bytt rubriken till substans då det är ett ord som är mer korrekt i sammanhanget.

Har gjort språkliga förändringar.

Nästan hela stycket har skrivits om för att texten ska bli tydligare och för att meningarna ska flyta på bättre.

Samverkan mellan fyra faktorer:

Människan

Varje människa bär på vissa individuella egenskaper som påverkar hur drogkonsumtionen utvecklas. Genetiska förutsättningar och personlighetsdrag har betydelse. Varje person gör också utifrån sina förutsättningar och sin situation ett val att använda eller inte använda droger. . skadas.

Medel

Drogens egenskaper och styrka har naturligtvis betydelse. Drogen ger en berusande effekt som ofta vill upplevas igen och kan därigenom leda till ett psykiskt beroende. Den andra delen av beroendet är den fysiska effekten av drogen. När beroendet, både psykiskt och fysiskt, har gjort människan mer eller mindre passiv styr det dennes liv

Miljö

Människor påverkas av sin omgivning. Familjens, vänners, lärares och förebilders inställning till droger påverkar vår egen uppfattning. Det är det som kallas det sociala arvet. En ottrygg omgivning där droger förekommer och är accepterade ökar risken för att människor börjar

relation till varandra.

Individ

Varje individ bär på vissa personliga egenskaper och genetiska förutsättningar som påverkar om och hur drogkonsumtionen utvecklas. Alla individer gör val utifrån sina förutsättningar och den situation de befinner sig i om att använda eller inte använda droger.

Substans

Olika droger besitter olika egenskaper som har betydelse för hur de påverkar individen. Drogen ger en berusande effekt som individen ofta vill uppleva igen och detta kan leda till ett psykiskt beroende. Vissa droger skapar ett starkt behov hos kroppen och detta kallas för ett fysiskt beroende. När beroendet, både psykiskt och fysiskt, har passiviserat individen styr det dennes liv.

Miljö

Individer påverkas av sin omgivning. Inställningen till droger hos familj, vänner, lärare och förebilder påverkar ens uppfattning. Acceptansen och åtkomligheten för droger i en individs omgivning, såväl som i samhället i stort, påverkar sannolikheten

relation till varandra.

Individ

Varje individ bär på vissa personliga egenskaper och genetiska förutsättningar som påverkar om och hur drogkonsumtionen utvecklas. Alla individer gör val utifrån sina förutsättningar och den situation de befinner sig i om att använda eller inte använda droger.

Substans

Olika droger besitter olika egenskaper som har betydelse för hur de påverkar individen. Drogen ger en berusande effekt som individen ofta vill uppleva igen och detta kan leda till ett psykiskt beroende. Vissa droger skapar ett starkt behov hos kroppen och detta kallas för ett fysiskt beroende. När beroendet, både psykiskt och fysiskt, har passiviserat individen styr det dennes liv.

Miljö

Individer påverkas av sin omgivning. Inställningen till droger hos familj, vänner, lärare och förebilder påverkar ens uppfattning. Acceptansen och åtkomligheten för droger i en individs omgivning, såväl som i samhället i stort, påverkar sannolikheten att personer ska konsumera

Har gjort språkliga
förändringar

använda droger. Är droger lätta att få tag på, och accepterade i samhället, ökar användandet och därmed antalet människor som	att personer ska konsumera droger. Ju fler personer som befinner sig i den typen av otrygga miljöer, desto fler kommer att skadas av droganvändande.	droger. Ju fler personer som befinner sig i den typen av otrygga miljöer, desto fler kommer att skadas av droganvändande. Dessa otrygga miljöer kan vara sociala situationer där det finns en stark förväntan på individen att konsumera alkohol eller andra droger.
Marknad	Marknad	Marknad
En av de mest drivande mekanismerna bakom användandet av droger är drogindustrin. De har som syfte att tjäna pengar genom att sälja mer droger och arbetar därför för att öka droganvändandet. En fri drogmarknad leder till sänkta priser och ökat användande. Därför får en oreglerad, eller mindre reglerad, drogmarknad väldigt farliga effekter på människors droganvändning.	En av de mest drivande krafterna som uppmuntrar till droganvändande är drogindustrin. Industrins syfte är att tjäna pengar genom att sälja mer droger och därför arbetar de för att öka drogkonsumtionen. En fri drogmarknad leder till sänkta priser och ökat användande av droger. Därför får en mindre reglerad eller en oreglerad marknad väldigt farliga effekter på människors droganvändning.	En av de mest drivande krafterna som uppmuntrar till droganvändande är drogindustrin. Industrins syfte är att tjäna pengar genom att sälja mer droger och därför arbetar de för att öka drogkonsumtionen. En fri drogmarknad leder till sänkta priser och ökat användande av droger. Därför får en mindre reglerad eller en oreglerad marknad väldigt farliga effekter på människors droganvändning.
	Situation	Situation
	Situationen en individ befinner sig i påverkar droganvändande och ofta finns det en stark förväntan på individen att konsumera alkohol eller andra droger. I sociala sammanhang finns det ofta normer av droganvändande vilket tillsammans med gruppträck kan leda till ett droganvändande.	Situationen en individ befinner sig i påverkar droganvändande och ofta finns det en stark förväntan på individen att konsumera alkohol eller andra droger. I sociala sammanhang finns det ofta normer av droganvändande vilket tillsammans med gruppträck kan leda till ett droganvändande.
Drogskador	Drogskador	Drogskador

Har gjort språkliga förändringar.

Sista meningen togs bort för att den inte passande in texten.

Har skrivits om för att texten ska flyta på bättre.

Har gjorts tydligare vad sociala skador innebär.

Har skrivit om stycket för att texten

Skador som orsakas av droger kan delas in i fyra olika grupper. .

Medicinska skador

Droger skadar människor både fysiskt och psykiskt. Det kan vara allt från magsår, hjärtsvikt och leverskador till försämrat immunförsvar, depressioner samt psykoser. Människor får fysiska skador som följd av olyckor eller misshandel där droger är den utlösande faktorn.

Spädbarn kan få obotliga fosterskador av den gravidas drogkonsumtion

Sociala skador

Fysisk och psykisk misshandel, ekonomiska problem samt utanförskap är exempel på sociala skador. Skadorna är inte begränsade till droganvändaren själv, utan droganvändandet leder ofta till sociala problem för såväl den som lever i ett missbruk som de i dennes närhet. Andra exempel är att personer som lever i och kring missbruk kan få sämre självförtroende, prestera sämre i skolan eller på arbete samt har en ökad risk för eget missbruk.

Ekonomiska skador

Skador som orsakas av droger kan delas in i fyra olika grupper.

Medicinska skador

Droger skadar individen både fysiskt och psykiskt. Det kan vara allt från magsår, hjärtsvikt och leverskador till försämrat immunförsvar, depressioner och psykoser. Individer kan också få fysiska skador som följd av olyckor eller misshandel där droger är den utlösande faktorn.

Sociala skador

Drogkonsumtion bär ofta en hög social kostnad då droganvändande är associerat med bland annat våld i nära relationer och socialt utanförskap. Fysisk och psykisk misshandel samt utanförskap är exempel på sociala skador. Droger används av många för att fly från verkligheten och hindrar därför individer från att ta itu med problem i sina liv. Personer som lever nära missbruk kan få sämre självförtroende, prestera sämre i skolan eller på arbetet, samt har en ökad risk för eget missbruk.

Ekonomiska skador

Skador som orsakas av droger kan delas in i fyra olika grupper.

Medicinska skador

Droger skadar individen både fysiskt och psykiskt. Det kan vara allt från **cancer**, magsår, hjärtsvikt och leverskador till försämrat immunförsvar, depressioner och psykoser. Individer kan också få fysiska skador som följd av olyckor eller misshandel där droger är den utlösande faktorn.

Sociala skador

Drogkonsumtion bär ofta en hög social kostnad då droganvändande är associerat med bland annat våld i nära relationer och socialt utanförskap. Fysisk och psykisk misshandel samt utanförskap är exempel på sociala skador. **Det är vanligt att dessa skador drabbar familjemedlemmar och framförallt barn till de som konsumerar droger.** Droger används av många för att fly från verkligheten och hindrar därför individer från att ta itu med problem i sina liv. Personer som lever nära missbruk kan få sämre självförtroende, prestera sämre i skolan eller på arbetet, samt har en ökad risk för eget missbruk.

Ekonomiska skador

ska flyta på bättre

Har gjorts tydligare
vad ekonomiska
skador innebär

Har gjort en tydligare
skillnad mellan
personliga
ekonomiska skador
och ekonomiska
skador för samhälle.

Droger kostar samhället
flera miljarder kronor
varje år. Det är dyrt att
vårda de som skadats till
följd av eget eller andras
drogmissbruk. Om någon
får leverskador eller blir
misshandlad får det
ekonomiska
konsekvenser, bland
annat i form av vård och
läkemedel. **Andra
kostnader utgörs av
skadegörelse,
sjukfrånvaro och förlorad
arbetsinkomst. Många
skador och kostnader som
aldrig hade behövt uppstå
gör det för att någon av de
inblandade har varit
påverkad av droger.**

Droger kostar samhället
flera miljarder kronor
varje år. Det är dyrt att
vårda de som har skadats
till följd av sitt eget eller
andras droganvändande.
Om någon får leverskador
eller blir misshandlad får
det ekonomiska
konsekvenser, bland
annat i form av vård och
läkemedel. **Ekonomiska
skador slår också hårt
mot individen i form av
sjukfrånvaro, höga
utgifter och förlorad
arbetsinkomst, vilket
kan bidra till eller
fördjupa utanförskap.
Många onödiga skador
och kostnader uppstår
för att någon inblandad
är påverkad av droger.**

**Många onödiga skador och
kostnader uppstår för att
någon inblandad är
påverkad av droger.
Ekonomiska skador slår
hårt mot individen i form
av sjukfrånvaro, höga
utgifter, eller förlorad
arbetsinkomst, vilket kan
bidra till eller fördjupa
utanförskap. Dessa skador
får även en negativ effekt
för samhället. Det är dyrt
att vårda de som har
skadats till följd av sitt
eget eller andras
droganvändande.
Sjukfrånvaro innebär att
det arbetas mindre,
mindre inkomster ger
mindre skatter till staten.
Droger kostar samhället
flera miljarder kronor
varje år.**

Har skrivits om för att
texten ska flyta på
bättre.

Tidigare var det svårt
att förstå vad som
menades med
politiska skador, så
det har gjorts
tydligare.

Politiska skador

Droger passiviserar
människor och är ett
hinder för att alla
tillsammans ska hjälpas åt
att förbättra tillvaron.
Droger får människor att
fly bort ifrån verkligheten
och skapar problem för
både användaren och
människor runt omkring.
Under påverkan och
efterverkan av droger kan
inte människor ta itu med
problem i sina liv eller ta
del i samhället. Droger
hindrar människor från att
delta i den demokratiska
processen. I ett
välfungerande samhälle är
alla delaktiga och ingen är
påverkad av droger.

Politiska skador

**Droger passiviserar
människor och är ett
hinder för att alla
tillsammans ska hjälpas
åt att förbättra tillvaron.
Genom sociala och
ekonomiska skador
innebär individens
drogmissbruk en större
svårighet för
missbrukare och
människor i deras närhet
att delta i demokratiska
processer. Detta leder
till att de politiska
skadorna på samhället
ökar för varje person
som påverkas av
drogerns övriga
skadeverkningar. I ett
välfungerande samhälle
är alla delaktiga och
ingen är påverkad av
droger.**

Politiska skador

Droger passiviserar
människor och är ett
hinder för att alla
tillsammans ska
hjälpas åt att förbättra
tillvaron. **Genom
sociala och
ekonomiska skador
innebär individens
drogmissbruk en
större svårighet för
Missbrukare och
människor i deras
närhet får ofta svårt
att delta i samhällets
demokratiska
processer. Detta är
en konsekvens av de
sociala och
ekonomiska
skadorna, som till**

Har lagt till ordet principer i rubriken för att göra avsnittet lite bredare.

Stycket om alkoholnormen har flyttats från avsnittet "Samhälle och attityder" då alkoholnormen är ett perspektiv att man behöver komma ihåg när man tittar på hur alkoholen påverkar samhället.

Texten om alkoholnormen har skrivits om för att bättre beskriva det som ett analysverktyg.

exempel

utanförskap. Detta leder till att de politiska skadorna på samhället ökar för varje person som påverkas av drogernas övriga skadeverkningar. I ett välfungerande samhälle är alla delaktiga och ingen är påverkad av droger.

Drogpolitiska samband

Det finns flera avgörande samband för vilka politiska åtgärder som är motiverade att använda. Viktiga sådana är:

Drogpolitiska samband

Det finns flera avgörande samband för vilka politiska åtgärder som är motiverade att använda. Viktiga sådana är:

Drogpolitiska samband och principer

Det finns flera avgörande samband för vilka politiska åtgärder som är motiverade att använda. Viktiga sådana är:

Alkoholnormen

Det finns en stark norm kring alkohol som innebär att alkohol ses som en naturlig och central del av samhällslivet. Alkoholnormen gör att människor som vill avstå från alkohol, om så bara för en kväll, exkluderas eller pressas att anpassa sig efter normen. På det viset påverkas människor i normens riktning utan att reflektera. Det aktiva valet att avstå försvåras och leder till en högre alkoholkonsumtion. Dessutom exkluderas de som avstår från alkohol och hamnar utanför. För att alla människor ska

Alkoholnormen

Det finns en stark norm kring alkohol som innebär att alkohol ses som en naturlig och central del av samhällslivet. Alkoholnormen gör att människor som vill avstå från alkohol, om så bara för en kväll, exkluderas eller pressas att anpassa sig efter normen. På det viset påverkas människor i normens riktning utan att reflektera. Det aktiva valet att avstå försvåras och leder till en högre alkoholkonsumtion. Dessutom exkluderas de som avstår från alkohol och hamnar utanför. För att alla människor ska känna sig trygga och välkomna måste istället

Tidigare var det otydligt vad totalkonsumtionsmodellen faktisk är och därför har texten skrivits om för att lösa det.

känna sig trygga och välkomna måste istället alkoholnormen ständigt kritiseras och de sociala privilegier som alkoholen ger måste ifrågasättas.

alkoholnormen ständigt kritiseras och de sociala privilegier som alkoholen ger måste ifrågasättas.

Totalkonsumtionsmodellen

Det finns ett samband mellan den totala konsumtionen alkohol i samhället och omfattningen av alkoholskadorna. Ökad totalkonsumtion av alkohol ger ökade skador och samma förhållande gäller för andra droger. Totalkonsumtionen av alkohol påverkar antalet våldsbrott och antalet intagna med skrumplever, bukspottskörtelinflammation, alkoholpsykos och alkoholförgiftning. Konsumtionsökning leder också till att fler riskerar att hamna i missbruk och beroende, vilket i sin tur innebär fler familjer där barn växer upp med missbruk. Detta betyder att samhället behöver en alkoholpolitik som syftar till att minska hela befolkningens konsumtion. En solidarisk alkoholpolitik gör det svårare för alla att få tag i alkohol. En sådan politik räddar liv.

Totalkonsumtionsmodellen

Det finns ett samband mellan den totala konsumtionen av alkohol i samhället och alkoholskadornas omfattning. Ökad totalkonsumtion av alkohol ger ökade skador och samma förhållande gäller för andra droger. Totalkonsumtionen av alkohol påverkar till exempel antalet våldsbrott och antalet intagna på sjukhus med skrumplever, bukspottskörtelinflammation, alkoholpsykos och alkoholförgiftning. Konsumtionsökning leder också till att fler riskerar att hamna i missbruk och beroende, vilket i sin tur innebär att fler barn och ungdomar växer upp i missbruksmiljö. Detta betyder att samhället behöver en alkoholpolitik som syftar till att minska hela befolkningens konsumtion.

Totalkonsumtionsmodellen

Totalkonsumtionsmodellen innebär att det finns ett samband mellan den totala mängden alkohol som konsumeras i ett samhälle och antalet högkonsumenter. I förlängningen innebär detta att totalkonsumtionen har en inverkan på alkoholens totala skadeverkningar i samhället.

Totalkonsumtionsmodellen innebär i grund och botten att det finns ett samband mellan den totala mängden alkohol som konsumeras i ett samhälle och antalet högkonsumenter. Den innebär också att totalkonsumtionen har en inverkan på alkoholens totala skadeverkningar i samhället. Det här innebär att om människor i allmänhet konsumerar mindre alkohol så minskar både antalet missbrukare och mängden alkoholskador i samhället. Sammantaget betyder detta att en alkoholpolitik som syftar till att minska hela befolkningens

Har gjort mindre språkliga ändringar

Preventionsparadoxen

Preventionsparadoxen innebär att den totalt sett största förebyggande effekten uppnås om de alkoholpolitiska insatserna riktas mot hela befolkningen och inte endast mot den grupp med högst alkoholkonsumtion. En vanlig uppfattning är att drogproblem bäst åtgärdas genom att hjälpa dem som har störst problem med drogerna, det vill säga missbrukare eller de som är beroende. Faktum är dock att "måttlighetskonsumenter" som grupp betraktad åstadkommer fler alkoholrelaterade skador än de som dricker mest alkohol. De mest effektiva åtgärderna är därför de som riktar sig mot befolkningen i sin helhet.

Preventionsparadoxen

Preventionsparadoxen innebär att den totalt sett största förebyggande effekten uppnås om de alkoholpolitiska insatserna riktas mot hela befolkningen och inte endast mot de med högst alkoholkonsumtion. En vanlig uppfattning är att alkoholproblem bäst åtgärdas genom att hjälpa de som har störst problem med drogen, det vill säga risk- och missbrukare. Faktum är att "måttlighetskonsumenter" som grupp åstadkommer fler alkoholrelaterade skador än de som dricker mest alkohol. De mest effektiva åtgärderna är därför de som riktar sig mot befolkningen i sin helhet.

konsumtion ger bäst resultat när det gäller att minska missbruk och andra skadeverkningar.

Preventionsparadoxen

Preventionsparadoxen innebär att den totalt sett största förebyggande effekten uppnås om de alkoholpolitiska insatserna riktas mot hela befolkningen och inte endast mot de med högst alkoholkonsumtion. En vanlig uppfattning är att alkoholproblem bäst åtgärdas genom att hjälpa de som har störst problem med drogen, det vill säga risk- och missbrukare. Faktum är att "måttlighetskonsumenter" som grupp åstadkommer fler alkoholrelaterade skador än de som dricker mest alkohol. De mest effektiva åtgärderna är därför de som riktar sig mot befolkningen i sin helhet.

Stycket har flyttats hit från avsnittet "Förebyggande arbete" då det passade bättre in här.

Drogperspektivet

Droganvändningen påverkar samhället och medborgarna på ett flertal olika sätt och en stark alkoholnorm finns närvarande i hela samhället. Därför behöver ett drogperspektiv genomsyra alla politiska områden. Beslutsfattare på alla nivåer ska därför ha kunskap om alkohol- och narkotikafrågor för att kunna ta hänsyn till

Har skrivit om stycket för att det ska bli tydligare vad det innebär.

sociala aspekter och folkhälsa när de fattar beslut. För att klara detta ska alla kommuner ha drogpolitiska program som innehåller deras drogförebyggande insatser och målsättningar. Arbetet för att minska droganvändningen ska utvärderas och uppdateras regelbundet.

Desintresseringsprincipen

Så länge det finns ekonomiska intressen av att öka alkoholkonsumtionen kommer den att vara svårare att hålla nere. Desintresseringsprincipen går ut på att genom till exempel reglerad import, tillverkning och försäljning hålls enskildas vinstintressen borta från alkoholhanteringen. Företag och branschorganisationer har vinstintressen som står emot samhällets intresse av att upprätthålla folkhälsan och måste därför fräntas inflytande över drogpolitiken.

Desintresseringsprincipen

Så länge det finns ekonomiska intressen av att öka alkoholkonsumtionen kommer den att vara svårare att hålla nere. Desintresseringsprincipen går ut på att exempelvis genom reglerad import, tillverkning, försäljning och reklam, hindra drogindustrin från att påverka tillgänglighet, pris och människors inställning till droger. Företagens och branschorganisationernas vinstintressen står emot samhällets intresse av att upprätthålla folkhälsan och måste därför fräntas allt inflytande över drogpolitiken.

Desintresseringsprincipen

Desintresseringsprincipen går ut på att hålla vinstintressen borta från drogpolitiken. En drivande kraft bakom samhällets drogkonsumtion är de olika ekonomiska intressen som tjänar på en ökad konsumtion. Därför är en viktig del i en progressiv drogpolitik att hålla dessa intressen borta. Det kan se ut på olika sätt i olika sammanhang, men det kan exempelvis handla om att reglera import, tillverkning, försäljning och marknadsföring. Detta blir ännu viktigare när det gäller att utforma politik och lagar. Företagens och branschorganisationernas vinstintressen står emot samhällets intresse av att upprätthålla folkhälsan och måste därför fräntas allt inflytande över drogpolitiken.

Har skrivit om

Den triangulära

Den triangulära

Den triangulära

stycket för att det ska bli tydligare vad det innebär.

preventionsmodelle n

Ett effektivt och framgångsrikt preventionsarbete bör omfatta tre olika områden. Dessa är politiska åtgärder för att kontrollera tillgången och hanteringen av droger, utbildningsinsatser för att öka förståelsen för drogproblem och -politik, samt mobilisering av civilsamhället att delta i det förebyggande arbetet. Denna utgångspunkt kallas för den triangulära preventionsmodellen

preventionsmodelle n

Ett effektivt och framgångsrikt preventionsarbete bygger på tre grunder: Politiska åtgärder, utbildning och mobilisering av civilsamhället. De politiska åtgärderna ska syfta till att kontrollera tillgången och hanteringen av droger. Utbildningsinsatserna ska öka kunskapen hos unga och allmänheten om de problem droger medför. Civilsamhällets roll kan se ut på olika sätt, men en viktig del är att erbjuda möjligheter till en aktiv och utvecklande fritid. Sammantaget kallas den här utgångspunkten för den triangulära preventionsmodellen.

preventionsmodelle n

Ett effektivt och framgångsrikt preventionsarbete bygger på tre grunder: Politiska åtgärder, utbildning och mobilisering av civilsamhället. De politiska åtgärderna ska syfta till att kontrollera tillgången och hanteringen av droger. Utbildningsinsatserna ska öka kunskapen hos unga och allmänheten om de problem droger medför. Civilsamhällets roll kan se ut på olika sätt, men en viktig del är att erbjuda möjligheter till en aktiv och utvecklande fritid. Sammantaget kallas den här utgångspunkten för den triangulära preventionsmodellen.

Har gjort språkliga förändringar.

UNF:s lösningar

Det är enkelt att se de problem som droganvändandet skapar för samhället och för enskilda människor, men det är en större utmaning att presentera politiska förslag som leder till att dessa problem minskar. UNF presenterar nedan vår syn på den konkreta drogpolitiken. Förslagen är uppdelade på sex olika områden och presenterar hur politiken på dessa områden bör se ut och vilka politiska åtgärder som behövs för att skapa

UNF:s lösningar

Det är enkelt att se problem droganvändande skapar för samhället och för enskilda människor, men det är en större utmaning att presentera politiska förslag som leder till att dessa problem minskar. UNF presenterar nedan vår syn på den konkreta drogpolitiken. Förslagen är uppdelade på fem olika områden och presenterar hur politiken på dessa områden bör se ut och vilka politiska åtgärder som behövs för att skapa en positiv

UNF:s lösningar

Det är enkelt att se problem droganvändande skapar för samhället och för enskilda människor, men det är en större utmaning att presentera politiska förslag som leder till att dessa problem minskar. UNF presenterar nedan vår syn på den konkreta drogpolitiken. Förslagen är uppdelade på fem olika områden och presenterar hur politiken på dessa områden bör se ut och vilka politiska åtgärder som behövs för att skapa en positiv

Har flyttat på styckena normer, offentliga miljöer och nyktra mötesplatser för att de passade in under andra avsnitt. Då blev det inget kvar i det här avsnittet och därför har det strukits helt.

Stycket om alkoholnormen har flyttats från avsnittet "Samhälle och attityder" då alkoholnormen är ett perspektiv att man behöver komma ihåg när man tittar på hur alkoholen påverkar samhället.

Texten om alkoholnormen har skrivits om för att bättre beskriva det som ett analysverktyg.

en positiv samhällsutveckling. Utgångspunkten är ett normkritiskt perspektiv som ifrågasätter alkoholens dominerande roll på många områden och strävar efter att främja nykterhet.

samhällsutveckling. Utgångspunkten är ett normkritiskt perspektiv som ifrågasätter alkoholens dominerande roll på många områden och strävar efter att främja nykterhet.

samhällsutveckling. Utgångspunkten är ett normkritiskt perspektiv som ifrågasätter alkoholens dominerande roll på många områden och strävar efter att främja nykterhet.

Samhälle och attityder

Användningen av droger hindrar en positiv samhällsutveckling och minskar människors frihet och deltagande. Minskat droganvändande är därför viktigt för att få fler aktiva medborgare, tryggare offentliga miljöer och ett mer levande demokratiskt samhälle.

Normer

Idag finns en stark norm kring alkohol som innebär att alkohol ses som en naturlig och central del av samhällslivet. Alkoholnormen gör att människor som vill avstå från alkohol, om så bara för en kväll, exkluderas eller pressas att anpassa sig efter normen. Konsekvenserna blir färre egna aktiva val, högre alkoholkonsumtion och att de som avstår från alkohol hamnar utanför. Om alla ska känna sig trygga, välkomna och ha möjlighet att fatta fria val krävs det att alkoholnormen kritiserar. Alkoholens falska fördelar måste ifrågasättas och genomlysas samt att drogfria förebilder lyfts

Stycket har flyttats från avsnittet ”Samhälle och attityder” för att det offentliga rummet handlar om förebyggande arbete.

Stycket har också skrivits om för att det tidigare var svårt att förstå skillnaden mellan det och stycket ”nyktra mötesplatser”.

Stycket har flyttats från avsnittet ”Samhälle och attityder” för att

fram. Det görs genom att det finns fler naturliga alkoholfria miljöer och ett brett utbud av fritids- och nöjesaktiviteter som inte förutsätter alkoholkonsumtion

Offentliga rummet

En stor del av det offentliga rummet är restaurang- och kroglivet där alkoholkonsumtion ofta står i centrum. Detta leder till att många exkluderas, men skapar också en oacceptabel våld och övergreppsrisk. Tryggheten får lida till förmån för drogkonsumtionen. För att motverka detta krävs fler offentliga miljöer som är drogfria och trygga dygnet runt. Det krävs politiska beslut som skapar incitament för och driver en utveckling för ett helt drogfritt näringsliv som inte är beroende av alkoholförsäljning. En annan viktig del är att alla gemensamt arbetar för att göra offentligt ägda lokaler drogfria och offentlig representation drogfri. Unga måste också ges bättre möjligheter att skapa en meningsfull fritid på sina egna villkor samtidigt som det ska vara lätt att välja att dricka alkoholfritt genom att utbudet utvecklas, breddas och görs mer synligt.

Nyktra mötesplatser

Offentliga drogfria miljöer

nyktra mötesplatser
handlar om
förebyggande arbete.

Stycket har också
skrivits om för att det
tidigare var svårt att
förstå skillnaden
mellan det och
stycket "Offentliga
rummet"

är en viktig komponent i
att skapa bra
förutsättningar för
drogfrihet, men också för
att inkludera och
välkomna alla oavsett
ålder eller förhållande till
alkohol. Föreningar och
andra delar av det civila
samhället är exempel på
aktörer som bör skapa
drogfria miljöer som
genom tydliga regler kring
droger blir tillgängliga för
alla. Hemmet är en annan
plats som borde vara
drogfri och varken
föräldrar eller andra vuxna
ska erbjuda minderåriga
alkohol.

Målet att skapa drogfria
miljöer ska också vara
utgångspunkten för alla
stora allmänna
arrangemang, som
sportarrangemang,
kulturfestivaler och
stadsfester. Kommuner
har ett stort ansvar för att
det finns drogfria miljöer
och ska därför inte
finansiera verksamhet
som inte är drogfri.

Krav 1,2,3,6,7,8 har
flyttats till avsnittet
"Förebyggande
arbete" och krav 4
och 5 har flyttats till
"Marknad,
exponering och pris".

Ungdomens Nykterhetsförbund kräver:

- att inga offentliga
medel går till att
finansiera
alkoholkonsumtion
- att föreningslivet är
fritt från droger
- att det finns
alkoholfria fritids-
och nöjesaktiviteter
för alla unga med
goda öppettider
- att alkoholförsäljning
inte förekommer i

samband med idrotts-
och
kulturarrangemang
• att god kvalité och
brett utbud på
alkoholfritt finns hos
alla som innehar
serveringstillstånd
• att alla barn och unga
alltid har rätt till att
ha en nykter
närvarande vuxen
• att det inte ska vara
tillåtet för vuxna att
erbjuda minderåriga
barn alkohol
• att samhället ska
arbeta för att inga
unga ska konsumera
alkohol eller andra
droger

Har gjort språkliga
förändringar

Har lagt till en
mening i mitten av
stycket.

Förebyggande arbete

Ingen människa föds med ett behov att konsumera droger, utan konsumtionen skapas av en kultur som sprids genom omgivningen, marknadsföring och framförallt genom traditioner och normer. En utgångspunkt för att motverka alkohol och andra drogers skadeverkningar är därför att arbeta förebyggande. Det förebyggande arbetets syfte är att fler väljer bort alkohol helt, men även att ge senare alkoholdebuter och minskad alkoholkonsumtion.

Förebyggande arbete

Ingen människa föds med ett behov att konsumera droger, utan behovet skapas av en kultur som sprids genom omgivningen, marknadsföring och framförallt genom traditioner och normer. **Användningen av droger hindrar en positiv samhällsutveckling, samt minskar människors möjlighet till möjlighet till frihet och deltagande.** En utgångspunkt för att motverka alkohol och andra drogers skadeverkningar är därför att arbeta förebyggande. Det förebyggande arbetets syfte är att fler ska välja bort alkohol helt, men även att ge senare alkoholdebut och minska

Förebyggande arbete

Ingen människa föds med ett behov att konsumera droger, utan behovet skapas av en kultur som sprids genom omgivningen, marknadsföring och framförallt genom traditioner och normer. Användningen av droger hindrar en positiv samhällsutveckling, samt minskar människors möjlighet till frihet och deltagande. En utgångspunkt för att motverka alkohol och andra drogers skadeverkningar är därför att arbeta förebyggande. Det förebyggande arbetets syfte är att fler ska välja bort alkohol helt, men även att ge senare alkoholdebut och minska alkoholkonsumtionen.

Har gjort språkliga
ändringar

alkoholkonsumtionen.

Det förebyggande ansvaret

Idag skapar kombinationen av en stark alkoholnorm och en ansvarslös alkoholindustri en ohållbar situation. Unga människor har dåliga förutsättningar att göra ett eget aktivt val om de vill börja använda alkohol eller inte. Frågan som ställs är oftast inte om, utan när en ung person ska börja använda alkohol. Samhället och politiken måste ta ansvar och agera för att förbättra förutsättningarna för unga att välja bort droger.

En stor del av arbetet bör ske genom satsningar på förebyggande insatser. Dessa insatser ska utgå ifrån allas rätt till en drogfri uppväxt samt att varje individ ges goda förutsättningar att välja drogfrihet och att detta val respekteras. Det är viktigt att det förebyggande arbetet inte går ut över unga människors rättigheter. Unga ska åtnjuta samma grundlagsskydd som övriga medborgare, därför ska de inte utsättas för tvångsliknande drogtester, utan brottsmisstanke

Det förebyggande ansvaret

Idag skapar kombinationen av en stark alkoholnorm och en ansvarslös alkoholindustri en ohållbar situation. Unga människor har dåliga förutsättningar att göra ett eget aktivt val ifall de vill börja använda alkohol eller ej. Frågan som ställs är oftast inte om, utan när en ung person ska börja konsumera alkohol. Samhället och politiken måste ta ansvar och förbättra förutsättningarna för unga att välja bort droger.

En betydande del i att förbättra ungas förutsättningar är förebyggande insatser. Dessa insatser ska utgå ifrån allas rätt till en drogfri uppväxt, samt att varje individ ges goda förutsättningar till att välja drogfrihet och att det valet respekteras. Det är viktigt att det förebyggande arbetet inte går ut över unga människors rättigheter. Unga ska åtnjuta samma grundlagsskydd som övriga medborgare, därför ska de inte utsättas för tvångsliknande drogtester utan brottsmisstanke.

Det förebyggande ansvaret

Idag skapar kombinationen av en stark alkoholnorm och en ansvarslös alkoholindustri en ohållbar situation. Unga människor har dåliga förutsättningar att göra ett eget aktivt val ifall de vill börja använda alkohol eller ej. Frågan som ställs är oftast inte om, utan när en ung person ska börja konsumera alkohol. Samhället och politiken måste ta ansvar och förbättra förutsättningarna för unga att välja bort droger.

En betydande del i att förbättra ungas förutsättningar är förebyggande insatser. Dessa insatser ska utgå ifrån allas rätt till en drogfri uppväxt, samt att varje individ ges goda förutsättningar till att välja drogfrihet och att det valet respekteras. Det är viktigt att det förebyggande arbetet inte går ut över unga människors rättigheter. Unga ska åtnjuta samma grundlagsskydd som övriga medborgare, därför ska de inte utsättas för tvångsliknande drogtester utan brottsmisstanke.

Vuxnas ansvar

Vuxna är förebilder för unga och har därmed en viktig roll i att minska ungas

Vuxnas ansvar

Vuxna är förebilder för unga och har därmed en viktig roll i att minska ungas

Har lagt till stycket
"Vuxnas ansvar" då
vuxna i egenskap av
förebilder är en viktig
del i att förebygga
ungas

alkoholkonsumtion. Som vuxen anhörig sätter man en norm i hur man ska förhålla sig till alkohol och det är något som oftast glöms bort i det förebyggande arbetet.

Stycket har flyttats från avsnittet "Samhälle och attityder" för att det offentliga rummet handlar om förebyggande arbete.

Stycket har också skrivits om för att det tidigare var svårt att förstå skillnaden mellan det och stycket "nyktra mötesplatser".

alkoholkonsumtion. När vuxna konsumerar alkohol i närheten av sina barn, bjuder dem på alkohol hemma eller köper ut alkohol så sätter vuxna en norm som säger att alkohol är en vital del i livet som vuxen. Alkohol försämrar ens förnuft och att dricka alkohol i barn umgänge skapar en otrygghet för barnen som inget barn ska behöva känna.

alkoholkonsumtion. När vuxna konsumerar alkohol i närheten av sina barn, bjuder dem på alkohol hemma eller köper ut alkohol så sätter de en norm som säger att alkohol är en vital del av livet som vuxen. Alkohol försämrar ens förnuft och att dricka alkohol i barns umgänge skapar en otrygghet för barnen som inget barn ska behöva känna.

Offentliga rummet

Det offentliga rummet utgörs av de ytor och platser som vi gemensamt äger, skapar och formar. I bred mening kan vi räkna in allt från gator och torg till restauranger och caféer i begreppet, men även idrottsarrangemang och festivaler. Det är i det offentliga rummet som vi oftast stöter på andra människor. Det gör det till en viktig plats när det gäller att möta andra och utvecklas tillsammans.

Tyvärr står alkoholkonsumtion ofta i vägen för just detta. För den som inte vill, kan eller får konsumera alkohol blir förekomsten av just alkohol ett hinder för att kunna delta som alla andra i det offentliga rummet. Som om inte det vore nog leder det också till våld och övergrepp som vi som samhälle inte ska

Offentliga rummet

Det offentliga rummet utgörs av de ytor och platser som vi gemensamt äger, skapar och formar. I bred mening kan vi räkna in allt från gator och torg till restauranger och caféer i begreppet, men även idrottsarrangemang och festivaler. Det är i det offentliga rummet som vi oftast stöter på andra människor. Det gör det till en viktig plats när det gäller att möta andra och utvecklas tillsammans.

För den som inte vill, kan eller får konsumera alkohol blir förekomsten av alkohol ett hinder för att kunna delta i det offentliga rummet. Alkoholens närvaro i det offentliga rummet leder till våld och övergrepp, vilket gör att tryggheten får lida till förmån för drogkonsumtionen. För att motverka detta krävs det fler offentliga miljöer som är drogfria och trygga dygnet runt. I det här

Stycket har flyttats från avsnittet ”Samhälle och attityder” för att nyktra mötesplatser handlar om förebyggande arbete.

Stycket har också skrivits om för att det tidigare var svårt att förstå skillnaden mellan det och stycket ”Offentliga rummet”

Stycket har flyttats till avsnittet ”Drogpolitiska samband” då det passar bättre in där.

acceptera. Vår trygghet får lida till förmån för drogkonsumtionen. För att motverka detta krävs det fler offentliga miljöer som är drogfria och trygga dygnet runt. I det här arbetet har kommunen ett stort ansvar för att det finns drogfria miljöer och ska därför aldrig finansiera verksamhet som inte är drogfri.

arbetet har kommunen ett stort ansvar för att det finns drogfria miljöer och ska därför aldrig finansiera verksamhet som inte är drogfri.

Nyktra mötesplatser

Nyktra mötesplatser är en viktig komponent i att skapa bra förutsättningar för drogfrihet, men också för att inkludera och välkomna alla oavsett ålder och förhållande till alkohol. Då en av de främsta orsakerna till att unga börjar konsumera alkohol är bristen på givande fritidsaktiviteter är det viktigt att det finns ett bra utbud på detta. Kommunen behöver därför investera i ungas tillgång till nyktra mötesplatser såsom föreningsliv, fritidsgårdar, kulturevenemang och idrott.

Nyktra mötesplatser

Nyktra mötesplatser är en viktig komponent i att skapa bra förutsättningar för drogfrihet, men också för att inkludera och välkomna alla oavsett ålder och förhållande till alkohol. Då en av de främsta orsakerna till att unga börjar konsumera alkohol är bristen på givande fritidsaktiviteter är det viktigt att det finns ett bra utbud på detta. Kommunen behöver därför investera i ungas tillgång till nyktra mötesplatser såsom föreningsliv, fritidsgårdar, kulturevenemang och idrott.

Drogperspektivet

Droganvändningen påverkar samhället och medborgarna på många sätt och alkoholnormen genomsyrar hela samhället. Därför behöver ett drogperspektiv

Drogperspektivet

Droganvändningen påverkar samhället och medborgarna på ett flertal olika sätt och en stark alkoholnorm finns närvarande i hela samhället. Därför behöver

Drogperspektivet

Droganvändningen påverkar samhället och medborgarna på ett flertal olika sätt och en stark alkoholnorm finns närvarande i hela samhället. Därför behöver

Har skrivit mer om
civilsamhället som
aktör.

Har gjort språkliga
ändringar.

genomsyra alla politiska områden. Beslutsfattare på alla nivåer ska ha kunskap om alkohol- och narkotikafrågor och ta hänsyn till sociala aspekter och folkhälsa när de fattar beslut. För att klara detta ska alla kommuner ha drogpolitiska program som innehåller deras drogförebyggande insatser och målsättningar. Arbetet för att minska droganvändningen ska utvärderas och uppdateras regelbundet.

ett drogperspektiv
genomsyra alla politiska områden. Beslutsfattare på alla nivåer ska därför ha kunskap om alkohol- och narkotikafrågor för att kunna ta hänsyn till sociala aspekter och folkhälsa när de fattar beslut. För att klara detta ska alla kommuner ha drogpolitiska program som innehåller deras drogförebyggande insatser och målsättningar. Arbetet för att minska droganvändningen ska utvärderas och uppdateras regelbundet.

*ett drogperspektiv
genomsyra alla politiska områden. Beslutsfattare på alla nivåer ska därför ha kunskap om alkohol- och narkotikafrågor för att kunna ta hänsyn till sociala aspekter och folkhälsa när de fattar beslut. För att klara detta ska alla kommuner ha drogpolitiska program som innehåller deras drogförebyggande insatser och målsättningar. Arbetet för att minska droganvändningen ska utvärderas och uppdateras regelbundet.*

Aktörer

Ett framgångsrikt förebyggande arbete finansieras långsiktigt av samhället, men genomförs till stor del av det civila samhällets organisationer. Bland dessa finns många organisationer som är experter på frågorna och har en hög trovärdighet. Alkoholindustrin ska inte ges utrymme att driva förebyggande arbete. Deras drivkraft är att stärka alkoholnormen och sälja sina produkter. Det gör att när de bedriver förebyggande arbete är syftet i de flesta fall att köpa sig trovärdighet och skapa en falsk bild av sig själva som ansvarsfulla. Kampanjerna utgör dessutom oftast indirekt reklam för alkoholdrycker.

Aktörer

För att uppnå ett framgångsrikt förebyggande arbete behöver samhället verka långsiktighet i arbetet och långsiktig finansiering. En nyckel för stärkt drogförebyggande arbete är det civila samhällets organisationer. Bland dessa finns många organisationer som är experter på frågorna och har en hög trovärdighet. Civilsamhället är en instans utan vinstintresse, vars drivkraft är världsförbättrande. För att stärka civilsamhällets insats i det förebyggande arbetet behöver kommunen stötta upp med resurser.

I det förebyggande arbetet får inte alkoholindustrin ges utrymme. Deras

Aktörer

För att uppnå ett framgångsrikt förebyggande arbete behöver samhället verka långsiktighet i arbetet och långsiktig finansiering. En nyckel för stärkt drogförebyggande arbete är det civila samhällets organisationer. Bland dessa finns många organisationer som är experter på frågorna och har en hög trovärdighet. Civilsamhället är en instans utan vinstintresse, vars drivkraft är världsförbättrande. För att stärka civilsamhällets insats i det förebyggande arbetet behöver kommunen stötta upp med resurser.

I det förebyggande arbetet får inte alkoholindustrin ges utrymme. Deras drivkraft är att stärka alkoholnormen och sälja

Har delat på stycket så att "Forskning" och "Utbildning" har fått egna stycken.

Stycket om forskning har skrivits om för att bli tydligare.

Har gjort språkliga ändringar i stycket om utbildning.

drivkraft är att stärka alkoholnormen och sälja sina produkter, vilket innebär att när industrin bedriver ett förebyggande arbete är deras primära syfte att köpa sig trovärdighet och skapa en falsk bild av sig själva som ansvarsfulla. Deras förebyggande insatser utgör dessutom oftast indirekt reklam för alkoholhaltiga drycker.

sina produkter, vilket innebär att när industrin bedriver ett förebyggande arbete är deras primära syfte att köpa sig trovärdighet och skapa en falsk bild av sig själva som ansvarsfulla. Deras förebyggande insatser utgör dessutom oftast indirekt reklam för alkoholhaltiga drycker.

Forskning och utbildning

För att alkoholpolitiken ska vara effektiv behövs forskning om bland annat hur konsumtionen förändras och om vilken effekt det förebyggande arbetet har. Forskningen

ska vara oberoende och inte styras eller bekostas av de som har ekonomisk vinning av att människor dricker alkohol.

Skolan har ett stort ansvar i det förebyggande och normbrytande arbetet.

Skolan är en plats där unga tillbringar mycket tid och det är en självklarhet att all verksamhet kopplad dit ska vara drogfri. I skolans ansvar ligger också att förmedla saklig och normkritisk information om droger som inte bara fokuserar på medicinska aspekter utan framhåller droganvändningens ekonomiska, sociala och politiska konsekvenser. Skolan ska förespråka drogfrihet och får aldrig förutsätta att unga senare ska börja använda alkohol

Forskning

Forskning om droger skapar kunskap om mönster och utveckling av droganvändande och detta är nödvändigt för att en effektiv drogpolitik ska kunna bedrivas och utvärderas.

För att forskningen ska vara oberoende och tillförlitlig får den inte styras eller bekostas av de som har ekonomisk vinning av att människor konsumerar alkohol och andra droger.

Utbildning

Skolan har ett stort ansvar i det förebyggande och normbrytande arbetet. Skolan är en plats där unga tillbringar mycket tid och det är en självklarhet att all verksamhet kopplad dit ska vara drogfri. Skolans ansvar innefattar att förmedla saklig och normkritisk information om droger. Denna information ska inte bara fokusera på medicinska aspekter utan också framhålla

Forskning

Forskning om droger skapar kunskap om mönster och utveckling av droganvändande och detta är nödvändigt för att en effektiv drogpolitik ska kunna bedrivas och utvärderas. För att forskningen ska vara oberoende och tillförlitlig får den inte styras eller bekostas av de som har ekonomisk vinning av att människor konsumerar alkohol och andra droger.

Utbildning

Skolan har ett stort ansvar i det förebyggande och normbrytande arbetet. Skolan är en plats där unga tillbringar mycket tid och det är en självklarhet att all verksamhet kopplad dit ska vara drogfri. Skolans ansvar innefattar att förmedla saklig och normkritisk information om droger. Denna information ska inte bara fokusera på medicinska aspekter utan också framhålla droganvändningens

Kongressen 2015 tog ett beslut om att ett stycke om tobak ska ingå i det drogpolitiska programmet. UNF har inte tobak som sin fråga och därför har stycket skrivits med ett drogpolitiskt perspektiv.

Har ändrat ordning på kraven så att de följer ordningen i styckena.

Har formulerat om ett par krav för att de ska låta bättre.

Krav 1,3,4, 8, 10 har flyttats från avsnittet "Samhälle och attityder" till hit.

eller andra droger.

droganvändningens ekonomiska, sociala och politiska konsekvenser. Skolan ska förespråka drogfrihet och får aldrig förutsätta att unga senare ska börja använda alkohol eller andra droger.

ekonomiska, sociala och politiska konsekvenser. Skolan ska förespråka drogfrihet och får aldrig förutsätta att unga senare ska börja använda alkohol eller andra droger.

Tobak

Nikotin är en beroendeframkallande och giftig substans som finns i tobak, som bland annat innefattar snus, cigaretter och tuggtobak. Denna substans kan agera som en inkörsport till drogbruk och kan öka risken för exempelvis medicinska och ekonomiska skador på individen när det kombineras med drogbruk. När tobak används tillsammans med andra droger, såsom cannabis, kan detta förstärka ett beroende. Tobakskonsumtion kan även försvåra behandling för droganvändande.

Tobak

Nikotin är en beroendeframkallande och giftig substans som finns i tobak, som bland annat innefattar snus, cigaretter och tuggtobak. Denna substans kan agera som en inkörsport till drogbruk och kan öka risken för exempelvis medicinska och ekonomiska skador på individen när det kombineras med drogbruk. När tobak används tillsammans med andra droger, såsom cannabis, kan detta förstärka ett beroende. Tobakskonsumtion kan även försvåra behandling för droganvändande.

Ungdomens Nykterhetsförbund kräver:

- att tvångsliknande drogtest mot unga inte används om personen inte är brottsmisstänkt
- att alkoholperspektivet genomsyrar alla politikområden så att hänsyn tas till sociala aspekter och folkhälsa
- att alla berörda

Ungdomens Nykterhetsförbund kräver:

- att samhället ska arbeta för att inga unga ska konsumera alkohol eller andra droger
- att tvångsliknande drogtest mot unga ej får användas utan brottsmisstanke
- att alla barn och unga alltid har rätt till en nykter närvarande vuxen

Ungdomens Nykterhetsförbund kräver:

- att samhället ska arbeta för att inga unga ska konsumera alkohol eller andra droger
- att tvångsliknande drogtest mot unga ej får användas utan brottsmisstanke
- att alla barn och unga alltid har rätt till en nykter närvarande vuxen

politiker är pålästa i alkohol- och narkotikafrågor - att alla kommuner har uppdaterade drogpolitiska program - att samhället satsar tillräckligt med resurser på förebyggande arbete i det civila samhället - att all forskning inom alkoholområdet utförs och finansieras av oberoende aktörer utan ekonomisk vinning - att alkoholindustrin inte ges utrymme att bedriva förebyggande arbete eller påverka forskning eller utbildning - att utbildningsväsendet genomsyras av ett omfattande drogförebyggande arbete	- att det ska vara förbjudet för vuxna att erbjuda minderåriga alkohol - att drogperspektivet genomsyrar alla politiska områden så att hänsyn tas till sociala aspekter och folkhälsa - att alla berörda politiker är pålästa i alkohol- och narkotikafrågor - att alla kommuner har uppdaterade drogpolitiska program - att det finns alkoholfria fritids- och nöjesaktiviteter med goda öppettider för alla unga - att samhället satsar tillräckligt med resurser i civilsamhället öronmärkt för förebyggande arbete i det civila samhället - att allt föreningsliv är fritt från alkohol och andra droger - att all forskning inom drogområdet utförs och finansieras av oberoende aktörer som saknar ekonomiskt vinstintresse - att drogindustrin inte får utrymme att varken bedriva förebyggande arbete, påverka forskning eller utbildning - att utbildningsväsendet genomsyras av ett drogförebyggande arbete	- att det ska vara förbjudet för vuxna att erbjuda minderåriga alkohol - att drogperspektivet genomsyrar alla politiska områden så att hänsyn tas till sociala aspekter och folkhälsa - att alla berörda politiker är pålästa i alkohol- och narkotikafrågor - att alla kommuner har uppdaterade drogpolitiska program - att det finns alkoholfria fritids- och nöjesaktiviteter med goda öppettider för alla unga - att samhället satsar tillräckligt med resurser i civilsamhället öronmärkt för förebyggande arbete i det civila samhället - att allt föreningsliv är fritt från alkohol och andra droger - att all forskning inom drogområdet utförs och finansieras av oberoende aktörer som saknar ekonomiskt vinstintresse - att drogindustrin inte får utrymme att varken bedriva förebyggande arbete, påverka forskning eller utbildning - att utbildningsväsendet genomsyras av ett drogförebyggande arbete

Har lagt till ordet exponering i rubriken för att det finns stycken som handlar om det

Har språkliga justeringar

Tillgänglighet och pris

Människor påverkas av sin omgivning och det är något som kanske speciellt gäller unga. Sambandet är ganska enkelt: när alkohol och andra droger finns nära och är lätta att få tag på används de mer och med det blir också drogskadorna större. Därför är en viktig utgångspunkt för drogpolitiken att närheten och tillgängligheten begränsas.

Tillgänglighet, pris och exponering

Människor påverkas av sin omgivning och det är något som speciellt gäller unga. Sambandet är enkelt: när vi ofta blir exponerade för alkohol och andra droger, samtidigt som det är billigt och lätt att få tag på, används de mer och det förvärrar också drogskadorna. Därför är en viktig utgångspunkt för drogpolitiken att tillgängligheten, priset och exponering begränsas.

Tillgänglighet, pris och exponering

Människor påverkas av sin omgivning och det är något som speciellt gäller unga. Sambandet är enkelt: när vi ofta blir exponerade för alkohol och andra droger, samtidigt som det är billigt och lätt att få tag på, används de mer och det förvärrar också drogskadorna. Därför är en viktig utgångspunkt för drogpolitiken att tillgängligheten, priset och exponering begränsas.

Ar gjort språkliga justeringar för att texten ska flyta på bättre.

Har lagt till en mening om serveringstillstånd

Tillgänglighet och monopol

De politiska åtgärder som minskar tillgängligheten och närheten till droger har visat sig mest effektiva för att minska drogskadorna i samhället. Det handlar bland annat om att begränsa tiden då alkohol går att få tag på, höga åldersgränser, hårda tullregler och färre ställen där alkohol får serveras och användas. En fri marknad består av aktörer vars fokus är ökad vinst, vilket ofta sker genom ökad försäljning, vilket ligger långt ifrån samhällets intresse av minskad alkoholkonsumtion. Statligt monopol på alkoholhantering är därför en bra metod för att ta tillvara hela samhällets

Tillgänglighet och monopol

En av de tre viktigaste faktorerna för att minska drogkonsumtion är tillgänglighet. Genom att begränsa tillgängligheten på droger minskas användandet. Detta kan göras genom att höja åldersgränsen, införa hårdare tullregler, begränsa försäljningstider och begränsa var droger får säljas och konsumeras. En fri marknad består av aktörer vars fokus är ökad vinst, vilket ofta sker genom ökad försäljning, vilket ligger långt ifrån samhällets intresse av minskad alkoholkonsumtion. Statligt monopol på alkoholhantering **samt begränsningar av försäljning och**

Tillgänglighet och monopol

En av de tre viktigaste faktorerna för att minska drogkonsumtion är tillgänglighet. Genom att begränsa tillgängligheten på droger minskas användandet. Detta kan göras genom att höja åldersgränsen, införa hårdare tullregler, begränsa försäljningstider och begränsa var droger får säljas och konsumeras. En fri marknad består av aktörer vars fokus är ökad vinst, vilket ofta sker genom ökad försäljning, vilket ligger långt ifrån samhällets intresse av minskad alkoholkonsumtion. Statligt monopol på alkoholhantering samt begränsningar av försäljning och

	intressen istället för ekonomiska särintressen. Idag har Systembolaget monopol på detaljhandel av alkohol. Liknande monopol ska återinföras på partihandel, import, export och produktion av alkohol. Monopolens överordnade syfte ska vara att successivt minska alkoholkonsumtionen. Minskad alkoholkonsumtion betyder minskade skador och gör att resurser istället kan användas till förbättrad välfärd. Sveriges medlemskap i EU har försämrat möjligheterna för oss att styra över vår egen alkoholpolitik. EU-länder ska inte kunna försvaga andra länders alkoholpolitik och samhället får aldrig acceptera att alkoholindustrin styr eller påverkar skatter, införselkvoter eller marknadsföringsregler.	konsumtion i form av serveringstillstånd är därför bra metoder för att ta tillvara hela samhällets intressen istället för ekonomiska särintressen. Idag har Systembolaget monopol på detaljhandel av alkohol. Liknande monopol bör återinföras på partihandel, import, export och produktion av alkohol. Monopolets överordnade syfte ska vara att successivt minska alkoholkonsumtionen. Minskad alkoholkonsumtion betyder minskade skador och gör att resurser istället kan användas till förbättrad välfärd. Sveriges medlemskap i EU har försämrat möjligheterna för oss att styra över vår egen alkoholpolitik. EU-länder ska inte kunna försvaga andra länders alkoholpolitik och samhället får aldrig acceptera att alkoholindustrin styr eller påverkar skatter, införselkvoter eller marknadsföringsregler.	konsumtion i form av serveringstillstånd är därför bra metoder för att ta tillvara hela samhällets intressen istället för ekonomiska särintressen. Idag har Systembolaget monopol på detaljhandel av alkohol. Liknande monopol bör återinföras på partihandel, import, export och produktion av alkohol. Monopolets överordnade syfte ska vara att successivt minska alkoholkonsumtionen. Minskad alkoholkonsumtion betyder minskade skador och gör att resurser istället kan användas till förbättrad välfärd. Sveriges medlemskap i EU har försämrat möjligheterna för oss att styra över vår egen alkoholpolitik. EU-länder ska inte kunna försvaga andra länders alkoholpolitik och samhället får aldrig acceptera att alkoholindustrin styr eller påverkar skatter, införselkvoter eller marknadsföringsregler.
Har tagit bort första meningen för att den inte passande in med resten av programmet. Har gjort språkliga justeringar Har lagt till ett stycke om ett drogfritt näringsliv.	Försäljning och kontroll UNF har i över 40 år testat butiker och krogars ålderskontroller och resultatet är nedslående. Handeln och restaurangnäringen klarar inte sitt uppdrag och säljer regelbundet till underåriga. Systembolaget är en kontrollerad försäljningsmiljö där ålderskontroller kommer före försäljningsintressen. Därför bör all försäljning,	Försäljning och kontroll Handeln och restaurangnäringen klarar inte sitt uppdrag och säljer regelbundet till underåriga. Systembolaget är en kontrollerad försäljningsmiljö där ålderskontroller kommer före försäljningsintressen. Därför bör all försäljning,	Försäljning och kontroll Handeln och restaurangnäringen klarar inte sitt uppdrag och säljer regelbundet till underåriga. Systembolaget är en kontrollerad försäljningsmiljö där ålderskontroller kommer före försäljningsintressen. Därför bör all försäljning,

försäljningsmiljö där ålderskontrollerna kommer före försäljningsintressen. Därför bör all försäljning, inklusive folköl, ske genom Systembolaget. För att höja åldern för alkoholdebut och göra reglerna tydligare bör åldersgränsen för att köpa alkohol vara 20 år överallt.

Serveringstillstånd är samhällets metod för att kontrollera att bara lämpliga uteställen/krogar/restauranger serverar alkoholdrycker. Idag bryts reglerna för servering systematiskt och metoden har havererat. Tillstånden har gått från att vara ett speciellt förtroende till att ses som en rättighet. Ett exempel på att reglerna inte fungerar är den överservering som sker och som leder till brutalt krogvåld och ett mer otryggt uteliv. Principen bör vara att serveringstillstånd ges restriktivt och att folkhälsan främjas vid beslut om serveringstillstånd. Näringslivets intressen får inte gå före alkohol- och folkhälsopolitiska mål.

inklusive folköl, ske genom Systembolaget. För att höja åldern för alkoholdebut och göra reglerna tydligare bör åldersgränsen för att köpa alkohol vara 20 år överallt.

Serveringstillstånd är samhällets metod för att kontrollera att bara lämpliga uteställen, krogar och restauranger serverar alkoholdrycker. Idag bryts reglerna för servering systematiskt och metoden har havererat. Tillstånden har gått från att vara ett speciellt förtroende till att ses som en rättighet. Ett exempel på att reglerna inte fungerar är den överservering som sker och som leder till krogvåld och ett otryggt uteliv. Principen bör vara att serveringstillstånd ges restriktivt och att folkhälsan främjas vid beslut om serveringstillstånd. Näringslivets intressen får inte gå före alkohol- och folkhälsopolitiska mål.

Vi behöver ett drogfritt näringsliv som framförallt är oberoende av alkoholförsäljning. För att uppnå det behöver vi en politik som ger tydliga incitament för förändring. Vi måste som samhälle arbeta på bred front för att de offentliga miljöer som också är offentligt ägda ska vara och förbli drogfria. Slutligen måste den alkoholfria drycken bli lättare välja framför

inklusive folköl, ske genom Systembolaget. För att höja åldern för alkoholdebut och göra reglerna tydligare bör åldersgränsen för att köpa alkohol vara 20 år överallt.

Serveringstillstånd är samhällets metod för att kontrollera att bara lämpliga uteställen, krogar och restauranger serverar alkoholdrycker. Idag bryts reglerna för servering systematiskt och metoden har havererat. Tillstånden har gått från att vara ett speciellt förtroende till att ses som en rättighet. Ett exempel på att reglerna inte fungerar är den överservering som sker och som leder till krogvåld och ett otryggt uteliv. Principen bör vara att serveringstillstånd ges restriktivt och att folkhälsan främjas vid beslut om serveringstillstånd. Näringslivets intressen får inte gå före alkohol- och folkhälsopolitiska mål.

Vi behöver ett drogfritt näringsliv som framförallt är oberoende av alkoholförsäljning. För att uppnå det behöver vi en politik som ger tydliga incitament för förändring. Vi måste som samhälle arbeta på bred front för att de offentliga miljöer som också är offentligt ägda ska vara och förbli drogfria. Slutligen måste den alkoholfria drycken bli lättare välja framför den alkoholhaltiga.

Har lagt till en mening om skatt för att det är en viktigt fråga.

Har bytt namn på stycket till exponering för att det är ett bredare begrepp som inkluderar mer än vad marknadsföring gör.

Har lagt till en mening om alkohol och livsmedel för att det är en ny fråga som dykt upp i debatten som vi behöver ta ställning till.

den alkoholhaltiga.

Pris

Priset på alkohol har en direkt påverkan på hur mycket alkohol som konsumeras och detta gäller särskilt bland unga, som har mindre ekonomiska resurser. Ett högt pris på alkohol innebär att den totala konsumtionen minskar och med detta också alkoholskadorna. Skatt och minimipriser på alkohol är därför viktiga instrument för att minska användningen av alkohol och därmed skadeverkningarna. Målet med priserna bör utgå ifrån en etablerad ekonomisk princip om att en produkt ska täcka sina egna kostnader och det är alkoholen långt ifrån att göra idag.

Marknadsföring

Marknadsföring av alkohol och varumärken kopplade till alkoholprodukter befäster den alkoholkultur och alkoholnorm som finns idag med konsekvensen att konsumtionen ökar och att alkoholdebuten tidigareläggs. Därför ska all form av marknadsföring av alkohol och varumärken kopplade till

Pris

Priset på alkohol har en direkt påverkan på hur mycket alkohol som konsumeras och detta gäller särskilt bland unga, som har mindre ekonomiska resurser. Ett högt pris på alkohol innebär att den totala konsumtionen minskar och med detta också alkoholskadorna. Skatt och minimipriser på alkohol är därför viktiga instrument för att minska användningen av alkohol och därmed skadeverkningarna.
Skatten bör höjas samtidigt med inflationen för att det reella priset kontinuerligt ska hållas på en jämn och ökande nivå. Målet med priserna bör utgå ifrån en etablerad ekonomisk princip om att en produkt ska täcka sina egna kostnader och det är alkoholen långt ifrån att göra idag.

Exponering

Marknadsföring av alkohol och varumärken kopplade till alkoholprodukter befäster den alkoholkultur och alkoholnorm som finns idag. Konsekvensen blir att konsumtionen ökar och att alkoholdebuten tidigareläggs. Därför ska all form av marknadsföring av alkohol och varumärken kopplade till

Pris

Priset på alkohol har en direkt påverkan på hur mycket alkohol som konsumeras och detta gäller särskilt bland unga, som har mindre ekonomiska resurser. Ett högt pris på alkohol innebär att den totala konsumtionen minskar och med detta också alkoholskadorna. Skatt och minimipriser på alkohol är därför viktiga instrument för att minska användningen av alkohol och därmed skadeverkningarna. Skatten bör höjas samtidigt med inflationen för att det reella priset kontinuerligt ska hållas på en jämn och ökande nivå. Målet med priserna bör utgå ifrån en etablerad ekonomisk princip om att en produkt ska täcka sina egna kostnader och det är alkoholen långt ifrån att göra idag.

Exponering

Marknadsföring av alkohol och varumärken kopplade till alkoholprodukter befäster den alkoholkultur och alkoholnorm som finns idag. Konsekvensen blir att konsumtionen ökar och att alkoholdebuten tidigareläggs. Därför ska all form av marknadsföring av alkohol och varumärken kopplade till

alkoholprodukter förbjudas till exempel i reklam, produktplacering, sponsring och kampanjer i samtliga kanaler, både fysiska och digitala. Vid marknadsföring av alkoholfria produkter får varumärket ifråga inte förknippas med alkohol då alkoholindustrin inte ska ges utrymme att marknadsföra sig.

Alla varianter av marknadsföring bidrar till en glorifiering av alkohol. Det är förbjudet att koppla alkohol till bilkörning, social- eller sexuell framgång eller att rikta reklam mot minderåriga enligt gemensamma EU-regler för marknadsföring. I Sverige är det förbjudet med alkoholreklam i TV och radio men lagen kringgås genom att sändningarna sker från andra länder. Alkoholindustrin struntar i lagarna samtidigt som det saknas effektiva medel för att se till att reglerna efterföljs. Alkoholindustrins egna insatser med att själva reglera sin egen marknadsföring fungerar inte. Deras insatser är kontraproduktiva och skapar en falsk trygghet av att lagarna följs.

alkoholprodukter förbjudas till exempel i reklam, produktplacering, sponsring och kampanjer i samtliga kanaler, både fysiska och digitala. **Alkohol i livsmedel fungerar som reklam för alkohol, eller som en tidig introduktion till alkohol och ska därför inkluderas i alkohollagstiftning.** Vid marknadsföring av alkoholfria produkter får varumärket ifråga inte förknippas med alkohol då alkoholindustrin inte ska ges utrymme att marknadsföra sig.

Alla varianter av marknadsföring bidrar till en glorifiering av alkohol. Det är förbjudet att koppla alkohol till bilkörning, social- eller sexuell framgång eller att rikta reklam mot minderåriga enligt gemensamma EU-regler för marknadsföring. I Sverige är det förbjudet med alkoholreklam i TV och radio men lagen kringgås genom att sändningarna sker från andra länder. Alkoholindustrin struntar i lagarna samtidigt som det saknas effektiva medel för att se till att de efterföljs. Alkoholindustrins egna insatser med att själva reglera sin egen marknadsföring fungerar inte. Deras insatser är kontraproduktiva och skapar en falsk trygghet av att lagarna följs.

alkoholprodukter förbjudas till exempel i reklam, produktplacering, sponsring och kampanjer i samtliga kanaler, både fysiska och digitala. Alkohol i livsmedel fungerar som reklam för alkohol, eller som en tidig introduktion till alkohol och ska därför inkluderas i alkohollagstiftning. Vid marknadsföring av alkoholfria produkter får varumärket ifråga inte förknippas med alkohol då alkoholindustrin inte ska ges utrymme att marknadsföra sig.

Alla varianter av marknadsföring bidrar till en glorifiering av alkohol. Det är förbjudet att koppla alkohol till bilkörning, social- eller sexuell framgång eller att rikta reklam mot minderåriga enligt gemensamma EU-regler för marknadsföring. I Sverige är det förbjudet med alkoholreklam i TV och radio men lagen kringgås genom att sändningarna sker från andra länder. Alkoholindustrin struntar i lagarna samtidigt som det saknas effektiva medel för att se till att de efterföljs. Alkoholindustrins egna insatser med att själva reglera sin egen marknadsföring fungerar inte. Deras insatser är kontraproduktiva och skapar en falsk trygghet av att lagarna följs.

som är kopplad till
det som står om skatt

Har lagt till ett krav
som är kopplad till
det som står om
livsmedel

Målen i kursiv text
kommer från
avsnittet "Samhälle
och attityder"

Har formulerat om
ett mål så att det blir
tydligare.

Nykterhetsförbund kräver:

- att tillgängligheten på alkohol ska minskas och vara starkt begränsad
- att skatten på alkohol höjs, med det långsiktiga målet att alkoholen bär sina egna kostnader
- att modellen för serveringstillstånd görs om så att folkhälsopolitiska intressen prioriteras
- att alkoholservering inte sker efter 01.00
- att 20-årsgräns för köp och konsumtion av alkohol införs överallt
- att Systembolagets detaljhandelsmonopol bevaras, stärks och försvaras samt innefattar försäljningen av folköl
- att monopol återinförs på partihandel, import, export och produktion av alkohol
- att alkoholhantering sker ansvarsfullt, utan vinstintresse och med utbildad personal
- att införselkvoter av alkohol mellan EU-länder är maximalt 2 l öl, 2 l vin och 1 l sprit
- att tillsynsansvariga ges möjligheter och verktyg för kontroll, uppföljning och åtgärder
- att ett totalförbud på marknadsföring av alkohol införs
- att självreglering

Nykterhetsförbund kräver:

- att tillgängligheten på alkohol ska minskas och vara starkt begränsad
- att alkohol i livsmedel behandlas som alkohol i lagstiftning
- att Systembolagets detaljhandelsmonopol bevaras, stärks och försvaras samt innefattar försäljningen av folköl
- att 20-årsgräns för köp och konsumtion av alkohol införs överallt
- att skatten på alkohol höjs, med det långsiktiga målet att alkoholen bär sina egna kostnader
- att alkoholskatten ska formuleras i procent
- att modellen för serveringstillstånd görs om så att folkhälsopolitiska intressen prioriteras
- att alkoholservering inte sker efter 01.00
- att monopol återinförs på partihandel, import, export och produktion av alkohol
- att alkoholhantering sker ansvarsfullt, utan vinstintresse och med utbildad personal
- att införselkvoter av alkohol mellan EU-länder är maximalt 2 l öl, 2 l vin och 1 l sprit
- att tillsynsansvariga ges möjligheter och

Nykterhetsförbund kräver:

- att tillgängligheten på alkohol ska minskas och vara starkt begränsad
- att alkohol i livsmedel behandlas som alkohol i lagstiftning
- att Systembolagets detaljhandelsmonopol bevaras, stärks och försvaras samt innefattar försäljningen av folköl
- att 20-årsgräns för köp och konsumtion av alkohol införs överallt
- att skatten på alkohol höjs, med det långsiktiga målet att alkoholen bär sina egna kostnader
- att alkoholskatten automatiskt inflationsjusteras enligt lag
- att modellen för serveringstillstånd görs om så att folkhälsopolitiska intressen prioriteras
- att alkoholservering inte sker efter 01.00
- att monopol återinförs på partihandel, import, export och produktion av alkohol
- att alkoholhantering sker ansvarsfullt, utan vinstintresse och med utbildad personal
- att införselkvoter av alkohol mellan EU-länder är maximalt 2 l öl, 2 l vin och 1 l sprit
- att tillsynsansvariga ges möjligheter och

aldrig ska ersätta lagstiftning av marknadsföring av alkohol

verktyg för kontroll, uppföljning och åtgärder

- att ett totalförbud på marknadsföring av alkohol införs
- att självreglering betraktas som en metod för alkoholindustrin att underminera lagstiftning
- att inga offentliga medel går till att finansiera alkoholkonsumtion
- att alkoholförsäljning inte förekommer i samband med idrotts- och kulturarrangemang
- att det finns en god kvalité och ett brett, likvärdigt utbud på alkoholfritt hos alla som innehar serveringstillstånd
- att alla som innehar serveringstillstånd ska uppmuntra till ickebruk av alkohol

verktyg för kontroll, uppföljning och åtgärder

- att ett totalförbud på marknadsföring av alkohol införs
- att självreglering betraktas som en metod för alkoholindustrin att underminera lagstiftning
- att inga offentliga medel går till att finansiera alkoholkonsumtion
- att alkoholförsäljning inte förekommer i samband med idrotts- och kulturarrangemang
- att det finns en god kvalité och ett brett, likvärdigt utbud på alkoholfritt hos alla som innehar serveringstillstånd
- att alla som innehar serveringstillstånd ska uppmuntra till ickebruk av alkohol

Avsnittet ”Globalt” har flyttats ned i dokumentet och passar bättre in här för att saker som skrivs om i globalt också nämns i avsnittet ”Tillgänglighet, pris och exponering”, men för att det ska vara lättare att jämföra förändringarna så har vi det gamla och nya förslaget bredvid varandra.

Globalt

Droger är inte enbart ett problem för Sverige eller för Europeiska unionen, EU. I hela världen drabbas människor av drogers negativa effekter och det är därför viktigt att drogpolitiken inte slutar vid Sveriges gränser.

Globalt

Droger är inte enbart ett problem för Sverige eller för Europeiska Unionen, EU. I hela världen drabbas människor av drogers negativa effekter och det är därför viktigt att drogpolitiken inte slutar vid Sveriges gränser.

Globalt

Droger är inte enbart ett problem för Sverige eller för Europeiska Unionen, EU. I hela världen drabbas människor av drogers negativa effekter och det är därför viktigt att drogpolitiken inte slutar vid Sveriges gränser.

Har gjort språkliga förändringar

Har tagit bort texten om turism och gjort det till ett eget stycke.

Helt nytt stycke om alkohol och turismnäringen för att det är en viktig drogpolitisk del globalt.

Utvecklingshinder

Alkohol och andra droger är hinder för människors och samhällens utveckling, vilket märks extra tydligt i utvecklingsländer. Sjukdom, olyckor och sociala problem raserar liv och familjer drabbas hårt när beroende gör att inkomster spenderas på alkohol och andra droger istället för basbehoven för överlevnad. Alkohol är en av de främsta orsakerna till ohälsa och för tidig död i många av världens länder.

Turistdestinationer är inget undantag. Turisters höga alkoholkonsumtion och frånvaro av ansvars känsla vid semesterar eller andra former av resor får förödande konsekvenser för lokalbefolkningen i landet. Alkoholens roll i spridandet av HIV/AIDS, där alkoholen bidrar både till att öka smittorisk, sexuella risktaganden och förvärra symptomen, är ytterligare ett exempel på hur droger slår hårt mot samhällsutvecklingen.

Utvecklingshinder

Alkohol och andra droger är hinder för människors och samhällens utveckling, vilket märks tydligt i utvecklingsländer. Sjukdom, olyckor och sociala problem raserar liv. Familjer drabbas hårt när ett beroende bidrar till att inkomster spenderas på alkohol och andra droger istället för basbehoven för överlevnad. Alkoholen spelar stor roll i spridandet av HIV/AIDS, där den både bidrar till att öka sexuella risktaganden, öka smittorisk och förvärrar symptomen vid HIV/AIDS. I många av världens länder är alkoholen en av de främsta orsakerna till ohälsa och för tidig död.

Turism

Turism och den höga konsumtionen av alkohol vid semester har stor inverkan på länder med stark turistnäring. Turister tar med sig idéer, normer och värderingar som påverkar destinationen de reser till. Globalisering,

Utvecklingshinder

Alkohol och andra droger är hinder för människors och samhällens utveckling, vilket märks tydligt i utvecklingsländer. Sjukdom, olyckor och sociala problem raserar liv. Familjer drabbas hårt när ett beroende bidrar till att inkomster spenderas på alkohol och andra droger istället för basbehoven för överlevnad. Alkoholen spelar också stor roll i spridandet av HIV/AIDS, där den både bidrar till att öka sexuella risktaganden, öka smittorisk och förvärrar symptomen vid HIV/AIDS. I många av världens länder är alkoholen en av de främsta orsakerna till ohälsa och för tidig död.

Turism

Turism och den höga konsumtionen av alkohol vid semester har stor inverkan på länder med stark turistnäring. Turister tar med sig idéer, normer och värderingar som påverkar destinationen de reser till. Globalisering, ekonomisk tillväxt, ökad turism och

Inget ändrat

ekonomisk tillväxt, ökad
turism och en offensiv
alkoholindustri bidrar
tillsammans till att fler
människor dricker mer
och i nya sammanhang.
Alkoholens koppling till
ohälsa, våld i hemmet,
trafikolyckor och dålig
ekonomi slår hårt mot
länder med svaga sociala
skyddsnät och som
saknar kapacitet för ett
förebyggande arbete.

en offensiv
alkoholindustri bidrar
tillsammans till att fler
människor dricker mer
och i nya sammanhang.
Alkoholens koppling till
ohälsa, våld i hemmet,
trafikolyckor och dålig
ekonomi slår hårt mot
länder med svaga sociala
skyddsnät och som saknar
kapacitet för ett
förebyggande arbete.

Global alkoholindustri

I många utvecklingsländer utan en historisk alkoholtradition saknas kunskap om hur en effektiv alkoholpolitik bedrivs och det finns ingen reglering av försäljning och marknadsföring av alkohol. Alkoholindustrin är otroligt skicklig på att utnyttja detta genom att måla upp en bild av alkoholen som en del av västerländsk framgång, välmående och rikedom. Alkoholindustrin har fått ett tolkningsföreträde och har ofta ett stort inflytande när det gäller utformning av alkoholpolitiken. Sverige måste ta ett stort ansvar att sprida den framgångsrika restriktiva alkoholpolitiken och kritiskt granska vad alkoholindustrin gör utanför Sveriges gränser.

Global alkoholindustri

I många utvecklingsländer utan historisk alkoholtradition saknas kunskap om hur en effektiv alkoholpolitik bedrivs och det finns ingen reglering av försäljning och marknadsföring av alkohol. Alkoholindustrin är skicklig på att utnyttja detta genom att måla upp en bild av alkoholen som en del av västerländsk framgång, välmående och rikedom. Alkoholindustrin har tagit tolkningsföreträde och har ofta stort inflytande när det gäller utformning av alkoholpolitiken. Sverige måste ta ett stort ansvar för att sprida sin framgångsrika och restriktiva alkoholpolitik och kritiskt granska vad alkoholindustrin gör utanför Sveriges gränser.

Global alkoholindustri

I många utvecklingsländer utan historisk alkoholtradition saknas kunskap om hur en effektiv alkoholpolitik bedrivs och det finns ingen reglering av försäljning och marknadsföring av alkohol. Alkoholindustrin är skicklig på att utnyttja detta genom att måla upp en bild av alkoholen som en del av västerländsk framgång, välmående och rikedom. Alkoholindustrin har tagit tolkningsföreträde och har ofta stort inflytande när det gäller utformning av alkoholpolitiken. Sverige måste ta ett stort ansvar för att sprida sin framgångsrika och restriktiva alkoholpolitik och kritiskt granska vad alkoholindustrin gör utanför Sveriges gränser.

Inga ändringar

Internationella organisationer och

Internationella organisationer och

Internationella organisationer och

	marknader	marknader	marknader
	Genom EU är Sverige med och subventionerar produktionen av vin. Detta skapar en överproduktion som tidigare lett till prisdumpning av vin i utvecklingsländer. Det är inte försvarbart att på detta sätt gynna produktion av alkohol samtidigt som användningen av alkohol leder till stort lidande och kostar medlemsstaterna enorma summor varje år. Sverige ska tvärtom genom EU och andra internationella samarbetsorganisationer verka för att priset på alkohol höjs med målet att det ska täcka sina egna kostnader. Världshälsoorganisationen, WHO, antog våren 2010 en global strategi för att minska skadligt alkoholbruk som stödjer de restriktiva alkoholpolitiska metoder som använts i Sverige men som också på flera områden går längre än svensk alkoholpolitik. Sverige har ett åtagande och ett ansvar att bidra till att en solidarisk och restriktiv alkoholpolitik står högt på agendan och får global genomslagskraft.	Genom EU är Sverige med och subventionerar produktionen av vin. Detta skapar en överproduktion som tidigare lett till prisdumpning av vin i utvecklingsländer. Det är inte försvarbart att på detta sätt gynna produktion av alkohol samtidigt som användningen av alkohol leder till stort lidande och kostar medlemsstaterna enorma summor varje år. Sverige ska tvärtom genom EU och andra internationella samarbetsorganisationer verka för att priset på alkohol höjs med målet att det ska täcka sina egna kostnader. Världshälsoorganisationen, WHO, antog våren 2010 en global strategi för att minska skadligt alkoholbruk som stödjer de restriktiva alkoholpolitiska metoder som använts i Sverige men som också på flera områden går längre än svensk alkoholpolitik. Sverige har ett åtagande och ett ansvar att bidra till att en solidarisk och restriktiv alkoholpolitik står högt på agendan och får global genomslagskraft.	Genom EU är Sverige med och subventionerar produktionen av vin. Detta skapar en överproduktion som tidigare lett till prisdumpning av vin i utvecklingsländer. Det är inte försvarbart att på detta sätt gynna produktion av alkohol samtidigt som användningen av alkohol leder till stort lidande och kostar medlemsstaterna enorma summor varje år. Sverige ska tvärtom genom EU och andra internationella samarbetsorganisationer verka för att priset på alkohol höjs med målet att det ska täcka sina egna kostnader. Världshälsoorganisationen, WHO, antog våren 2010 en global strategi för att minska skadligt alkoholbruk som stödjer de restriktiva alkoholpolitiska metoder som använts i Sverige, men som också på flera områden går längre än svensk alkoholpolitik. Sverige har ett åtagande och ett ansvar att bidra till att en solidarisk och restriktiv alkoholpolitik står högt på agendan och får global genomslagskraft.
Har lagt till och skrivit om kraven om turism.	Ungdomens Nykterhetsförbund kräver: att alkohol behandlas som ett	Ungdomens Nykterhetsförbund kräver: att alkohol behandlas som ett	Ungdomens Nykterhetsförbund kräver: att alkohol behandlas som ett
Har lagt till två krav			

utvecklingshinder i
biståndspolitiken

- att turismnäringen tar ansvar för att alkoholkulturen i deras verksamhet inte förs över på lokalbefolkningen och/eller skadar närsamhället och invånarna
- att skattemedel aldrig subventionerar alkohol eller alkoholproduktion
- att internationella samarbetsorganisationer främjar en restriktiv drogpolitik
- att alkohol behandlas som en drog och därmed ingår som ett problem i folkhälsopolitiken
- att folkhälsa ska stå över ekonomiska intressen och frihandelsavtal

utvecklingshinder i
biståndspolitiken

- att turismnäringens alkoholkultur inte förs över på lokalbefolkningen
- att turismnäringens alkoholkultur inte skadar närsamhället eller dess invånare
- att skattemedel aldrig subventionerar alkohol eller alkoholproduktion
- att internationella samarbetsorganisationer främjar en restriktiv drogpolitik
- att alkohol behandlas som en drog och därmed ingår som ett problem i folkhälsopolitiken
- att folkhälsa ska stå över ekonomiska intressen och frihandelsavtal
- att EU ska anta och implementera en restriktiv drogstrategi
- att Sverige verkar för en restriktiv drogpolitik globalt

utvecklingshinder i
biståndspolitiken

- att lokalbefolkningar inte påtvingas gästande turisternas alkoholkultur
- att lokalsamhällen inte skadas av turistnäringens alkoholkultur
- att skattemedel aldrig subventionerar alkohol eller alkoholproduktion
- att internationella samarbetsorganisationer främjar en restriktiv drogpolitik
- att alkohol behandlas som en drog och därmed ingår som ett problem i folkhälsopolitiken
- att folkhälsa ska stå över ekonomiska intressen och frihandelsavtal
- att EU ska anta och implementera en restriktiv drogstrategi
- att Sverige verkar för en restriktiv drogpolitik globalt

Har gjort språkliga
ändringar

Har lagt till en
mening om att
missbruk påverkar
anhöriga för att det är
en stor drogpolitisk
fråga som inte fått
tillräckligt med
utrymme tidigare.

Stöd vid missbruk

Så länge det finns
droganvändande så
kommer det finnas
missbruk och negativa
skadeverkningar orsakade
av det. UNF menar att ett
liv i och nära ett missbruk
inte är ett fritt liv. En
human politik måste ha
total drogfrihet som
utgångspunkt. En
människas missbruk
påverkar även de personer

Stöd vid missbruk

Så länge det finns
drogkonsumtion kommer
det också finnas negativa
skadeverkningar av det.
Ett missbruk påverkar
både personen som är ett
i missbruk och de som
lever nära missbruket,
särskilt barn och unga
påverkas. Ett liv i och nära
ett missbruk är inte ett
fritt liv. Därför måste en
human politik ha total

Stöd vid missbruk

Så länge det finns
drogkonsumtion kommer
det också finnas negativa
skadeverkningar av det.
Ett missbruk påverkar
både personen som är ett i
missbruk och de som lever
nära missbruket, särskilt
barn och unga påverkas.
Ett liv i och nära ett
missbruk är inte ett fritt
liv. Därför måste en
human politik ha total

Har flyttat ned stycket för att det ska bli bättre ordning i avsnittet

Har döpt om det till anhängstöd för att det är mer talande för innehållet och en viktig drogpolitisk fråga som behöver få större utrymme.

Har flyttat om i texten för att det ska flyta på bättre.

Har lagt till en mening om vikten av att få behandling fort.

som finns i dennes närhet, särskilt barn och unga. Behandling, stöd och rehabilitering får dock aldrig ställas emot de mer långsiktiga och effektiva åtgärder som handlar om att i förebyggande syfte minska användningen av droger.

Stödresurser

Att ha någon i sin närhet med ett missbruk är idag ofta förknippat med skuld och skam vilket gör det till ett tabubelagt och därmed osynligt problem i förhållande till hur utbrett det är i samhället. De professioner som jobbar nära barn och unga ska ha bra kunskap om konsekvenser av att växa upp i en missbruksmiljö. Tillräckliga resurser ska finnas för att ge det stöd som behövs för att synliggöra individen, skapa trygghet och ge möjlighet till personlig utveckling.

drogfrihet som utgångspunkt. Behandling, stöd och rehabilitering får dock aldrig ställas emot långsiktiga och effektiva åtgärder som handlar om att förebygga och minska användningen av droger.

drogfrihet som utgångspunkt. Behandling, stöd och rehabilitering får dock aldrig ställas emot långsiktiga och effektiva åtgärder som handlar om att förebygga och minska användningen av droger.

Behandlingsgaranti

För att samhället ska kunna leva upp till sitt ansvar att erbjuda bra missbruksbehandling och beroendevård krävs ökade resurser. Idag tvingas många som söker hjälp vänta länge på rätt behandling, en väntan som kan ge livsavgörande negativa konsekvenser. Samtidigt säger forskningen att det är lättast att hjälpa någon när personen själv har motivation att göra något

Behandlingsgaranti

För att samhället ska kunna leva upp till sitt ansvar att erbjuda bra missbruksbehandling och beroendevård krävs ökade resurser. Forskningen säger att det är lättast att hjälpa någon när personen själv har motivation att göra något åt sitt problem och därför måste en behandlingsgaranti införas. Idag tvingas många som söker hjälp att vänta länge på rätt behandling, en väntan

Behandlingsgaranti

För att samhället ska kunna leva upp till sitt ansvar att erbjuda bra missbruksbehandling och beroendevård krävs ökade resurser. Forskningen säger att det är lättast att hjälpa någon när personen själv har motivation att göra något åt sitt problem och därför måste en behandlingsgaranti införas. Idag tvingas många som söker hjälp att vänta länge på rätt behandling, en väntan

åt sitt problem och därför måste en behandlingsgaranti införas. Utöver detta har samhället ett ansvar att ingripa och hjälpa den som genom sitt missbruk riskerar att skada sig själv eller andra.

som kan ge livsavgörande negativa konsekvenser. Samhället har ett ansvar att ingripa och hjälpa den som genom sitt missbruk riskerar att skada sig själv eller andra.

som kan ge livsavgörande negativa konsekvenser. Samhället har ett ansvar att ingripa och hjälpa den som genom sitt missbruk riskerar att skada sig själv eller andra.

Har lagt till mer info om skadebegränsning för att göra det tydligare vad det är.

Har lagt till text om att det är extra viktigt att förebyggande arbete och behandlande arbete inte får ersättas av skadebegränsning.

Skadebegränsning

Allas rätt till ett nyktert liv och rätt att få hjälp med att bryta sitt drogberoende ska vara en självklarhet och en utgångspunkt för missbruksvården. Samhället kan därför aldrig nöja sig med kortsiktiga åtgärder. De så kallade skadebegränsande behandlingsmetoderna syftar enbart till att lindra symptomen och underlättar därför fortsatt beroende utan att behandla grundproblemet, drogberoendet. Exempel på sådana insatser är utdelning av sprutor eller långvariga substitutionsbehandlingar. Skadebegränsande åtgärder måste alltid kombineras med möjlighet till behandling för att bryta drogberoendet

Skadebegränsning

Allas rätt till ett nyktert liv och rätt att få hjälp med att bryta sitt drogberoende ska vara en självklarhet och en utgångspunkt för missbruksvården. Samhället kan därför aldrig nöja sig med kortsiktiga åtgärder. De skadebegränsande behandlingsmetoderna syftar enbart till att lindra symptomen och underlättar därför fortsatt beroende utan att behandla grundproblemet som lett till beroendet. Exempel på sådana insatser är utdelning av sprutor eller långvariga substitutionsbehandlingar.

Skadebegränsande insatser får aldrig ske på bekostnad av annan missbruksvård eller förebyggande arbete. Därför måste alla skadebegränsande åtgärder alltid kombineras med möjlighet till behandling för att bryta drogberoendet. Olika typer av skadebegränsning har olika effekt på droganvändandet och

Skadebegränsning

Allas rätt till ett nyktert liv och rätt att få hjälp med att bryta sitt drogberoende ska vara en självklarhet och en utgångspunkt för missbruksvården. Samhället kan därför aldrig nöja sig med kortsiktiga åtgärder. De skadebegränsande behandlingsmetoderna syftar enbart till att lindra symptomen och underlättar därför fortsatt beroende utan att behandla grundproblemet som lett till beroendet. Exempel på sådana insatser är utdelning av sprutor eller långvariga substitutionsbehandlingar.

Skadebegränsande insatser får aldrig ske på bekostnad av annan missbruksvård eller förebyggande arbete. Därför måste alla skadebegränsande åtgärder alltid kombineras med möjlighet till behandling för att bryta drogberoendet. Olika typer av skadebegränsning har olika effekt på droganvändandet och missbrukarna. Sprututbytesprogram

Har döpt om det till anhängstöd för att det är mer talande för innehållet och en viktig drogpolitisk fråga som behöver få större utrymme.

missbrukarna. Sprututbytesprogram verkar ha en minimal effekt på droganvändandet i stort, men bidrar till minskad smittspridning. Substitutionsbehandlingar bidrar däremot till att människor som ber om hjälp med sitt missbruk hänvisas till ett annat beroende. Många dör till följd av överdoser på substitutionsdrogerna och dessa läcker även ut i övriga samhället. Substanser som var menade att minska riskerna för de som är beroende blir nya missbrukares primära drog. För att individen ska kunna lämna sitt missbruk och komma tillbaka till ett fritt liv är det nödvändigt att alla i behov av behandling i första hand erbjuds en nykter sådan.

verkar ha en minimal effekt på droganvändandet i stort, men bidrar till minskad smittspridning. Det kan eventuellt också vara en kontaktyta med vården. Substitutionsbehandlingar kan fungera om de används kortsiktigt för att i längden befria människan från beroendet. Långvariga substitutionsbehandlingar bidrar däremot till att människor som ber om hjälp med sitt missbruk hänvisas till ett annat beroende. Många dör till följd av överdoser på substitutionsdrogerna och dessa läcker även ut i övriga samhället. Substanser som var menade att minska riskerna för de som är beroende blir nya missbrukares primära drog. För att individen ska kunna lämna sitt missbruk och komma tillbaka till ett fritt liv är det nödvändigt att alla i behov av behandling i första hand erbjuds en nykter sådan.

Anhängstöd

Ett missbruk påverkar anhängiga och barn och unga påverkas särskilt mycket. Anhöriga hamnar dock i skymundan bakom missbruket och får sällan det stöd de skulle behöva. I det drogforebyggande arbetet och i missbruksbehandlingen behövs därför de anhängiga inkluderas. För

Anhängstöd

Ett missbruk påverkar anhängiga och barn och unga påverkas särskilt mycket. Anhöriga hamnar dock i skymundan bakom missbruket och får sällan det stöd de skulle behöva. I det drogforebyggande arbetet och i missbruksbehandlingen behövs därför de anhängiga inkluderas. För att uppnå detta krävs det att de professioner som arbetar

Har lagt till ett krav om att personer i första hand ska erbjudas nykter behandling

Har lagt till ett krav om att skadebegränsning aldrig får ersätta bra behandling och förebyggande arbete

Har lagt till ett krav kopplat till anhängigstöd

att uppnå detta krävs det att de professioner som arbetar inom missbruksvården har en god kunskap om stöttning av anhöriga. Då personer som lever nära ett missbruk står i skuggan av missbruket brukar det vara svårt att hitta och nå ut till dem. Fler barn och unga behöver nås och erbjudas stöd och därför krävs det en omfattande satsning på uppsökande verksamhet. En nyckel i detta är en hög kunskap bland personer som arbetar närmast barn och unga, såsom lärare och fritidspedagoger. Stödet till anhöriga ska prioriteras och behöver därför tillräckliga resurser för att synliggöra individen, ge det stöd som behövs, skapa trygghet och ge möjlighet till personlig utveckling.

inom missbruksvården har en god kunskap om stöttning av anhöriga. Då personer som lever nära ett missbruk står i skuggan av missbruket brukar det vara svårt att hitta och nå ut till dem. Fler barn och unga behöver nås och erbjudas stöd och därför krävs det en omfattande satsning på uppsökande verksamhet. En nyckel i detta är en hög kunskap bland personer som arbetar närmast barn och unga, såsom lärare och fritidspedagoger. Stödet till anhöriga ska prioriteras och behöver därför tillräckliga resurser för att synliggöra individen, ge det stöd som behövs, skapa trygghet och ge möjlighet till personlig utveckling.

Ungdomens Nykterhetsförbund kräver:

- att missbruksvården utgår ifrån alla människors rätt till ett nyktert liv
- att alla som arbetar nära barn och unga har kunskap om konsekvenserna av att leva nära ett missbruk
- att alla barn och unga ska ha rätt till lämplig och lättillgänglig stödverksamhet
- att alla som söker hjälp erbjuds behandling direkt

Ungdomens Nykterhetsförbund kräver:

- att missbruksvården utgår ifrån alla människors rätt till ett nyktert liv
- att alla i behov av missbruksvård i första hand erbjuds nykter behandling
- att alla som söker hjälp erbjuds behandling direkt genom att en behandlingsgaranti införs
- att sprututbytesprogram

Ungdomens Nykterhetsförbund kräver:

- att missbruksvården utgår ifrån alla människors rätt till ett nyktert liv
- att alla i behov av missbruksvård i första hand erbjuds nykter behandling
- att alla som söker hjälp erbjuds behandling direkt genom att en behandlingsgaranti införs
- att sprututbytesprogram

genom att en behandlingsgaranti införs att sprututbytesprogram och andra former av skadebegränsning aldrig används utan en tydlig koppling till behandling av beroendet	och andra former av skadebegränsning aldrig får användas utan en tydlig koppling till behandling av beroendet - att skadebegränsande insatser aldrig får ske på bekostnad av annan missbruksvård och drogförebyggande insatser - att alla som arbetar nära barn och unga ska ha kunskap om konsekvenserna av att leva nära ett missbruk - att alla barn och unga ska ha rätt till uppsökande, lättillgänglig och lämplig stödverksamhet	och andra former av skadebegränsning aldrig får användas utan en tydlig koppling till behandling av beroendet - att skadebegränsande insatser aldrig får ske på bekostnad av annan missbruksvård och drogförebyggande insatser - att alla som arbetar nära barn och unga ska ha kunskap om konsekvenserna av att leva nära ett missbruk - att alla barn och unga ska ha rätt till uppsökande, lättillgänglig och lämplig stödverksamhet

Har bytt namn till narkotika för att det passar bättre in på avsnittet

Har tagit bort flera meningar för att det står på ett mer naturligt ställe senare i avsnittet

Andra droger

Alkohol är en laglig drog medan många andra droger är olagliga – narkotikaklassade nationellt eller genom internationella fördrag – vad gäller bruk, försäljning och köp. Till detta kommer nya syntetiska droger som är lika berusande, beroendeframkallande och giftiga men som inte alltid hunnit klassas som narkotika. I dagens samhälle, i synnerhet bland unga, finns en glorifierad och mystifierad bild av vissa typer av olagliga droger och en okunskap om den negativa påverkan drogerna har på

Knark

De flesta droger är olagliga och narkotikaklassade. Till detta kommer nya syntetiska droger hunnit klassas som narkotika. Det behövs kommunikation och utbildning om skadorna samt effektiva åtgärder för att stoppa konsumtionen.

Narkotika

De flesta droger är olagliga och narkotikaklassade. Till detta kommer nya syntetiska droger hunnit klassas som narkotika. Det behövs kommunikation och utbildning om skadorna samt effektiva åtgärder för att stoppa konsumtionen.

individ och samhälle.
 Detta måste bemötas med
 en saklig, tydlig och
 kunskapsbaserad debatt.
 Det behövs även
 kommunikation och
 utbildning om skadorna
 samt effektiva åtgärder för
 att stoppa konsumtionen.
 Det är tydligt att
 legalisering inte kommer
 minska droganvändning
 och att ett starkt
 förebyggande arbete är det
 som har effekt. Att droger
 brukas är ett problem för
 hela samhället och därför
 måste hela samhället vara
 målgrupp för de
 informationsinsatser och
 förebyggande åtgärder
 som görs. Den kunskap
 som sprids måste vara
 saklig och korrekt.

Har lagt till ett stycke
 om legalisering och
 avkriminalisering för
 att det finns starka
 röster för det i den
 drogpolitiska
 debatten och vi
 behöver kunna svara
 på det.

Legalisering och avkriminalisering

Legalisering och
 avkriminalisering som
 verktyg för att minska
 droganvändande
 och/eller skador
 orsakade av droger och
 droganvändande har i
 många fall visat sig vara
 kontraproduktiva.
 Metoderna leder till en
 större och en mer
 organiserad marknad, en
 större tillgänglighet och
 mer exponering.
 Samtidigt som det gör
 droger och användandet
 av dessa mer accepterat.
 Detta i sin tur leder till
 ett större
 droganvändande vilket
 även bidrar till fler
 alkoholrelaterade
 skador.

Legalisering och
 avkriminalisering

Legalisering och
 avkriminalisering som
 verktyg för att minska
 droganvändande och/eller
 skador orsakade av droger
 och droganvändande har
 visat sig vara
 kontraproduktiva.
 Metoderna leder till en
 större och en mer
 organiserad marknad, en
 större tillgänglighet och
 mer exponering.
 Samtidigt blir droger och
 användandet av dessa mer
 accepterat. Detta leder till
 ett större droganvändande
 vilket även bidrar till fler
 drogrelaterade skador.
 De metoder som fungerar
 för att minska drogsador
 är större satsningar på
 missbruksvård och de som
 arbetar med
 droganvändandet. I de fall
 där avkriminalisering har
 lett till en minskning av av
 drogrelaterade skador har

Har gjort språkliga
förändringar

	De metoder som fungerar för att minska drogsador är större satsningar på missbruksvård och de som arbetar med droganvändandet. I de fall där avkriminalisering har lett till en minskning av drogrelaterade skador har detta varit trots avkriminaliseringen snarare än på grund av den, då de har varit utförda i samband med förhöjda satsningar.	detta varit trots avkriminaliseringen snarare än på grund av den, då de har varit utförda i samband med förhöjda satsningar.
Familjeklassificering	Familjeklassificering	Familjeklassificering
UNF motsätter sig alla indelningar i lätta och tunga droger då alla droger orsakar stora skador på både individ och samhälle. Allt bruk och försäljning av narkotika bör förbli olagligt för att hålla nere användandet och därmed skadeverkningarna. Det dyker löpande upp nya syntetiska preparat som ofta säljs på nätet, vilket i folkmun slarvigt kallas nätdroger. Innan de hinner klassas som narkotika är de lagliga trots att de orsakar lika mycket skada som redan narkotikaklassade preparat. För att underlätta arbetet med att narkotikaklassa syntetiska preparat ska de familjeklassas. Det innebär att existerande preparat och preparat som ännu inte finns på marknaden som är släkt med varandra (alltså har	UNF motsätter sig alla indelningar i lätta och tunga droger då alla droger orsakar stora skador på både individ och samhälle. Allt bruk och försäljning av narkotika bör förbli olagligt för att hålla nere användningen och därmed skadeverkningarna. Det dyker löpande upp nya syntetiska droger och innan de hinner klassas som narkotika är de lagliga trots att de orsakar lika mycket skada som narkotikaklassade preparat. För att underlätta arbetet med att narkotikaklassa syntetiska preparat ska de familjeklassas. Det innebär att existerande preparat och preparat som ännu inte finns på marknaden som har liknande molekyluppsättningar narkotikaklassas samtidigt och därmed blir	UNF motsätter sig alla indelningar i lätta och tunga droger då alla droger orsakar stora skador på både individ och samhälle. Allt bruk och försäljning av narkotika bör förbli olagligt för att hålla nere användningen och därmed skadeverkningarna. Det dyker löpande upp nya syntetiska droger och innan de hinner klassas som narkotika är de lagliga trots att de orsakar lika mycket skada som narkotikaklassade preparat. För att underlätta arbetet med att narkotikaklassa syntetiska preparat ska de familjeklassas. Det innebär att existerande preparat och preparat som ännu inte finns på marknaden som har liknande molekyluppsättningar narkotikaklassas samtidigt och därmed blir

	liknande molekyluppsättningar) alla blir narkotikaklassade samtidigt och därmed olagliga.	olagliga.	olagliga.
Har tagit bort den första meningen för att den upplevdes som överflödigt och passade inte in	Läkemedelsbehandl ing	Läkemedelsbehandl ing	Läkemedelsbehandl ing
Har gjort språkliga förändringar	Alkohol och många andra droger användes från början som läkemedel men övergick sedan till rena berusningsdroger. Att använda droger som en del av sjukvården är i sig inte fel och därför bör droger fortsättningsvis kunna användas till detta. Narkotikaklassade läkemedel som är ordinerade av läkare ska vara lagligt så länge den håller sig inom läkares ordination och läkarna följer de riktlinjer som finns, utskrivningen måste även ske ansvarsfullt. Kontroll och tillsyn måste utövas för att säkerställa att rätt person får rätt dos av rätt preparat under rätt tidsperiod.	Att använda droger som en del av sjukvården är i sig inte fel och därför bör droger fortsättningsvis kunna användas till detta. Narkotikaklassade läkemedel som är ordinerade av läkare ska vara lagligt så länge det håller sig inom läkares ordination och läkarna följer de riktlinjer som finns, utskrivningen måste även ske ansvarsfullt. Kontroll och tillsyn måste utövas för att säkerställa att rätt person får rätt dos av rätt preparat under rätt tidsperiod.	Att använda droger som en del av sjukvården är i sig inte fel och därför bör droger fortsättningsvis kunna användas till detta. Narkotikaklassade läkemedel som är ordinerade av läkare ska vara lagliga så länge det håller sig inom läkares ordination och läkarna följer de riktlinjer som finns. Utskrivningen måste ske ansvarsfullt; kontroll och tillsyn måste utövas för att säkerställa att rätt person får rätt dos av rätt preparat under rätt tidsperiod.
Har strukit meningar som upplevdes som direkta svar på legaliseringsargumentet för att vi inte ska bemöta andras argument i programmet utan ska berätta vad vi har för argument.	Cannabis	Cannabis	Cannabis
	Cannabis är den mest använda illegala drogen i Sverige. Globalt finns en rörelse för att legalisera cannabis som drivs på inte minst av företag och individer som hoppas kunna tjäna pengar på en ny cannabisindustri. I Sverige finns debattörer som vill legalisera eller avkriminalisera cannabisbruk och som menar att den nuvarande politik är en förbudspolitik som	Cannabis är den mest använda illegala drogen i Sverige. Globalt finns en rörelse för att legalisera cannabis som bland annat drivs av företag och individer som hoppas kunna tjäna pengar på en ny cannabisindustri. I Sverige finns debattörer som vill legalisera eller avkriminalisera cannabisbruk och försöker skapa en förenklad motsättning mellan förbud och	Cannabis är den mest använda illegala drogen i Sverige. Globalt finns en rörelse för att legalisera cannabis som bland annat drivs av företag och individer som hoppas kunna tjäna pengar på en ny cannabisindustri. I Sverige finns debattörer som vill legalisera eller avkriminalisera cannabisbruk och försöker skapa en förenklad motsättning mellan förbud och

straffar missbrukare och står i motsats till god missbruksvård. De försöker skapa en förenklad motsättning mellan förbud och legalisering. UNF vill ha en restriktiv och forskningsbaserad politik som värnar missbrukaren och en god vård.

Precis som alla andra droger orsakar cannabis skador på både individ och samhället och en ökad tillgänglighet skulle leda till en ökning av dessa skador. Utgångspunkten för politiska beslut kring cannabis ska vara värnandet av hälsa och individers välbefinnande med särskild hänsyn om de som brukar eller riskerar att börja bruka cannabis. En fortsatt restriktiv politik, förstärkt missbruksvård och förebyggande arbete är istället viktiga satsningar för att minska skador av cannabis.

legalisering.

Cannabis förminskar förmågan att tänka nyanserat och nytt, framförallt hos unga användare vars hjärna inte är färdigutvecklad. Detta och substansens högre popularitet jämfört med annan narkotika innebär att förebyggande insatser mot cannabis är extra viktiga för att motverka en passivisering av samhället och särskilt de unga.

Liksom andra droger orsakar cannabis skador på både individen och samhället. Utgångspunkten för politiska beslut kring cannabis ska vara värnandet av hälsa och välbefinnande med särskild hänsyn till de som brukar eller riskerar att börja bruka cannabis. En fortsatt restriktiv politik, förstärkt missbruksvård och förebyggande arbete är viktiga satsningar för att minska skador av cannabis.

Avkriminaliseringen av cannabis används ofta som en metod av cannabisindustrin för att normalisera cannabisbruk. Även att cannabinoider eller delar av dem, används i läkemedel används som grund för att bedriva opinionsbildande arbete för att normalisera cannabisbruk.

legalisering.

Cannabis förminskar förmågan att tänka nyanserat och nytt, framförallt hos unga användare vars hjärnor inte är färdigutvecklade. Detta och substansens högre popularitet jämfört med annan narkotika innebär att förebyggande insatser mot cannabis är extra viktiga för att motverka en passivisering av samhället och särskilt de unga.

Liksom andra droger orsakar cannabis skador på både individen och samhället. Utgångspunkten för politiska beslut kring cannabis ska vara värnandet av hälsa och välbefinnande med särskild hänsyn till de som brukar eller riskerar att börja bruka cannabis. En fortsatt restriktiv politik, förstärkt missbruksvård och förebyggande arbete är viktiga satsningar för att minska skador av cannabis.

Avkriminaliseringen av cannabis används ofta som en metod av cannabisindustrin för att normalisera cannabisbruk. Även att cannabinoider eller delar av dem, används i läkemedel används som grund för att bedriva opinionsbildande arbete för att normalisera cannabisbruk.

**Ungdomens
Nykterhetsförbund**

**Ungdomens
Nykterhetsförbund**

**Ungdomens
Nykterhetsförbund**

Har tagit bort krav som låter ungefär som krav i andra

avsnitt.

Har gjort språkliga
ändringar**kräver:**

- att Sverige fortsätter ha en restriktiv drogpolitik
- att drogpolitiken ska ha som mål att förhindra påbörjad användning av narkotika samtidigt som det stöttar de som vill lämna ett missbruk
- att drogpolitiken ska vara underbyggd av fakta och vetenskap och utformad med folkhälsa i fokus
- att Sverige ska agera internationellt för att motverka den framväxande cannabisindustrin och lobbyismen, samt verka för en restriktiv drogpolitik globalt
- att cannabisbaserad medicin följer samma procedur för godkännande som andra läkemedel
- att utskrivningen av narkotikaklassade läkemedel ska ske ansvarsfullt
- att syntetiska droger familjeklassificeras
- att unga får ta del av pålitlig och relevant information om drogers skadliga effekter på individ och samhälle

kräver:

- att Sverige fortsätter ha en restriktiv drogpolitik
- att narkotikapolitiken ska vara underbyggd av fakta och vetenskap och utformad med folkhälsa i fokus
- att syntetiska droger familjeklassificeras
- att cannabisbaserad medicin följer samma procedur för godkännande som andra läkemedel
- att utskrivningen av narkotikaklassade läkemedel ska ske ansvarsfullt
- att Sverige ska agera internationellt för att motverka den framväxande cannabisindustrin och lobbyismen

kräver:

- att Sverige fortsätter ha en restriktiv drogpolitik
- att narkotikapolitiken ska vara underbyggd av fakta och vetenskap och utformad med folkhälsa i fokus
- att syntetiska droger familjeklassificeras
- att utskrivningen av narkotikaklassade läkemedel ska ske ansvarsfullt
- att cannabisbaserad medicin följer samma procedur för godkännande som andra läkemedel
- att Sverige ska agera internationellt för att motverka den framväxande cannabisindustrin och lobbyismen

Make UNF great again! – förslag till arbetsplan 2017-2019

Bakgrund

På förbundsstyrelsens möte i september tillsattes en grupp bestående av Malin Andersson, Isabelle Benfalk och Anneli Bylund för att påbörja arbetet med framtagande av en arbetsplan till kongressen i Karlstad. På förbundsstyrelsens möte i januari fattades beslut om övergripande riktning, struktur och målgrupp. Till förbundsstyrelsemötet i mars presenterades ett utkast på arbetsplan som diskuterades.

Vad har hänt sen förbundsstyrelsemötet i mars?

På förbundsstyrelsemötet i mars fick gruppen två att-satser som medskick och dessa handlande om att konkretisera och förtydliga de kvalitativa målen och att se över ambitionsnivå på de kvalitativa målen.

Gruppen har haft ett möte där vi sett över målen en vända till och funderat på vilka som går att höja ambitionen på och vilka som går att göra mer konkreta. De mål som gruppen ändrats på är mål som i stort utsträckning har kunnat uppfattats som att vi i dagsläget redan uppfyllt och där har vi formulerat om så att den lägsta ribban ska höjas. Gruppens översyn har resulterat i en förändring av fem mål i förslaget.

Mål 1.2 har blivit ”Alla UNF:s medlemmar har aktivt reflekterat över innebörden i sitt nyktra ställningstagande.” Gruppen lade till aktivt reflekterat över innebörden för att lägga fokus på att det är mer än att bara skriva på medlemstalongen och konstatera att man är medlem.

Mål 1.3 har blivit: ”UNF har tydliga sätt att engagera sig i UNF:s verksamhetsområden; drogpolitik, förebygg, globalt, organisation och socialt.” Gruppen har specificerat vilka våra verksamhetsområden är.

Mål 1.4 har blivit: ”UNF är en attraktiv plattform att organisera sig genom för de som delar UNF:s värderingar.” Vi har skrivit om och förtydligat vad vi menade med målet. Tidigare var det ganska innehållslöst.

Mål 3.2 och mål 3.3 har blivit: ”UNF etablerar sig som en ung, radikal röst inom det drogpolitiska fältet där vi driver frågor som är betydelsefulla för unga”. Vi valde att slå ihop mål 3.2 och 3.3 då båda mångt och mycket handlar om vårt sätt att kommunicera kring de drogpolitiska frågorna, vilket gruppen tyckte var onödigt att ha två mål för, samtidigt som innebörden i båda målen ansågs viktiga.

Vidare har vi sett över texterna som finns under varje övergripande och använt dem för att konkretisera och exemplifiera de underliggande målen.

Resultat

Se bilaga

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att anta den föreslagna arbetsplanen

Arbetsplansgruppen, genom Anneli Bylund

Karlstad, 2017-04-20

Förbundsstyrelsens förslag nr X: Arbetsplan 2018-2019

Ett av UNFs viktigaste dokument är arbetsplanen. Genom de mål som sätts och den målbild som beskrivs sätter vi tillsammans agendan för de kommande två åren. Det är därför vi beslutar om en arbetsplan, med mål som förbund, distrikt, föreningar och medlemmar tillsammans kan sträva mot.

Nedan finns förbundsstyrelsens förslag på arbetsplan. Den skiljer sig en hel del från den nuvarande arbetsplanen. Vi har tre övergripande mål med ett antal underliggande mål som syftar till att uppnå det övergripande målet. Antalet mål är färre eftersom vi vill ha en arbetsplan som är snävare. Att arbeta med alla områden samtidigt har visat sig inte vara särskilt effektivt. UNF behöver därför prioritera för att kunna bygga upp en starkare organisation.

Förr har arbetsplanerna varit relativt spretiga, det har inte funnits tydliga prioriteringar av områden. Det har visat sig vara mindre effektivt att jobba halvdant med allt, än att prioritera vissa områden över andra för att bli bäst inom dessa innan en kan ta sig för nya utmaningar. Efter en analys av vad UNF borde vara och hur vi borde se ut 2019 har vi valt att i vårt förslag prioritera den interna strukturen men också det drogpolitiska området. Det har varit vår uppfattning att medlemmar har saknat den drogpolitiska verksamheten och att det därför borde prioriteras upp. Vi har också en bild av att UNF befinner sig i en sådan situation där vi behöver bygga upp vår interna styrka i form av starka distrikt och föreningar som kan engagera fler medlemmar.

I processen kring framtagandet av ett förslag till ny arbetsplan har vi tänkt mycket på målgruppen för arbetsplanen. Vår ambition har varit att oavsett vem som tittar på målen som sätts i arbetsplanen ska kunna känna att en som individ kan göra något för att bidra till att målet uppnås. För att uppnå detta har vi anpassat detaljnivån i de mål som föreslås så att de inte har en specifik utförare kopplat till sig, utan alla ska kunna göra något för att målen ska uppnås. Detta anser vi vara viktigt eftersom arbetsplanen är allas dokument, det ska inte vara något som endast en viss del av UNFs medlemmar arbeta med. Alla ska kunna förstå, engageras och inspireras av målen.

Denna arbetsplan pekar ut en riktning för UNF som helhet. Förbundsstyrelsen är de som föreslår och ansvarar för att följa upp kongressarbetsplanen men inga av de mål vi föreslår är möjliga att genomföra utan engagemang från medlemmar, föreningar och distrikt. Tillsammans kan vi se till att UNF blir bättre än någonsin förr.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att anta Arbetsplanen 2018-2019

UNF:s arbetsplan 2018-2019

“UNF:s vision är en demokratisk och solidarisk värld, fri från droger”

UNF ska under de nästa två åren bli en starkare, mer ideologiskt driven organisation med en stark kämparglöd. Vi ska åstadkomma förändring i samhället både genom vår kamp och genom vår verksamhet.

En starkare organisation åstadkommer en större förändring. UNF:s ideologi är det viktigaste redskapet för samhällsförändring som vi har. Att engagera sig i UNF:s ideologi är att direkt arbeta för det samhället som visionen beskriver. Genom att skapa och underlätta ideologiskt engagemang gör vi att fler tar kampen.

Genom att engagera unga i föreningsverksamhet och ge dem en nykter fritid är vi också själva den förändring vi vill se i världen. Att engagera fler unga och skapa mer föreningsverksamhet i hela Sverige bidrar till ett mer drogfritt samhälle och skapar generationer av unga som är bildade i demokrati, solidaritet och nykterhet.

Vi måste också tillsammans som en folkrörelse ta kampen i drogpolitiken. Vi måste synas och höras för att ungas perspektiv ska komma fram. För det är genom den drogpolitiska kampen som vi petar beslutsfattare i den riktning vi vill se för att kunna uppnå vår vision.

Vi ska under de nästa två åren bygga vidare på en organisation med mer kamp, mer ideologisk övertygelse och mer engagemang. För ett starkare UNF.

UNF:s medlemmar stärks och utvecklas i sitt ideologiska engagemang och ställningstagande.

Det är UNF:s ideologi som förenar medlemmarna och som skiljer UNF från andra organisationer. Varje medlem i UNF ska ha gjort ett medvetet, nyktert ställningstagande, men också ett ställningstagande för en demokratisk och solidarisk värld. Det nyktra ställningstagandet handlar inte bara om påskriften på en medlemskapstalong, det handlar om att ha förstått varför ens ställningstagande är viktigt och därför valt att göra det. Medlemmen måste sedan få verktygen för att omsätta sitt ställningstagande till handling. Det ska vara lätt att i UNF hitta ett sätt att engagera sig i våra frågor. Där är föreningsverksamheten extra viktig. Det är UNF:s föreningsverksamhet som når ut till tusentals unga varje år och det är den som har störst möjlighet att låta unga utvecklas i sitt nyktra ställningstagande.

Det finns också många som brinner för frågor inom nykterhet, demokrati och solidaritet men som av olika anledningar inte har blivit medlemmar eller engagerat sig i UNF. UNF borde vara en självklar plats att organisera sig för den som har ett intresse i våra frågorna. För att åstadkomma det måste vi ha en tydligare ideologisk profil mot omvärlden och lätta sätt att engagera sig.

- UNF utvecklar och sprider verksamhet med tydlig koppling till demokrati, solidaritet och nykterhet.
- Alla UNF:s medlemmar har aktivt reflekterat över innebörden i sitt nyktra ställningstagande
- UNF har tydliga sätt att engagera sig i UNF:s verksamhetsområden; drogpolitik, förebygg, globalt, organisation och socialt
- UNF är vara en attraktiv plattform att organisera sig genom för de som delar UNF:s värderingar

Genom fler engagerade medlemmar och mångsidig verksamhet blir UNF kraftfullare som organisation.

Utan medlemmar skulle UNF inte finnas. Engagerade medlemmar är den viktigaste byggstenen i skapandet av en stark organisation och en folkrörelse. Alla unga ska kunna engagera sig i UNF, oavsett var de bor eller vad de är intresserade av. Att vi finns över hela Sverige och inte bara på vissa orter är det som gör att vi kan nå ut till alla unga. Det betonar också vikten i att alla ungdomar ska ha tillgång till en nykter och meningsfull fritid.

Att engagera sig i UNF ska inte vara ensidigt utan ta hänsyn till att människor har olika behov och därför behöver formerna för engagemang reflektera det. Det ska vara enkelt och inbjudande att engagera sig i UNF. I UNF ska en kunna engagera sig på olika sätt, i olika frågor och delta samt skapa olika typer av verksamhet. UNF:s verksamhet ska också vara givande för de som deltar. Att medlemmar utvecklas och stärks som individer genom UNF:s verksamhet gör att deras engagemang fortsätter vara meningsfullt hela deras medlemskapstid.

- UNF har 4000 betalande medlemmar
- UNF har 130 rapporterande föreningar med stor geografisk spridning
- UNF skapar verksamhet som är utvecklande och engagerande
- UNF har attraktiva engagemangsformer som passar en bred målgrupp

UNF:s medlemmar samlas i den drogpolitiska kampen och är de ledande unga rösterna i debatten.

UNF är en del av en större rörelse, som tillsammans driver den drogpolitiska kampen framåt. Men det som skiljer oss från våra likasinnade är vårt perspektiv. Vi är ungdomar, och vi behöver prata som ungdomar, agera som ungdomar och påverka som ungdomar. UNF ska prata om det som är viktigt för målgruppen. Det innebär att vi behöver se över vilka frågor det är vi framförallt ska jobba med och hur vi ska jobba med dem. Vi ska våga vara aktivister över lobbyister, vi ska våga vara radikala och nytänkande. Vi ska utnyttja våra erfarenheter och ta kampen i drogpolitiska ungdomsfrågor, såsom unga i missbruksmiljö, alkoholmarknadsföring och rätten till en nykter och meningsfull fritid.

Vi åstadkommer störst förändring när vi tar kampen tillsammans. Genom att välja en alkoholpolitisk nyckelfråga kan vi fokusera vår energi och utnyttja kraften i att vara en folkrörelse. Varje medlem ska känna att den har fått verktygen för att kunna delta i den drogpolitiska kampen. Både folkbildning och tydliga engagemangsformer är viktiga för att kunna stärka individens förmåga att delta.

- UNF enas kring och driver en alkoholpolitisk nyckelfråga
- UNF etablerar sig som en ung, radikal röst inom det drogpolitiska fältet där vi driver frågor som är betydelsefulla för unga
- UNF:s medlemmar känner sig trygga i att debattera drogpolitiska frågor

Kongressbudget

Bakgrund

Budgetgruppen presenterade på förbundsstyrelsens möte i mars ett utkast på ett budgetförslag till kongressen. Förbundsstyrelsen kom med input och vi har bearbetat den.

Analys

Nedan är den input som gruppen uppfattade från förbundsstyrelsen på föregående möte, samt hur vi har tagit den vidare.

Input	Vad vi har gjort
Det borde finnas med en post för att kunna göra något med resultatet av medlemssystemundersökningen	Vår bedömning är att det är mer ansvarstagande att nästa förbundsstyrelse får göra ett aktivt ställningstagande om resurser att lägga på detta utefter vad undersökningen säger, än att vi försöker gissa vad en undersökning som knappt är påbörjad kommer att komma fram till. Därför har vi inte tagit med det i budgeten.
Budgetposten för "verksamhetsstöd Active" borde höjas	Förra mandatperioden så låg den här budgetposten på 75 000 kronor, och den här mandatperioden har den legat på 150 000 kronor. Vi tycker fortfarande att det är orimligt att tillsammans med vår medlemsavgift så ger vi ca 230 000 kronor till Active. Vi har dock valt att höja till 75 000 kronor i vårt förslag, mot 50 000 kronor som vi hade i vårt utkast. Då blir det som att vi går tillbaks till den nivå som var innan den här mandatperioden.
Vi borde se över vad Brysselassistenterna egentligen ger	Vad vi får ut av de pengar vi lägger in i Brysselassistenterna är väldigt mycket, däremot så används inte de som resurser så väl rent organisatorisk i UNF. Vi tycker absolut att förbundsstyrelser framöver borde se över hur UNF kan använda dem mer, men resursen i sig är ekonomiskt värd. Vi har därför inte föreslagit någon förändring.
"UNF till alla" borde vara kvar	Det är en för liten post som knappt används. Det arbetet som görs kan gå på "Praktiskt

	arbete” eller göras ett arbetsplansprojekt av om det är något större.
Om budgetposten för ”Specialisten” plockas bort så borde den in i distriktsbidraget	Hur distriktsbidraget ska fördelas är upp till nästa förbundsstyrelse att avgöra, även om det känns rimligt för oss att inkludera specialisten där. Vår bedömning är att det utrymmet finns.
Infrastrukturen kostar lika mycket hos oss som totalbudgeten för andra organisationer.	Det stämmer att våra kostnader för infrastruktur är rätt höga. Samtidigt är det dels en konsekvens av att vi har en hög omsättning och till viss del en kostnad för att vara nära resten av IOGT-NTO-rörelsen. Vi hade kunnat ha ett kansli med ett annat läge och färre lokaler. Vi hade kunnat delta i färre samarbeten kring infrastrukturlösningar tillsammans med IOGT-NTO. Men att gå i en sådan riktning är också ett politiskt ställningstagande som i det långa loppet potentiellt kan försämra vår koppling och vårt samarbete med rörelsen. Vi ser inte att den ekonomiska situationen är så grav i nuläget att den prioriteringen är värd att göras.
Att ge som medskick till gruppen att se över möjligheten att göra om det (Motdrag, reds anm.) till en digitaliserad nyhetstjänst	Att se över blir enbart en fråga om att spotta åsikter och egna upplevelser förrän vi gjort en läsarundersökning. Först då kan vi förstå vad konsekvenserna kan bli. Se separat bilaga om detta. Vi har dock uppfattat att detta egentligen handlar om att Motdrag ska kosta mindre pengar och därför föreslår vi att föreslå till kongressen att se över hur vi kan göra detta. Digitalisering är en möjlig lösning där, det kan även finnas andra. Men det finns begränsade möjligheter att minska i kostnad för Motdrag utan att göra en stor förändring i Motdrags struktur, och vi är inte beredda att föreslå en sänkt budget förrän vi vet vad som är lämpliga sätt att göra detta på. Men vi vill ändå ge tydliga signaler till nästa förbundsstyrelse att de borde jobba mot en sänkt kostnad för Motdrag trots att budgeten

	finns, därav att-satsen.

Resultat

De enda gjorda förändringarna är en tillagd att-sats om kostnaderna för Motdrag samt att ”Verksamhetsstöd Active” har gått ifrån 50 000 kronor till 75 000 kronor.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att anta kongresshandlingen Förbundsstyrelsens förslag Budget 2018-2019

Malin Andersson

Haninge, 2017-04-22

Förbundsstyrelsens förslag nr X Budget 2018-2019

Förbundsstyrelsen lägger här fram sitt förslag till budget för de nästkommande två åren.

Struktur på budgeten

Budgeten innehåller tre kolumner med siffror. De som heter 2018 och 2019 är det som är vår föreslagna budget för de två kommande åren. Utöver dem finns det en kolumn som heter "Reviderad budget 2017 (för jämförelse)". Det är den budgeten som är beslutad av den förra kongressen för 2017, med förändringar gjorda av förbundsstyrelsen. Budgeten för 2017 är med så att du lätt ska kunna se och jämföra vad för förändringar som vi föreslår för 2018-2019 mot tidigare år.

Budgeten har också två delar: Huvudbudgeten och underbudgetar. I huvudbudgeten kan du se alla intäkter och kostnader på en översiktlig nivå. Här kan du även se det föreslaget budgeterade resultatet för varje år. I underbudgetarna så kan du se poster i huvudbudgeten mer noggrant specificerade. Så här hittar du vad de olika översiktliga budgetposterna i huvudbudgeten faktiskt innehåller. Alla budgetposter som i huvudbudgeten har en siffra framför sig kan du se en underbudget till.

Nästan alla kostnader är också kategoriserade som antingen Förbundsorganisation, Stöd till landet eller Verksamhet. Det ser du i titeln för budgetposterna i huvudbudgeten. Syftet med det är att kunna se hur den översiktliga fördelningen i kostnader ser ut mellan den verksamhet som förbundet gör, de resurser som går ut till distrikt och föreningar samt de resurser som läggs på kansli, infrastruktur och förbundsstyrelse.

Större förändringar

En stor del av de föreslagna förändringarna är orsakade av hur resultatet har sett ut tidigare år och alla kommer vi inte att gå in närmre på. Vissa är däremot förtydligade nedan för att det inte ska finnas frågetecken om varför budgetposten är förändrad (ex förbundsstyrelsens arvode). Det en också kan säga är att i förslaget så är den generella fördelningen mellan resurser till Förbundsorganisation, Stöd till landet och Verksamhet bibehållen sedan förra mandatperioden.

Här är en summering av de huvudsakliga förändringarna i budgeten mot den reviderade budgeten för 2017:

Huvudbudget

- Intäkter – Vad gäller både sänkta medlemsavgifter, bidrag från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor och sänkt stöd från Miljonlotteriet så har det att göra med ett tapp i medlemsantal. Vad gäller stödet från Miljonlotteriet har det även att göra med en minskad avkastning från lotteriet. Vi har också lagt till en budgetpost som heter "Övriga bidrag" för att tydligt signalera till nästa förbundsstyrelse om att det förväntas arbetas aktivt med bidragssökning.
- Kostnad, insamling – Det här är inte en förändring men ett förtydligande. Det här är de resurser som UNF satsar på att, tillsammans med resten av IOGT-NTO-rörelsen, bli en insamlingsorganisation. Det är en långsiktig satsning för att säkerställa UNF:s framtida ekonomiska stabilitet, framförallt i en tid då stödet från Miljonlotteriet troligen kommer att minska.

Underbudgetar

- Förbundsorganisation, styrelse, Arvode – Höjd på grund av borttagande av sänkta arbetsgivaravgifter för unga.
- Förbundsorganisation, kanslipersonal, Personalkostnader – Justerad beräkning, men i enlighet med den personalmängd som finns i nuläget.
- Stöd till landet, personal, Personalkostnader - Justerad beräkning, men i enlighet med den personalmängd som finns i nuläget.
- Stöd till landet, pengar, Förbundsstyrelsen till förfogande – Minskat belopp för att behovet av den borde kunna minska med bra planering av verksamhet samt upprättandet av distriktssatsningspotten (se nedan).
- Stöd till landet, pengar, Distriktsbidrag – Distriktsbidraget höjdes markant förra kongressen och därmed gjordes distriktsbidragsfördelningen om av förbundsstyrelsen. Trots det var det 2016 ca 800 000 kronor som inte kunde delas ut. Minskningen är alltså inte till för att skära ned för distrikten, utan för att budgetposten ska stämma överens med verkligheten. En del av resurserna går över till att bilda distriktssatsningspotten (se nedan).
- Stöd till landet, pengar, Distriktssatsningspotten – En ny pott för att kunna ge finansiellt stöd till större projekt som distrikt vill ta initiativ till. Tanken är att till skillnad från den tidigare Pengar att söka-potten (PAS), som togs bort förra kongressen, där det delades ut många bidrag men av mindre storlek så ska Distriktssatsningspotten kunna dela ut få, stora belopp för att uppmuntra till initiativ och satsningar. Det skulle exempelvis kunna vara två bidrag om hundratusen var som delas ut. Vi tror att det här är betydligt mer effektivt än PAS då det möjliggör utvecklande projekt på ett helt nytt sätt.
- Verksamhet, bildningsverksamhet, Förbundssamling – Ökat belopp för 2019 på grund av förslag i bildningssystemet om att lägga till en förbundssamling.
- Verksamhet, bildningsverksamhet, Specialisten – Budgetposten föreslås att tas bort för att Specialisten i förslaget till bildningssystem inte längre föreslår utföras på uppdrag av förbundet.
- Verksamhet, arbetsplansprojekt, Verksamhetsstöd Active – Ett minskat belopp är föreslaget då UNF i nuläget (inklusive medlemsavgift) ger ca 230 000 kronor per år till vår paraplyorganisation, Active. Vi ser inte att detta är ett effektivt användande av UNF:s resurser.
- Verksamhet, arbetsplansprojekt, UNF till alla – Vi föreslår att stryka den här budgetposten, inte för att vi inte vill att den ska genomföras men för att de ekonomiska resurser som krävs för att genomföra det är för små för att kräva en egen budgetpost.

Motdrag

En relativt stor kostnad i budgeten är den för vår medlemstidning, Motdrag. Motdrag är på många sätt en fantastisk resurs i att kunna nå ut till alla UNF:s medlemmar, men samtidigt är förbundsstyrelsen inte säkra på att det är det mest resurseffektiva sättet. I en ökat digitaliserad värld ser vi möjligheter för Motdrag att kunna ändra i form och därmed en möjlighet att kunna reducera kostnaderna och göra den mer resurseffektiv. Att göra det är dock en längre process och där det krävs en större översyn av Motdrag och dess läsare. Därför vill vi inte föreslå en minskad budget för Motdrag redan nu, men vi vill ge ett tydligt medskick till nästa förbundsstyrelse att jobba med Motdrags form och hur Motdrags kostnader kan minska.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

- att ge förbundsstyrelsen i uppdrag att se över hur kostnaderna för Motdrag kan minskas
- att anta budgeten för 2018-2019

Huvudbudget	Reviderad budget 2017 (för jämförelse)	2018	2019
Intäkt			
Medlemsavgifter	230 000 kr	150 000 kr	175 000 kr
Bidrag - Socialstyrelsen	800 000 kr	1 000 000 kr	1 000 000 kr
Bidrag - Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor	1 800 000 kr	1 500 000 kr	1 800 000 kr
Miljonlotteriet	19 300 000 kr	17 300 000 kr	17 300 000 kr
Trivselgerillan	50 000 kr	200 000 kr	400 000 kr
Prenumerationer Motdrag	30 000 kr	30 000 kr	30 000 kr
UNF-shop försäljning	200 000 kr	50 000 kr	75 000 kr
Övriga bidrag		350 000 kr	350 000 kr
<i>Summa intäkter:</i>	<i>22 410 000 kr</i>	<i>20 580 000 kr</i>	<i>21 130 000 kr</i>
Kostnad			
1. Förbundsorganisation - Styrelse	1 140 000 kr	1 120 000 kr	1 180 000 kr
2. Förbundsorganisation - Kanslipersonal	3 654 000 kr	3 760 000 kr	3 760 000 kr
3. Förbundsorganisation - Infrastruktur	2 006 000 kr	1 896 000 kr	1 896 000 kr
4. Stöd till landet - Personal	6 725 000 kr	6 450 000 kr	6 450 000 kr
5. Stöd till landet - Pengar	3 600 000 kr	3 090 000 kr	3 090 000 kr
6. Stöd till landet - Information och material	835 000 kr	750 000 kr	750 000 kr
7. Verksamhet - Bildningsverksamhet	1 270 000 kr	925 000 kr	1 075 000 kr
8. Verksamhet - Arbetsplansprojekt	2 685 000 kr	2 620 000 kr	2 620 000 kr
Verksamhet - Kongress	1 000 000 kr	- kr	1 000 000 kr
Insamling	1 500 000 kr	1 500 000 kr	1 500 000 kr
<i>Summa kostnader:</i>	<i>24 415 000 kr</i>	<i>22 111 000 kr</i>	<i>23 321 000 kr</i>
Verksamhetsresultat:	-2 005 000 kr	-1 531 000 kr	-2 191 000 kr
Avskrivningar - Inventarier	-45 000 kr -	10 000 kr -	10 000 kr
Resultat efter avskrivningar:	-2 050 000 kr	-1 541 000 kr	-2 201 000 kr
Ränteintäkter	400 000 kr	200 000 kr	200 000 kr
Räntekostnader	-5 000 kr -	1 000 kr -	1 000 kr
Resultat efter finansiella poster:	-1 655 000 kr	-1 342 000 kr	-2 002 000 kr
Avsättning för kongressen		- 500 000 kr	
Upplösning för kongress	500 000 kr		500 000 kr
Avsättningar			
Upplösning av specifika nykterhetsfrämjande medel	19 300 000 kr	17 300 000 kr	17 300 000 kr
Avsättning av specifika nykterhetsfrämjande medel	-19 300 000 kr -	17 300 000 kr -	17 300 000 kr
Budgeterat årsresultat efter bokslutsdispositioner:	-1 155 000 kr	-1 842 000 kr	-1 502 000 kr

Underbudgetar			
	Reviderad budget 2017 (för jämförelse)	2018	2019
1. Förbundsorganisation - Styrelse			
Valberedning och granskningsutskott	30 000 kr	20 000 kr	20 000 kr
Förbundsstyrelsemöten	220 000 kr	150 000 kr	210 000 kr
Praktiskt arbete	250 000 kr	250 000 kr	250 000 kr
Arvode	640 000 kr	700 000 kr	700 000 kr
<i>Summa</i>	<i>1 140 000 kr</i>	<i>1 120 000 kr</i>	<i>1 180 000 kr</i>
2. Förbundsorganisation - Kanslipersonal			
Utbildning	80 000 kr	80 000 kr	80 000 kr
Personalkostnader	3 447 000 kr	3 550 000 kr	3 550 000 kr
Telefonkostnader	37 000 kr	40 000 kr	40 000 kr
Resekostnader	90 000 kr	90 000 kr	90 000 kr
<i>Summa</i>	<i>3 654 000 kr</i>	<i>3 760 000 kr</i>	<i>3 760 000 kr</i>
3. Förbundsorganisation - Infrastruktur			
Hyra och andra lokalkostnader	586 000 kr	586 000 kr	586 000 kr
IT-system	200 000 kr	200 000 kr	200 000 kr
Ekonomisystem	350 000 kr	350 000 kr	350 000 kr
Medlemsavgifter samarbetsorgan	200 000 kr	175 000 kr	175 000 kr
Medlemsregister	210 000 kr	210 000 kr	210 000 kr
Kommunikation	50 000 kr	25 000 kr	25 000 kr
Administration	100 000 kr	80 000 kr	80 000 kr
Medlemsutskick	190 000 kr	150 000 kr	150 000 kr
Revision	120 000 kr	120 000 kr	120 000 kr
<i>Summa</i>	<i>2 006 000 kr</i>	<i>1 896 000 kr</i>	<i>1 896 000 kr</i>
4. Stöd till landet - Personal			
Kontorshyra	530 000 kr	530 000 kr	530 000 kr
Utbildning	250 000 kr	250 000 kr	250 000 kr
Resekostnader	380 000 kr	380 000 kr	380 000 kr
Telefonkostnader	90 000 kr	90 000 kr	90 000 kr
Personalkostnader	5 475 000 kr	5 200 000 kr	5 200 000 kr
<i>Summa</i>	<i>6 725 000 kr</i>	<i>6 450 000 kr</i>	<i>6 450 000 kr</i>
5. Stöd till landet - Pengar			
Fastigheter	150 000 kr	150 000 kr	150 000 kr
Förbundsstyrelsen till förfogande	220 000 kr	100 000 kr	100 000 kr
Föreningsstöd	990 000 kr	1 000 000 kr	1 000 000 kr
Distriktsbidrag	2 200 000 kr	1 600 000 kr	1 600 000 kr
Distriktssatsningspotten		200 000 kr	200 000 kr
Medlemsförsäkring	40 000 kr	40 000 kr	40 000 kr
<i>Summa</i>	<i>3 600 000 kr</i>	<i>3 090 000 kr</i>	<i>3 090 000 kr</i>
6. Verksamhet - Information och material			
Medlemstidning	530 000 kr	530 000 kr	530 000 kr
Webbplats	85 000 kr	50 000 kr	50 000 kr
UNF-shop	120 000 kr	100 000 kr	100 000 kr
Materialproduktion	100 000 kr	70 000 kr	70 000 kr
<i>Summa</i>	<i>835 000 kr</i>	<i>750 000 kr</i>	<i>750 000 kr</i>

7. Verksamhet - Bildningsverksamhet			
Kamratstödkurs	175 000 kr	175 000 kr	175 000 kr
Höjdaren	250 000 kr	200 000 kr	200 000 kr
Distriktsstyrelsesamling	300 000 kr	250 000 kr	250 000 kr
Distriktsordförandenätverk	145 000 kr	150 000 kr	150 000 kr
Förbundssamling	300 000 kr	150 000 kr	300 000 kr
Specialisten	100 000 kr	- kr	- kr
<i>Summa</i>	<i>1 270 000 kr</i>	<i>925 000 kr</i>	<i>1 075 000 kr</i>
8. Verksamhet - Arbetsplansprojekt			
Vit jul	600 000 kr	600 000 kr	600 000 kr
Bidrag internationella arbete	600 000 kr	600 000 kr	600 000 kr
Verksamhetsområdesprojekt	485 000 kr	500 000 kr	500 000 kr
Verksamhetsstöd Active	150 000 kr	75 000 kr	75 000 kr
Politiska assistenter Bryssel	100 000 kr	160 000 kr	160 000 kr
Trivselgerillan	500 000 kr	500 000 kr	500 000 kr
Active summercamp	100 000 kr	100 000 kr	100 000 kr
UNF till alla	65 000 kr	- kr	- kr
Almedalen	85 000 kr	85 000 kr	85 000 kr
Summa	<i>2 685 000 kr</i>	<i>2 620 000 kr</i>	<i>2 620 000 kr</i>

Beslutsunderlag Verksamhetsutvecklersystem

Bakgrund

Under förbundsstyrelsemötet i Januari fick förbundsstyrelsens möjlighet att diskutera olika frågställningar som verksamhetsutvecklersystems-gruppen presenterade. Under mötet togs det upp lite olika saker som förbundsstyrelsen skulle vilja förändra.

Till mars-fs hade förändringarna gjorts och ett färdigt förslag presenterades, generellt tyckte förbundsstyrelsen om förslaget men ville se en del förändringar, bland annat om allas rätt till verksamhetsutvecklare. Utefter de medskicken har förändringar gjorts, se nedan.

Resultat

De förändringar som har gjorts är följande:

1. stryka ”UNF:s förbundsstyrelse ska vid fördelningen av verksamhetsutvecklare utgå från följande Grundförutsättningar: • Inget distrikt ska ha mer än en heltidstjänst • Alla distrikt ska ha meningsfull tillgång till verksamhetsutvecklare”. att lägga till ”Inget distrikt ska dock ha mer än en heltidstjänst” i slutet av första stycket, fördelningsprinciper (alltså under verksamhetsomfattning).
2. Tillägg om vem det är som bekostar kontor (under ansvarsfördelning, arbetsgivare)

Uppföljning

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att lägga Verksamhetsutvecklersystemet till kongresshandlingarna

Max Johansson genom ”Verksamhetsutvecklersystems-gruppen”

Lucas Nilsson, Maria Emilsson, Jonas Larsson

Stockholm, 2017-04-24

Förbundsstyrelsens förslag till verksamhetsutvecklarsystem

På kongressen 2011 fick förbundsstyrelsen i uppdrag att utreda syftet med anställd personal. Resultatet av utredningen blev förslag på stora förändringar i strukturen för den lokalt verksamma personalen som i det nya systemet kallas verksamhetsutvecklare. En av huvudpoängerna med det nya systemet var att lägga den strategiska makten hos kongressen som sätter riktlinjer för hur personal ska fördelas och användas.

Förbundsstyrelsen har sedan att verkställa förslaget och fastställa och revidera den exakta fördelningen. Systemet har varit igång ett gäng år. Förbundsstyrelsens bedömning är att systemet fungerar bra och att medlemmar och distrikt vill fortsätta ha kvar systemet. Som alltid med nya strukturer har vi under resans gång upptäckt ett antal frågetecken och förbättringsområden. Förändringarna i förslaget till verksamhetsutvecklarsystem handlar främst om att förändra processen kring fördelning av verksamhetsutvecklare och förtydligande av uppdragsgivaransvar och arbetsledaransvar.

Sammanfattning av förändringarna

- Processens öppnas nu inte automatiskt upp varje september utan en gång per år om stora förändringar skett i landet som skulle påverka fördelningen. – Detta för att det sällan sker stora förändringar per år som påverkar fördelningen och att det skapar onödigt stress för anställda och ideella att processen är igång hela tiden i nuvarande system.
- Strukturstycket om att "Alla distrikt ska ha meningsfull tillgång till verksamhetsutvecklare" – Då det borde vara otydligt vad det egentligen betyder och inte är det mest resurseffektiva sättet att fördela verksamhetsutvecklare
- Förtydligande av ansvaret mellan arbetsgivare och uppdragsledare och vad de båda ansvaren innebär.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att anta förslaget till nytt verksamhetsutvecklarsystem

Verksamhetsutvecklersystem

Inledning

UNF är en organisation som bygger på lokala medlemmars engagemang och en resurs för att stötta detta är verksamhetsutvecklare. Utgångspunkten är att UNF ska skapa trygga och hållbara anställningar för vår personal samtidigt som distrikten ska ha mycket inflytande över hur dessa resurser tas tillvara.

I verksamhetsutvecklersystemet regleras:

- Syfte med verksamhetsutvecklare
- Ansvarsfördelningen mellan arbetsgivaren och uppdragsgivare
- Fördelningsprinciper
- Process för ändring av fördelningen

Syfte med verksamhetsutvecklare

Fördelningen av verksamhetsutvecklare utgår ifrån några syften om varför och till vad vi har anställda lokalt i landet. Dessa är:

Stöd till styrelsen

Verksamhetsutvecklaren ska stödja distriktsstyrelsen, som grupp, i ett gott utvecklingsarbete av den lokala verksamheten.

Stärka organisationen

Verksamhetsutvecklaren ska möjliggöra medlemskap i UNF för många unga och aktivt bidra till att UNF växer i medlemmar och styrka. Arbetet innebär att förverkliga det engagemang och de verksamhetsidéer som medlemmar har med målet att distrikten ska bli större och starkare.

Upprätthålla gynnsamma relationer

Verksamhetsutvecklaren ska stå för stabilitet i distriktet och är en kontaktyta för långsiktiga relationer mellan UNF och viktiga samarbetsaktörer. IOGT-NTO-rörelsen och bidragsgivare är prioriterade.

Arbetsgivare

UNF-förbundet är arbetsgivare och därmed ansvarig för rekrytering, arbetsledning, utbildning samt administration. Det innebär bland annat ett ansvar för frågor som sjukskrivningar, kontor och omkostnader, löner, tjänstledighet, utvecklingssamtal och att de anställda får relevant utbildning för att kunna göra sitt jobb på ett bra sätt.

Arbetsgivaren har det ekonomiska och juridiska ansvaret för UNF:s verksamhetsutvecklare och har därmed det formella ansvaret att anställa och skriva avtal. Arbetsgivaren är ansvarig för rekryteringsprocessen som genomförs tillsammans med distrikten genom dialog. Om en tjänst ska avslutas ska dialog föras med det berörda distriktet.

Uppdragsgivare

Distriktens engagemang och uppdragsgivning är avgörande för att den resurs som verksamhetsutvecklaren är, ska tas till vara på bästa möjliga sätt. Distriktsstyrelserna är verksamhetsutvecklarens närmaste kontakt och har som ansvar att uppdragsge verksamhetsutvecklaren, vilket i praktiken innebär att garantera verksamhetsutvecklaren arbetsuppgifter.

God uppdragsgivning kännetecknas av ett samarbete som är anpassat efter verksamhetsutvecklarens individuella förutsättningar, regelbundna avstämningar med uppdragsgivaren samt tydliga förväntningar och mål mellan parterna.

Vid bristande uppdragsgivning ansvarar förbundet för att resursen ändå används, genom att ta över uppdragsgivningen. Förbundet ansvarar tillsammans med distrikten för att skapa förutsättningar för att distrikten ska kunna uppdragsge på ett bra sätt.

Förbundet täcker kostnader som är direkt kopplade till att verksamhetsutvecklaren ska kunna utföra sitt arbete. Det inkluderar t.ex. kontorshyra, kontorsmaterial och vissa resekostnader. Förbundet täcker inte utlägg som verksamhetsutvecklaren gör som en del av distriktets verksamhet t.ex. arrangemang och andra satsningar som distriktet gör.

Fördelningsprinciper

Målet för de personella resurserna i landet är att de ska nyttjas så produktivt som möjligt för att UNF ska växa och utvecklas. Utgångspunkten är därför att skapa den bästa lösningen för organisationen som helhet och inte för varje enskilt distrikt. Inget distrikt ska dock ha mer än en heltidstjänst.

För att avgöra hur fördelningen av tjänster ska se ut ska förbundsstyrelsen göra en analys av historia, nutid och framtid för att på så sätt bedöma distriktens utvecklingspotential och behov utifrån följande parametrar:

- Drivkraft – stabilitet och engagemang från medlemmarna samt en vilja att utveckla distriktet och möjlighet att använda den anställda resursen
- Betalande medlemmar – verksamhetsutvecklare per betalande medlem
- Verksamhetsomfattning – inkluderar antal rapportering föreningar, föreningsverksamhet, medlemsökning och arbete med detta samt utbildningar och andra aktiviteter som genomförs i distriktet

Grunden för verksamhetsutvecklarna är att de som resurs ska stötta ideellt engagemang, inte att brist på ideellt engagemang ska ersättas med anställda. Att det finns ideellt engagerade medlemmar och verksamhet att stötta är också en förutsättning för att den anställda ska få en hållbar och meningsfull arbetssituation. Därför innebär mer drivkraft, betalande medlemmar och verksamhet en högre andel anställd resurs. Distrikt med mindre av detta har också rätt till stöd med målet att distriktet ska växa i drivkraft och engagemang och fullt ut kunna använda en anställd resurs på sikt.

Fördelningen utgår från dessa principer men i praktiken handlar det om ett pussel som behöver läggas för att fördelningen som helhet ska fungera på ett effektivt sätt. I en sådan

fördelning behöver hänsyn tas till praktiska förutsättningar som samverkansmöjligheter och geografi. Målet är alltid att stärka UNF som organisation i sin helhet.

Upplägg av tjänsterna

Varje verksamhetsutvecklare är en gemensam resurs för att stärka UNF som helhet..

Majoriteten av arbetsdagarna disponeras av distrikten men utöverdagarna för personalvård och utbildning kan specifika satsningar eller rörelsesamarbeten som gynnar organisationen i sin helhet prioriteras. Detta sker i samråd med distrikten.

Vid fördelning av verksamhetsutvecklare kan det finnas delar av en tjänst som blir en övergripande resurs som inte är direkt knuten till ett distrikt. Denna används då enligt samma syften som övriga verksamhetsutvecklare och uppdragsges av förbundet för att täcka upp för andra verksamhetsutvecklare eller erbjuda förstärkning i distrikt. När det finns en övergripande resurs ska det kommuniceras tydligt till distrikten med information om hur den är upplagd.

Processen för hur fördelningen kan och får ändras

Ramarna för antalet tjänster sätts i budgeten som beslutas av kongressen vartannat år.

Budgeten sätter en riktlinje och förbundsstyrelsen kan som med övriga delar av budgeten göra justeringar i detta. Utifrån de fördelningsprinciper som kongressen fastställer ser förbundsstyrelsen regelbundet till att se över om en ny fördelning behöver tillämpas.

Processen för beslut om ny fördelning ser ut enligt följande:

- Beredning – Förbundsstyrelsen ska minst en gång per år öppna upp och se över om en ny fördelning behöver inledas. Om Förbundsstyrelsen inte anser att en omfördelning ska genomföras avslutas processen. Inför beredningen görs insamlingsarbete och sammanställning av information för att skapa underlag för FS att ta ställning till.
- Input & diskussion – en första diskussion tillsammans med berörda distrikt som ingår i en omfördelning påbörjas. Berörda distrikt får i det här läget möjlighet att komma med input inför fördelningen.
- Beslut – styrelsen fattar ett slutgiltigt förslag om antal tjänster och fördelning som sedan offentliggörs.
- Verkställande – Förhandling med facket och förändringar av tjänster. Fördelningen träder i kraft så snabbt som möjligt dock absolut senast 6 månader efter fattat beslut.

Beslutsunderlag - Strategiutredningen

Bakgrund

Strategiutredningsgruppen fick på marsmötet 2017 i uppdrag att till styrelsemötet i maj utreda om ett av kongressen antaget arbetsplansimplementeringsdokument skulle kunna vara en konkret lösning som vi borde föreslå till kongressen. Denna utredning har gjorts där resultatet presenteras nedan under Resultat. Vi har också tagit in feedbacken från marsmötet in i utredningen, där en främst kan begrunda stycket ”Alla medlemmars möjlighet att delta i strategiska diskussioner – alternativ till måldiskussioner” samt ytterligare konkretisering och stycke under ”Kulturförändring”.

Resultat

Utredningen landade i att en inte vill ha ett arbetsplansimplementeringsdokument likt verksamhetsutvecklersystemet. Det blir också märkligt att ha två dokument, arbetsplanen och arbetsplansimplementeringsdokumentet, som reglerar hur en jobbar med arbetsplanen. Det känns också fel att ha ett detaljstyrande dokument för hur en jobbar som styrelse med arbetsplanen. Strategiutredningsgruppen tycker det är viktigt att varje arbetsplan implementeras på ett sätt som är optimalt och det går tyvärr inte att rista i sten då vi är en ungdomsorganisation i ständig förändring.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att fastslå kongresshandlingen Strategiutredning i enlighet med bilaga.

Isabelle Benfalk, Malin Andersson, Nicole Steegmans och Olle Gynther Zillén

Sverige, 2017-04-18

Förbundsstyrelsens förslag nr x: Strategiutredning

Begreppet ”strategisk långsiktighet” är kanske för många ett helt nytt begrepp. Det finns egentligen ingen solklar definition av vad det faktiskt innebär. Kort sammanfattat kan det beskrivas som att en funderar över vilka beslut vi behöver ta idag för att skapa oss själva en bättre framtid, men att vi också låter besluten vi tar just nu påverkas av vilken framtid vi vill ha. När alla medlemmar i UNF har en gemensam bild över vilken framtid vi vill ha för vår organisation blir det lättare att uppnå den framtiden eftersom alla kämpar för samma sak, för att uppnå den framtiden. Om alla rör åt samma håll kommer vi fram fortare. Det är också därför det är viktigt att vi tänker långsiktigt så vi inte lägger tid, pengar och framför allt engagemang på saker som egentligen inte resulterar i något. Men hur en ska skapa denna gemensamma bild är inte självklart. Det finns en del olika metoder. Exempelvis har IOGT-NTO ett strategidokument som beskriver vilka mål de har för de kommande 5 åren, medan andra organisationer har långsiktiga mål i sin arbetsplan.

I den här utredningen försöker vi ta reda på hur UNF på bästa sätt kan börja jobba mer långsiktigt. Detta gör vi utifrån en analys om vilka problem vi ser i dagsläget och hur vi skulle kunna lösa dem. Vi har vänt och vridit på alla problem, lösningar och metoder för att helt enkelt utreda dem så mycket som möjligt. Mer om hur processen har gått till kan en läsa i själva utredningen.

För att utredningen inte ska hamna på en digital hylla och damma har vi tagit fram följande att-satser för att säkra upp och peka ut en riktning för det framtida arbetet kopplat till strategisk långsiktighet. Att vi diskuterar det nu är nämligen inte en garanti för att en verklig skillnad uppnås inom organisationen. Utifrån den diskussion som förs i utredningen har vi landat i följande att-satser.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

- att notera utredningen
- att förbundsstyrelsen inför varje kongress ska ta fram en förankrings- och implementeringsplan för arbetsplanen som innefattar insatser både innan och efter kongressen
- att alla distrikt ska ges möjlighet att ge input på implementeringsplanen
- att förbundsstyrelsens arbetsplansförslag alltid ska ha en tydlig utgångspunkt i visionen
- att förbundsstyrelsen tar fram verktyg för hur överlämningar mellan styrelser kan göras på ett smidigt sätt
- att förbundsstyrelsen till kongressen 2019 tar fram ett förslag på strategidokument

Strategiutredning

Isabelle Benfalk, Malin Andersson, Nicole Steegmans och Olle Gynther-Zillén, på uppdrag av förbundsstyrelsen 2015-2017.

Bakgrund

På kongressen 2015 i Lund fick förbundsstyrelsen i uppdrag :

”att utreda olika alternativ för UNF att nå gemensam strategisk långsiktighet samt, att presentera resultatet av utredningen till kongressen 2017 och utifrån resultatet presentera eventuella förslag på strategisk långsiktighet”.

Till att börja med vill vi klargöra vad vi avser med strategisk långsiktighet. Vi har tolkat det som att strategisk långsiktighet innebar att vi ska utreda olika alternativ för hur UNF kan uppnå en gemensam riktning och målbild. Uppdraget har arbetsgruppen valt att definiera som att utreda sätt för hur vi tillsammans arbetar för en långsiktig utveckling av organisationen.

Om vi istället går vidare till att beskriva hur gruppen har arbetat, men först hur den kom till. På förbundsstyrelsens möte 26-28/9 2015 tillsattes en grupp som skulle genomföra utredningen och presentera ett utkast till förbundsstyrelsen. Gruppen har under tiden som gått sett lite olika ut. Från en början bestod gruppen av Isabelle Benfalk, Sanna Wiede, Eric Tegnander och Olle Gynther - Zillén. Senare, efter avhopp, tillkom Nicole Steegmans och Malin Andersson.

Den slutliga utredningen har tagits fram av Malin, Olle, Nicole och Isabelle.

Under processens gång har gruppen tillsammans valt att angripa uppdraget på lite olika sätt. Till en början vände vi våra blickar utåt till vår omvärld. Vi ville se om det fanns någon organisation eller något företag som hade knäckt den problematik som UNF idag upplever angående strategisk långsiktighet. Vi tittade på organisationer i det unga civilsamhället som liknar oss, men även organisationer som inte liknar oss. För att inte begränsa oss så valde vi även att titta på organisationer som inte organiserar ungdomar, utan vuxna. För att ge oss själva ännu större ramar valde vi att titta på företag, bland annat Volvo. Tyvärr så gav detta oss inte särskilt mycket. Istället valde arbetsgruppen att gräva djupare i de problem som vi själva upplever. Självklart slängde vi inte resultatet från vår omvärldsbevakning, vi har snarare låtit det influera och inspirera oss.

Vi gjorde denna djupdykning i vår kära organisation i tre steg, och utifrån tre frågeställningar.

1. Vilka strategiska problem ser vi i UNF idag?
2. Vilka lösningar ser vi skulle fungera bäst för UNF?
3. Vilka modeller skulle vi kunna använda för att få en gemensam riktning för UNF?

Det är gruppens svar på dessa frågor som har blivit denna utredning.

Trevlig läsning!

Vilka strategiska problem ser vi i UNF idag?

Strategiutredningsgruppen har analyserat organisationen för att se vad det är som gör att vi inte har en strategisk långsiktighet. Den bild av de problem som finns har sedan tagits med i resten av processen. Problemen kan sammanfattas i ett antal problembilder som ni kan läsa om nedan.

Kongressens arbetsplan är inte förankrad i resten av organisationen

Den arbetsplan som antas på kongressen är för UNF som organisation – för förbund, distrikt, föreningar och medlemmar. Tanken är att vi tillsammans arbetar för att uppnå den. Vi ska tillsammans uppnå samma mål och alla kan vi bidra i olika former för att det ska ske. Men av olika anledningar så finns det ingen känsla av ägandeskap hos distrikt och föreningar för arbetsplanen utan det blir oftast förbundsstyrelsen som känner ägandeskap för den. Varför det är så har mycket med att det inte görs tillräckligt för att förankra arbetsplanen och att medlemmar inte känner att de är med från början i den processen. För även om implementeringen av arbetsplanen efter kongressen är en bidragande faktor, så är en inkluderande process för framtagande av arbetsplan ännu mer viktig. Att medlemmar känner sig delaktiga i hur arbetsplanen utformas, inte bara på kongressen utan från start och får vara med och sätta agendan. Det finns ingen tydlig koppling till dem och deras verksamhet utan det utgår väldigt mycket från förbundets perspektiv. Syftet med arbetsplanen blir då också otydligt.

Konsekvenserna av det här blir många. Framförallt gör det att arbetsplanen inte uppnås, för förbundsstyrelsen kan omöjligt göra det arbetet själva. Men det gör också att vi inte får till folkrörelsekänslan där vi känner att vi driver en kamp tillsammans, att vi som medlemmar i UNF får UNF att nå framåt. Jag som enskild medlem känner då inte ägandeskapet i att jag är med och hjälper UNF att lyckas. Det gör också att klyftan mellan förbund och distrikt blir stort, för att det känns som att vi jobbar med olika saker och inte mot samma mål. Vi ser oss själva som enheter, inte en del av en helhet. Vi som organisation går åt olika håll för vi upplever inte att vi har enats om, eller att det berör alla, vilket håll vi ska gå.

Överlag har vi bara att vinna på att förbundets arbetsplan är mer förankrat i hela UNF. Det gör både arbetet att nå våra mål lättare och det förändrar på hur vi ser oss själva, vår förening och vårt distrikt. Det ger meningsfullhet, en känsla av kamp och att bidra.

Det finns en lucka mellan visionen och arbetsplanen

UNF:s arbetsplan består i någon form av ett antal mål för vad organisationen ska uppnå inom en tvåårsperiod. Över det dokumentet så har vi en vision som står för vart vi vill nå i slutändan: En demokratisk och solidarisk värld fri från droger. I övrigt har vi olika plattformar och program som berättar om vad vi vill att det ska ske för samhällsförändring och vad vi tycker i olika frågor. Men det finns inget perspektiv i riktning mellan två år och ändamålet. Det gör också att det inte alltid finns en tydlig koppling mellan vad vi vill uppnå i arbetsplanen och vår vision. Arbetsplanen ger oftast inte heller utrymme för att tänka långsiktigt. Det gör att vi förväntar oss snabba resultat och när vi inte får det så byter vi riktning. Vi går inte rakt mot vår vision, vi sicksackar istället. Det bidrar också till att vi inte känner att vi kommer någonstans

och får svårt att se att det vi gör faktiskt bidrar till oss som organisation och vårt arbete mot vår vision.

Engagemangstiden inom UNF är kort

Eftersom UNF är en ungdomsorganisation så är det naturligt att vi har en högre rotation av medlemmar än vad en vuxenorganisation har, men till en viss gräns. Det är ett problem som innebär att det är få individer som sitter kvar i styrelser i mer än en mandatperiod, att stora delar av ombudsskaran byts ut från årsmöte till årsmöte och kongress till kongress samt att kompetens, bildning och engagemang måste skapas på nytt hela tiden. En del av den här problematiken ligger i att UNF har en väldigt stel organisationsstruktur, där det kan vara svårt att engagera sig om en inte sitter i en styrelse.

Konsekvensen av det här blir att engagemang i frågor samt kompetens blir tydligt kopplat till vissa individer, och när de individerna försvinner så försvinner även kompetensen och drivet i en viss sakfråga. Det innebär även att en fråga som var förankrad hos medlemmar för ett år sen kanske inte är förankrad längre om det inte hela tiden bedrivs ett aktivt förankringsarbete. Inom styrelser så innebär bytet av människor att mycket av långsiktigheten och bevarandet av kompetens hänger på överlämningar mellan styrelser. Med människor som slutar engagera sig så tappas inte bara kompetens utan även erfarenhet. Erfarenhet som om den inte förs vidare gör att vi kan upprepa gamla misstag eller försöka återuppfinna hjulet.

Det är också svårt att ha en långsiktig riktning när stora delar av den aktiva medlemskåren byts ut mellan årsmöten och kongresser. Med nya medlemmar så kommer nya tankar, vilket givet är positivt. Men det gör också att så som majoriteten av medlemskåren såg på organisationen och dess framtid ett år inte alls behöver vara samma nästa år. Det är något som är svårt att anpassa sig efter.

Avsaknad av gemensam ideologisk riktning

UNF är en del av en folkrörelse, vilket är något fantastiskt. Med det innebär att vi är en stor samling av människor som kämpar för att förändra särskilda saker i världen och i samhället. Det är något oerhört kraftfullt i det. Men vi har tappat en del av folkrörelsekänslan. Vi, som rörelse, gör få gemensamma kraftsamlingar för att påverka en särskild gemensam fråga. Vi känner inte den gemenskapen att vi tillsammans ska förändra världen. Delvis för att vi som rörelse har tappat förankringen i vår ideologi och vision. Alla UNF:s engagerade medlemmar bör kunna UNF:s vision, men är den förankrad i hur våra medlemmar ser på världen, i deras driv och engagemang? Det saknas reflektion och tanke kring vad vår vision faktiskt innebär för den förändring vi vill se i samhället. Vi har plattformar för att närmre beskriva det, men de har inte bidragit till den diskussionen. Konsekvensen av det blir att vi går från att vara en organisation där engagemang går till att omvärldsförbättra och organisationsförbättra, till engagemang för att konsumera verksamhet och utveckla individen. Syftet med att göra saker kommer då inte från en medveten tanke om att förbättra världen, om att utveckla demokrati, solidaritet och nykterhet. Syftet blir att göra saken i sig.

Det finns också en splittring inom organisationen där olika grupper av medlemmar värderar olika problem och lösningar olika. Det är naturligt att det är så här och det i sig är gynnsamt för utbyte mellan individer. Att ha en bred verksamhet för en bred målgrupp, med individer som tänker och resonerar på olika sätt är i sig en styrka och det ska vi inte gå miste om. Men det har också gjort att vi försöker göra allting samtidigt och att vi blir rädda för att begränsa oss. I något skede måste organisationen få en förståelse för att vi inte är bäst på allt och kan inte vara det heller och då måste vi lära oss att fokusera och prioritera. Det blir också ett problem när det skapar förakt mellan olika delar av organisationen och vi lägger energi på att jobba mot varandra istället för att jobba för en bättre värld.

Förutom den ideologiska aspekten stärker en gemensam riktning möjligheterna för vad vi kan åstadkomma. Vi blir mer resurseffektiva när vi alla jobbar tillsammans mot samma mål. En gemensam riktning skapar gemenskap kring vad olika individer och olika instanser i rörelsen kan bidra med. Det kan hela den splittring som finns mellan olika instanser i organisationen. Det kan ge tydlighet kring vad vi alla vi kan och bör bidra med.

Vilka lösningar ser vi skulle fungera bäst för UNF?

Förankring av arbetsplanen

Det finns ett flertal lösningar för att på ett bättre sätt förankra arbetsplanen hos distrikten, föreningarna och medlemmarna. Mycket av det arbetet handlar om att redan i framtagandet av förslag på ny arbetsplan involvera UNF landet och låta förslaget diskuteras på flera olika arenor och inte bara under kongressveckan. Det behöver finnas en tydlig plan för hur förankringen ska genomföras både inför kongressen och efteråt.

Redan i ett tidigt stadie bör distrikten och medlemmarna involveras med en tydlig tidsplan där de får chansen att vara med från början till slut.

Arbetsplanen bör redan på förbundssamlingen diskuteras på en abstrakt nivå där medlemmarna sätter agendan och där förbundsstyrelsen tar till sig de tankar och åsikter som finns.

Det är också viktigt att distrikten får en chans att diskutera förbundets arbetsplan i förhållande till sina egna mål och därför bör det diskuteras på distriktsårsmötet och distriktsstyrelsen.

Arbetsplanen i sig själv kan också utformas på ett sätt som gör den lättare att förstå för den som inte är lika insatt och som också bidrar till att den är lättare att förankra. Genom att skapa en tydlig struktur och ett tydligt mål för mandatperioden och där distriktens roll framgår skulle göra arbetsplanen lättare att förankra.

Det finns en lucka mellan visionen och arbetsplanen

Det finns olika sätt att se på problematiken och aktuella dokument, utifrån det finns det olika former av lösningar. Nedan listas fyra olika sätt att se på lösningen och handlingsplaner därefter. De är dock inte ömsesidigt uteslutande varandra. ☐

- UNF behöver ha en utstakad riktning för organisationen som har ett längre perspektiv än arbetsplanen. Arbetsplanen måste ha en tydlig koppling till den utstakade riktningen och riktningen måste i sin tur ha en tydlig koppling till visionen. En sådan riktning skulle kunna ta sig form av exempelvis det strategidokument eller långsiktiga mål som nämns under nästa avsnitt av den här utredningen. □
- Kopplingen mellan arbetsplanen och visionen måste förtydligas. I framtagandet av arbetsplanen så måste visionen ha en central roll där processen utgår ifrån. Strukturen av arbetsplanen måste då också ses över för att tankegången från vision till arbetsplansmål ska vara tydlig. □
- UNF:s plattformar i solidaritet, demokrati och nykterhet borde vara steget mellan vision och arbetsplan. För att det ska fungera måste plattformarna bli tydligare i sin roll och sitt sammanhang och det skulle behöva finnas en röd tråd från vision till plattform till arbetsplan. □
- Arbetsplanen är bara ett mellansteg. Det vi egentligen vill uppnå är att UNF:s verksamhet ska arbeta mot vår vision och för att säkerställa det är det istället hur vi bygger och organiserar vår verksamhet vi måste titta på för att säkerställa en ideologisk grund. Det är visionen och ideologin vi tydligare måste implementera.

Ingen av dessa är rätt eller fel. Det handlar istället om vad som UNF som organisation lättast kan arbeta utefter.

Engagemangstiden inom UNF är kort

Lösningar på detta har olika nivåer; det handlar dels om hur vi gör så att engagemangstiden inom UNF blir längre men det handlar också om hur vi förebygger problemen som uppstår på grund av att engagemangstiden är kort. När det gäller att förlänga engagemangstiden så handlar det om hur engagemangstrappan ser ut i UNF och vilka strukturer det finns i organisationen för det. Den frågan är inte inom ramen för den här utredningen då det är en annan typ av översyn om hur ett medlemskap i UNF ska se ut och utvecklas. Vi vill dock ändå nämna det här.

Om en istället tittar på hur vi kommer runt den problematik med att ha förutsättningar för att ha ett långsiktigt tänk som uppstår på grund av detta så kan en del göras för att säkerställa bra överlämningar mellan styrelser. Tydliga mallar, instruktioner eller verktyg för detta hade kunnat vara ett sätt att underlätta så att inte information och tankar tappas för att det kommer en ny styrelse. Det kommer att hjälpa, men inte ersätta den effekt en förlängning av engagemangstiden skulle kunna ge.

Avsaknad av gemensam ideologisk riktning

Visionen är det som håller oss samman men vägen dit ser olika ut för många. Genom att tillsammans ta fram en gemensam riktning om vart organisationen är på väg så skulle vi kunna lösa många av de ovanstående problemen. Ett första steg i detta är att börja diskutera UNF:s långsiktiga arbete i organisationen och skapa en kultur av att det är viktigt och naturligt att

prata om. Den splittring som idag finns bland medlemmar bör hanteras för att vi ska kunna enas och tillsammans bli mer effektiva för att uppnå bästa möjliga resultat för att komma ett steg närmare en demokratisk och solidarisk värld fri från droger. Det finns olika modeller för att ta en gemensam riktning och det finns att läsa mer om i nästa avsnitt.

Värt att lyfta att strategisk långsiktighet inte är något som händer på en dag. Kommer inte kunna besluta oss fram till långsiktighet, och ingen kommer kunna göra det åt oss. Det är ett krävande arbete som krävs för faktiskt uppnå långsiktighet.

Alla medlemmars möjlighet att delta i strategiska diskussioner – alternativ till måldiskussioner

En svårighet med strategiska diskussioner i alla organisationer, men ungdomsorganisationer framförallt, är att det blir svårt för alla att delta på lika villkor. Strategiska diskussioner blir för många flummiga och det kan vara svårt att ta på vad som egentligen diskuteras och vad det innebär i det långa loppet för organisationen. En stor del i det kan tänkas vara att diskussionerna ofta handlar om att ta fram någon form av målbild, alltså vad det är organisationen ska uppnå inom en viss tidsperiod. Det kan också kännas som att den faktiskt valda målbilden inte är det som kommer att göra skillnad, utan det är vad en gör för att uppnå målbilden. Ett sätt för att konkretisera diskussionerna så att fler känner att de kan delta och att det är relevant är att diskutera hur det är organisationen ska arbeta istället för vad det är den ska uppnå. Det skulle exempelvis kunna göras genom att en varje kongress eller andra samlingar diskuterar ”UNF:s metoder” och då ingår en översyn av de värvningsmetoder som UNF använder, de drogpolitiska arbetssätten etc. Det skulle också kunna göras genom att göra arbetsplanen till ett dokument som beskriver vad UNF ska göra de närmsta åren istället för vad UNF ska uppnå. Det ger medlemmar en annan möjlighet att påverka vad som händer nästa mandatperiod, men det kan också detaljstyra förbundsstyrelsen och ge dem begränsade möjligheter att bestämma om den verksamhet dem ska genomföra. Risken finns också att en inte ger långsiktiga metoder tid att börja verka ordentligt utan byter snabbt när en inte ser resultat, och tvärtom att om kortsiktiga metoder inte fungerar så kan inte förbundsstyrelsen ändra metod förrän nästa kongress beslutar om det. Det kan vara ett bra sätt för att göra kongressen till ett mer inkluderande demokratiskt forum, men troligtvis inte för att göra organisationen mer långsiktig. En bättre lösning kan då vara att utnyttja förbundssamlingen vartannat år som ett forum att diskutera metoder, och kongressen får fortsätta diskutera målbild.

Vilka modeller skulle vi kunna använda för att få en gemensam riktning för UNF?

Strategiutredningsgruppen har identifierat tre olika modeller för att få en gemensam riktning för UNF som förbund.

Ideologisk riktning

En tydlig gemensam riktning alla i UNF redan delar är den ideologi som organisationen bygger på. Att använda den för att ta styrning har fördelen att det väldigt tajt knyter an till vad vi som organisation syftar till och riktningen blir därför inte så fristående. Det exakta tillvägagångssättet kan det finnas olika varianter på, men innebörden är att öka den ideologiska medvetenheten hos medlemmar och i verksamheten. Visionen blir då den gemensamma riktningen. Tre tillvägagångssätt vi har identifierat för detta. Vi ser att det säkerligen finns fler angreppspunkter och att dessa heller inte är ömsesidigt uteslutande:

- Utöka arbetet med plattformarna genom att göra dem mer tillgängliga och inkorporera dem i verksamheten och i bildningsmoment. En farhåga vi sett är att dessa dokument kan bli väldigt otydliga och svåra att använda. Hur plattformarna förhåller sig till visionen kan bli oklart. □
- Tydligare koppla alla styrdokument till visionen. I alla styrdokument ska det framgå ett resonemang kring hur innehållet syftar till att uppnå UNFs vision. Det här för att öka medvetenheten om hur alla aspekter i det UNF gör i det stora hela har visionen som sitt ändamål. Det sätter även en kultur att visionen är grunden till allt. Antalet medlemmar som regelbundet eller överhuvudtaget läser UNFs styrdokument är dock begränsat därför skulle troligen resultatet av detta vara begränsat. □
- Se över strukturen i UNFs verksamhet för att tydligare ha en ideologisk grund. Har UNFs verksamhet en uppenbar ideologisk grund så både beror det på och orsakar en ideologisk medvetenhet hos medlemmar. I det stora hela är det ju exakt det vi vill. Drivs alla i UNF hela tiden i det vi gör och producerar av UNFs vision så kommer också det bli en långsiktig riktning för UNF. Självklart är den redan det i nuläget, men det finns kanske ett behov av förstärkning. Nackdelen med det här tillvägagångssättet är att det inte riktigt är ett tillvägagångssätt utan snarare ett perspektiv att utvärdera verksamheten utifrån. Det är inte att bara lägga till eller ändra formuleringar i ett dokument utan det är att göra en helhetsöversyn över hur en implementerar UNFs ideologi i verksamheten. Däremot blir vinsterna av det investerade arbetet desto större.

Fördelen med att framhäva visionen och UNFs ideologi som tydligare strategisk riktning är att det för den enskilde medlemmen inte behöver bli just strategiskt. Alla medlemmar kan på något sätt resonera kring UNFs vision och grundsatser om de får dem presenterade för sig, oavsett vilka förutsättningar individen har. Det finns både operativa, taktiska och strategiska nivåer att ta av. Nackdelen med ideologin som strategisk riktning är att det är en diffus riktning, individer kan ha olika tolkningar av den och den är långsiktig inom ett tidsspänn som inte är hanterbart.

Strategidokument

Den andra modellen vi identifierat är att ha ett gemensamt dokument med en målbild för hur UNF ska se ut om ett antal år. Detta kallas vanligtvis för ett strategidokument. Fördelarna med

denna modell är att det skulle vara en utförlig bild av vart UNF är på väg. Ytterliggare en fördel vi ser är att det öppnar upp för en flexibilitet i tolkningen av det långsiktiga målet. Lyckas en med denna modell ger det också en god insikt i vart vi vill och det finns också en pedagogisk styrka i att skilja operativa dokument från strategiska. Det blir överlag lättare att arbeta med ett sådant dokument samtidigt som det verkligen skapar en känsla av att vi har det långsiktiga under kontroll. Riskerna vi ser med detta är att det kan uppstå tolkningsvakuum för de som jobbar med dokumentet, men också för dem som arbetar utifrån dokumentet. Det finns även en del orosmoln kring hur en skulle ta fram ett sådant dokument, hur en gör det tillgängligt för medlemmar och hur en undviker att det blir ett dokument som bara används på förbunds nivå.

Långsiktiga mål i arbetsplanen

Den tredje modellen vi identifierat är att ha långsiktiga mål i arbetsplanen. Med detta menar vi att ha mål i arbetsplanen som sträcker sig längre än till nästa kongress. Detta skulle ge uppföljning över flera år och inte ett behov av att implementera två dokument, alltså både arbetsplanen och ett strategidokument. Skillnaden från ovanstående modell är att detta innebär en förenkling av ett strategidokument. Att vi inte i samma utsträckning sätter en målbild kring vart vi ska, utan att vi istället pekar ut en riktning utan en målbild. Visserligen kan de långsiktiga målen i arbetsplanen ha en strategisk höjd och måla upp en målbild, men det är inte nödvändigt. Vi ser att de långsiktiga målen kan vara konkreta och mätbara.

Fördelen med denna modell är att arbetsplanen, oftast, är ett ständigt aktuellt dokument då det pratas om på varje kongress. Risker som vi ser är dock att de långsiktiga målen behandlas som arbetsplansmål och därmed eventuellt byts ut mellan kongresser och långsiktigheten faller. Ytterliggare en risk är att målen blir inaktuella i och med att UNF som organisation förändras vilket kan leda till att vi blir inflexibla i vårt sätt att arbeta och tvingas till att uppnå dessa mål. En tredje risk är att målen kan bli för konkreta och operativa, och därmed också kortsiktiga och syftet uppfylls inte.

Distriktens arbetsplaner

En annan modell vi identifierat är att ha strategiska mål i distriktens arbetsplaner. Detta skulle ge möjlighet till både uppföljning över flera år samt att kunna följa upp hur det går ute i landet och på så sätt hitta behov av punktinsatser tidigt. Detta skulle ge en chans till att agera proaktivt istället för reaktivt. Däremot har distrikten årsmöte varje år och deras mål kan därför se olika ut från år till år och om ett distrikt känner ägandeskap för strategiska arbetsplansmål ett år så innebär detta inte per automatik att distriktet känner samma ägandeskap på kommande år. En annan risk är att det kan bli svårt att hitta en rimlig strategisk nivå dels för arbetsplanen som dokument men också som distrikt.

Kulturförändring

En modell en kan använda sig av för att lösa de problem som finns kopplat till bristen på strategisk långsiktighet är ett utökat arbete kring kultur inom organisationen.

Idag är den genomsnittliga tiden en är medlem i UNF relativt kort. För att göra den längre behöver UNF bland annat bli bättre på att vara aktuella för ungdomar i olika åldrar. Vi tror dock att en kulturförändring behöver ske för att det ska bli någon verklig skillnad i den genomsnittliga medlemstiden. Idag har vi ett ganska stort problem med ”konsumtionsengagemang”. I stor utsträckning är det accepterat att bara konsumera vår verksamhet, utan att vara med och skapa den. Självklart ska det vara okej att lägga sitt engagemang på den nivå en vill, men om majoriteten av medlemmarna gör det kommer ingen verksamhet skapas. Vi tror att om medlemmarna får skapa verksamheten kommer de vilja stanna kvar längre i organisationen för att deras engagemang blir värdefullt på ett annat sätt. Kort sagt tror vi att en sådan kulturförändring kan bidra till att engagemangstiden blir längre och på så sätt kan vi skapa en annan långsiktighet i organisationen eftersom medlemmarna stannar kvar längre och vi behöver int

Den andra kulturförändringen vi vill se är kopplat till medlemmars syn på långsiktighet. Vi vill gärna se att långsiktighet börjar ses som en självklarhet hos alla medlemmar, det ska sitta i ryggraden. Oavsett vart en är engagerad, på förbunds-, distrikts-, eller föreningsnivå, ska långsiktighet vara någonting som kommer naturligt i allt en gör. Vi upplever inte att den synen finns idag. Som tidigare nämndes i denna utredning kommer strategisk långsiktighet uppnås på en dag, och vi kommer inte heller kunna besluta oss fram till det. Kulturen inom UNF kommer därför vara en viktig grundsten i processen kring att uppnå en mer strategiskt långsiktig organisation.

Hur en ska uppnå en kulturförändring är verkligen inte givet. Visserligen sitter vi i en relativt bra position eftersom det är rätt enkelt att skapa traditioner inom UNF, därmed också kulturer och normer på sikt. Ett sätt att arbeta för en förändring är att skapa kulturbärare inom organisationen genom att prata om vikten av strategisk långsiktighet, och att se till att det är ett ständigt aktuellt ämne. Detta kan en åstadkomma genom att på varje DSS, varje kongressförfest, förbundssamling osv ge möjligheten till att diskutera framtiden ur ett strategiskt perspektiv. Det kan även uppmuntras till diskussion i distrikten, exempelvis på DÅM. Gällande kulturbärare spelar förbundsstyrelsen givetvis en betydande roll med det är också viktigt att ägandeskapet sprids även utanför förbundsstyrelsen. Därför skulle exempelvis långsiktighet kunna diskuteras på Höjdarna, DO-nätverket och andra utbildningar för ledare och förebilder.

Kulturförändring som modell för att uppnå strategisk långsiktighet kommer med många nackdelar. Att besluta sig till en kulturförändring är nästintill omöjligt, för att åstadkomma en verklig skillnad måste hela organisationen finna långsiktigheten viktig vilket är svårt att uppnå om endast en lite klick människor är med och beslutar om vilken kultur vi ska ha. Det framstår också som absurt att besluta om just kultur då det är något som växer fram. Den stora fördelen mest kulturförändring som metod är att det är antagligen den metod som ger mest effekt och långvarighet. En kulturförändring med stor genomslagskraft ändrar synen på strategi och gör det självklart att diskutera och problematisera utifrån ett långsiktigt perspektiv.

Finansieringsutredning

Bakgrund

Ett utkast på finansieringsutredningen presenterades på förbundsstyrelsens möte i mars. Utefter de åsikter och tankar som kom upp då har finansieringsutredningsgruppen uppdaterat utredningen.

Analys

Här är en sammanfattning av den input vi har uppfattat från förbundsstyrelsen på förbundsstyrelsens möte i mars samt hur vi har agerat utifrån det:

Input	Agerande
Ingen av de föreslagna åtgärderna har volymen för att kunna ersätta Miljonlotteriet	Vi delar inte helt bilden, men däremot tar det lång tid att nå den nivå som Miljonlotteriet är på. Vi har därför lagt till ett stycke där vi betonar detta.
Det behövs en större analys om att använda regionala bidrag centralt	Vi har lagt till ett stycke om detta
Det behövs förtydligas var som menas med det föreslagna uppdraget för framtida förbundsstyrelser	Vi har utvecklat texten och ändrat i att-satsen
Finansieringskoordinator behöver inte vara en specifik tjänst utan kan vara mer hur kansliet arbetar med finansieringsfrågor. Det behövs en större analys kring hur en sådan tjänst skulle förhålla sig till den lokala nivån.	Vi har utvecklat texten om finansieringskoordinator samt ändrat i att-satsen

Resultat

Se bilaga.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att fastslå kongresshandlingen Finansieringsutredning i enlighet med bilaga

Finansieringsutredningsgruppen, genom Malin Andersson

Haninge, 2017-04-21

Förbundsstyrelsens förslag nr x: Finansieringsutredning

Till kongressen 2015 i Lund inkom det en motion angående att utreda IOGT-NTO-rörelsens möjlighet att starta en bank. Motionen i sig avslogs men ett tilläggsyrkande till motionen bifölls av kongressen. Tilläggsyrkandet löd som följer:

”att avslå motionen men ge förbundsstyrelsen i uppdrag att till kongressen 2017 utreda andra relevanta tillvägagångssätt att finansiera vår organisation.”

Framförallt var motiveringen från motionär och övriga som debatterade frågan på kongressen att vi får en överväldigande stor del av våra intäkter från Miljonlotteriet och att för att säkra upp våra framtida intäkter bör vi utreda andra möjligheter att finansiera vår organisation.

På förbundsstyrelsens möte i september 2015 tillsattes en arbetsgrupp för att arbeta med detta kongressuppdrag. Gruppen har bestått av Malin Andersson som sammankallande, samt Isabelle Benfalk och Eric Tegnander. Gruppen har kontinuerligt återrapporterat till förbundsstyrelsens möten om hur processen har fortskridit. Metoden för utredningen beskrivs i inledning till själva utredningen.

Nedan finns den hela 8 sidor långa utredningen, den är relativt stor. Vad som föreslås i utredningen finns här nedanför i att-satser, men resonemang och andra slutsatser finns i själva utredningen.

Trevlig läsning!

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta:

Att	förbundsstyrelsen ska se över verksamhetsplaneringsprocess och verksamhetsuppbyggnad för att på ett mer effektivt sätt använda bidrag för att finansiera UNF:s verksamhet
Att	förbundsstyrelsen ska se över möjligheten att vika större personella resurser åt arbete med finansieringsfrågor, samt
Att	alla förbundsstyrelser ska se över aktuella förutsättningar och möjligheter för finansiering samt bedriva ett aktivt utvecklingsarbete av UNF:s finansiering

Finansieringsutredning

Bakgrund

UNF är ekonomiskt en väldigt lyckligt lottad organisation. Vår finansiering har sedan lång tid tillbaka varit stark och välfungerande, dels genom de överskott som Miljonlotteriet genererat och dels genom de olika offentliga stöd vi får ta del av. I den bästa av världar hade den finansieringen fortsatt för evigt. Tyvärr har det sedan en tid tillbaka blivit tydligt för oss att vi inte längre kan ta de intäkter vi haft tidigare för givna. Framförallt räknar vi med att överskottet från lotteriet kommer att minska gradvis i takt med att lotterimarknaden konkurrensutsätts mer och mer. Alla prognoser talar ett tydligt språk: Vi kan inte lita på att få in lika mycket lotteripengar i framtiden.

Att hitta en finansiering för vår verksamhet är naturligtvis oerhört viktigt. Vår verksamhet kostar pengar och kommer fortsätta kosta pengar även i framtiden. Att förändra världen är inte gratis och därför behöver vi på olika sätt säkra våra framtida intäkter. Som ett steg i det arbetet valde kongressen i Lund att ge förbundsstyrelsen i uppdrag att utreda våra framtida finansieringsmöjligheter. Vi har under mandatperioden arbetat med den utredningen och det här är resultatet.

Metod

Gruppen har, i framtagandet av denna utredning, arbetat under två delmoment. Det första momentet bestod utav en omvärldsbevakning och en historisk tillbakablick, för att kunna plocka fram ett antal nyckelspår för vidare utredning. Moment två bestod utav en framtidsspaning.

Moment ett började med att vi vände våra blickar utåt till vår omvärld för att få svar på frågan: hur finansierar andra sin verksamhet? Vi tittade på bland annat Scouterna, Sverok, RKUF, SSU, Sveriges Elevkårer och IOGT-NTO. Vi blickade även tillbaka i UNF:s historia för att se hur vi har finansierat vår verksamhet tidigare. Resultatet av detta använde vi för att plocka ut ett antal nyckelspår att utreda djupare.

Moment två gick ut på att istället blicka framåt. Hur kommer framtidens finansiering se ut? Inte bara för UNF, utan generellt.

Resultat - Nyckelspår

Bidragssökning, nationellt

Här finns det två olika delar, dels att optimera de bidrag som vi redan får i grundstöd och dels att se över nya bidrag. Vad gäller att optimera de bidrag vi redan får så gäller det två bidrag från myndigheter: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) och Socialstyrelsen. Socialstyrelsen har det redan från UNF:s håll bedrivits ett arbete för att optimera, vilket har genererat ett högre bidrag, därför kommer vi inte gå in mer på det. MUCF-bidraget är simpelt i sin uppbyggnad och går att optimera på två sätt: Öka antalet föreningar och betalande medlemmar.

Gällande andra bidrag än de vi får idag så finns det inga som skulle kunna vara en del av UNF:s grundfinansiering utan de bidrag som finns är för projekt och specifik verksamhet. Det finns massor av sådana här bidrag som på olika sätt matchar med verksamhet som UNF vill göra eller gör. Det har dock varit olika under åren i vilken utsträckning UNF faktiskt söker dessa pengar. På grund av framförallt två anledningar så kan det vara svårt att göra: Det tar tid och ansökningstiderna passar inte in med hur och när UNF planerar sin verksamhet. Det senare ser vi är en operativ detalj som avgörs av varje förbundsstyrelse hur de väljer att lägga upp sin planering, men vi ser ändå att det finns möjligheter för att kunna anpassa en verksamhetsplaneringsprocess för att ta hänsyn till att kunna söka bidrag för verksamhet. En

lösning på det första problemet skulle kunna vara att ha en anställd som är en Finansieringskoordinator. Tjänsten skulle kunna jobba både med ansökan och inrapportering av nationella bidrag, men även kunna hjälpa distrikt och föreningar med ansökan av lokala bidrag. Det stora problemet med en sådan tjänst är att den de facto skulle söka bidrag för att täcka finansieringen av sin egen tjänst. Det behöver i sig inte vara ett hinder. Det här är något som skulle kunna fungera väl om en har tydlighet i direktiven och en bra person på posten.

Postkodlotteriet

Postkodlotteriet drivs av Postkodstiftelsen som delar ut sitt överskott till ett antal organisationer varje år, däribland Scouterna. De ger ut bidrag både som projektstöd och som basstöd men vi kommer enbart behandla basstöd här eftersom det är det kontinuerliga stödet som behövs för en stabil ekonomisk situation.

Beloppen som delas ut är relativt stora även om de varierar från år till år. Scouterna fick 2014 sju miljoner kronor medan de fick tolv miljoner kronor 2015. Det minsta bidraget som delades ut 2015 var fem miljoner kronor (och gick till Childhood). Det finns en rad olika krav för att kvalificera för att få basstöd från Postkodstiftelsen. UNF har i stort inga problem att uppnå dem, men det finns ett krav som är problematiskt. Det krävs nämligen att en är medlem i FRII (Frivilligorganisationernas insamlingsråd) och har ett så kallat 90-konto. UNF är tekniskt sett medlem och har ett 90-konto, men som en del av IOGT-NTO-rörelsen, inte som egen organisation. Vi skulle därmed inte kunna söka om stödet som egen organisation, utan enbart med resten av organisationerna i IOGT-NTO-rörelsen. Varpå vi kommer till huvudproblematiken: UNF, och resterande IOGT-NTO-rörelse, finansieras idag till absolut störst del av Miljonlotteriet som naturligt har Postkodlotteriet som konkurrent. Vi skulle därmed inte kunna finansieras av båda utan skulle behöva frångå det ena för att kunna välja det andra. Miljonlotteriet ger UNF både en högre avkastning än vad Postkodlotteriet skulle kunna ge och stödet är mer stabilt. Därför är vår slutsats om Postkodlotteriet att det inte är värt för UNF att försöka få basstöd från dem.

Bidragssökning, lokalt

Det finns en rad olika instanser som såväl medlemmar, föreningar och distrikt kan söka pengar ifrån för att göra den verksamhet de vill. I de flesta fall är det bidrag till specifika projekt men det finns även bidrag hos kommun och landstings för ordinarie verksamhet. Att lokal bidragssökning är något positivt är utom tvekan. Det ger självständighet till föreningar och distrikt, en makt över sin egen ekonomi och minskar till beroendet till förbundet. Det är ett bra alternativ om distriktsbidrag eller föreningsbidrag från förbundet i framtiden skulle komma att minska på grund av försämrad ekonomi. Nackdelen är att det tar tid och energi. Det är inte heller lika över hela Sverige utan det kan skilja väldigt mycket vad för olika typer av bidrag som finns, vad de har för krav, hur stora belopp de ger och vilken verksamhet de premierar. UNF borde absolut arbeta med bidragssökning lokalt, men det är inte något förbundet i någon

större utsträckning kan påverka utan måste komma ifrån föreningar och distrikten själva. Det UNF-förbundet kan göra är att se till att verktygen för ett bra bidragssökningsarbete finns tillgängliga.

Bidrag för ANDT-förebyggande arbete

Något som skiljer UNF från de flesta andra ungdomsorganisationer är att vi både generellt med vår verksamhet och specifikt med riktade insatser jobbar drogförebyggande. Vi strävar efter att förebygga ungdomars drogkonsumtion och försena alkoholdebuten. Eftersom det även är mål för såväl myndigheter som kommuner så torde det finnas bidrag för att stötta sådant arbete.

Om vi ser till bidrag på nationell nivå finns det Folkhälsomyndigheten och Socialstyrelsen. Socialstyrelsen får UNF pengar av varje år redan och där har det redan bedrivits ett arbete för att optimera vårt bidrag. Folkhälsomyndigheten har bidrag en kan söka, men det är i projektform och ska involvera en ANDT-förebyggande metod. Det är absolut en möjlighet, men inget som kommer att kunna vara en del av UNF:s grundläggande finansiering.

Om en ser ett antal år tillbaks i tiden så har det funnits mycket pengar ute i kommunerna för att söka för ANDT-förebyggande arbete. Nu kan det skilja väldigt mycket från kommun till kommun och från landsting till landsting hur ANDT-arbetet organiseras och om en väljer att ha en form som involverar bidrag. Det finns bidrag att söka ute i landet men precis som med övriga lokala bidrag så kan form, krav och belopp skilja sig väldigt mycket. Det är därför inte heller något som förbundet kan påverka utan ägandeskapet bör ligga i distrikt och föreningar.

En möjlighet är däremot att UNF på förbunds nivå skulle kunna ansöka om regionala bidrag för att kunna ha projektanställningar i dem regionerna. Det skulle dock kräva en utökad kommunikation och samarbete med distrikt och föreningar i det geografiska området. Det skulle inte heller få ske på bekostnad av distrikten eller föreningarnas egna ekonomiska möjligheter.

Rörelsegemensam insamling

2015 så bildades IOGT-NTO-rörelsens ideella förening vilket var startskottet på en satsning som UNF gör tillsammans med övriga organisationer i IOGT-NTO-rörelsen för att bli en riktig aktör inom insamling, likt UNICEF, Hjärtlungfonden eller Läkare utan gränser. Tanken är att på det sättet få finansiering av det viktiga arbete som vi bedriver i våra organisationer både i och utanför Sverige. Det här är något som redan är igång och som UNF redan investerar pengar i, men vi ville ändå lyfta upp det i utredningen.

Fördelar som finns med den här satsningen är att ge individer möjlighet att stötta nykterhetsrörelsen och vårt arbete utan att bli medlem. Det skapar på det sättet också en annan typ av engagemangsform. Insamlingen marknadsför och uppmärksammar även rörelsen och vår verksamhet samtidigt som den bidrar till finansiering. Men det kan såklart även finnas nackdelar: Ett centralt insamlingsarbete kan bidra till en ökad centralisering av organisationen, det kan därmed bli svårt för att få ett ägandeskap lokalt när insamlingen inte blir direkt kopplad till den verksamhet som bedrivs. Men den största nackdelen är att vi inte kan garantera att det kommer att lyckas. Det kan vara så att vi är försent ute på marknaden, att vi är för otydliga aktörer att skänka pengar till eller att våra frågor inte framstår som lika konkreta och akuta som andra insamlingsorganisationer. Förhoppningen är dock att det redan under kommande mandatperiod kommer att ge utdelning på de investeringar som har gjorts inom det här området.

Sälja tjänster och utbildningar

Vår grundläggande analys är att det bör finnas ett särskilt syfte eller expertis inom organisationen på det området som tjänsten eller utbildningen skulle innefatta för att det ska finnas en stark relation mellan organisationen och den.

Vad gäller utbildningar skulle vi konkurrera med ett flertal andra ideella organisationer som redan gör detta, om än primärt internt. Förutom utbildningar inom ANDT så finns det få ämnen som UNF skulle ha tydlig koppling till. Demokrati och solidaritet finns det andra organisationer som har som tydligare fokus. Eftersom ANDT-undervisning visats vara kontraproduktivt, så är frågan om det finns en annan målgrupp än elever att genomföra ANDT-föreläsningar för. Att sälja utbildningar internt skulle motverka syftet att öka vår ekonomiska stabilitet. Utbildningar skulle troligen inte kunna inbringa större summor pengar och vår slutsats är därför att det inte är ett område att jobba vidare med.

Vad gäller tjänster finns det fler möjligheter. Framförallt om en kan sälja genomförandet av en ANDT-förebyggande metod till skolor eller kommuner. Det har en tydlig koppling till UNF som organisation, bidrar till vårt syfte samtidigt som det är något det inte finns några vidare bra aktörer inom. Ett sådant här projekt har redan startats upp av förbundsstyrelsen under mandatperioden.

Sälja materiella ting

Vår grundläggande analys har varit att affärsverksamheten bör gynna organisationens syfte, kunna marknadsföras till dess medlemmar (och därmed ha ett starkt lokalt ägandeskap) och det bör finnas ett särskilt syfte eller expertis inom organisationen på det området för att det

ska finnas en stark relation mellan organisationen och företaget. Det område som uppfyller ovanstående kriterier, där UNF har ett tydligt syfte och som attraherar vår egen medlemsbas är alkoholfria drycker/drinkar. Det skulle ge oss möjlighet att styra de alkoholfria alternativ som finns på marknaden och är en bra fortsättning på ett lyckat Almedalsdrinkkoncept. Det finns egentligen inga starka aktörer med ett helhetsgrepp om alkoholfritt. Det skulle också hjälpa oss att lyfta frågan om bra alkoholfria alternativ, alkoholnormen och allmänt gynna UNF:s vision. Men den stora frågan är huruvida det är en tillräckligt lukrativ bransch för att se som ett finansieringsalternativ. Det skulle också kräva mycket pengar och kompetens för att starta upp en sådan verksamhet, som UNF inte riktigt har. Vår slutsats är därför att detta är en bra idé i grunden, men utifrån det ekonomiska perspektivet så kommer vi inte att föreslå ett genomförande.

Bank

På UNF:s kongress 2015 så beslutades det att den här utredningen skulle genomföras utifrån en motion som föreslog att IOGT-NTO-rörelsen skulle driva en bank. Vi tänkte därför kort bemöta det förslaget i utredningen.

Det som framförallt lyftes i motionen var att vi som nykterhetsrörelse har stora tillgångar vilket i sig skulle säkerställa lönsamheten i att driva en bank. IOGT-NTO-rörelsen har dock inte tillräckligt stora tillgångar för att få en bra lönsamhet, också för att en stor del av rörelsens tillgångar inte är i likvida medel utan är i form av fastigheter. Det finns också ett hårt regelverk för hur en driver en bank från Finansinspektionen. IOGT-NTO har tidigare drivit Eldsjäl Fond AB och gick då med ett betydande underskott. Om inte det vore nog, så var den här motionen även uppe på IOGT-NTO:s kongress 2015 där ombudsförsamlingen sa nej. Om inte vi som enad nykterhetsrörelse har tillräckliga tillgångar för att driva en bank så har UNF det ensamma definitivt inte. Därför är att driva bank inte ett nyckelspår värt att eftersträva.

Resultat - Framtidens finansiering

Utöver de konkreta förslagen och metoderna ovan har vi också gjort en mer allmän trendspaning på finansieringsområdet. Syftet med den här delen av utredningen är att ge en bild av vad vi tror kan bli framtidens finansieringsmetoder och därför är vi här inte lika konkreta som tidigare. Vår förhoppning är istället att här kunna så ett frö som kan leda till något, inte nästa år utan snarare nästa decennium.

Omvärldsanalys

En ökad digitalisering ger bättre möjligheter till finansiering. Det är idag lättare än någonsin tidigare att utbyta information och nå fram till olika människor. Vi är dock övertygade om att vi fortfarande bara är i början på utvecklingen av vad Internet kan ge oss. När det gäller ekonomiska frågor blir detta extra tydligt, eftersom utvecklingen fortfarande pågår. Vi har ännu inte nått slutpunkten för digitaliseringen och vi tror att framtiden fortfarande rymmer många tekniska framsteg på det här området.

Anslagen från det offentliga till civilsamhället har under de senaste decennierna i praktiken minskat. Ingen önskar mer än oss att den trenden ska vända, men just nu har vi svårt att se ett ljus i den tunneln. Vi uppfattar inte att något av de stora politiska partierna driver frågan och som det ser ut just nu är våra påverkansmöjligheter här små. Det går därför inte på något vis att förlita oss på större offentliga intäkter i framtiden. Om utvecklingen fortsätter som tidigare kommer den snarare att minska.

I en global tid räknar vi med att folk kommer se ett större värde i det lokala. Vi tror att fler människor i framtiden kommer vara intresserade av att stötta det lokala föreningslivet ekonomiskt. Om vi agerar på rätt sätt kan en sådan utveckling vara klart positiv för oss eftersom vi är en folkrörelse med runt hundra aktiva föreningar. Till skillnad från organisationer som endast har ett fåtal föreningar eller är svaga på lokalplanet kan vi bygga relationer till människor där de bor och också få dem att bidra ekonomiskt till vår verksamhet. Detta gäller såväl privatpersoner som företag.

Framtidsspaning

Framtiden innebär förändringar och som modern folkrörelse måste vi hänga med i tiden. Det innebär att vi måste vara uppfinningsrika och våga ta initiativ när det gäller vår finansiering. Samtidigt får vi inte börja tumma på våra ideologiska principer för pengarnas skull. Att göra avkall på nykterhet, demokrati och solidaritet är att urholka våra grundläggande värderingar och utan dem rämnar vår rörelse.

Utifrån de här grundläggande tankarna har vi funderat brett på vilka spår som skulle kunna vara aktuella i framtiden.

- Höjda medlems- och deltagaravgifter – Går bort. Medlemmars möjlighet till delaktighet ska inte styras av hur mycket pengar de eller deras föräldrar har på banken.
- Investering i fonder och aktier – Vi ser inte det som en rimlig metod för att skapa intäkter från ett år till ett annat. Risken är alldeles för hög.

- Sälja föreläsningar – Vi tror inte att det är en omöjlig intäktskälla. Vi ser det dock som att man behöver komma upp i ett väldigt stort antal föreläsningar för att generera tillräckligt överskott.
- Crowdfunding – Vi kan absolut se det som en möjlig intäktskälla, framförallt på lokalplanet. Föreningar skulle redan idag kunna låta folk i lokalsamhället skänka pengar till exempelvis resor.
- Sälja föreningsnära tjänster som till exempel mötesordförandeskap – Vi ser inte en potential för det att bli en större intäktskälla, men välkomnar initiativet som ett sätt att få betalt för något vi ändå gillar att göra. Det går även att tänka sig olika typer av digitala tjänster, portaler och appar.
- Lokala företagssamarbeten – Vi ser att det kan finnas en potential här. Vi har ett gott och tydligt syfte och dessutom ett gott varumärke hos allmänheten på många håll i landet. Här måste dock den lokala verksamheten stå i centrum och då är det viktigt att våra föreningar kan hantera den kontakten. I dagsläget tror vi att det är väldigt få föreningar som har den förmågan.
- E-sport i form av utveckling och managing av spelare – Vi bedömer det som svårt att finansiera vår verksamhet på det här sättet men välkomnar liknande uppfinningsrikedom, framförallt eftersom det finns en koppling till verksamhet vi redan har idag.
- Sälja eventupplevelser – Det är ingen omöjlighet för distrikt och föreningar att finansiera verksamhet genom att erbjuda olika typer av event och upplevelser. Vi är duktiga på att arrangera saker och i vissa distrikt och föreningar skulle detta säkert kunna inbringa intäkter.
- Kommunsamarbeten – Vi tror att det finns en potential att tjäna pengar på att på olika håll ha mer fördjupade samarbeten med kommuner. Möjligen kan man i framtiden göra en central satsning för att sprida en sådan metod.
- Utveckling och försäljning av alkoholfria drycker – Vi ser kanske inte en blomstrande intäktskälla, men det ligger onekligen i linje med våra intressen att utveckla en sådan verksamhet. Efterfrågan verkar också vara tilltagande, vilket bådär positivt. UNF har i nuläget inte förutsättning för att utveckla en sådan verksamhet men det är en möjlighet att ha i beaktning i framtiden.

Slutsats och vägen framåt

Det finns en del alternativ för UNF att välja för att säkra upp den framtida finansieringen, vilket har framgått ovan. Vilket, eller vilka, av ovanstående utredda alternativ vi bör välja kan självklart diskuteras. Dock är det klart att vi borde agera så fort som möjligt för att säkra upp den framtida finansieringen av vår verksamhet. Något som återkommit flera gånger under utredningen är att vi i gruppen inte vill att denna utredning ska bli något som ligger och dammar på en hylla. Vi vill med denna utredning säkerställa att vi tar ansvar för den framtida finansieringen. Detta avsnitt av utredningen syftar därför till att peka ut de alternativ vi i utredningsgruppen tror på.

Till att börja med vill vi lyfta möjligheterna kring att optimera hur vi söker bidrag på nationell nivå, men även på lokal nivå. Det är en åtgärd som kräver relativt lite av oss och kan ge snabb effekt. På lokal nivå ser vi att distrikten kan börja jobba mer projektbaserat och söka bidrag för dessa projekt. Distrikten kan även finslipa ansökningarna för landstingsbidragen och se till att landstingsbidraget ses som en självklarhet. Att söka bidrag för en verksamhet vi idag redan utför ser vi som ett relativt enkelt sätt att säkra finansiering. På nationell nivå har vi lekt med tanken på att vika mer kansliresurser än idag åt arbete med finansieringsfrågor. Ett konkret förslag som nämnts i utredningen och som vi också resonerat kring ovan är att inrätta en finansieringskoordinator på kansliet. Som vi har påpekat ovan är den lösningen inte helt problemfri och vi kommer därför inte föreslå just den specifika lösningen. Vår poäng är dock att den framtida finansieringen är en fråga värd att prioritera, även i form av ökade personalresurser. Vi ser det därför som rimligt att i framtiden avsätta större personalresurser för att underlätta och maximera bidragssökningen.

Ett annat alternativ vi ser som värt att fortsätta med i framtiden är arbetet kring attitydpåverkan som finansieringsmetod som har inletts under denna mandatperiod. Vi ser det som självklart att detta arbete ska fortsätta under en längre tid framöver, bland annat för att det är ett smart sätt att få betalt för att arbeta med de frågor och den verksamhet som UNF ändå bör jobba med. Ett arbete kring rörelsegemensam insamling har även inletts och detta är något vi också ser som självklart att fortsätta med. Att hitta olika vägar och alternativ kommer att vara avgörande för UNFs framtida finansiering.

Utöver dessa konkreta sätt att säkra den framtida finansieringen vill vi nämna hur vi ser på framtiden. Utredningsgruppen är eniga kring att ansvaret för att säkra upp den framtida finansieringen och att ständigt ha kontroll över den finansiella situationen ligger på förbundsstyrelsen. Inte bara den nuvarande förbundsstyrelsen, utan även alla framtida förbundsstyrelser. Om finansieringsfrågan inte ägnas tillräcklig uppmärksamhet och respekt kan det leda till förödande konsekvenser för UNF. Vi vill därför skicka med en stark uppmaning till nuvarande och framtida förbundsstyrelser att ta frågan på allvar och inte vara

fega gällande möjligheten att ta till konkreta lösningar. Vi ser att varje förbundsstyrelse borde för kongressen redovisa hur de har arbetat med finansieringsfrågan. De bör i början av mandatperioden göra en omvärldsanalys för att se vilka möjligheter och trender de ser samt en analys av den nuvarande finansieringssituationen i UNF. Utifrån det bör förbundsstyrelsen lägga upp en plan för mandatperioden över hur de ska arbeta med och förhålla sig till finansieringsfrågan där ett aktivt och kontinuerligt arbete förutsätts. Det är viktigt att hela förbundsstyrelsen är involverad och att det inte enbart är ett arbete som utförs av kassören.

Det är tydligt att UNF behöver ta kontroll över situationen angående den framtida finansieringen. Det behövs en tydlig väg framåt, och denna utredning ger en bra grund för att fatta ett sådant beslut. Utifrån detta ser vi fem konkreta vägar som UNF bör gå vidare på nu:

- En fortsatt satsning på det rörelsegemensamma insamlingsarbetet. Pengar för detta är avsatta i förbundsstyrelsens förslag på budget.
- En fortsatt satsning på attitydpåverkande projekt som finansieringsmetod. Pengar för detta är avsatta i förbundsstyrelsens förslag på budget.
- Förbundsstyrelsen bör se över hur UNF som organisation kan söka bidrag på ett bättre sätt.
- I linje med det bör förbundsstyrelsen också se över möjligheterna att vika större personella resurser åt arbete med finansieringsfrågor.
- Alla förbundsstyrelser bör aktivt arbeta med finansieringsfrågan. Därför ser vi att framtida förbundsstyrelser i UNF bör ha det som tydligt uppdrag.

Ingen av dessa kommer att den närmsta mandatperioden kunna ta Miljonlotteriets plats som finansieringskälla. Det måste finnas en förståelse för att bygga upp det som Miljonlotteriet har varit är en långsiktig satsning. Vi tror dock att kombinationen av dessa insatser är sådana att de kan trygga UNF:s finansiering på både kort och lång sikt.

Verksamhetsberättelse kongresshandlingar

På kongressen kommer två olika verksamhetsberättelser att presenteras. En som avser året 2015 och därmed avslutar förra mandatperiodens arbete, och en som utgår från arbetsplanen som antogs på kongressen 2015. Anledningen till att dela upp det är för att hålla isär arbetsplanerna och få mer ordning och reda. Detta mina vänner är alltså det fullständiga äventyret du kallar verksamhetsberättelse. Verksamhetsberättelsen 2015 är redan klubbad så den är tyvärr oediterbar men andra halvan (ni vet 2016) får en röra hur mycket en vill. Lycka till!

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att anta kongresshandlingen om verksamhetsberättelser.

Olle Gynther Zillén

Zinkensdamm, 2017-04-18

Förbundsstyrelsens verksamhetsberättelser 2015-2016

Förbundsstyrelsen väljer här att lägga fram två olika verksamhetsberättelser. En som avser året 2015 och därmed avslutar förra mandatperiodens arbete, och en som utgår från arbetsplanen som antogs på kongressen 2015. Anledningen till att dela upp det är för att hålla isär arbetsplanerna och få mer ordning och enklare översikt. Verksamhetsberättelsen innehåller en översikt över den verksamhet som skett under åren, en redogörelse för hur förbundsstyrelsen valt att organisera sig och en måluppföljning utifrån arbetsplan och kongressuppdrag.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att   lägga verksamhetsberättelserna för 2015 samt 2016 till handlingarna.

Verksamhetsberättelse 2015

Ungdomens Nykterhetsförbund

Förbundsstyrelsen har efter kongressen skiftat fokus från verksamhetsområdena socialt, förebygg, organisation, drogpolitik och globalt som tidigare under året täcktes av utskott till att jobba bredare mot UNF:s vision och har därför under hösten bildat utskotten demokrati, påverkan och verksamhet. Utskotten har fått arbetsplansmål och kongressuppdrag tilldelade till sig och arbetat utifrån dem. Utöver utskotten har förbundsstyrelsen bildat arbetsgrupper för olika projekt.

2015 kan i synnerhet sammanfattas som en transportsträcka till IOGT-NTO-rörelsens huvudevent som inträffar vartannat år, det är nämligen så att det är en kongress som genomfördes i Lund. Parallellt med planering inför och efterarbete har verksamhet i alla UNF:s verksamhetsområden skett, på alla nivåer – lokal, regional och förbunds nivå samt i olika samarbetsformer.

Med ett activeseminarium direkt på våren i Berlin om Humans Right – who chooses your freedom rivstartade den globala verksamheten. UNF har också varit med på Juventes kongress och läger i Norge samt ett påskläger i Tyskland. Actives årliga summercamp var detta år i Rumänien och väldigt uppskattat från UNF:s alla deltagare. Ett seminarium om kopplingen hiv, alkohol och våld mot kvinnor hölls på hösten där UNF deltog. Under året har också pengar samlats in för Världens Barn vilket är ett mycket omtyckt arbete.

Under 2015 genomfördes kampanjen Bryt! på flera högskolor i landet och avslutades med ett samtal om alkoholhets och studentmiljö på Södra Teatern i Stockholm. Förbundet började under året också känna av ett massivt generationsskifte vilket tydligt visas i medlemsstatistiken. Satsningen fortsatte från 2014:s års succé med Spring Edge Tour för att locka både hardcore-människor men framförallt Straight Edgeare till UNF. Under UNF till ALLA lanserades ett nytt fokusområde som döpts till Min Fritid Räknas eftersom alla unga har rätt till en givande fritid!

2015 inleddes starkt med en höjdarkurs i drogpolitik och slutade med ett rekord i underskrifter för Vit jul. I april månad bjöd vi in till ett väldigt lyckat cannabislegaliseringssamtal med Erik Leijonmarck som företrädde ECAD – European Cities Action network for Drug free societies. Under sommaren kulminerade höjdarkursen i drogpolitik genom Almedalen, vilket var väldigt uppskattat både internt och externt. Även almedalsdrinken gjorde succé trots att Carlsberg försökte sno varumärket almedalsdrinken, UNF bidrog framförallt med ett populärt drinkteam! Under året har det även skett studiecirkel anordnade via UNF om demokrati, solidaritet och politik. Detta i kombination med våra praktikanter på Brysselkontoret som spridit sin kunskap och nätverk har gjort 2015 till en succé! Förutom detta nämndes UNF i medier otroliga 694 gånger som går att jämföra med 2014 års 604 gånger!

Förbundet fortsatte med en klätterresa i Kroatien med kamratstödsfokus vilken tillsammans med julkursen ger en trygghet för medlemmarna under alkoholintensiva högtider. Under året

startades en ny omgång med utbildning i certifierad normbrytare, där människor får lära sig om diskriminering, maktstrukturer och normkritik. Det har under året också satsats mer på att öka samarbetet med Maktsalongen genom bland annat en jämställdhetsgrupp men också lokala maktsalongnätverk som UNF deltagit i. Vit jul blev precis som det står ovan väldigt lyckad, men UNF valde i år att skifta fokus till att mest satsa på verksamhet för unga.

I början av året startades en arbetsgrupp för jämställdhetsarbete och arbetsgruppen har lyft många nya vinklar under 2015. Antalet nybildade föreningar under 2015 är 25. I februari hölls en mycket lyckad kongressförfest i Västerås där deltagarna fick diskutera kongresshandlingar. I april och oktober hölls distriktsstyrelsesamlingar, vilka båda var mycket uppskattade och gav verktyg till distrikten att göra ett superbt arbete. Inför kongressen hölls också en uppesittarkväll där en kunde ringa in eller chatta med förbundsordföringarna om förslagen som förbundsstyrelsen lagt fram. Distriktsordförandenätverket har fortsatt i samarbete med Wendelsbergs folkhögskola, i nätverket har distriktsordföranden fått utvecklats i sina roller genom erfarenhetsutbyten och diskussioner med andra i samma position.

Förbundsstyrelsens organisation 2015

Styrelsen innan kongressen

Malin Thorson (ordförande), Eric Tegnander (ordförande), Linn Heiel Ekeborg (sekreterare), Lina Boberg (kassör), Linda Tjälldén (utbildningsledare), Lina Jacobsson, Andreas Jansson, Anneli Bylund, Thomas Ahlström, Nicole Steegmans, Lucas Nilsson

Förbundsstyrelsen har i denna konstellation haft fyra protokollförda möten under 2015.

Styrelsen efter kongressen

Eric Tegnander (ordförande), Isabelle Benfalk (första vice ordförande), Max Johansson (andre vice ordförande), Olle Gynther - Zillén (sekreterare), Malin Andersson (kassör), Lucas Nilsson (bildningsledare), Hanna Hammarström, Tove Achrénus, Maria Emilsson, Anneli Bylund, Arvid Leimar

Förbundsstyrelsen har i denna konstellation haft fem protokollförda möten under 2015.

Utskotten innan kongressen

Arbetsutskottet har bestått av en person från varje verksamhetsutskott. Eric Tegnander (sammanställande), Linda Tjälldén, Lucas Nilsson, Thomas Ahlström, Anneli Bylund. Övriga förbundsstyrelseledamöter har ersätt vid behov, i första hand av någon från samma utskott som den frånvarande.

Globala utskottet har bestått av Linn Heiel Ekeborg (utskottsordförande), Lucas Nilsson och Elon Larsson.

Drogpolitiska utskottet har bestått av Malin Thorson (utskottsordförande), Nicole Steegmans, Thomas Ahlström, Sara Hallman och Isabelle Benfalk.

Social utskottet har bestått av Anneli Bylund (utskottsordförande), Andreas Jansson, Malin Andersson och Angelica Ogland.

Förebyggskommittén har bestått av Eric Tegnander (utskottsordförande), Lina Jacobsson och Max Johansson.

Organisationsutskottet har bestått av Lina Boberg (utskottsordförande), Linda Tjälldén, Andreas Jansson och Linus Henriksson

Utskott efter kongressen

Arbetsutskottet har bestått av fem personer från förbundsstyrelsen. Hanna Hammarström (sammanställande), Eric Tegnander, Malin Andersson, Lucas Nilsson, Olle Gynther - Zillén.

Demokratiutskottet har bestått av Malin Andersson (utskottsordförande), Hanna Hammarström, Tove Achrénus, Jonatan Bengtsson och Joel Hijstee.

Påverkansutskottet har bestått av Anneli Bylund (utskottsordförande), Ellen Hjort, Jane Segerlund, Simon Schönbeck och Olle Gynther – Zillén. Även Mahmod Wiggo Yousef har suttit i utskottet men lämnade under 2015.

Verksamhetsutskottet har bestått av Max Johansson (utskottsordförande), Lovisa Edström och Josefin Larsson. Även Arvid Leimar har suttit i utskottet men lämnade under 2015.

Revisorer före kongressen

På kongressen 2013 valdes Lars Halvarsson och Robert Damberg till revisorer, samt Andrea Lavesson och Hanna Rönnmark till revisorssuppleanter.

Revisorer efter kongressen

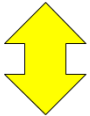
På kongressen 2015 valdes Lars Halvarsson och Kamilla Andersson till revisorer, samt Robert Damberg och Hanna Rönnmark till revisorssuppleanter.

Så här tyder du måluppföljningen:

”Uppfyllelse 2015”   = Har målet uppnåtts under 2015?

= Målet är uppnått

= Målet är delvis uppnått

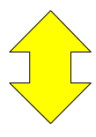

= Målet är inte uppnått

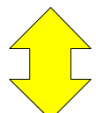
Verksamhetsområden

GLOBALT

UNF har utvecklande och inspirerande utbyten för att bygga nyktra och starka ungdomsorganisationer över hela världen

Mål	Uppfyllelse 2015	Kommentar
UNF engagerar 150 medlemmar i internationella utbyten		125 UNF:are deltog i ett internationellt utbyte under 2014 varav fyra distriktsutbyten med sammanlagt 47 UNF:are. Det blev 105 utbyten 2015, 4 distriktsutbyten med 35 UNF:are år 2015. Sammanlagt alltså 230 utbyten under perioden
UNF:s medlemmar har lättillgängliga verktyg för globalt engagemang		Det har tagits fram en guide till internationella utbyten för distrikten.
UNF har långsiktiga och välfungerande samarbeten med fyra ungdomsorganisationer i andra länder		Juvente Norge, UNF Finland, ADIC Sri Lanka, Juvente Tyskland, IOGT Polen, SCAD Kenya.

UNF:s medlemmar bidrar till att frågan om alkohol som utvecklingshinder lyfts i samhällsdebatten och att problemet motarbetas globalt

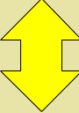
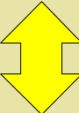
Mål	Uppfyllelse 2015	Kommentar
UNF engagerar 500 medlemmar i finansieringen av det globala arbetet		Ca 50 medlemmar under 2014. Det genomfördes en kampanj kring Världens barn och i UNF-shoppen har det lanserats present-askar. Under 2015 har cirka 150 UNF:are bidragit till målet i form av insamlings-månad och Världens barn.
15 föreningar arbetar med globala frågor		Fyra föreningar jobbar med utbyten/diskussionskvällar. Under 2015 satsade utskottet på Föreningsfaddrar där föreningarna väljer att skänka delar av sitt verksamhetsbidrag till vårt globala arbete. Detta nappade 14 föreningar nappade på, vilket bidrar till att vi nått delvis målet.
UNF driver en aktiv påverkan av myndigheter, idéburna organisationer och politiska partier vad gäller handels - och biståndspolitik på nationell och EU - nivå		Förhoppningen var att bilda en Actiongrupp under 2015 men saknade en ansvarig.

SOCIALT

Barn och unga i missbruksmiljöer erkänns, uppmärksammas och får stöd

Mål	Uppfyllelse 2015	Kommentar
UNF har ett välfungerande samarbete med stödgrupper i 10 kommuner		Det finns samarbete med 8 stödgrupper.
UNF skapar opinion och ökar medvetenhet i samhället och internet kring barn och unga i risk- och missbruksmiljö		Internet fick deltagare på midsommarresan och julresan en vidare kunskap kring barn och unga i miss- och riksbruksmiljö. Dialog och peppning i samband med stödgruppssamarbeten har nått ut till en del ideella i frågan. Externt har Vit jul främst varit det som UNF arbetet med för att öka medvetenheten i samhället.
UNF erbjuder 250 aktiviteter under högtider med stark alkohol-tradition i 75 kommuner		Ca 190 aktiviteter har genomförts i samband med högtider.

UNF har inkluderande verksamhet som drivs av engagerade medlemmar med olika förutsättningar och erfarenheter

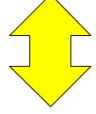
Mål	Uppfyllelse 2015	Kommentar
UNF har regelbunden verksamhet på 60 olika orter		Ca 70 föreningar uppskattas ha regelbunden verksamhet 2014. När föreningarna rapporterade in sina föreningsårsmöten fick dom fylla i hur ofta dom hade verksamhet och då var det cirka 56 föreningar som hade regelbunden verksamhet. Vidare har också distrikt blivit erbjudna workshops och blivit peppade kring hur dom ska jobba med regelbunden verksamhet.
UNF jobbar aktivt med framgångsrika metoder som stärker och engagerar medlemmar		Hållbart engagemang var fortsatt ett hett ämne och detta syntes på kongressen i Lund där många lyfte hur viktigt det är. Detta tyder på en hög medvetenhet och begreppet hållbart engagemang blir alltmer etablerat i organisationen. Policyn för hållbart engagemang reviderades också och har tydliga mål på hur man ska jobba för att uppnå ett hållbart engagemang.
UNF har varierad verksamhet som är inkluderande för olika målgrupper		År två med certifierad normbrytare kördes. En jämställdhetsarbetsgrupp arbetade med att öka kunskaperna kring jämställdhet och gjorde en bildningsinsats för valberedningar.

DROGPOLITIK

UNF:s drogpolitiska arbete är känt och använt av beslutsfattare

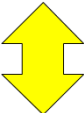
Mål	Uppfyllelse 2015	Kommentar
UNF har långsiktiga drogpolitiska samarbeten med tre riksdagspartier och tre partipolitiska ungdomsförbund		UNF har långsiktiga relationer med majoriteten av partierna och aktiva kontakter med fem partipolitiska ungdomsförbund. En långsiktig struktur håller på att tas fram för politiska mål och prioriteringar.
UNF bedriver aktivt påverkansarbete i EU och genomför samarbeten med fyra svenska EU-parlamentariker		Vi har ett aktivt påverkansarbete i EU med hjälp av våra Brysselassistenter och har samarbeten med fyra svenska EU-parlamentariker. En långsiktig struktur håller på att tas fram för organiseringen, politiska mål och prioriteringar.
UNF agerar i den drogpolitiska debatten och omnämns 500 gånger i media		2015 syntes UNF i minst 694 pressklipp, främst i lokal press och kopplat till Kommunrankingen, Valborg samt Vit Jul.
UNF har medlemmar som tillsammans engagerar sig drogpolitiskt för att påverka lokala beslutsfattare och allmänheten		Under perioden har medlemmar tillsammans arrangerat politikerträffar, nattaffischerat inför riksdagsvalet, varit i Bryssel och träffat parlamentariker och mycket mer.

I UNF bedrivs drogpolitiska påverkans- respektive kunskapsarbete som en aktiv del i verksamheten

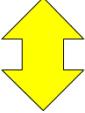
Mål	Uppfyllelse 2015	Kommentar
UNF har 10 aktiva drogpolitiska grupper		Det har under perioden funnits 4-6 grupper.
UNF har en levande interndebatt om hur en framgångsrik drogpolitik för framtiden ser ut		Debatt på förbundssamlingen och ett microbildningspass framtaget kring interndebatt. Även högre grad av tillämpning av debatter på interna utbildningar samt stimulering av aktivitet i interna debattforum på facebook.
UNF som organisation och dess medlemmar är experter på droger, i synnerhet alkohol och cannabis		UNF som organisation får erkännande av politiker som experter. Specialister genomförs regelbundet och Höjdaren VT2015. Det drogpolitiska utskottet har spetsutbildats om cannabis och genomfört en Specialisten med tema cannabis.

FÖREBYGG

UNF är ledande på kommunikation som påverkar ungas attityder till droger

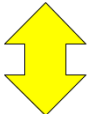
Mål	Uppfyllelse 2015	Kommentar
UNF har kompetens och lättillgängliga verktyg för att arbeta med framgångsrik attitydpåverkan på den digitala arenan		Arbetet har bedrivits inom ramen för attitydpåverkanssatsningen. I dagsläget finns kompetensen hos anställd personal, men har ännu inte har spridits till medlemmarna.
UNF samarbetar med andra kring attityd-påverkan och andra aktörer väljer att använda sig av och sprida UNF:s metoder i sitt förebyggande arbete		Första delen av målet är uppnått. I attitydpåverkanssatsningen har vi samarbete med olika aktörer. UNF har också varit en del av Projekt Oberoende, där en del handlat om att sprida UNF:s metoder.
UNF arbetar aktivt för att unga använder och sprider våra metoder och verktyg för att förändra attityder till alkohol och andra droger		UNF har arbetat aktivt för att sprida våra attitydpåverkande metoder och verktyg, inte minst i sociala medier.
UNF fortsätter att använda Fake Free:s metoder och alla våra aktiva medlemmar vet vad Fake Free är och vad det innebär		Tankesmedjan finns inte längre i den form den hade när målet sattes, men metoderna och tankarna lever vidare. UNF har försökt sprida dem internationellt, vilket gör att första delen av målet har uppnåtts, dock ej den andra.

Alla distrikt bidrar till att UNF ökar i antalet aktiva medlemmar

Mål	Uppfyllelse 2015	Kommentar
UNF har 5 500 betalande medlemmar		Medlemsantal årsskiftet 2014/2015: 3717 betalande medlemmar. Medlemsantal årsskiftet 2015/2016: 2973 betalande medlemmar.
UNF genomför riktade värvarsatsningar mot tre grupper som bedöms ha stor outnyttjad medlemspotential		UNF har under perioden arbetat riktat mot framförallt Straight Edgeare och datorspelande ungdomar. Vi har också gjort försök med ungdomar i förorten och conventare, med blandade resultat.
Kännedomen om vad UNF är, vad vi står för och hur man kan engagera sig ökar bland Sveriges unga		UNF har under perioden genomfört en igenkänningsundersökning, i vilken 37 % uppgav att de kände till UNF. Det är svårt att bedöma om kännedomen ökat, eftersom vi inte har något att jämföra med.
25 föreningar har ett givande samarbete med Junis		Vad ett JUNF-samarbete är, är en tolkningsfråga, vilket gör att det är svårt att veta om målet uppfyllts eller inte.

ORGANISATION

Engagemanget i UNF byggs genom folkbildning och det goda ledarskapet

Mål	Uppfyllelse 2015	Kommentar
1 000 medlemmar har inom ramen för ett UNF-arrangemang reflekterat över och diskuterat sitt ledarskap		Totalt har ca 800 personer berörts hittills.
Folkbildning genomsyrar UNF:s alla verksamhetsområden och 35 000 studietimmar genomförs		Utskottet uppskattar att den första delen av målet uppnås genom dagens arbete hos utskottet, samt andra utskott. Den andra delen är långt ifrån uppnådd och utskottet har valt att släppa frågan om studietimmar.
75 föreningar representeras på föreningestyrelsesamlingar		Målet är troligtvis inte uppnått även om det finns flera föreningar som deltar på FSS:er så verkar inte antalet öka.
1 600 medlemmar genomgår UNF:aren		En verksamhet som genomförs och flyter på relativt enkelt utan att utskottet gör så mycket.

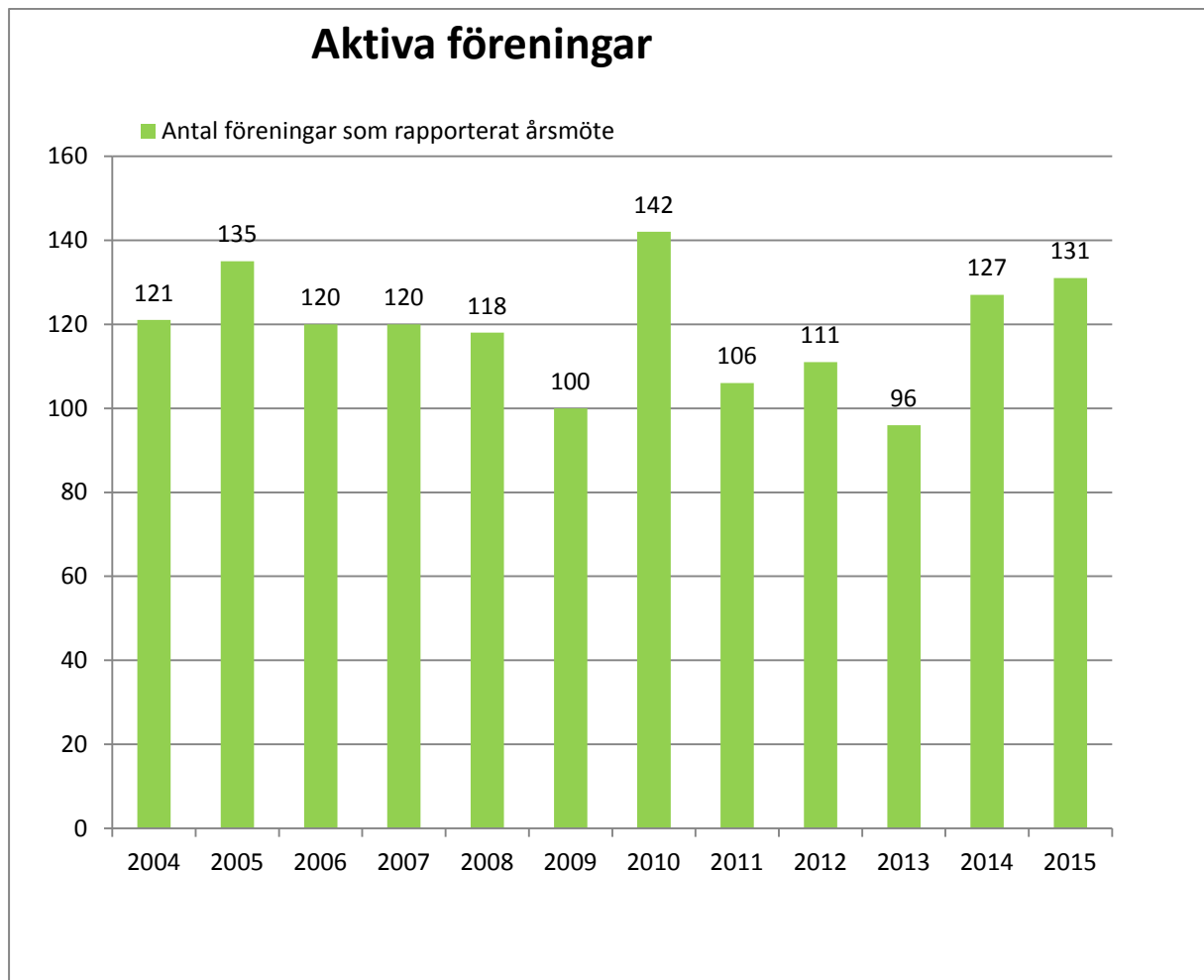
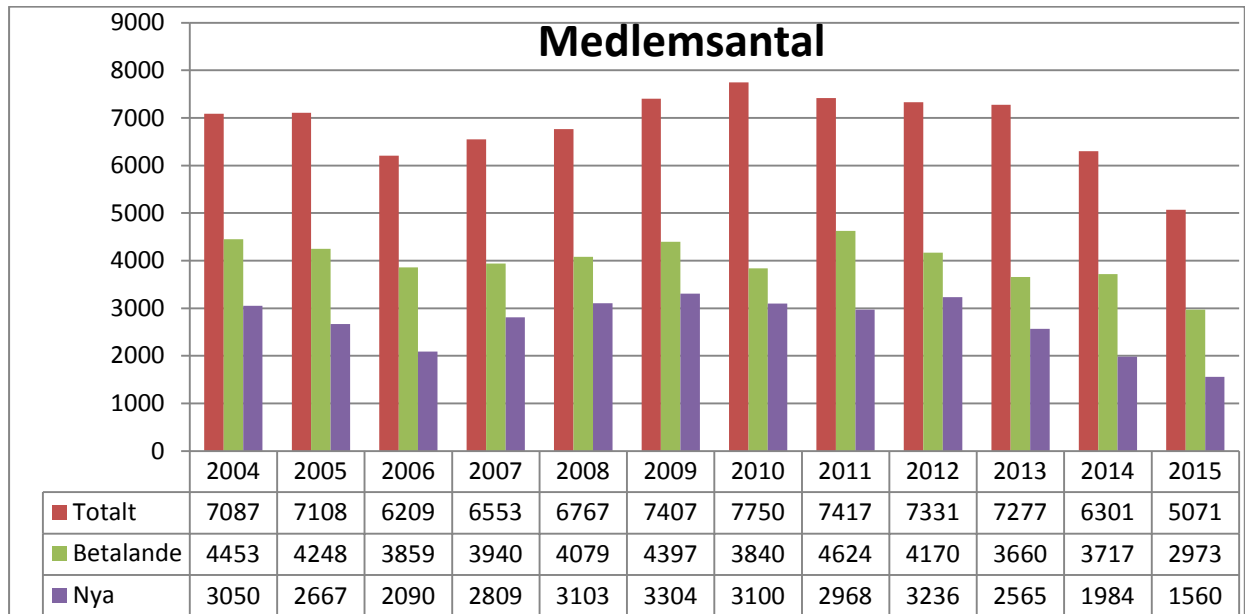
UNF:s lokala verksamhet stärks och utvecklas på en demokratisk grund

Mål	Uppfyllelse 2015	Kommentar
UNF har en levande idé- och utvecklingsdebatt		Målet är inte uppnått ännu, men det finns goda exempel i verksamheten och känslan är att vi är närmre målet nu än tidigare.
80 % av alla föreningar som rapporterar årsmöte, rapporterar även årsmöte nästkommande år		Uppnådd 2015.
60 nya föreningar startas		Under 2014 startades 28 nya föreningar. Under 2015 startades 25 nya föreningar.
Distrikten tillhandahåller verktyg och stöd för att utveckla sin lokala verksamhet		Utskottet anser att de tillhandahåller många olika stöd, men man genom det arbetet inte är säkra på att de används.

Kongressuppdrag och principer

Kongressuppdrag	Uppfyllelse	Kommentar
Ta fram underlag för att titta på förutsättningarna att inrätta en folkhögskoleutbildning som tar avstamp i IOGT-NTO-rörelsens globala frågor och värderingar. Överlämnas till kongressen 2015 för beslut i frågan.		Utredningen har skett genom inhämtning av underlag och diskussion med bland andra våra folkhögskolor, andra folkhögskolor med globala utbildningar, och ideella organisationer som har ägande över en specifik global profilutbildning.
Utreda om det är möjligt att använda ett gemensamt ekonomisystem för samtliga distrikt.		UNF har undersökt intresset av gemensamt bokföringssystem hos distrikt med en övervikt för nejsidan. Utskottet tittar på IOGT-NTO:s nya ekonomisystem där distrikten kan ha samma som förbundet.
Tillsammans med UNF:s distriktsstyrelser se över hur man på bästa sätt ska kunna jobba med erfarenhetsutbyten mellan distrikten, både på förenings- och distriktsnivå.		Utskottet har på DO-nätverksträffar och DSS:er arrangerat erfarenhets-utbyten och uppmuntrat distrikt att dela med sig av erfarenheter med varandra.
Ta tips, råd, stöd och hjälp från Jönköpings distrikt för att stärka andra distrikt i Sverige.		Dialog förd med alla distrikt som vill och som deltar på arrangemang.
Uppdatera UNF:s material om arrangörskap och arrangörsrutiner på förbunds nivå utifrån ett inkluderingsperspektiv.		Blivit uppdaterat avsnitt på nya webbplatsen.
Revidera Demokratiplattformen och lägga fram denna till kongressen 2015		En grupp och en plattformredaktör har tillsatts för att jobba med alla plattformar. Förslag presenteras på kongressen
Mäta olika variabler och hur dessa är kopplade till delaktighet och engagemang, presentera detta i ett årligt bokslut för att synliggöra strukturer inom UNF		Förutom att sammanställa siffror har även en enkät producerats, dock med för få svarande för att kunna bli ett underlag till bokslutet. Ett bokslut och förslag på dess framtid lämnas till kongressen, ej årligt.

Identifiera normer som hindrar engagemang och bidrar till ojämlikhet inom organisationen. Ta fram en strategi för att hantera dessa identifierade normer		Som strategi har vi bland annat provkört utbildningen certifierad normbrytare och under året kommer dessa personer få använda sina kunskaper genom bland annat workshops ute i landet. Sociala utskottet har även inlett ett samarbete med Maktsalongen och har en arbetsgrupp som ska jobba med jämställdheten inom UNF.
Se över och uppdatera UNF inkluderar utifrån behovet hos personer med dolda funktions-nedsättningar samt personer med andra särskilda behov		UNF Inkluderar ska avvecklas så Kompis-boken har fått ett kapitel om dolda funktionshinder. Det finns en modul på hemsidan om neuropsykiatriska funktionshinder och snart kommer också en checklista för hur arrangemang blir mer inkluderande.
Principer	Uppfyllelse	Kommentar
§ 227 Förbundsstyrelsen ska fondera pengar alternativt öronmärka pengar för att dela ut till medlemmar som vill åka på förbundsкурser, samt att dessa pengar främst ska gå till medlemmar som inte får bidrag från sin förening eller sitt distrikt.		Utskottet har tittat på möjligheter för fondering av detta slag och funnit att det kommer att bli ytterligare en oanvänd pott. Vi uppmuntrar ofta individer att söka pengar från distrikt och föreningar istället.
§ 76 Not 1 -- Resultat i jämförelse mot budget -- i kommande årsredo-visningar redovisar utfall enligt den budget och budgetposter som kongressen beslutat om.		Denna förändring genomfördes året efter den beslutades och därför är principen onödig.
§ 279 Ett ombud till en kongress måste vara registrerad medlem i det distrikt/den region ombudet representerar, när ombudsvalet sker.		Information om detta gick ut i kallelsen till kongressen samt i den information som distrikten fick inför val av ombud
Förbundet rekommenderar distrikten att anordna motionsskrivarträffar inför varje kongress.		Fanns med i den demokratiska planen inför kongressen

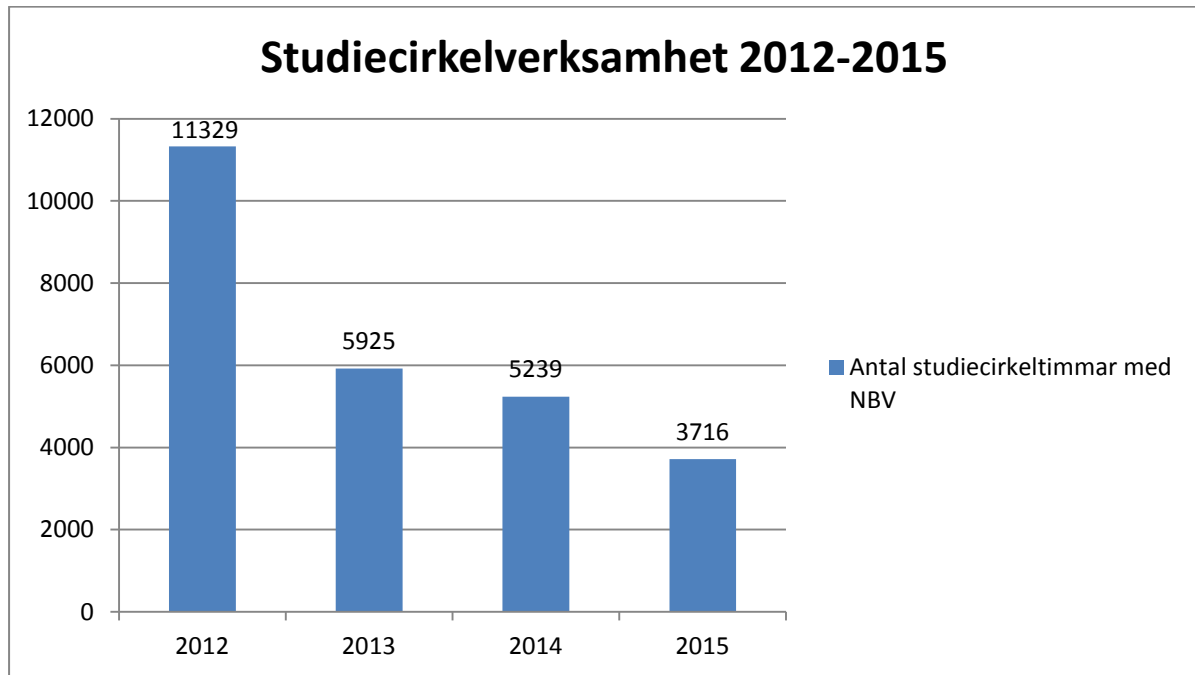

Bildningsverksamhet 2014

17-19/1	DO-nätverk	Wendelsberg
14-16/2	Bra uteliv-helg	Göteborg
21-23/2	Höjdaren Socialt #1	Tollare
4-6/4	Höjdaren Socialt #2	Wendelsberg
25-27/4	Distriktsstyrelsesamling	Tollare
13-15/5	Riksdagsresa	Stockholm
23-25/5	DO-nätverk	Stockholm
23-25/5	DK-nätverk	Stockholm
29/5-1/6	Höjdaren Socialt #3	Bromma
20-29/6	Midsommarresa	Kroatien
29-31/8	Höjdaren Förebygg #1	Stockholm
19-21/8	Certifierad Nordbrytade #1	Stockholm
26-28/9	Förbundssamling	Lund
2-5/10	Höjdaren Förebygg #2	Jönköping
17-19/10	DO-nätverk	Wendelsberg
17-19/10	Bra uteliv-helg	Uppsala
24-26/10	Certifierad Nordbrytare #2	Stockholm
21-23/11	Höjdaren Förebygg #3	Stockholm
21-28/12	Julkurs	Frankrike

Bildningsverksamhet 2015

6-8/2	Kongressförfest	Västerås
27/2-1/3	Höjdaren Drogpolitik #1	Stockholm
28/2-1/3	UNF för jämställdhet #1	Stockholm
24-26/4	DSS #1	Tollare
9-10/5	Höjdaren Drogpolitik #2	Borås
16-17/5	UNF för jämställdhet #2	Stockholm
22-24/5	DO-nätverk	Stockholm
13-21/6	Midsommarresa	Kroatien
23-28/6	KONGRESS	LUND
28/6-3/7	Höjdaren Drogpolitik #3	Gotland
11-13/9	DO-nätverk	Wendelsberg
12-13/9	UNF för jämställdhet #3	Stockholm
18-20/9	DSS #2	Wendelsberg
17-19/10	Bra uteliv-helg	Uppsala
9-11/10	Certifierad Nordbrytare	Stockholm
6-8/11	Certifierad Nordbrytare	Stockholm
10/12	Valberedningsföreläsning	Online
20-27/12	Julkurs	Frankrike

Verksamhetsberättelse 2016

Ungdomens Nykterhetsförbund

År 2016 var på många sätt ett speciellt år då en skulle kunna dela in året i två olika tidsepoker, före och efter Förbundsstyrelsens möte i maj. Mötet där UNF:s förbundsstyrelse aktivt beslutade att prioriterade upp de två övergripande arbetsplansmålen och ner de underliggande arbetsplansmålen. Detta resulterade förutom tydliga prioriteringar i att en större satsning på distrikten gjordes och flera faddrar lösgjordes för distriktens räkning.

Förbundsstyrelsen gick ifrån att arbeta med utskott till att arbeta med individuella ansvar. Som en följd av detta lades alla förbundsstyrelsens utskott utom arbetsutskottet ner. Individuella ansvar har fungerat utifrån förhållandena utomordentligt bra. Utifrån prioriteringarna valdes också att tydligt prioritera ner det drogpolitiska arbetet tillsammans med representation i olika sammanhang, något som bland annat märktes i att UNF bara nämnts 529 gånger i media. Det UNF istället satsade på var sig själv, sin organisation och hur vi organiserar oss.

Förbundsstyrelsen inledde året tungt i och med att en ledamot entledigade sig av personliga skäl. Detta ska naturligtvis respekteras och förbundsstyrelsen vill givetvis främja ett hållbart engagemang på förbunds nivå.

2016 var också året då UNF för första gången det här århundrandet arvoderade en förbundskassör istället för en förbundsordförande. Som ungdomsorganisation är det viktigt att båda utmana sig själv och andra, och det här var bara ett steg på vägen i att utvecklas som förbund.

Året 2016 går också att se som bildningens år då UNF för första gången på fem år vänt en negativ trend och ökat i studiecirkelverksamhet. Denna ökning sammanföll otroligt nog med att UNF valde att öka sin symbios med NBV och inleda ett större samarbete kring Trivselgerillan.

Trivselgerillan är en beprövad förebyggande skolmetod som stärker skyddsfaktorer som ungdomars trivsel, känsla av delaktighet, meningsfull fritid och trygghet. Metoden ger UNF tillgång till skolan som plattform för att nå ungdomar, skapa engagemang och förebygga. Metoden är också ett tydligt verktyg för att skapa lokala nätverk, få tillgång till resurser och göra UNF till en legitim aktör när det gäller förebyggande arbete, demokrati och engagemang bland ungdomar. Under 2016 blev UNF första samarbetspartner i NBV:s nya satsning på att stärka medlemsorganisationerna.

Förutom dessa tre extraordinära upplevelser så har verksamhet i alla UNF:s verksamhetsområden fortsatt, på alla nivåer – lokal, regional och förbunds nivå samt i olika samarbetsformer. Här nedan är bara ett axplock av all fantastisk verksamhet vi tillsammans gjort.

Året inleddes med en bildningshelg för bildningsmaterialet, alltså en hel helg att uppdatera vår egen bildningsdatabas BILDA. Materialet fick då en rejäl boost. Parallellt med all verksamhet så har initiativet för att öka UNF:s jämställdhet haft en löpande process under året och flera beslut har även fastslagits av förbundsstyrelsen.

När det gäller värvning valde UNF att testa nya vägar och utvecklade, lanserade och förfinade konceptet UNG som är en helt ny metod att värva på.

UNG innebär konkret att ungdomar får starta verksamhetsgrupper som sedan planerar och utför verksamhet. Ungdomarna får genom UNG möjligheten att testa på att lära sig skapa verksamhet utan droger tillsammans med UNF.

Kommunrankningen gjordes under 2016 återigen. Där vi slog rekord med Facebookannonsen som publicerades tillsammans med själva rankningen.

Kommunrankningen är en enkät med frågor som kommuner svara på om olika förutsättningar för ungas fritid. Till detta gjordes annons som nådde strax över 200 000 personer och av dessa var det 14 000 som valde att klicka vidare. Av de kommuner som svarade var 54% underkända och 46% blev godkända eller väl godkända. Där Ludvika var i topp och Ragunda i en hopplös botten.

I och med att det var ett jämnt år så ägde Actives kongress rum, denna gång i Polen. Precis som tidigare finns UNF representerat i dess styrelse. Active har även haft summercamp samtidigt som sin kongress och där fanns UNF representerade i stor skala. UNF har anordnat en förbundssamling och efter att ha dragit igång Tingvallagymnasiets larm fem gånger på en natt kan vi numera certifiera hela skolan som UNF approved.

Förbundet fortsatte med julkursen som ger en otrolig trygghet för medlemmarna under en av de mest alkoholintensiva högtiderna. Under folknykterhetens vecka så skedde hela 70 ölutköpskontroller vilket verkligen cementerar dess popularitet som verksamhet och verktyg.

Almedalsdrinken firade femårsjubileum och UNF hade sin tradition trogen ett drinkteam på plats där UNF fortsatt är motorn bakom drinken. UNF skickade också ett påverkansteam till Almedalen som var aktiva på workshops, debatter och föreläsningar.

Vit jul som skiftat fokus blev en succé för UNF och vi stod för 78 aktiviteter, vilket visar att vi har en extrem anda av solidaritet, demokrati och nykterhet även när våra egna normer utmanas som mest!

Förbundsstyrelsens organisation 2016

Styrelsen

Eric Tegnander (ordförande), Isabelle Benfalk (första vice ordförande), Max Johansson (andre vice ordförande), Olle Gynther - Zillén (sekreterare), Malin Andersson (kassör), Lucas Nilsson (bildningsledare), Hanna Hammarström, Tove Achrénus, Maria Emilsson, Anneli Bylund, Arvid Leimar (entledigades den 6e januari 2016).

Förbundsstyrelsen har i denna konstellation haft sex protokollförda möten under 2016.

Utskott

Arbetsutskottet har bestått av fem personer från förbundsstyrelsen. Hanna Hammarström (sammankallande, blev ledamot den 21 maj 2016), Eric Tegnander, Malin Andersson (ledamot, blev sammankallande den 21 maj 2016), Lucas Nilsson, Olle Gynther - Zillén.

Demokratiutskottet har bestått av Malin Andersson (utskottsordförande), Hanna Hammarström, Tove Achrénus, Jonatan Bengtsson och Joel Hijstee. Utskottet upplöstes den 21a maj 2016.

Påverkansutskottet har bestått av Anneli Bylund (utskottsordförande), Ellen Hjort, Jane Segerlund, Simon Schönbeck och Olle Gynther – Zillén. Utskottet upplöstes den 21a maj 2016.

Verksamhetsutskottet har bestått av Max Johansson (utskottsordförande), Lovisa Edström, Alice Häggqvist och Josefin Larsson. Utskottet upplöstes den 21a maj 2016

Faddergruppen

Faddergruppen bestod fram till den 21a maj 2016 av Max Johansson (faddercoach), Maria Emilsson, Therese Dahlén, Niklas Gustavsson, Marcus Arthursson samt Eric Tegnander.

Faddergruppen består från och med den 21a maj 2016 av Max Johansson (faddercoach), Maria Emilsson, Therese Dahlén, Anneli Bylund, Malin Andersson, Isabelle Benfalk, Ellen Hjort, Lucas Nilsson, Eric Tegnander, Jonatan Bengtsson samt Olle Gynther Zillén.

Revisorer

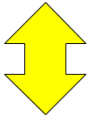
På kongressen 2015 valdes Lars Halvarsson och Kamilla Andersson till revisorer, samt Robert Damberg och Hanna Rönnmark till revisorssuppleanter.

Så här tyder du måluppföljningen:

”Uppfyllelse 2016” = Har målet uppnåtts under 2016?

= Målet är uppnått

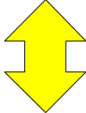

= Målet är delvis uppnått

= Målet är inte uppnått

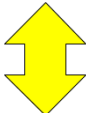
Övergripande mål

Mål	Uppfyllelse 2016	Kommentar
UNF växer i medlemsantal och blir en starkare organisation och samhällsaktör		UNF växte helt klart inte i medlemmar under 2016, däremot breddade vi väg för att bli starkare som organisation och samhällsaktör
UNF är den ledande samhällsaktören bland unga för attitydpåverkan och normkritik kring alkohol och andra droger		UNF är kanske inte den ledande samhällsaktören men vi kan ändå generera rubriker genom alkoglass, kommunranking och ölutköp. UNF har under året också lanserat en helt ny metod för att värva i UNG som tillsammans med NBV-samarbetet kring Trivselgerillan vilket hoppas kunna ge mycket inom attitydpåverkan.

Verksamhetsområden

DROGPOLITIK

UNF:s drogpolitiska uppdrag är att vara ungas röst och verktyg för att skapa opinion och påverka den politiska utvecklingen i riktning mot en drogfri värld.

Mål	Uppfyllelse 2016	Kommentar
UNF:s medlemmar hörs och tar plats i drogpolitiken och är de främsta unga rösterna i debatten om cannabis		UNF har nämnts 529 gånger i olika medier samt gjort en större satsning kring Kommunrankingen där vi rankar kommuners nyktra fritidsutbud. Dock har ingen verksamhet skett kring cannabis.
UNF har lokalt och nationellt goda kontakter med en bredd av politiska ungdomsförbund och relevanta politiker för att stärka deras engagemang och intresse för drogpolitiska frågor och för oss som organisation		En utfrågning av de politiska ungdomsförbunden genomfördes under Almedalsveckan. Under året har distrikten lokalt träffat politiker vid 14 unika tillfällen.

FÖREBYGG

UNF:s förebyggande uppdrag är att förändra ungdomars attityder, beteende och engagemang för att långsiktigt bryta alkoholnormen och öka nykterheten.

Mål	Uppfyllelse 2016	Kommentar
UNF ökar sitt medlemsantal med 10 % i betalande medlemmar årligen		Minskade under 2016 med 19% i betalande medlemmar.
UNF värvar 2500 nya medlemmar per år.		Värvade 1135 under 2016.
UNF är ledande på attitydpåverkan hos ungdomar när det gäller alkohol och andra droger.		Initierat Trivselgerillan samt lanserat UNG-metoden för att värva attitydpåverkande. Svårt att hävda att vi är ledande i och med att båda insatserna är i startgroparna.
UNF satsar på att värva i grupper med stor outnyttjad medlemspotential		Två värvningssatsningar har gjorts under 2016.
UNF ska ta fram verktyg för normbrytande på gymnasiet och högskolan		Ingen verksamhet genomförd.
Hälften av alla mellan 13 – 25 år ska veta att UNF finns och vilka vi är		Ingen mätning har gjorts för att ta reda på siffran däremot har vi jobbat med kommunranking för att på kommunnivå få en större kännedom kring UNF samt lanserat UNG-metoden som värvningskoncept, detta tillsammans med de 70 ölutköpen under folknykterhetens vecka tror vi har ökat kännedomen kring UNF.

GLOBALT

UNF:s globala uppdrag är att stärka internationella systerorganisationer över hela världen och främja det globala drogforebyggande och drogpolitiska arbetet.

Mål	Uppfyllelse 2016	Kommentar
UNF genomför 100 insamlingsaktiviteter		13/100 insamlingsaktiviteter har gjorts under 2016.
UNF genomför 50 utåtriktade lokala värvnings- eller attitydpåverkansaktiviteter med globalt fokus		Ingen verksamhet genomförd.

ORGANISATION

UNF:s organisatoriska uppdrag är att säkerställa en levande folkrörelse med mycket verksamhet där ledarskap och arrangörskap utvecklas.

Mål	Uppfyllelse 2016	Kommentar
UNF har 23 självständiga och engagerade distriktsstyrelser som tar ansvar för att distriktet växer och utvecklas		UNF har 2016 20 distriktsstyrelser.
UNF:s medlemmar tar gemensamt ansvar för demokrati och utveckling på förbunds-, distrikts- och föreningsnivå.		UNF:s medlemmar har under året tagit olika initiativ för demokrati och utveckling.
UNF utvecklar sin kommunikation mellan medlemmar, föreningar, distrikt och förbund		UNF har gjort en omfattande kommunikationsutredning som syftar till att utveckla kommunikationen mellan UNF:s olika organ.
Förbundet ska senast sommaren 2016 i samråd med distrikten ta fram ett föreningskit med syfte att bilda och utveckla föreningar		Inget föreningskit har tagits fram till sommaren 2016, förväntas dyka upp under 2017.
UNF förbättrar och vidareutvecklar stödet till distriktsordföranden och distriktskassörer		Utvecklingsarbetet kring distriktsordföranden: • Förbättrat fadderkontakten och jobbat mer med att stärka och stötta DO:n i dennes uppdrag • Utbildat och tagit fram riktlinjer för att stärka uppdragsgivningen • Erbjudit och genomfört 4 träffar DO-nätverk • Stärkt och utvecklat dem i kommunikation och strategiskt värvningsarbete

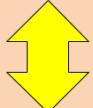
		Utvecklingsarbetet kring distriktsordföranden: • Erbjudit och genomfört DK-träffen • Utökad kontakt mot distriktskassörerna

SOCIALT

UNF:s sociala uppdrag är att skapa trygga och inkluderande miljöer fria från alkohol och andra droger där unga människor kan vara sig själva, samt att se till att medlemmar kan utvecklas utifrån sina förutsättningar genom sitt medlemskap.

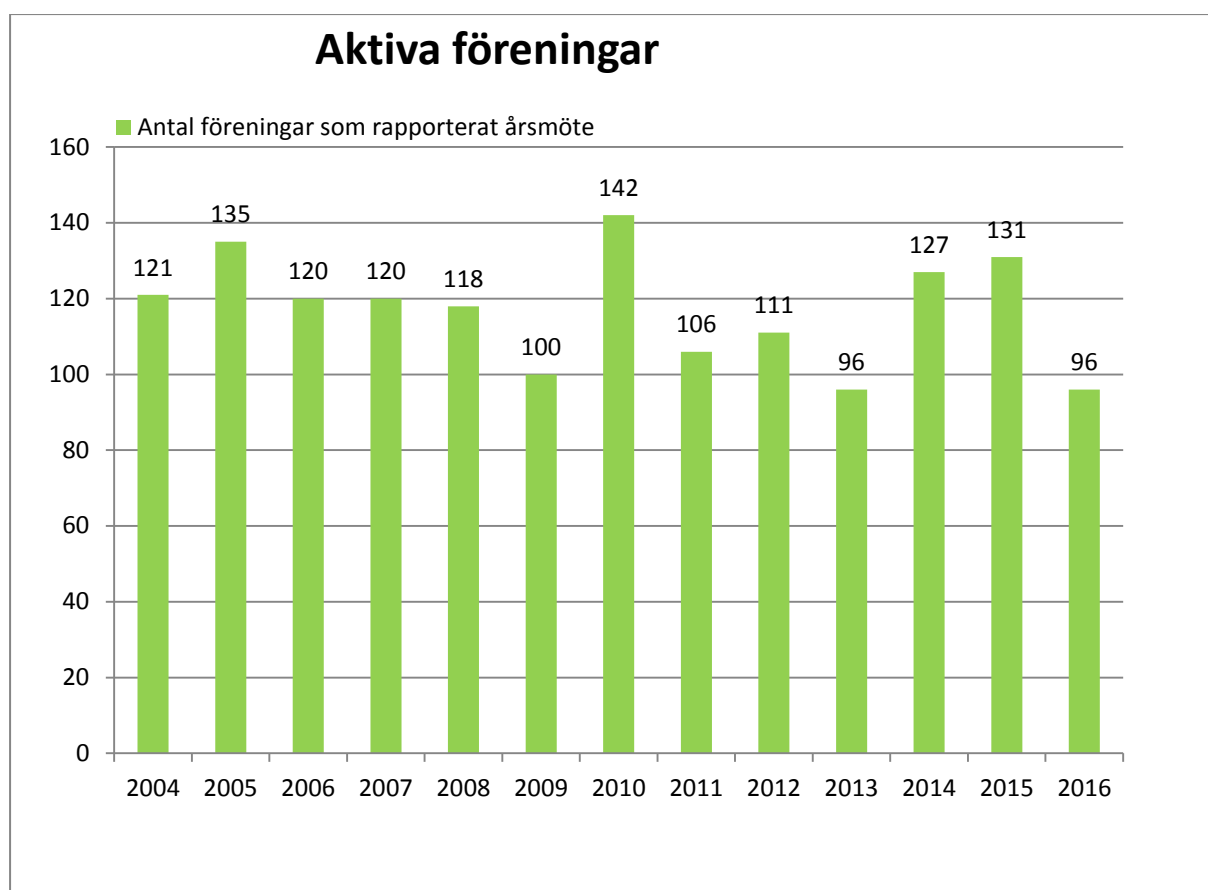
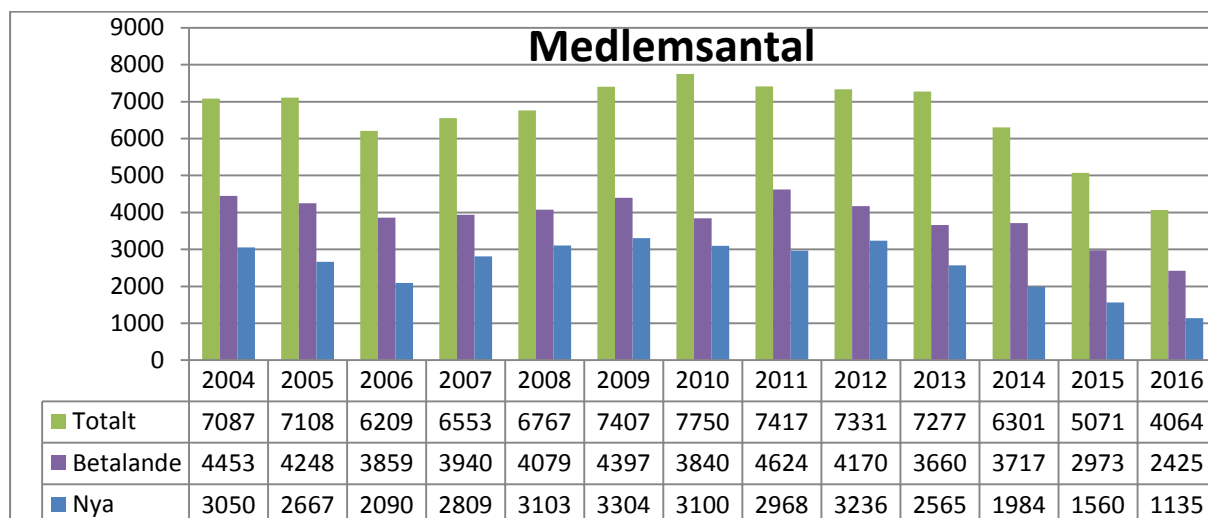
Mål	Uppfyllelse 2016	Kommentar
UNF tar en självklar plats i debatten om barn och unga i risk- och missbruksmiljö.		Internt fick deltagare på julresan en vidare kunskap kring barn och unga i missriksbruksmiljö. UNF har även varit en del av Vit jul men mest jobbat med frågorna internt. Inget påverkansarbete har bedrivits.
I de distrikt där det är möjligt finns det ett samarbete med stödgrupper eller liknande verksamhet.		Samarbeten är för förbundsstyrelsen okända, men uppmuntras självklart.
UNF:s hemsida, material och kommunikationssätt är utformade så att de bidrar till ett hållbart engagemang		En ständigt pågående process och något som jobbas kontinuerligt med under året.

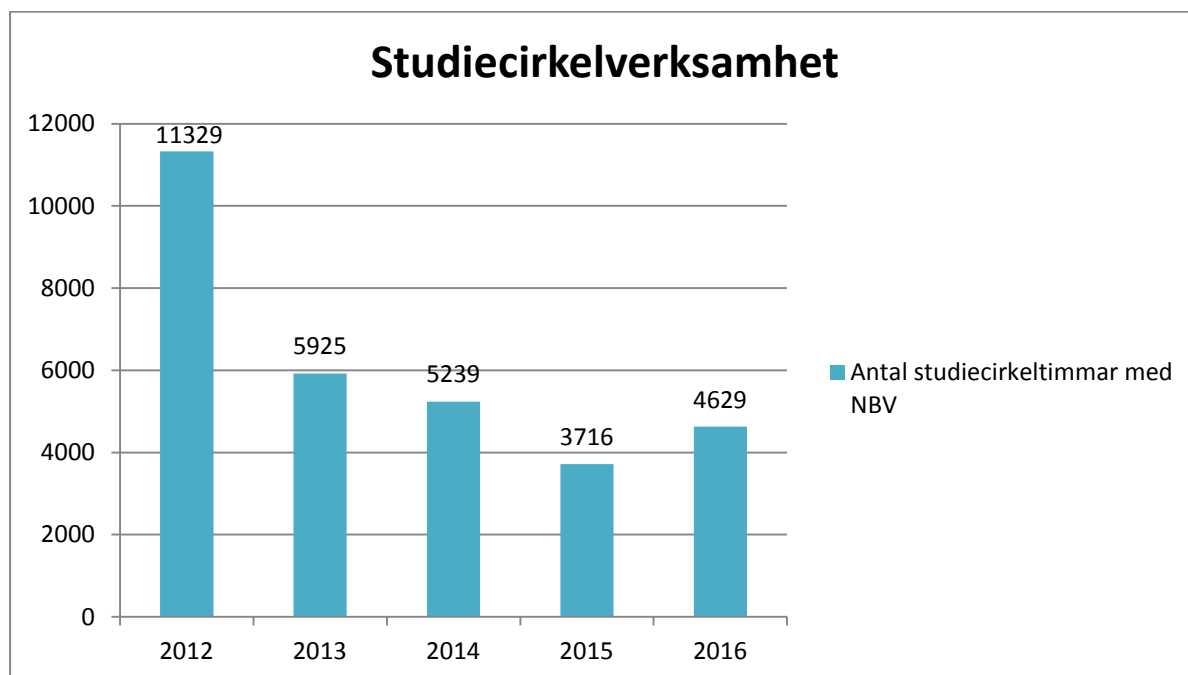
Kongressuppdrag

Kongressuppdrag	Uppfyllelse	Kommentar
I början av sin mandatperiod låta representanter för UNF Jönköping få presentera distriktets förslag inför förbundsstyrelsen och utskott för att därigenom ge förslagen en ny möjlighet att behandlas demokratiskt		UNF Jönköping besökte förbundsstyrelsens möte i september och utskottshelgen i oktober 2015 för att berätta om sitt arbete med Trivselgerillan, FSS-material och Föreningsportal.
UNF ska skriva under beslutet om ett rökfritt Sverige 2025 Utforma ett avsnitt om tobaksförebyggande arbete under kapitlet Förebyggande arbete i det drogpolitiska programmet och återkomma till kongressen i Karlstad		UNF har ställt sig bakom Tobacco End-game och har med ett kapitel om tobaksförebyggande arbete i det drogpolitiska programmet.
Tillsammans med UNF:s distriktsstyrelser se över hur man på bästa sätt ska kunna jobba med erfarenhetsutbyten mellan distrikten, både på förenings- och distriktsnivå		Arbetet har främst skett genom faddergruppen
Under mandatperioden verka för att kopplingarna mellan distriktens och förbundets arbetsplaner stärks		Demokratiutskottet fick uppdraget på Förbundsstyrelsens möte i november 2015 och lanserade under 2016 ytterligare material kopplat till unf.se/arsmote
Revidera nykterhetsplattformen och återkomma till kongressen 2017		Förslaget presenteras på kongressen
Det ska finnas ett jämlikhetspass i alla UNF:aren-utbildningar		Materialet ska under 2017 uppdateras till att inkludera ett jämlikhetspass. I nuläget finns ett jämställdhetspass i UNF:aren.

Att jämlikhetsbokslutet förutom data från förbundsstyrelse, distriktsstyrelser och föreningsstyrelser även ska innehålla data om deltagande i distriktsårsmöte, kongress, utskottsuppdrag, Höjdarna och kamratstödsresor samt övriga förbundskurser där urval sker, jämlikhetsbokslutet förutom ålder och kön även ska mäta antal år som medlem, distriktsstillhörighet samt tidigare erfarenhet av distriktsårsmöte/kongress där detta är applicerbart, förbundsstyrelsen ska presentera detta i ett årligt bokslut för att synliggöra strukturer inom UNF		Kongressuppdraget utfört enligt kongressen 2015s önskan för 2016 dock inte för 2015 då det var en alldeles för stor process att ta in all historisk data.
Utvärdera UNF:s behov av folkhögskoleutbildningar		Förbundet har utvärderat all verksamhet som vi gör tillsammans med folkhögskolorna. Detta gjordes primärt utifrån frågeställningen kring vilka samarbeten där vi bäst nyttjar folkhögskolornas kompetens och vad vi får mest ut av att göra själv. Detta resulterade bland annat i att distriktsordförandenätverket numera görs i egen regi, att Höjdaren föreslås bli en folkhögskoleutbildning och att personalfortbildningen görs internt.
Genomföra en medlemsökningsutredning som ska se över hur UNF arbetar för att öka i medlemsantal, utredningen ska täcka områdena värvning, välkomnande/uppföljning, bekräftelse av medlemskap och betalningsfrekvens samt eventuella andra områden som bedöms		Påbörjades under 2016, dock avbröts processen helt på Förbundsstyrelsens möte i maj 2016 då utredningen bedömdes ej ha kommit tillräcklig långt.

som relevanta under utredningens gång, med fokus på en struktur för ett långsiktigt och sammanhållet medlemsökningsarbete, utredningen under mandatperioden kan producera delrapporter och förslag men utöver det ska en slutrapport med eventuella förslag lämnas till kongressen 2017, förbundsstyrelsen ansvarar för utredningen som ska genomföras brett tillsammans med medlemmar, föreningar och distrikt inom UNF.		
Till kongressen 2017 utreda andra relevanta tillvägagångssätt än att starta bankverksamhet för att finansiera vår organisation		Utredningen kommer presenteras för kongressen
Utreda olika alternativ för UNF att nå gemensam strategisk långsiktighet, samt att presentera resultatet av utredningen till kongressen 2017 och utifrån resultatet presentera eventuella förslag på strategisk långsiktighet		Utredningen kommer presenteras för kongressen

Bildningsverksamhet 2016

16/1-17/1	UNF för jämställdhet	Stockholm
29-31/1	DO-nätverk	Wendelsberg
19-21/2	Bilda	Stockholm
11-13/3	Höjdaren Socialt #1	Stockholm
8-10/4	Höjdaren Socialt #2	Stockholm
22-24/4	DSS #1	Tollare
27-29/5	DO-nätverk	Stockholm
27-29/5	DK-träffen	Stockholm
27-29/5	Höjdaren Socialt #3	Stockholm
26-28/8	DO-nätverk	Göteborg
23-25/9	Förbundssamling	KARLSTAD
7-9/10	Höjdaren Förebygg #1	Tollare
4-6/11	DO-nätverk	Malmö
1-3/12	Höjdaren Förebygg #2	Tollare
23-30/12	Julkurs	Frankrike

Årsredovisning

Bakgrund

Årsredovisningen har tagits fram och under mars och april gått igenom med både auktoriserade och förtroendevalda revisorer. Årsredovisningen kommer att i underskriven form, av förbundsstyrelse och revisorer, läggas till kongresshandlingarna.

Årsredovisningen återhittas som bifogad PDF.

Förbundsstyrelsen föreslår besluta

att notera årsredovisningen

Malin Andersson

Haninge, 2017-04-21

Kongresshandling Jämlikhetsbokslutet

Bakgrund

På marsmötet 2017 samt majmötet 2016 antog förbundsstyrelsen kongresshandlingen Jämlikhetsbokslutet utan själva kongresshandlingen. Och det var ju det sämsta denna sekreterare någonsin skådat.

Analys

Leben ist die Liebe.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att fastslå kongresshandlingen om Förbundsstyrelsens jämlikhetbokslut i enlighet med bilaga.

Olle Gynther - Zillén

Tantolunden, 2017-03-13

Förbundsstyrelsens förslag Jämlikhetsbokslutet 2015 & 2016

Bakgrund

2007 antog UNF:s kongress "Jämställd organisation" som innehöll mål och åtgärder kopplat till jämställdhet. Utifrån detta mätte förbundsstyrelsen olika variabler och presenterade detta på kongresserna i form av jämställdhetsbokslut. Förutom kön har bokslutet kommit att inkludera viss data för ålder, regional tillhörighet och antal år som förtroendevald och det bytte därför namn till Jämlikhetsbokslutet. Mellan 2013-2015 byggdes jämlikhetsbokslutet på då ålder har utökats som variabel. I kongressen i Lund 2015 lades följande parametrar till "jämlikhetsbokslutet ska förutom ålder och kön även ska mäta antal år som medlem, distriktstillhörighet samt tidigare erfarenhet av distriktsårsmöte/kongress där detta är applicerbart", vilket varit svårt och oftast omöjligt att mäta.

Analys

Några siffror värda att lyfta är att UNF som förbund är mer jämställt än någonsin totalt sett över alla förbundsstyrelser är resultatet det motsatta med 49%-50% i fördel för de med det sociala könet man. Något som varit historiskt ojämnt är ordförandeposten där det är en fördelning på 33%-67% i fördel för de med sociala könet man. En annan intressant aspekt är att förbundsstyrelsen i år märkt av en tydlig föryngring, vilket både märks över snittålder på klädda poster och generellt över förbundsstyrelsen.

När det gäller 2015 vill vi på distriktsnivå passa på att lyfta året som en framgångssaga där fördelningen var 50%-50% hos de biologiska könen bland distriktskassörer samt 55%-45% fördelning över distriktsordföranden i fördel för det biologiska könet kvinna.

Vad gäller 2016 så är det i åldersfördelningen tydligt att vi har problem med att engagera medlemmar i styrelser hela cykeln, från frö till blomma. Dock bör också lyftas att styrelseformen självklart inte är för alla. Om en jämför 16-18 och 22-25 mot 19-21 bland våra distriktsstyrelser så är det tydligt att något händer vid 19-21 som inte engagerar lika mycket.

Föreningssekreterare fortsätter vara den mest ojämlika posten bland föreningsstyrelser däremot med en procent mot en mer jämställd post. Distriktsordförande och vice distriktsordförande har 2016 de tydligaste motsatserna och de ojämnaste fördelningarna i en sorts maktspegel.

En bör också notera alla vår JUNIS som sitter som föreningsstyrelseledamot i en förening.

Under mandatperioden har också försök gjorts till att få ut information kring att en kan registreras som ickebinär i UNFs medlemsregister, då detta är en relativt omständlig process så har detta arbete tyvärr också prioriterats ner.

Framtiden

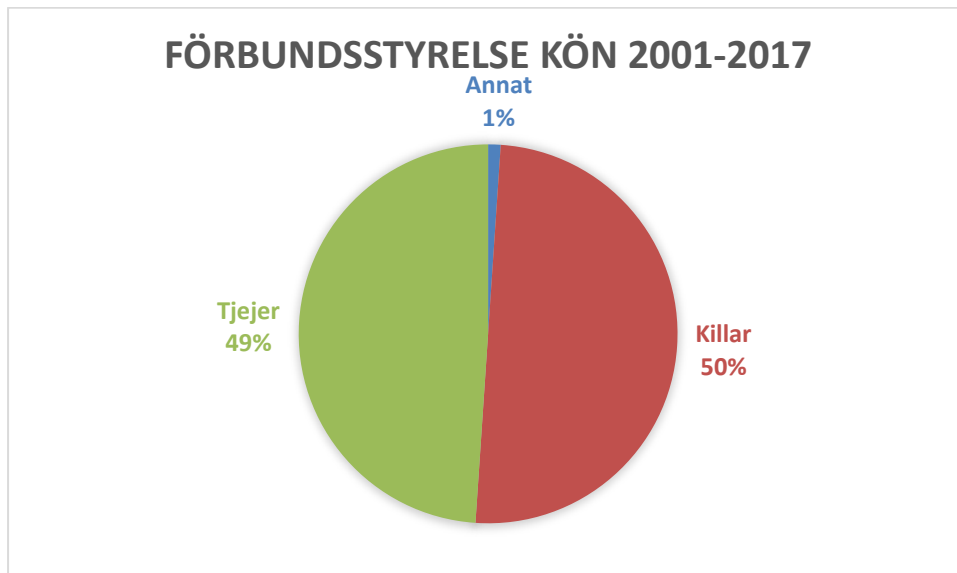
Förbundsstyrelsen ser behov av att smalna av fokusområdena istället för att utöka dessa kring intersektionalitet. Det finns också en otydlighet hur siffrorna ska användas då detta bokslut tidigare klubbats utan diskussion.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

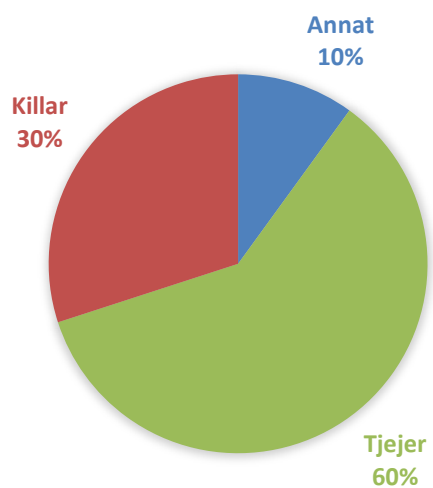
att notera förbundsstyrelsens jämlikhetsbokslut 2015 och 2016 samt,

att istället för ett jämlikhetsbokslut göra ett jämställdhetsbokslut.

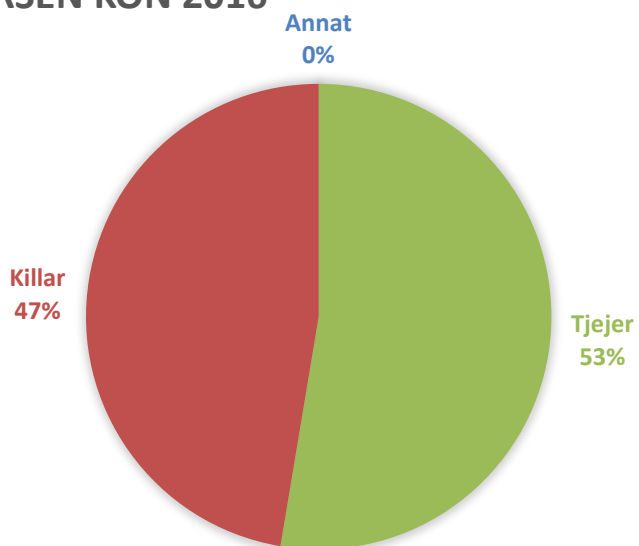
Olle Gynther – Zillén reserverade sig mot förbundsstyrelsens beslut angående andra attsatsen i detta förslag.

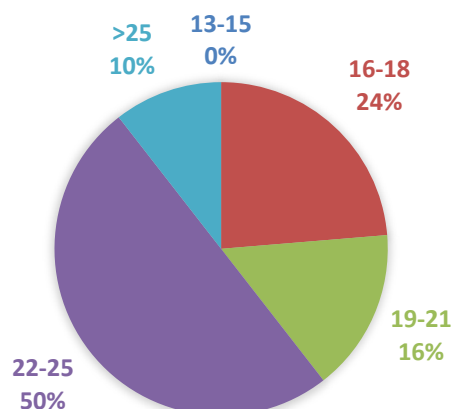
FÖRBUNDSSTYRELSE KÖN 2016

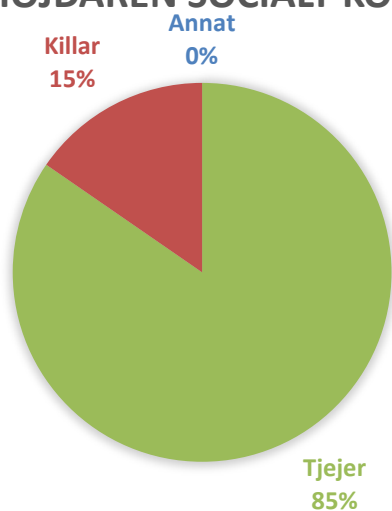
JULKURSEN KÖN 2016

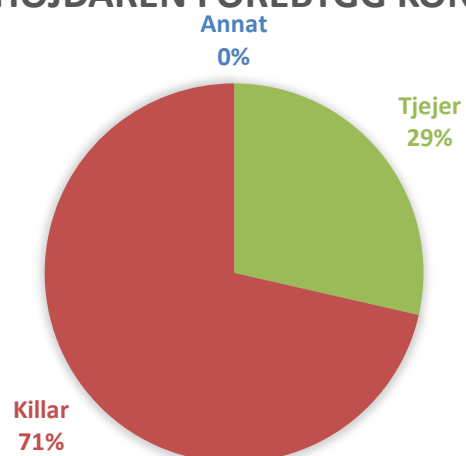
JULKURSEN ÅLDER 2016

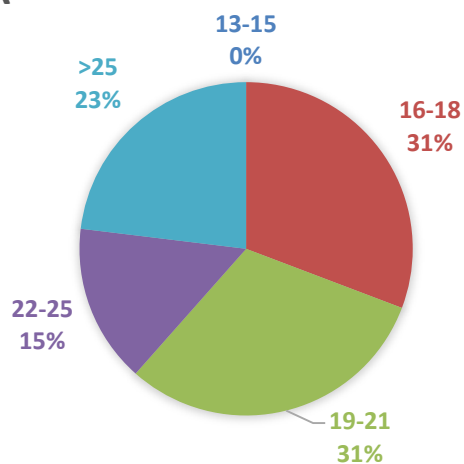
HÖJDAREN SOCIALT KÖN

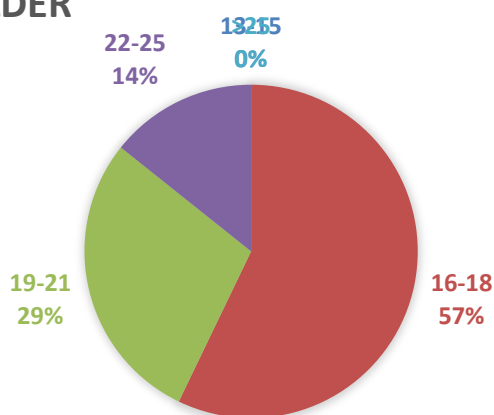
HÖJDAREN FÖREBYGG KÖN

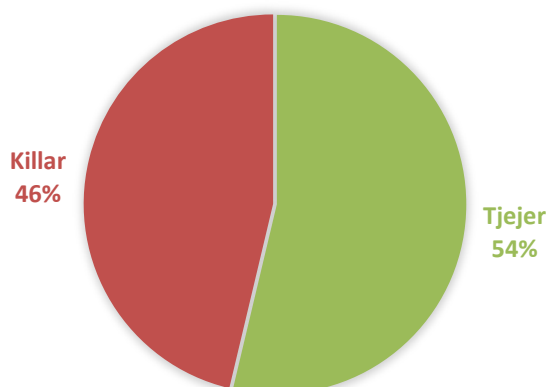
HÖJDAREN SOCIALT ÅLDER

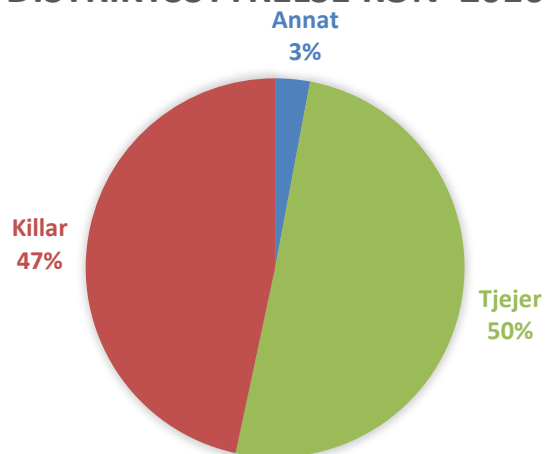
HÖJDAREN FÖREBYGG ÅLDER

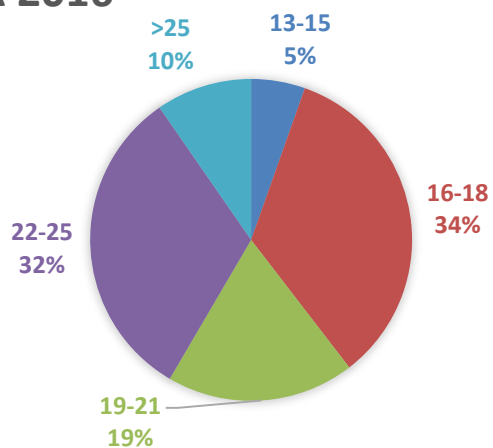
DISTRIKTSSTYRELSE KÖN 2015

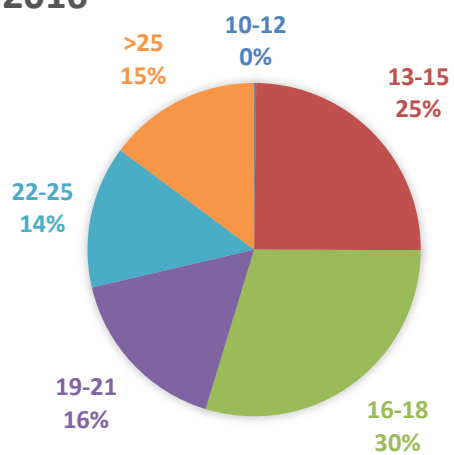
DISTRIKTSSTYRELSE KÖN 2016

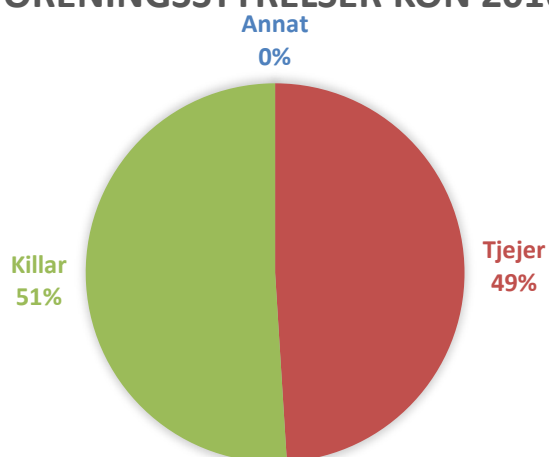
DISTRIKTSSTYRELSE ÅLDER 2016

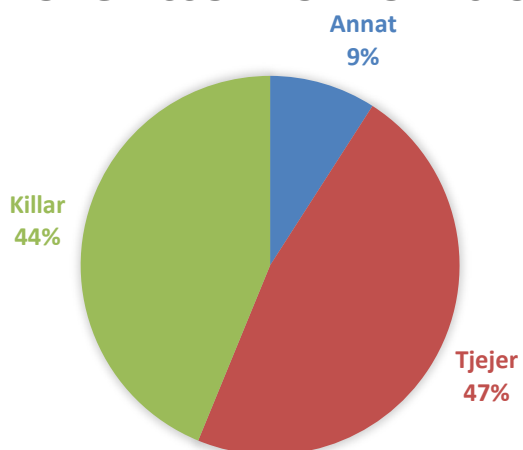
FÖRENINGSTYRELSE ÅLDER 2016

FÖRENINGSTYRELSER KÖN 2016

KONGRESSOMBUD KÖN 2015

Sammanställning av data baserat på kön och ålder 2001-2017, UNF

Kön	Antal	Procent	Ålder
Annat	1	1%	24
Killar	47	50%	22,3
Tjejer	46	49%	22,7

Klädda poster

Annat	1	2%	24
Killar	19	46%	23,6
Tjejer	21	51%	23,2

Ordförande

Annat	0	0%	0
Killar	8	67%	22,6
Tjejer	4	33%	23,5

Distriktsordföranden 2007-2016

Kön	Antal	Procent
Annat	0	0%
Killar	94	42%
Tjejer	131	58%

Medlemmar 2008-2017

Kön	Antal	Procent	Ålder
2016-12-31 Killar	2090	51%	18,5
Tjejer	1965	48%	18,5
Annat	6	0%	21,2
Totalt	4061	100%	18,5

Kön	Antal	Procent	Ålder

2016-01-18	Killar	2673	53%	17,9
	Tjejer	2391	47%	17,8
	Annat	1	0%	24,0
	Totalt	5065	100%	19,9

	Kön	Antal	Procent	Ålder
2014-12-31	Killar	3215	51%	17,6
	Tjejer	3086	49%	17,6
	Totalt	6301	100%	17,6

2013-12-31	Killar	3609	50%	17,4
	Tjejer	3668	50%	17,5
	Totalt	7277	100%	17,44

2012-12-31	Killar	3615	49%	16,8
	Tjejer	3716	51%	17,0
	Totalt	7331	100%	16,9

2011-12-31	Killar	3485	48%	
	Tjejer	3765	52%	
	Totalt	7417	-	-

2010-12-31	Killar	3757	48%	
	Tjejer	3993	52%	
	Totalt	7750	100%	16,5 år

2009-12-31	Killar	3554	48%	
	Tjejer	3852	52%	
	Totalt	7406	100%	16,4 år

2008-12-31	Killar	3047	45%	
	Tjejer	3720	55%	
	Totalt	6767	100%	16.4 år

Sammanställning av data från förbundsstyrelserna 2001-2017

Pronomen:

Annat

Hon

Han

Namn	Ålder		Snittålder	Antal år som medlem	Snittår som medlem	Annat i FS	Tjejer i FS	Killar i FS	Totalt	Procent Annat	Procent Tjejer	Procent Killar
2015-2017												
Eric Tegnander	23	Skåne	23,0	8	8	1	6	3	10	10%	60%	30%
Isabelle Benfalk	20	Uppsala		7								
Max Johansson	22	Skaraborg		8								
Olle Gynther - Zillén	24	Stockholm		7								
Malin Andersson	24	Stockholm		7								
Lucas Nilsson	25	Skåne		7								
Tove Achrénus	22	Älvsborg		2,5								
Maria Emilsson	22	Dalarna		9								
Anneli Bylund	25	Värmland		12								
Hanna Hammarström	23	Gävleborg		10								

Namn	Ålder	Snittålder	Tjejer i FS	Killar i FS	Totalt	Procent Tjejer	Procent Killar	
2013-2015								
Eric Tegnander	21	Skåne	23,5	7	4	11	64%	36%
Malin Thorson	25	Göteborg & Bohuslän						
Lina Boberg	26	Gävleborg						
Linn Heiel Ekeborg	23	Göteborg & Bohuslän						
Linda Tjälldén	24	Västernorrland						
Lucas Nilsson	23	Skåne						
Thomas Ahlström	26	Stockholm						
Lina Jacobsson	22	Östergötland						
Anneli Bylund	23	Västernorrland						
AndreasJansson	25	Stockholm						
Nicole Steegmans	20	Västerbotten						
Namn	Ålder	Snittålder	Tjejer i FS	Killar i FS	Totalt	Procent Tjejer	Procent Killar	
2011-2013								

Vidar Aronsson	23	Kronoberg	22,8	6	5	11	55%	45%
Linda Engström	25	Västerbotten						
Lina Boberg	24	Gävleborg						
Linda Adolfsson	24	Västmanland						
Malin Thorson	23	Göteborg & Bohuslän						
Ahmed Amin	23	Gävleborg						
Eric Tegnander	19	Skåne						
Karin Melbin	25	Västernorrland						
Lovisa Bengtsson	21	Kronoberg						
Mårten Malm	20	Kronoberg						
Rasmus Åkesson	24	Skaraborg						

Namn	Ålder	Distrikt	Snittålder	Tjejer i FS	Killar i FS	Totalt	Procent Tjejer	Procent Killar
2009-2011								
Vidar Aronsson	21	Kronoberg	22,5	5	6	11	45%	55%
Linda Engström	23	Västerbotten						
Therese Johansson	26	Gävleborg						

Lina Boberg	22	Gävleborg
Oskar Jalkevik	25	Dalarna
Maik Dünnbier	25	Örebro
Jonas Lundquist	25	Uppsala
Lisa Forsström	19	Västerbotten
Karin Melbin	23	Västernorrland
Simon Brehmer	20	Jönköping
Adrian Manucheri	19	Älvsborg

2007-2009

Robert Damberg	25	Östergötland	22,6	6	6	12	50%	50%
Salam Kaskas	25	Örebro						
Therese Johnasson	24	Gävleborg						
Vidar Aronsson	19	Kronoberg						
Jennifer Oskarsson	22	Jämtland						
Jonas Lundquist	23	Uppsala						
Linda Engström	21	Västerbotten						
Sanna Odin	22	Skaraborg						

Oskar Jalkevik	23	Dalarna
Mi Larsson	20	Östergötland
Jon-Erik Flodin	23	Gävleborg
Sergio Manzanares	24	Gävleborg

Namn	Ålder	Distrikt	Snittålder	Tjejer i FS	Killar i FS	Totalt	Procent Tjejer	Procent Killar
2005-2007								
Robert Damberg	23	Östergötland	22,6	7	7	14	50%	50%
Hanna Rönmark	24	Västerbotten						
Jon-Erik Flodin	21	Gävleborg						
Therese Johnasson	22	Gävleborg						
Andreas Ericsson	25	Jämtland						
Marie Lindmark	20	Norrbottn						
Sofia Ivarsson	23	Dalarna						
Peter Andersson	23	Östergötland						
Sofia Hallbert	23	Göteborg och Bohuslän						
Oskar Jalkevik	21	Dalarna						

Salam Kaskas	23	Örebro
Sergio Manzanares	22	Gävleborg
Carina Boman	24	Skåne
Leonard Axelsson	22	Halland

2003-2005

Teresia Pedersen	24	Älvsborg	22,0	4	9	13	31%	69%
Erik Wagner	22	Älvsborg						
Björn Berglin	22	Jämtland						
Mattias Ravander	19	Östergötland						
Marcus Karlsson	22	Östergötland						
David Persson	23	Gävleborg						
Camilla Berner	25	Skaraborg						
Robert Damberg	21	Östergötland						
Andreas Holmberg	24	Västerbotten						
Sofia Ivarsson	21	Dalarna						
Nina Svensson	23	Göteborg och Bohuslän						
Björn Jönsson	22	Blekinge						

Erik Wiklund

18 Jämtland

Namn	Ålder	Distrikt	Snittålder	Tjejer i FS	Killar i FS	Totalt	Procent Tjejer	Procent Killar
2001-2003								
Morgan Öberg	23	Stockholm	21,8	5	7	12	42%	58%
Marlene Sandqvist	20	Gotland						
Marcus Karlsson	20	Östergötland						
Mikael Lindström	25	Jämtland						
Teresia Pedersen	22	Älvsborg						
Elin Lundgren	23	Gävleborg						
Rebecca Lindberg	23	Dalarna						
Erik Wagner	20	Älvsborg						
Andrea Lavesson	20	Skåne						
Björn Jönsson	20	Blekinge						
Kenneth Hultgren	26	Jämtland						
Anton Hull	20	Östergötland						

Sammanställning av data från förbundsvalda 2015-2016

Pronomen:

Annat

Hon

Han

Namn (Hen/Hon/Han)	Ålder		Snittålder	Antal år som medlem	Snittår som medlem	Annat i FG	Tjejer i FG	Killar i FG	Totalt	Procent Annat	Procent Tjejer	Procent Killar
Faddergruppen till och med majmötet 2016												
Eric Tegnander	23	Skåne	22,4		8	8	0	2	3	5	0%	40%
Maria Emilsson	22	Dalarna			9							
Max Johansson	22	Skaraborg			8							
Therese Dahlén	22	Dalarna			7							
Marcus Arthursson	23	Jönköping			7							
Faddergruppen från och med majmötet 2016												
Malin Andersson	24	Stockholm	22,5		7	8	1	6	4	11	9%	55%
Jonatan Bengtsson	23	Kronoberg			10							
Anneli Bylund	25	Värmland			12							
Olle Gynther - Zillén	24	Stockholm			7							
Lucas Nilsson	25	Skåne			7							

Isabelle Benfalk	20	Uppsala	7
Eric Tegnander	23	Skåne	8
Maria Emilsson	22	Dalarna	9
Max Johansson	22	Skaraborg	8
Therese Dahlén	22	Dalarna	7
Ellen Hjort	18	Västerbotten	5

Demokratiutskottet											
Namn	Ålder	Distrikt	Snittålder	Snittår som medlem	Annat i DU	Tjejer i DU	Killar i DU	Totalt	Procent Annat	Procent Tjejer	Procent Killar
Malin Andersson	24	Stockholm	22,4	7	7	0	3	2	5	0%	60%
Tove Achrénus	22	Älvsborg		2,5							
Hanna Hammarström	23	Gävleborg		10							
Joel Hijstee	20	Västmanland		4							
Jonatan Bengtsson	23	Kronoberg		10							

Namn	Ålder	Distrikt	Snittålder	Snittår som medlem	Annat i PU	Tjejer i PU	Killar i PU	Totalt	Procent Annat	Procent Tjejer	Procent Killar

Påverkansutskottet

Anneli Bylund	25	Värmland	20,2	12	6	1	3	1	5	20%	60%	
Olle Gynther - Zillén	24	Stockholm		7								
Jane Segerblom	17	Jönköping		3								
Simon Schönbeck	17	Skåne		5								
Ellen Hjort	18	Västerbotten		5								

Namn	Ålder	Distrikt	Snittålder		Annat i VU	Tjejer i VU	Killar i VU	Totalt	Procent Annat	Procent Tjejer	Procent Killar

Verksamhetsutskottet

Max Johansson	22	Skaraborg	20,3	8	5	0	3	1	4	0%	75%	
Lovisa Edström	19	Skåne		4								
Josefin Larsson	19	Skaraborg		3								
Alice Häggqvist	21	Stockholm		3								

Distrikt representerade	Snittålder	Snittår som medlem	Annat i HF	Tjejer i HF	Killar i HF	Totalt	Procent Annat	Procent Tjejer	Procent Killar

Höjdaren förebygg 2016

Ålder	5	18,7	4,1	0	2	5	7	0%	29%	71%

13-15	0%
16-18	57%
19-21	29%
22-25	14%
>25	0%

	Distrikt representerade	Snittålder	Snittår som medlem	Annat i SF	Tjejer i SF	Killar i SF	Totalt	Procent Annat	Procent Tjejer	Procent Killar
Höjdaren socialt 2016										
Ålder	8	21,0	5,3	0	11	2	13	0%	85%	15%
13-15										
16-18										
19-21										
22-25										
>25										
	Distrikt representerade	Snittålder	Snittår som medlem	Annat i JK	Tjejer i JK	Killar i SF	Totalt	Procent Annat	Procent Tjejer	Procent Killar
Julresan 2016										

Ålder		17	21,6	4,9	0	20	18	38	0%	53%	47%
13-15	0%										
16-18	24%										
19-21	16%										
22-25	50%										
>25	11%										

Sammanställning av data från distriktsstyrelserna 2010-2016

Distrikt	Annat i DS	Tjejer i DS	Killar i DS	Totalt	Procent Annat	Procent Tjejer	Procent Killar
2016							
Stockholm	1	3	2	6	17%	50%	33%
Uppsala	0	3	2	5	0%	60%	40%
Södermanland	0	1	3	4	0%	25%	75%
Östergötland	0	1	5	6	0%	17%	83%
Jönköping	0	4	3	7	0%	57%	43%
Kronoberg	0	4	3	7	0%	57%	43%
Kalmar	1	3	1	5	20%	60%	20%
Gotland	0	2	1	3	0%	67%	33%
Blekinge							
Skåne	0	3	2	5	0%	60%	40%
Halland	0	2	3	5	0%	40%	60%
Göteborg&Bohuslän	0	2	3	5	0%	40%	60%
Älvsborg	0	2	1	3	0%	67%	33%
Skaraborg	1	4	1	6	20%	57%	14%
Värmland							

Örebro

Västmanland	o	3	2	5	0%	60%	40%
Dalarna	o	4	3	7	0%	57%	43%
Gävleborg	o	2	4	6	0%	33%	67%
Västernorrland	o	2	3	5	0%	40%	60%
Jämtland	o	2	3	5	0%	40%	60%
Västerbotten	o	4	2	6	0%	67%	33%
Norrbotten	o	3	3	6	0%	50%	50%
	3	54	50	107	3%	49%	45%

Distrikt	Tjejer i DS	Killar i DS	Totalt	Procent Tjejer	Procent Killar
2015					
Stockholm	5	3	8	63%	38%
Uppsala	3	2	5	60%	40%
Södermanland	0	1	1	0%	100%
Östergötland	2	2	4	50%	50%
Jönköping	3	4	7	43%	57%
Kronoberg	4	3	7	57%	43%
Kalmar	4	3	7	57%	43%

Gotland	1	3	4
Blekinge	3	0	3
Skåne	5	1	6
Halland			
Göteborg&Bohuslän	3	2	5
Älvsborg	4	1	5
Skaraborg	4	3	7
Värmland	1	3	4
Örebro	3	3	6
Västmanland	3	3	6
Dalarna	3	6	9
Gävleborg	1	4	5
Västernorrland	2	4	6
Jämtland	3	2	5
Västerbotten	5	1	6
Norrbotten	3	2	5
	65	56	121

25%	75%
100%	0%
83%	17%

60%	40%
80%	20%
57%	43%
25%	75%
50%	50%
50%	50%
33%	67%
20%	80%
33%	67%
60%	40%
83%	17%
60%	40%
54%	46%

Distrikt	Tjejer i DS	Killar i DS	Totalt	Procent Tjejer	Procent Killar

2014					
Stockholm	4	2	6	67%	33%
Uppsala	5	2	7	71%	29%
Södermanland	1	2	3	33%	67%
Östergötland	2	4	6	33%	67%
Jönköping	2	4	6	33%	67%
Kronoberg	3	4	7	43%	57%
Kalmar	1	3	4	25%	75%
Gotland	3	2	5	60%	40%
Blekinge	3	2	5	60%	40%
Skåne	2	5	7	29%	71%
Halland	2	3	5	40%	60%
Göteborg&Bohuslän	3	1	4	75%	25%
Älvsborg	3	2	5	60%	40%
Skaraborg	3	2	5	60%	40%
Värmland	4	3	7	57%	43%
Örebro	5	2	7	71%	29%
Västmanland	3	2	5	60%	40%

Dalarna	3	5	8	38%	63%
Gävleborg	1	4	5	20%	80%
Västernorrland	2	5	7	29%	71%
Jämtland	3	4	7	43%	57%
Västerbotten	3	2	5	60%	40%
Norrbotten	2	4	6	33%	67%
	63	69	132	48%	52%

Distrikt	Tjejer i DS	Killar i DS	Totalt	Procent Tjejer	Procent Killar
2013					
Stockholm	4	3	7	57%	43%
Uppsala	5	1	6	83%	17%
Södermanland	4	2	6	67%	33%
Östergötland	2	3	5	40%	60%
Jönköping	3	4	7	43%	57%
Kronoberg	4	3	7	57%	43%
Kalmar	3	4	7	43%	57%

Gotland	3	2	5
Blekinge	3	1	4
Skåne	2	3	5
Halland	6	2	8
Göteborg&Bohuslän	4	2	6
Älvsborg	3	1	4
Skaraborg	3	1	4
Värmland	4	1	5
Örebro	5	1	6
Västmanland	3	3	6
Dalarna	4	5	9
Gävleborg	2	4	6
Västernorrland	4	4	8
Jämtland	2	3	5
Västerbotten	5	2	7
Norrbotten	2	2	4
	80	57	137

60%	40%
75%	25%
40%	60%
75%	25%
67%	33%
75%	25%
75%	25%
80%	20%
83%	17%
50%	50%
44%	56%
33%	67%
50%	50%
40%	60%
71%	29%
50%	50%
58%	42%

Distrikt	Tjejer i DS	Killar i DS	Totalt	Procent Tjejer	Procent Killar
2012					
Stockholm	2	4	6	33%	67%
Uppsala	4	2	6	67%	33%
Södermanland	2	4	6	33%	67%
Östergötland	3	1	4	75%	25%
Jönköping	3	2	5	60%	40%
Kronoberg	3	4	7	43%	57%
Kalmar	4	2	6	67%	33%
Gotland	3	4	7	43%	57%
Blekinge	3	2	5	60%	40%
Skåne	1	4	5	20%	80%
Halland	2	5	7	29%	71%
Göteborg&Bohuslän	4	1	5	80%	20%
Älvsborg	2	3	5	40%	60%
Skaraborg	2	3	5	40%	60%
Värmland	1	2	3	33%	67%
Örebro	6	1	7	86%	14%

Västmanland	4	2	6	67%	33%
Dalarna	5	3	8	63%	38%
Gävleborg	4	3	7	57%	43%
Västernorrland	3	3	6	50%	50%
Jämtland	1	3	4	25%	75%
Västerbotten	4	2	6	67%	33%
Norrbotten	3	3	6	50%	50%
	69	63	132	52%	48%

Distrikt	Tjejer i DS	Killar i DS	Totalt	Procent Tjejer	Procent Killar
2011					
Stockholm	3	4	7	43%	57%
Uppsala	3	4	7	43%	57%
Södermanland	3	2	5	60%	40%
Östergötland	6	2	8	75%	25%
Jönköping	2	5	7	29%	71%

Kronoberg	3	6	9	33%	67%
Kalmar	3	4	7	43%	57%
Gotland	3	5	8	38%	63%
Blekinge	1	6	7	14%	86%
Skåne	3	4	7	43%	57%
Halland	4	3	7	57%	43%
Göteborg&Bohuslän	3	2	5	60%	40%
Älvsborg	4	3	7	57%	43%
Skaraborg	1	6	7	14%	86%
Värmland	4	2	6	67%	33%
Örebro	3	6	9	33%	67%
Västmanland	7	2	9	78%	22%
Dalarna	3	5	8	38%	63%
Gävleborg	1	2	3	33%	67%
Västernorrland	4	3	7	57%	43%
Jämtland	2	3	5	40%	60%
Västerbotten	3	2	5	60%	40%
Norrbotten	2	4	6	33%	67%

71	85	156	46%	54%

Distrikt	Tjejer i DS	Killar i DS	Totalt	Procent Tjejer	Procent Killar
2010					
Stockholm	3	3	6	50%	50%
Uppsala	3	4	7	43%	57%
Södermanland	5	1	6	83%	17%
Östergötland	5	2	7	71%	29%
Jönköping	2	5	7	29%	71%
Kronoberg	2	6	8	25%	75%
Kalmar	3	4	7	43%	57%
Gotland	3	2	5	60%	40%
Blekinge					
Skåne	2	6	8	25%	75%
Halland	5	0	5	100%	0%
Göteborg&Bohuslän	2	3	5	40%	60%

Älvsborg	3	4	7	43%	57%
Skaraborg	2	3	5	40%	60%
Värmland	2	3	5	40%	60%
Örebro	4	5	9	44%	56%
Västmanland	2	2	4	50%	50%
Dalarna	6	2	8	75%	25%
Gävleborg	1	2	3	33%	67%
Västernorrland	4	1	5	80%	20%
Jämtland	3	2	5	60%	40%
Västerbotten	5	2	7	71%	29%
Norrbotten	3	3	6	50%	50%
	70	65	135	52%	48%

Procentuell åldersfördelning Distriktsstyrelser 2015	13-15	16-18	19-21	22-25	>25
Distriktsordförande	4%	32%	23%	37%	4%
Vice distriktsordförande	0%	50%	50%	0%	0%
Distriktskassör	0%	22%	33%	39%	6%
Distriktssekreterare	6%	41%	29%	18%	6%
Distriktsledamöter	10%	31%	35%	20%	4%
Totalt	4%	35%	34%	23%	4%

Könsfördelning Föreningsstyrelser 2016	Annat	Tjejer	Killar	Totalt	Procent Annat	Procent Tjejer	Procent Killar
Föreningsordförande	1	40	59	100	1%	40%	59%
Vice föreningsordförande	0	9	8	17	0%	53%	47%
Föreningskassör	0	42	54	96	0%	44%	56%
Föreningssekreterare	0	70	47	117	0%	60%	40%
Föreningsledamöter	0	99	103	202	0%	49%	51%
Totalt	0	260	271	531	0%	49%	51%

Procentuell åldersfördelning Föreningsstyrelser 2016	10-12	13-15	16-18	19-21	22-25	>25
Föreningsordförande	0%	25%	27%	22%	16%	10%
Vice föreningsordförande	0%	23%	23%	18%	12%	23%
Föreningskassör	0%	22%	25%	10%	17%	26%
Föreningssekreterare	0%	26%	33%	14%	18%	8%
Föreningsledamöter	1%	28%	40%	19%	6%	7%
Totalt	0%	25%	30%	17%	14%	15%

Könsfördelning Distriktsstyrelser 2016	Annat	Tjejer	Killar	Totalt	Procent Annat	Procent Tjejer	Procent Killar
Distriktsordförande	0	6	13	19	0%	32%	68%
Vice distriktsordförande	0	5	3	8	0%	63%	38%
Distriktskassör	0	8	10	18	0%	44%	56%
Distriktssekreterare	1	10	7	18	6%	56%	39%
Distriktsledamöter	2	19	14	35	6%	54%	40%
Totalt	0	48	47	95	0%	51%	49%

Procentuell åldersfördelning Distriktsstyrelser 2016	13-15	16-18	19-21	22-25	>25
Distriktsordförande	5%	21%	21%	42%	11%
Vice distriktsordförande	0%	50%	12%	37%	0%
Distriktskassör	0%	17%	33%	33%	17%
Distriktssekreterare	11%	28%	17%	33%	11%
Distriktsledamöter	11%	54%	11%	14%	9%
Totalt	5%	34%	19%	32%	10%

Anmällda ombud kongressen	Annat	Tjejer	Killar	Totalt	Procent Annat	Procent Tjejer	Procent Killar
2007		73	56	129		57%	43%
2009		52	42	94		55%	45%
2011		56	41	97		58%	42%
2013		49	39	88		56%	44%
2015	11	57	53	121	9%	47%	44%
Totalt	11	287	231	529	2%	54%	44%

Kongresshandling Nykterhetsplattform

Bakgrund

På januarimötet antog förbundsstyrelsen kongresshandlingen Nykterhetsplattform utan själva kongresshandlingen. Och det suger ju.

Analys

Därför kommer här en kongresshandling.

Förbundsstyrelsen föreslår besluta

att fastslå kongresshandlingen om Förbundsstyrelsens förslag på den ideologiska plattformen Nykterhetsplattform i enlighet med bilaga.

Olle Gynther - Zillén

Tantolunden, 2017-03-13

Förbundsstyrelsens förslag Nykterhetsplattform

Förbundsstyrelsen fick på kongressen i Lund dels en antagen nykterhetsplattform men också ett uppdrag om att skriva om plattformen helt. Men uppdraget om de tre plattformarna började redan inför kongressen i Borås för fyra år sedan. Tanken med dessa plattformar är att uppmuntra till fördjupning och diskussion kring UNF:s ideologi.

Nykterhetsfrågan anses inte rymmas i enbart ett drogpolitiskt program och därför behövs även ett ideologiskt program för detta. Punkterna under ”UNF vill” ska inte ses som krav eller mål utan som en ambition och riktning.

Förbundsstyrelsen föreslår därför kongressen besluta

att anta förslaget till Nykterhetsplattform.

Nykterhetsplattform

Antagen av UNF:s kongress i Karlstad 2017

UNF vill ha en nykter värld

Ungdomens Nykterhetsförbund är en del av en global nykterhetsrörelse. De flesta människor i världen är nyktra, men i Sverige skiljer sig nykterhet från normen. Nykterister utmanar samhällets föreställningar om drogkonsumtion. Genom att ifrågasätta sociala normer verkar nykterister för en värld där drognormen ersätts med nykterhetsnormen. Våra medlemmar har en nykter livsstil, vilket innebär ett liv fritt från droger. I vårt samhälle är alkohol den mest använda drogen, men UNF ser att alkohol är en drog bland alla andra och att drogkulturen som helhet ska utmanas och bekämpas.

Folkhälsa

Den nyktra livsstil UNF vill se innebär ett liv fritt från kombinationen av berusning, beroende och gift. Ett beroende påverkar personers möjlighet att styra över sina egna liv. Beroendet skadar också andra i personens närhet, inte minst anhöriga som ofta tar en tung belastning.

UNF VILL

att samhället ska främja en god folkhälsa genom att minska den totala drogkonsumtionen

att vår organisation ska vara en trygg plats med kunskap och utan stigmatisering för personer som vill hantera konsekvenserna av sitt eget eller andras drogbruk

Personlig nykterhet

Ett liv utan droger innebär att människor får chansen att hitta lycka och välbefinnande i upplevelser och umgänge med andra. Att inte låta sig påverkas av droger gör att en är mer lyhörd för vem en är och sin egen personlighet. Det kan ge en inre tillfredsställelse och trygghet i sig själv, en frihet att kunna vara den en är utan sinnesförändring.

UNF VILL

att vi ska vara en organisation som är normkritisk och stärker våra medlemmar i sig själva och sin identitet

Förslag på förslag på arbetsordning för kongressen 2017

Här kommer ett förslag på ett förslag på arbetsordning för kongressförhandlingarna. Detta förförsättsblad är aningen hastigt ihopslängt, men i korthet är förslaget ni nu har framför er relativt likt det som gavs till mötet i mars. Den största skillnaden är att ombuden nu själva får välja vilken skärm de ska gå till, vilket vi också uppfattade var förbundsstyrelsens önskemål. Vi är ganska nöjda med förslaget. Vi hoppas att ni och kongressen också ska bli det.

Mycket nöje!

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

Att anta förslaget som sitt förslag på arbetsordning för kongressen
2017

Arbetsordningsgruppen genom

Eric Tegnander

eric@unf.se | 0733838359

Solna, 2017-04-23

Förbundsstyrelsens förslag på arbetsordning för kongressen

För att en kongress ska gå till på ett smidigt sätt är det viktigt att alla vi som är på kongressen är överens om vilka regler som ska gälla för själva mötet. Det här styr vi genom arbetsordningen. Arbetsordningen beskriver helt enkelt hur mötet ska gå till.

Olika kongresser har sett olika ut och det är naturligt att våra mötesregler och metoder har förändrats genom åren. Varje kongress är unik och behöver därför genomföras på ett unikt sätt. Många saker ser likadana ut år efter år, medan andra förändras nästan varje kongress.

Vi har det här året valt att arbeta med en förhållandevis hård reglering av talartiden. Vi är många som vill komma till tals på kongressen och därför ska det vara lätt att ta plats men svårt att ta för mycket plats. För oss är det här inget konstigt och det är också de medskick vi fått från UNF-landet.

Inför årets kongress har vi ansträngt oss hårt för att hitta en diskussionsform som dels gör att många människor kan delta i diskussionerna och dels är effektivt. Vi vill att vi snabbt ska komma framåt, men också att alla verkligen ska komma till tals. Arbetet med att ta fram den här metoden har sträckt sig över ungefär ett halvår. Vi hoppas att ni ska tycka om resultatet.

Kongressen föreslås besluta

Att anta förslaget på arbetsordning för kongressen

Arbetsordning för kongressen 2017

Rättigheter

En får inte göra vad som helst under förhandlingarna. I stadgarna står det att alla medlemmar i IOGT-NTO-rörelsen har yttranderätt. Förslagsrätt har alla ombud, förbundsstyrelsen, granskningsutskottet samt valberedningen. Rösträtt har bara du som är ombud eller du som är ombudersättare och ersätter ett ombud som inte är på plats. Ingen har rösträtt i frågor som rör egen förvaltning eller eget arvode.

Talarlistor

Eftersom vi är många som vill tala på kongressen är det viktigt att ha en talarlista. På den här kongressen kommer vi att ha två talarlistor för att göra det lättare för förstagångstalare att komma in i diskussionen. Den som skriver upp sig på talarlistan och inte har talat innan i den aktuella frågan kommer hamna på den första talarlistan. Den som skriver upp sig på talarlistan och *h*artalat innan i frågan kommer att hamna på den andra talarlistan. Den första talarlistan går alltid före den andra talarlistan.

Talartidsbegränsning

Vi är som sagt många som vill tala på kongressen. För att alla ska komma till tals på ett bra sätt och för att diskussionerna ska gå framåt kommer vi att arbeta med talartidsbegränsning. Om du föredrar ett ärende för kongressen så finns ingen talartidsbegränsning, men dra inte ut på saker i onödan. Om du talar för första gången i en fråga har du två minuter att tala. Om du talar för andra gången i en fråga har du en minut på dig att prata. Under hela kongressen har du totalt 13 minuter på dig att prata. Detta inkluderar inte föredragningar. Gäster har ingen talartidsbegränsning.

Det viktigt att mötet lägger tid på det som ombuden tycker att vi ska lägga tid på. Därför kommer det finnas en föreslagen tidsåtgång för varje ärende. När den tidsåtgången är uppnådd kommer mötet gå direkt till omröstning om streck i debatten. Om streck i debatten inte genomförs kommer frågan lyftas automatiskt till omröstning igen efter var femte talare.

Inläggsbegränsning

Vi vill se kongressförhandlingar där så många som möjligt är uppe i talarstolen. Därför kommer varje person få göra max fem inlägg under varje punkt. Detta inkluderar inte föredragningar.

Mötesformer

Roterande gruppsamtal

Det är mycket som ska diskuteras under kongressen. För att hinna med att ha så mycket diskussioner som möjligt kommer vi genomföra den största delen av våra diskussioner i en form som kallas för roterande gruppsamtal.

Roterande gruppsamtal går ut på att diskutera de förslag som finns och få fram de bästa förslagen tills det är dags att fatta beslut. Det går till så att ett antal förslag fördelas på sex olika skärmar.

Varje ombud väljer själv startskärm vilken är grunden till rotationsordningen. Ombuden fördelar sig jämnt mellan skärmarna och blir då ungefär 17 personer på varje skärm.

Därefter roterar grupperna i nummerordning mellan de olika skärmarna och varje grupp får se tre skärmar per samtalspass. Det innebär att en person som ex exempelvis startar vid skärm 2 går vidare till 3 och 4, en person som startar på skärm 6 går vidare till 1 och 2 osv

GRAFISK BILDFÖRKLARING

Vid varje skärm finns 1-2 processledare som leder diskussionen. Varje grupp tillbringar 15 minuter på varje skärm. Av de 15 minuterna är 10 minuter reglerad talartid och 5 minuter fri tid. Vid gruppdiskussionerna får varje inlägg ta 45 sekunder. Detta för att alla ska hinna tala minst en gång. Under de fria fem minuterna på varje skärm får ombuden möjlighet att yrka bifall. Detta görs genom att skriva sitt ombudsnummer på anvisad plats vid förslaget.

När alla gruppsamtal avslutats finns det 15 minuter öppen tid då ombudsdelegationerna har möjlighet att prata ihop sig och yrka bifall på de förslag de inte hunnit med.

För att ett förslag ska bli lyft i plena behöver det få bifall från totalt 25 ombud under de roterande gruppsamtalen. Om förslaget inte får 25 bifallsyrkanden på gruppsamtalen *kan* ett förslag lyftas i plena om en majoritet av ombuden i plena röstar för det. Vill en väcka frågan om denna typ av omröstning görs detta skriftligt till mötespresidiet. Om ett förslag inte får 25 bifallsyrkanden på gruppsamtalen och inte lyfts genom ett beslut i plena kommer förslaget att avslås. Ursprungsförslag lyfts alltid automatiskt. Detta gäller dock inte motioner.

Plena

Plena går till så att en pratar och alla andra lyssnar. Det är i plena alla beslut fattas och i de flesta fall gäller enkel majoritet, det innebär att över hälften av ombuden behöver rösta för ett förslag för att det ska bifallas.

Ordningsfrågor

Ordningsfrågor är frågor som handlar om hur den demokratiska processen ska gå till under mötet. Ordningsfrågor ska alltid lämnas in i skrift till en funktionär och gå genom mötespresidiet innan de behandlas av mötet. Exempel på ordningsfrågor kan vara sakupplysningar, begäran om streck i debatten och alternativa förslag på mötesordning. Om det behövs kommer ordningsfrågan behandlas direkt och bryter då den ordinarie talarlistan. Ordningsfrågor som inte inlämnats korrekt kommer inte behandlas. Om man har andra praktiska frågor ska en vända sig till en funktionär.

Reservationer

En reservation gör du om du vill att det ska framgå i protokollet att just du var emot att ett visst beslut fattades. Reservationen ska lämnas in skriftligt och vara försedd med namn, ombudsnummer, aktuell fråga och vad i beslutet det är du vänder dig emot. Motiveringar kan också lämnas. Reservationer ska lämnas in senast 24 timmar efter beslutet eller, om det är sista dagen, innan kongressförhandlingarna avslutas. Mötespresidiet läser vid lämplig tidpunkt upp vilka personer som har reserverat sig och mot vilket beslut.

Alla frågor utom de nedanstående behandlas i roterande gruppsamtal:

Mötesformalia

Verksamhetsberättelse

Ekonomisk berättelse samt fastställande av resultat och balansräkning

Revisionsberättelse samt ansvarsfrihet

Övriga ersättningar

Medlemsavgift

Tid och plats för kongressen 2019

Val

Medlemsavgift

Lucas Nilsson fick under förbundsstyrelsens möte i januari i uppdrag att bereda förbundsstyrelsens förslag till medlemsavgift för nästkommande kongressperiod. Förslaget finns som bilaga.

Förbundsstyrelsen föreslås därför besluta...

att anta förslaget till kongressen gällande medlemsavgift.

Lucas Nilsson

Скопје 2017-03-29

Beslutsunderlag – Verksamhetsrevisor

Det är ingen nyhet att det har funnits en viss problematik kring att få de kongressvalda granskningsutskottsmedlemmarna att engagera sig i sitt uppdrag. Många är positiva till att granskningen ska utföras men få vill göra det.

Jag tycker därför att vi som förbundsstyrelse borde föreslå till kongressen att ersätta granskningsutskottet med verksamhetsrevisor.

Nedan har jag skrivit ett utkast på kongresshandling med att-satser från förra gången förbundsstyrelsen få genom detta.

Isabelle Benfalk
benfalk@unf.se|0733603777
Labruden, 2017-04-23

Förbundsstyrelsens förslag nr X: Stadgeändring § 2:15 Granskning samt relaterade punkter

Bakgrund

Förra kongressen föreslog förbundsstyrelsen att en skulle ersätta granskningsutskottet med verksamhetsrevisor. Skälen därtill var bland annat den stora omsättningen på medlemmar i granskningsutskottet. Många vill ha ett granskningsutskott men när det kommer till att göra arbetet så är det få frivilliga. Detta har visat sig vara ett fortsatt problem under mandatperioden som varit i och med att endast två av fyra utskottsmedlemmar är kongressvalda. Ytterligare ett problem som vi ser idag är att skillnaden mellan revisorer och granskningsutskottet är oklar.

Ett alternativ till ett granskningsutskott med fem ledamöter är att istället ha ett mindre antal verksamhetsrevisor. Detta bidrar också till en tydlighet i skillnaden mellan ”vanliga” revisorer och verksamhetsrevisor, om en använder beteckningen förvaltningsrevisor och verksamhetsrevisor.

att ersätta hela § 2:15 Granskning med

”Kongressen väljer två förvaltningsrevisor och en ersättare.

Förvaltningsrevisorerna utser en föredragande revisor bland sig själva. De utser efter samråd med de övriga förbundens revisorer en auktoriserad revisor som bör vara gemensam för IOGT-NTO-rörelsens fyra förbund.

Förvaltningsrevisorerna ska följa förbundsstyrelsens verksamhet och ekonomiska förvaltning. De ska till kongressen lämna revisionsberättelser med förslag om fastställande av resultaträkningar och balansräkningar samt förslag i frågan om ansvarsfrihet för förbundsstyrelsen.

Kongressen väljer dessutom två verksamhetsrevisor och en ersättare. De ska följa förbundsstyrelsens verksamhet och granska om förbundsstyrelsen har följt stadgar, grundsatser, ideologiska program och kongressens beslut. De ska till kongressen lämna en rapport om resultatet av sin granskning. I sin rapport har de möjlighet att lägga förslag till beslut.

Revisorerna väljs för tiden intill slutet av nästa ordinarie kongress. Om kongressen ajournerar sig kan den dock besluta att de nya revisorerna ska tillträda vid en tidpunkt som infaller innan kongressen har avslutats.”

att ändra § 2:6 u till val av två förvaltningsrevisor och en ersättare

att ändra § 2:6 v till val av två verksamhetsrevisor och en ersättare

att därmed stryka principen från Åre 2011 § 75 om granskningsutskottet

Stadgeändring, Distriktsårsmöte giltigt eller ogiltigt

Bakgrund

Distriktsårsmötet är en av våra demokratiska plattformar i UNF och erbjuder ofantligt makt och påverkan. För att säkra att årsmötena blir genomförda med god kvalité behöver vi säkerställa antalet närvarande ombud.

Resultat

I UNFs stadgar gällande distriktsårsmötet regleras följande

§ 3:2 Ordinarie distriktsårsmöte

”● Distriktsårsmötet är beslutsmässigt när det har blivit kallat enligt stadgarna och minst hälften av de anmälda ombuden är närvarande”

I nuläget kan alltså ett årsmöte vara giltigt om endast ett ombud dyker upp och den varit anmäld i förväg. För mig att en person bestämmer över ett helt distrikt är inte demokrati. Vi behöver alltså sätta en lägsta nivå för att säkerställa distriktsårsmötet demokratiska-legitimitet.

Jag föreslår därför förbundsstyrelsen

Att lägga fram ”Stadgeändring distriktsårsmöte” (se bilaga)

Max Johansson

Vällingby, 2017-04-24

Stadgeändring, Distriktsårsmöte

Bakgrund

Distriktsårsmötet är en av våra demokratiska plattformar i UNF och erbjuder ofantligt makt och påverkan. För att säkra att årsmötena blir genomförda med god kvalité behöver vi säkerställa antalet närvarande ombud.

Resultat

I UNFs stadgar gällande distriktsårsmötet regleras följande

§ 3:2 Ordinarie distriktsårsmöte

”● Distriktsårsmötet är beslutsmässigt när det har blivit kallat enligt stadgarna och minst hälften av de anmälda ombuden är närvarande”

I nuläget kan alltså ett årsmöte vara giltigt om endast ett ombud dyker upp och den varit anmäld i förväg. För mig att en person bestämmer över ett helt distrikt är inte demokrati. Vi behöver alltså sätta en lägsta nivå för att säkerställa distriktsårsmötet demokratiska-legitimitet.

Jag föreslår därför förbundsstyrelsen att lägga fram följande att satser till kongressen:

Att stryka punkten

Att lägga till ”Distriktsårsmötet är beslutsmässigt när det har blivit kallat enligt stadgarna och minst hälften av de anmälda ombuden är närvarande, dock minst fem. ”

Att lägga till ”Att om det inte finns fem närvarande ombud så kan årsmötet räknas som giltigt om minst tio medlemmar från distriktet är närvarande.”

Förslag till kongressen, Distriktssammanslagning

Bakgrund:

I dagsläget har IOGT-NTO rörelsen 23 stycken distrikt, vilket under den tiden länsgränser gick i enlighet med distriktsgränserna var fördelaktigt. I nuläget ser jag tyvärr ingen fördel med att det är just 23 stycken. Min uppfattning är alltså att det är en gammal kvarleva som kan vara värd att se över

För mig finns det i nuläget inget förslag på antalet distrikt eller hur de olika gränserna skulle gå, dock tycker jag att det kan vara bra att se över om det är optimalt att ha 23 distrikt, eller om det skulle finnas bättre sätt att organisera sig.

Eftersom det här är en fråga som påverkar hela rörelsen och som är omvälvande behöver vi alltså inte stressa, utan bör framförallt se över den. De som är lämpligast att se över frågan är riksstyrelsen, där det finns representanter från hela IOGT-NTO rörelsen. Det är förövrigt dem, enligt stadgarna, som lägger förslag till kongressen om förändringar skall göras.

Resultat

Med detta i åtanke har jag skrivit ett förslag till förbundsstyrelsen att lägga fram till kongressen. Förslaget lyder:

”Världen förändras och länsgränser flyttas. Det är dags att UNF tillsammans med resten av rörelsen ser över distriktsindelningen.

I dagsläget har IOGT-NTO rörelsen 23 stycken distrikt, vilket under den tiden länsgränser gick i enlighet med distriktsgränserna var fördelaktigt. I nuläget ser jag tyvärr ingen fördel med att det är just 23 stycken. Min uppfattning är alltså att det är en gammal kvarleva som kan vara värd att se över

För mig finns det i nuläget inget förslag på antalet distrikt eller hur de olika gränserna skulle gå, dock tycker jag att det kan vara bra att se över om det är optimalt att ha 23 distrikt, eller om det skulle finnas bättre sätt att organisera sig.

Eftersom det här är en fråga som påverkar hela rörelsen och som är omvälvande behöver vi alltså inte stressa, utan bör framförallt se över den. De som är lämpligast att se över frågan är riksstyrelsen, där det finns representanter från hela IOGT-NTO rörelsen. Det är förövrigt dem, enligt stadgarna, som lägger förslag till kongressen om förändringar skall göras.

Jag föreslår därför kongressen besluta

Att ge UNFs riksstyrelserepresentanter i uppdrag att driva en linje att se över distriktsgränserna och dess uppdelning och att till kongressen 2019 föreslå riktning i frågan. ”

Uppföljning

Jag föreslår förbundsstyrelsen

Att anta förslaget i sin helhet.

Max Johansson
Andre vice förbundsordförande
Vällingby, 2017-04-27

UNF:s principer

Bakgrund

Enligt § 274 i UNF:s principer ska ”UNF:s principer skickas som en rapport till varje kongress”. Bakgrunden till detta är att vid kongressen i Borås 2015 så hade principerna inte setts över sedan 1997, och kongressen tyckte att UNF:s principer bör hållas up to date och att alla ska påminnas om att de finns.

Analys

Så som jag ser det finns det två vägar en kan gå med detta. Antingen lägger vi fram en rapport med en lista på UNF:s principer och yrkar kongressen att notera denna eller så lägger vi fram ett förslag till kongressen där vi har föreslagit förändringar i dokumentet i likhet med vad som gjordes förra kongressen (men troligen inte en lika stor översyn). Vilken av dem en föredrar beror väl helt enkelt på huruvida en ser ett behov av förändring i principerna.

Uppföljning

Oavsett om förbundsstyrelsen väljer att skicka en rapport eller att skicka ett förslag till kongressen så behöver en kongresshandling tas fram. Eftersom att förbundsstyrelsen under det här mötet tar ställning till innehållet i kongresshandlingen skulle en person kunna ges uppdraget att sammanställa det förbundsstyrelsen har sagt och beslutat till en handling utan att den kompletta handlingen måste beslutas om av förbundsstyrelsen.

Förbundsstyrelsen föreslår besluta

- att skicka UNF:s principer som en rapport till kongressen, eller
- att föreslå förändringar i UNF:s principer till kongressen och därmed ta ställning till vilka förändringar som vi vill föreslå, samt
- att ge X i uppdrag att sammanställa en kongresshandling om UNF:s principer utifrån vad förbundsstyrelsen beslutat om under förbundsstyrelsemötet

Malin Andersson

Haninge, 2017-04-23

UNF:s principer

1971 – Vänersborg

§ 49 Tolkning av begreppet två tredjedelars majoritet: de som ej röstar ska ej räknas med.

1981 – Luleå

§ 84 För att representera IOGT-NTO-rörelsen eller framträda i rörelsens namn krävs medlemskap.

1997 – Köping

§ 118 Medlemsvärningskampanjer ska klart betona vår ideologi och inte materiella förmåner.

2005 – Piteå

§169 Förbundsstyrelsen ska ta hänsyn till ålder, kön och andra faktorer när man utser dem som ska sitta i utskott, leda kurser osv.

2007 – Uppsala

§ 198 UNF ska sträva efter att köpa tjänster och varor av företag med schyssta villkor för sina anställda.

2009 – Göteborg

§ 264 Kongressen även fortsättningsvis ska vara minst 4 dagar lång.

2011 – Åre

§ 36 Frågor om försumbara ekonomiska värden INTE utgör frågor om eget arvode.

§ 75 Granskningsutskottets roll är att uttala kritik mot förbundsstyrelsens arbete, samt att komma med vägledande uttalanden som bör betraktas av kommande förbundsstyrelser, om annat inte beslutas av kongressen.

§ 185 Då personer omnämns i UNF:s framtida material ska vederbörande benämnas med det pronomen vederbörande önskar. Detta innebär att vederbörande ska tillfrågas om vilket pronomen vederbörande vill benämnas vid. I de fall i UNF:s material, då pronomen inte refererar till en specifik person, skall könsneutralt pronomen användas.

§ 279 Ett ombud till en kongress måste vara registrerad medlem i det distrikt/den region ombudet representerar, när ombudsvalet sker.

§ 336 Förbundsstyrelsen kan arvoda ledamöter motsvarande två heltider, med ett fast arvode utan en löpande höjning samt att en heltidsarvodering motsvarar 50 % av ett prisbasbelopp per månad.

2013 – Borås

§ 195 I allt UNF-material och i alla sammanhang gällande medlemsökning nämns alltid uppföljning som en vital del.

§ 254 Distrikten ska faktureras kostnaden för sina ombuds deltagaravgifter på kongressen.

§ 274 UNF:s principer ska skickas som en rapport till varje kongress.

§ 289 Varje ny UNF-förening måste uppvisa protokoll som visar att föreningen har bildats, att UNF:s stadgar har antagits och att styrelse har utsetts, för att förbundsstyrelsen ska kunna tilldela föreningen ett nummer enligt stadgarna

2015 – Lund

§ 150 Förtroendeuppdrag inom Sverigedemokraterna eller Sverigedemokratisk Ungdom anses utgöra brott mot solidaritetsstadgan då de verkar för ett odemokratiskt och osolidariskt samhälle

§ 150 UNF bemöter vid behov men samarbetar inte med eller ger Sverigedemokraterna eller Sverigedemokratisk Ungdom tillfällen att torgföra sina åsikter

§ 150 UNF ska i sin grundutbildning ha en del om likabehandling

§ 190 Accent ska i fortsättningen skickas till medlemmar över 20 år

§ 190 UNF köper hållbara produkter, alltså ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbara produkter, då vi jobbar för en bättre värld

§ 190 Handlingar och protokoll är tillgängliga för alla medlemmar, inklusive syn- och hörselskadade

§ 190 Förbundets budget och budgetförslag är tydliga, lättförståeliga och tillgängliga för alla medlemmar

§ 190 Bara de med rösträtt får reservera sig

§ 224 Alla distrikt ska ges stöd av verksamhetsutvecklare på plats i distriktet minst 20 dagar om året

§ 224 Förbundet erbjuder regelbundna avstämningar med distrikten [om verksamhetsutvecklare]

§ 226 Ytterligare fortbildningstid, så som läxor, regleras till maximalt 16 timmar per år från och med 2016 [om personalutbildningar]

§ 240 Det ska finnas ett pass om jämställdhet, härskartekniker och främjartekniker på kongressens ombudsskola

§ 240 Det ska finnas ett jämlikhetspass i alla UNF:aren-utbildningar